

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19'uncu Toplantı

19 Kasım 2018 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Mevlit Kandili'nin milletimiz ve İslam âlemi için hayırlı olmasını temenni ettiğine ve CHP Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet, partisine ve ailesine başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bugünkü bütçelerin görüşme usulüne; Kültür ve Turizm Bakanlığıyla ilgili kitapçığın içinden RTÜK'ün çıkarılması, RTÜK'ün kendi bütçesini sunması gerektiğine ve bakanlıklardan cevapların gelmediğine ilişkin açıklaması

IV.-SUNUMLAR

1.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

- a) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- b) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- c) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- ç) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- d) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- e) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- f) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- g) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- ğ) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- h) Atatürk Araştırma Merkezi
- ı) Atatürk Kültür Merkezi
- i) Türk Dil Kurumu
- j) Türk Tarih Kurumu
- k) Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

19'uncu Toplantı

19 Kasım 2018 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.10'da açılarak beş oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç Mevlit Kandili'nin milletimiz ve İslam âlemi için hayırlı olmasını temenni ettiğine ve CHP Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet, partisine ve ailesine başsağlığı dilediğine;

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, bugünkü bütçelerin görüşme usulüne; Kültür ve Turizm Bakanlığıyla ilgili kitapçığın içinden RTÜK'ün çıkarılması, RTÜK'ün kendi bütçesini sunması gerektiğine ve bakanlıklardan cevapların gelmediğine;

İlişkin birer açıklama yaptılar.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında bir sunum yapıldı.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Kültür ve Turizm Bakanlığının,

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun,

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün,

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün,

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının,

Vakıflar Genel Müdürlüğünün,

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının,

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının,

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun,

Atatürk Araştırma Merkezinin,

Atatürk Kültür Merkezinin,

Türk Dil Kurumunun,

Türk Tarih Kurumunun,

2019 yılı bütçeleri ile 2017 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 21.44'te toplantıya son verildi.

19 Kasım 2018 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 19'uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumunun bütçe kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Mevlit Kandili'nin milletimiz ve İslam âlemi için hayırlı olmasını temenni ettiğine ve CHP Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet, partisine ve ailesine başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Öncelikle, Mevlit Kandili'nin hepimiz için, milletimiz için, İslam âlemi için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Yine, Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili, kıymetli Erdin Bircan Bey Hakk'ın rahmetine kavuştu; bugün cenaze töreni var. Cumhuriyet Halk Partisine, ailesine ve tüm milletimize taziyelerimi iletiyor, başsağlığı diliyor; Allah rahmet eylesin diyorum.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Paylan, nedir söz talebiniz?

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, usul üzerine söz istiyorum.

BAŞKAN – Neyle ilgiliydi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir tek bana soruyorsunuz, başkasına sormuyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Senden başka her gün söz isteyen yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Paylan'ın yüzünü göremiyorum ki anlamam mümkün değil. Değerli arkadaşlar, basın mensupları, kameraman arkadaşlar, NTV...

Neyle ilgiliydi; usulün nesi usul yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, efendim... Yani nasıl tartışacağız bu kadar kurum?

BAŞKAN – Yani nedir, konu nedir; başlığı nedir?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu kadar çok kurum var; bunları nasıl tartışacağız?

BAŞKAN – Her zaman olduğu gibi tartışacağız, yani diğer bakanlıklarda olduğu gibi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yani çok alakasız...

BAŞKAN – Sayın Paylan, sizi zorlamak istemiyorum ama spesifik bir şey var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, spesifik var efendim. Çok sayıda kurum var; bununla ilgili bir önerim var.

BAŞKAN – Peki, rica etsem, şu yan tarafa alabilir miyim sizi hemen. Sayın Şener'in yerine alabilir miyim, sistem yine göçtü de.

Hemen baksınlar sisteme.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani sistem bile dayanamadı diyeceğim ama öyle değil tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, size dayanamadı efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bugünkü bütçelerin görüşme usulüne; Kültür ve Turizm Bakanlığıyla ilgili kitapçığın içinden RTÜK'ün çıkarılması, RTÜK'ün kendi bütçesini sunması gerektiğine ve bakanlıklardan cevapların gelmediğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Günaydın arkadaşlar.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi haftalar diliyorum.

Sayın Başkan, biliyorsunuz...

BAŞKAN – Pardon, Sayın Paylan.

Nedir sorun arkadaşlar?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Basını engellemeyelim arkadaşlar, basın görevini yapsın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, lütfen şöyle bir oraya, bir oraya geçerseniz...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu Başkan yapsın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her şey adaletli olsun, her şey adaletli arkadaşlar.

BAŞKAN – Kameraman arkadaşlar, milletvekillerimizin görüşmeleri takip edebilmesi açısından lütfen alanı kapatmayın.

En arkadan çekebiliyor musunuz? Karşıdan alamıyor musunuz arkadaşlar? Pardon, mesela, karşıdan alıp, yükseltip alamıyor musunuz?

Peki, o zaman şu araya girin, bir şey yapın.

Peki, Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, Sayın Başkanım, RTÜK görüşmelerinde basının hâlini görüyorsunuz değil mi? Basına bu kadar değer veriliyor bu Komisyonunda, bir yer dahi tahsis edilemiyor.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, yeni sistemle beraber bakanlıklar birleştirildi bir kararnameyle ve Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesini asıl görüşeceğiz ama bu bakanlık bir torba bakanlığa dönüştürüldü. Yani bir önceki sistemde iki başbakan yardımcılığının bütün kurumları bu bakanlığa bağlandı, artı Kültür ve Turizm Bakanlığı. Yani siz kurumları saydınız, saymanız yaklaşık seksen saniye sürdü.

BAŞKAN – Hep öyle söylüyorsun ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama, hayır, dört bakanlık da böyle torba bakanlığa dönüştürüldü ve çok büyük bir bakanlığa dönüştürüldü Sayın Başkan. Bu anlamda bunu gözetmenizi talep ediyorum yani bu kadar çok sayıda kurumun olması, her bir milletvekilimiz her bir başkanlığa otuz saniye ayırma...

BAŞKAN – Komisyon üyelerimize gereken toleransı göstereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O anlamda söylüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum; yapacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Devam ediyorum, devam ediyorum.

Yani şunu söyleyeceğim: Komisyon üyelerine bu anlamda toleranslı davranmanızı talep ediyorum.

İkincisi; Sayın Başkan, biliyorsunuz Radyo ve Televizyon Üst Kurulumuz, yasasına göre bağımsız bir kuruluş yani hem yönetimiyle hem de bütçesiyle. Bütçesi ve idari ve mali açıdan bağımsız bir kuruluşumuz.

Şimdi, bize bir tane kitapçık geldi Sayın Başkan. Sayın Başkan, yalnızca bir kitapçık geldi ve ben Radyo ve Televizyon Üst Kurulu başlığını bu kitapçığın içinde gördüm. Bakın burada, içinde; yani ilhak edilmiş. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu başlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin içinde.

Şimdi, zaten bu, aslında Türkiye'nin gerçekliğini gösteriyor; yani mevcut durum aslında budur. Radyo ve Televizyon Üst Kurumu yürütme tarafından ilhak edilmiştir ama Anayasa'ya ve yasalara göre Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bağımsızdır ve mali ve idari açıdan da bağımsızdır.

Sayın Başkan, benim talebim bu kitapçıktan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu başlığının ayrılması ve geçen yıl ve önceki yıl yaptığımız gibi Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kendi bütçesini sunması, savunması ve sorularımıza öyle cevap vermesi; aksi takdirde anayasal ve yasal bir suç işlemiş oluruz. Yani şu görüntü, kitapçığın içinde; bakın burada, Kültür ve Turizm Bakanlığı kitapçığının içinde Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun olması...

BAŞKAN – Evet, anlaşılmıştır.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum, bitiriyorum.

Bu konudaki tutumunuza göre bir cevap da alacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üçüncüsü Sayın Başkan, biliyorsunuz ilk sunumu Hazine ve Maliye Bakanımız yaptı, Berat Albayrak ve o gün siz ona “14 Kasım'a kadar Sayın Bakan, cevaplarınızı bekliyoruz.” dediniz. Yani o gün yüzlerce soru sorduk, ondan sonraki yedi bakana da 14 Kasım'a kadar süre verdiniz, bazılarında 15, bazılarında 16 Kasım'a kadar süre verdiniz. Şu ana kadar odalarımıza ulaşmış yalnızca Sayıştay Başkanlığının cevapları var.

BAŞKAN – Olamaz, yanlış bilgi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki.

Sayın Berat Albayrak'ın ve Cumhurbaşkanlığının var. Sayın Başkan, Cumhurbaşkanlığının var, Sayıştayın var.

BAŞKAN - Geçen hafta gelmesi gereken 10 raporun 7'si geldi ve odalarınıza gönderildi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bugün mü gönderildi Başkan?

BAŞKAN – Hayır, cuma günü gönderilmiş olması lazım; şimdi arkadaşları çağırıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, onların bir listesini...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Hazine yok; doğrusun yani.

BAŞKAN – Hazine var demedim ben canım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hazinenin yok.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Albayrak'ın cevabı yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bütçenin bütünü üzerine olan sorular cevaplanmadı ve...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın; Meclis, Kamu Denetçiliği Kurumu, Sayıştay, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı, Millî Savunma Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Başkanlığının gelen cevapları sizlere gönderildi.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Doğru, doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cuma günü mü gönderildi?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Geldi ama Sayın Albayrak'tan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Albayrak ilk sunumu yaptı Sayın Başkan, biliyorsunuz.

Sayın Başkan, Sayın Albayrak biliyorsunuz bütçenin bütünü üzerine sunumunu yaptı ve bakın, perşembe günü bütçeyi kapatacağız hâlâ bütün üzerine sorduğumuz sorulara cevap gelmedi. Bu, Meclise yapılmış bir saygısızlıktır.

BAŞKAN – Saygısızlıkla falan alakası yok canım, ne alakası var yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Saygısızlıktır efendim.

BAŞKAN – Tamam, tekrar soracağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz böyle değerlendirirseniz saygısızlığa devam ederler.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Perşembe günü tekrar gelecek buraya.

BAŞKAN – Gelecek, gelecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu anlamda görüşlerinizi merak ediyorum. Bize bir rapor verir misiniz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve şu RTÜK üzerine görüşlerinizi merak ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, malumu ilam etmenin bir anlamı yok, defaatle bu konuyu konuştuk; ilgili ve ilişkili kurumların durumlarını anlattık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bağımsız bir kurum.

BAŞKAN – Efendim, bağımsız kurum olabilir ama bunların hepsi yürütmeye ilgili ve ilişkili kurumlardır ve RTÜK de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlgili değil, bağımsız kurum bunlar.

BAŞKAN – Müsaade edin.

RTÜK de Kültür ve Turizm Bakanlığımızla ilişkili bir kurumdur ve bütün grupların üzerinde mutabakatla geçirdiği İç Tüzük'ün 29, 30 ve 31'inci maddelerine baktığımızda da arkadaşlarımızın sunum yapmalarına imkân yoktur fakat...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayıştay yaptı.

BAŞKAN – Müsaade edin... Sayıştay farklı, Sayıştay farklı. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın bütçeleri bağımsız olarak yani Cumhurbaşkanlığı Hükümetinin göndermiş olduğu bütçe teklifinin dışında Meclis Başkanlığımıza iletilmektedir ve 29, 30 ve 31'e baktığımızda da bu maddelere baktığımızda da aynı şekilde ilişkili kurum olarak da sunum yapamayacaklarını... Ama sonunda gelen soru ve cevap kısmında da kendilerine ilişkin sorulan sorulara, görüş ve eleştirilere cevap hakkı da RTÜK Başkanımıza verilecektir.

Çok teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi sunumunu yapmak üzere Kültür ve Turizm Bakanımıza söz vereceğim.

Süreniz kırk beş dakikadır.

Buyurun Sayın Bakan.

IV.-SUNUMLAR

1.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Bakanlığımız ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın 2018 yılı bütçesi içerisinde gerçekleştirdiği ve 2019 bütçe yılında planladığı faaliyetleri sizlerle paylaşmak üzere huzurlarımızda bulunuyorum. Bu vesileyle öncelikle tüm İslam âleminin, aziz milletimizin ve de sizlerin Mevlit Kandili'ni tebrik ediyor, bu anlamlı gecenin birliğimize, beraberliğimize ve hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Dün Edirne Milletvekilimiz Erdiñç Bircan'ı kaybettik. Kendisine Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve tüm sevenlerine sabırlar diliyorum. Hepimizin başı sağ olsun.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle, bürokrasiyi azaltan, sorunlara çözüm üreten devlet yaklaşımının ön plana çıkması sürece icracı, hızlı ve hizmet odaklı bir yönetim anlayışının hâkim olacağına en açık göstergesidir.

Bu yeni yönetim anlayışıyla kültür, sanat ve turizm değerlerimizin korunması, tanıtılması ve özellikle bu alanlarda millî bilincin artırılması yönündeki çalışmalarımız önümüzdeki dönemde daha da hız ve anlam kazanacaktır. Ülkemizin sahip olduğu tarihî birikim ve topraklarımızda yeşermiş büyük medeniyetlerin bıraktığı izlerin mirasçısı olarak bizler, kültürel faaliyetlerle daha da fazla meşgul olacağız.

Kültür, sanat ve turizm, ekonomik gelişmemizin lokomotif güçlerinden biri olduğu kadar, yurt dışında ülkemizi hedef alan karalama kampanyalarını boşa çıkaracak en önemli yumuşak gücümüz ve yine bu alanda el birliğiyle yücelteceğimiz imaj ve marka değerimiz olacaktır.

Hızlı ve hizmet odaklı yönetim anlayışı çerçevesinde benzeri amaçlara farklı yollardan ilerleyen kurumlar tek bir çatı altında toplanmıştır. Bu noktada, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi ülkemizin millî değerlerinin ortaya çıkarılması, korunması ve tanıtılması

amacıyla çalışan kurumlarımız Bakanlığımız bünyesinde bir araya getirilmiştir. Bu yeni yapılanma Bakanlığımızın görev ve sorumluluklarını hiç kuşkusuz artırmış, ancak hedeflerimize ulaşma noktasında bize güç katmıştır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemizi her alanda marka hâline getirmek adına hayata geçirdiğimiz projelerden söz etmek istiyorum. Üzerinde yaşadığımız topraklar, doğusu ve batısıyla âdeta bir kültür mozağıdır. Bizlere emanet edilen bu devasa kültürel mirasa sahip çıkmak esasen bir görev olmanın ötesinde sorumluluktur. Bu bilinçle, 2018’de tarihin belirli dönemlerine ışık tutacak, birçok yeni bilgi ve bulguyu dünya ile paylaşmamıza katkı sağlayacak 578 arkeolojik kazı ve araştırma çalışması gerçekleştirildi. Bunlardan Bakanlar Kurulu kararıyla başlatılan 153 kazı hâlihazırda sürmektedir. Kazı çalışmalarını kültürel değerinin yanında turizm açısından da önem arz eden bölgelerde iklim koşullarını da dikkate alarak on iki aya yaymayı hedefliyoruz. Bu bağlamda, önümüzdeki dönemden itibaren üniversitemizle daha etkin iş birliğine gidilecektir.

Öncelikle yirmiye yakın kazı alanında öğrencilerin arkeoloji-sanat tarihi gibi alan derslerini uygulamalı olarak görmeleri sağlanacak ve bu şekilde onları gelecekteki meslekleriyle bütünleştirecek bir modele geçilmiş olacak. Burada biraz daha detay vermek istiyorum. İlerideki konuşmamda, Millî Eğitim Bakanlığıyla yaptığımız bir çalışmanın bir benzerini... Bu hafta itibarıyla, perşembe günü, özellikle Türk üniversiteleri ve kazı başkanları tarafından yürütülen bölgelerdeki kazı başkanlarını ve üniversite rektörlerini Bakanlığımıza davet ettik, kendileriyle aynı Millî Eğitim Bakanlığıyla yaptığımız protokole benzer bir şekilde -normalde, biliyorsunuz, kırk beş ila altmış gün sürüyor bu kazılar, çok kısa süreli- eğer on iki aya yayılacak bir çalışma ortamına bizimle girmeyi kabul ediyorlarsa... Yani bu şöyle oluyor: Üniversitedeki kazıyla ilgili dersin müfredatını kazı yerinde görecekler, müfredatın yerini değiştiriyorlar. Eğer on iki ay bizimle birlikte çalışmayı ve bölgenin de desteğini almayı kabul ediyorlarsa -il özel idare ve bölge teşkilatlarının- biz de Bakanlık olarak onlara daha fazla bütçe ayıracağız, on iki ay boyunca bir ödeme yapacağız ve böylelikle kazı yerlerinin süresini bütün yıla yaymış olacağız. Bu da çok hızlı bir şekilde ilerlemesini sağlayacak kazı bölgelerinin. İlk etapta yirmiye yakın kazı bölgesini hedefliyoruz ve başarılı olursa bunların sayısını artıracaktır ve birkaç sene içinde bu kazı yerlerinin zaten belli bir oranda kazılması sağlanacağı için buralara gişe konması da gündeme gelecek. Gişeler konduktan sonra zaten bu gişe gelirlerinden elde edilen ilave gelirlerle kazıları daha iyi sübvansetmeye başlayacağız. Bir şekilde kendi üniversite sermayesinde kazı yerleri oluşturmuş olacak belli bir süreçte. Yani kısacası, her zaman söylediğim gibi, biz balık vermek değil balık tutmayı öğretmek istiyoruz mevcut ekiplerimize sürdürülebilir ve devamlı kılabilmek için.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemizi her alanda marka hâline getirmek adına hayata geçirdiğimiz projelerden de biraz söz etmek istiyorum.

Kazılardan bahsetmişken, hâlihazırda Amerika Birleşik Devletleri’nde Ohio Bowling Green State Üniversitesinde bulunan Zeugma Çingene Kızı mozağı parçalarının kasım sonunda Gaziantep’e, ait olduğu topraklara getirileceği bilgisini de burada sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum. 26 Kasım gibi Türk Hava Yolları uçağıyla inşallah, bir terslik çıkmazsa, bütün protokoller, her şey imzalandı, mozaikler ülkemize getirilecek.

Vaktiyle yasa dışı yollardan yurt dışına çıkarılmış 4.319 kültür varlığının iadesi de sağlanmıştır. Son dönemde ülkemize geri getirilen bu eserlerden en önemlileri arasında; İsviçre’den iadesi sağlanan Herakles Lahdi, İskoçya’da tespit edilerek geri getirilen Altın Taç, Fransa’dan iadesi sağlanan Dağ Keçisi figürü, yine Fransa’dan “Cenaze Mozağı” isimli panoya ait yazıtlı parça, Kocaeli’den kaçırılan ve Almanya’da tespit edilen figürlü mermer friz panelini sayabilirim.

Ülkemiz bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen kültürel ve doğal varlıklar yönünden dünyanın sayılı alanlarından biri konumundadır. Bu paha biçilmez değerlerden biri olan ve 2018 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilen, bilinen en eski ibadet yeri "Göbeklitepe" ziyarete açılmış, 2019'u da "Göbeklitepe Yılı" olarak ilan etmek arzusundayız.

2018 yılında yedi alanın daha eklenmesiyle Dünya Geçici Miras Listesi'ndeki varlık sayımız 77'e yükselmiştir.

2019'da ise Bolu Mudurnu Tarihi Ahi Kenti ile Malatya Aslantepeler Arkeolojik Alanı'nın da Dünya Miras Listesi'ne alınmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımızın kültür varlıklarını korumak ve yaşatmak amaçlı çalışmaları, bakım ve onarım bağlamında ülke sınırlarımız dışında kalan ata yadigarı taşınmaz kültür varlıkları için de sürdürülmektedir.

Balkanlardaki en önemli Osmanlı eserlerinden biri olan ve UNESCO tarafından da Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilen Mimar Sinan'ın Bosna Hersek'deki (Vişegrad) Sokullu Mehmet Paşa (Drina) Köprüsü'nün, Osmanlı'nın son büyük projesi olarak da nitelendirilen Hicaz Demiryolu Restore Projesi kapsamında Amman İstasyonu'nun, Cezayir'in bağımsızlık sembolü olan beş yüz yılı aşkın tarihiyle Keçiova Camisi'nin, Macaristan'da resmî açılışı 9 Ekim 2018 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından gerçekleştirilen Gül Baba Türbesi'nin restorasyonu ve son olarak da Moğolistan'da Orhun Abideleri ile Bilge Tonyukuk Anıtları'nın koruma altına alınarak müzeleştirilmesi bunlardan sadece bir kağıdır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Bakanlığımızın öncelikli hedeflerinden biri de açıldığı dönemde dünyanın sayılı kültür merkezlerinden olan ancak yeterli deprem dayanıklılığına sahip olmaması nedeniyle yaklaşık on yıldır hizmet veremeyen İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nin nitelik ve nicelik olarak geliştirilerek çağımızın gereksinimlerine uygun şekilde inşasını sağlamaktır. İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nin en kısa sürede hizmete girmesini teminen kasım sonu itibarıyla ihale sürecini başlatacağız. Hedefimiz şubat ayında temelini atacağımız bu projeyi iki yıl içerisinde tamamlamak.

Tarihî zenginliğimizi gelen ziyaretçilere sunma noktasında ören yerleri ve müzelerimiz önemli bir potansiyele sahiptir. Ülkemizin turizm marka değerini artırmak adına ören yeri ve müzelerimizin fiziki altyapısını iyileştirme gayretiyle bu alanlara desteğimiz devam ediyor. Bu yıl 17 müzemiz yenilenecek veya yeniden yapılarak ziyarete açılmıştır. Bunlar arasında en önemlisi 2018 Troya Yılı'nda inşaatını tamamlayarak hizmete soktuğumuz Çanakkale Troya Müzesidir.

Şu an itibarıyla Bakanlığımız bünyesinde 198 müze ve 140 düzenlenmiş ören yeri ve Bakanlığımız denetimindeki 252 özel müzeyle bu alandaki faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Yıl sonuna kadar 3 müze daha ziyarete açılacak, 2019 yılı sonuna kadar ise 13 müze ve 22 ören yerimiz daha ziyaretçilerimizle buluşacaktır.

Müze ziyaretçi sayımız da her yıl artmaktadır. 2018 yılının ilk dokuz ayında müzelerimizi ziyaret eden kişi sayısı toplam 21,9 milyon olarak gerçekleşirken bu sayının 2019 yılında 30 milyona ulaşacağını öngörmekteyiz.

Nisan ayı itibarıyla ülkemizi ziyaret etmekte olan turistlere ve de vatandaşlarımıza yönelik büyük bir tanıtım kampanyası başlatacağız.

Burada bir şeyi daha fark ettik. Açıkçası, Türkiye'yi ziyaret eden turistlerin müze ziyaret etme oranı Avrupa ortalamasının aşağı yukarı yarısı kadar. Bu yüzden, özellikle nisan ayı itibarıyla hem Türkiye'de yaşayan Türklere hem de özellikle yurt dışından Türkiye'ye gelen yabancı misafirlere

yönelik, müzeleri tanıtmakla ilgili çok ciddi bir tanıtım kampanyasına başlayacağız, onları müzelere yönlendirmeye başlayacağız. Bu sayede hem gelirlerimizi hem müze ziyaret oranlarımızı ciddi oranda artırmayı planlıyoruz.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Gelen turistlerin yarısı mı geliyor yani?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Hayır, hayır. Ziyaret etme oranı, gelen turistlerin müze ziyaret etme oranı Avrupa’ya gelen turistlerin müze ziyaret etme oranının yarısı.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Yüzde kaç tekaül ediyor? Yüzde 10 mu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her şey dâhil mi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – İstanbul her şeye dâhil değil öyle bakacak olursanız. Gelen turistin yarısını kastetmiyorum. Bakın, ziyaret etme oranı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, biliyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tabii, biz ortalamasını alıyoruz.

Nevsehir’de yüzde 10, sizin dediğiniz, ötekiler de yüzde 2 civarında yaklaşık; deminki sorunuzun cevabı olarak söylüyorum.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Teşekkür ederim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Kültürel varlıklarımız ve müzelerimiz konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla sadece vatandaşlarımızın kullanımı için tasarlanan Müzekart’ın satış rakamı 2018 yılının ilk dokuz ayında tüm zamanların rekorunu kırarak yaklaşık 1 milyon adede ulaşmıştır. 1 milyon 250 bin civarında bu yılı kapatmasını planlıyoruz. Bundan sonraki strateji olarak da Müzekart’ın tanıtımına ve kullanımına ağırlık vereceğiz. Özellikle Türk ziyaretçinin müzelerden uygun fiyatlarla faydalanması açısından Müzekart ana stratejimizi oluşturuyor.

Bakanlığımız, ülkemizin tarihi ve kültürel mirasını yurt dışında daha etkin tanıtmak amacıyla çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürüyor. Önümüzdeki sene Japonya’da Türkiye Yılı olacak. Bu vesileyle Tokyo ve Kyoto’da, Topkapı Sarayı’mızdaki Osmanlı ve İstanbul temalı eşsiz eserlerden oluşan devasa bir sergi gerçekleştirilecektir. Sonrasında ise “Gezen Sergi” adını verdiğimiz bu konsept İngiltere, Almanya ve Rusya’da devam ettirilecektir. Ayrıca gezen sergilerimiz vasıtasıyla gerçekleştirmekte olduğumuz tanıtım etkinliklerine zengin Türk mutfağının örnekleriyle bezenmiş gastronomik değerlerimizi de ekliyoruz. Bizim Bakanlık olarak görüşümüz, kültürel ve antik değerlerimizin Türkiye’ye çok özel ve “unic” olduğu. Şu anda zaten mevcut potansiyelin yüzde 10’u dahi çıkarılmış değil ve bu yüzde 10 sayısı bile en yakın rakiplerimizle dünyada karşılaştırıldığında hemen hemen 2 katına karşılık gelmekte. O yüzden Türkiye’ye özel olan bu “unic” değerlerin ön plana çıkarılarak tanıtımda ciddi bir yer edinmesini istiyoruz. Bu bağlamda geçmiş senelerde uygulanan gezen sergi uygulamalarını geliştirerek devam etmek istiyoruz. 2019’da yani önümüzdeki sene mayıs ayında başlayacak olan ilk etapta Tokyo ve Kyoto’da sergilenecek, daha sonrasında 2020 itibarıyla sırasıyla Londra, Berlin ve Moskova’da ikişer ay süreyle bu gezen sergi operasyonlarını devam ettireceğiz; ilk denemeleri bu şekilde olacak. Eskiden farklı olarak, buna gastronomi bölümü de eklemeyi düşünüyoruz çünkü gastronomi dikkatli hesaplandığında turizm gelirlerinde çok ciddi bir yer teşkil ediyor. Konaklama gelirimizin yaklaşık yarısı kadar bir “F and B” yani yeme, içme geliri var Türkiye’de; bunu da turistlerden elde edilen anlamında söylüyorum. Burada birinci hedefimiz, gastronomide bu oranı konaklama tutarıyla aynı oranlara getirmek yani bu sene tahmini 10 milyar dolar bir konaklama geliri bekliyorsak, gastronomi gelirinin de ilerleyen yıllarda aynı seviyelere gelmesini sağlamak. O yüzden gezen sergi projelerine bir ilave değişiklik ekledik.

20'nci yüzyılda tüm dengeleri değiştiren ve hatta ardından gelen yüzyıla da yön veren Çanakkale Muharebelerinin gerçekleştiği Gelibolu Tarihi Alanı'na ayrı bir önem atfetmekteyiz. Vatan topraklarında gerçekleşen bu eşsiz mücadelenin anma etkinlikleri her yıl, yerli ve yabancı binlerce ziyaretçinin katılımıyla, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığımızca gerçekleştirilmektedir. Tarihi alanda hizmet vermeye devam eden müzelerimizde ise bugüne kadar yaklaşık 2 milyon ziyaretçi ağırlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; kütüphanelerimizin bazıları, Sayın Cumhurbaşkanımızın da dile getirdiği gibi, millet kütüphanesi anlayışıyla hizmet vermeye başlamıştır. Hâlihazırda 28 millet kütüphanesi hizmete sokulmuş olup bu sayının sene sonuna kadar 30'a çıkartılması planlanmaktadır. Bakanlık olarak halk kütüphanesi hizmetlerini e-devlet kapısına da taşıdık. E-üyelik işlemiyle anında e-kitaplara erişebilme, katalog taraması, ödünç alınan kitapların süresinin uzatılması gibi işlemler güvenli, hızlı ve etkin bir şekilde vatandaşlarımıza sunulmaktadır. E-devlet kapısına entegrasyonun sağlanmasının ardından hizmetlerden sadece on günde 90 binin üzerinde vatandaşımız yararlanmıştı.

Kütüphanelerden bahsetmişken memnuniyetle ifade etmek isterim ki Rami Kışlasının renovasyon ve restorasyonunun tamamlanmasıyla birlikte İstanbul Türkiye'nin en büyük kütüphanelerinden birine daha kavuşacaktır. Ayrıca İstanbul Gülhane Parkı içerisinde yer alan ve korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiş eski Telgrafhane Binası, Profesör Doktor Fuat Sezgin ve Doktor Ursula Sezgin Bilimler Tarihi Kütüphanesi ismiyle açılmıştır. Bildiğiniz gibi, 2019 da Profesör Doktor Fuat Sezgin Yılı olarak kutlanacak. Bu vesileyle bu büyük bilim adamını buradan rahmetle anıyorum.

Kütüphanecilik hizmetlerimizi sadece yerleşik halk kütüphaneleriyle de sınırlandırmıyoruz. Hasta, engelli, eve bağımlı gruplar ile hapisane, hastane, huzurevleri ve yetiştirme yurtlarındaki kısıtlı gruplara da 53 gezici kütüphane aracıyla hizmet götürmekteyiz.

Ülkemiz, el yazması eserler bakımından zengin koleksiyonlara sahip nadir ülkelerden biridir. Bakanlığımızca yürütülen 1001 Eser Projesi kapsamında yazma eserlerin içeriklerinin incelenmesi ve yayımlanması sağlanmakta, her biri kendi bilimsel alanı açısından kaynak sayılan eserler kültür ve ilim hayatımıza kazandırılmaktadır. 2018 yılında 1.324 adet yazma eser satın alınmıştır. Ayrıca 1.458 adet eser bağış, 7.441 adet eser ise devir yoluyla kütüphane koleksiyonlarına eklenmiştir. 2019 yılında tamamlanması planlanan Konya Yazma Eserler Hizmet Binası Projesi'yle Konya, yazma eserler için bir merkez hâline getirilecek, modern depoları, konferans ve sergi salonlarıyla birçok kültürel etkinliğe ev sahipliği yapacaktır. Bu projeye kitap restorasyonu adına çok önemli bir şifahaneye daha kavuşacağız.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Bir Usta Bin Usta Projesi'yle toplumsal hafızayı gelecek kuşaklara aktarıyoruz. Bakanlığımızca sivil toplum kuruluşları ve özel sektör iş birliğinde yürütülen proje, somut olmayan kültürel miras taşıyıcıları olarak kabul edilen zanaatkarlarımızın maddi ve manevi anlamda desteklenmeleri ve kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel el sanatlarımızın yaşatılması amacıyla 2010 yılından beri sürdürülmektedir.

Ülkemiz, somut olmayan kültürel miras alanında UNESCO'ya en çok unsur kaydettiren 5 ülkeden biridir. Hâlihazırda aralarında Mevlevi Ayin-i Şerif Törenleri, meddahlık, karagöz, aşıklık geleneği, Nevruz, Kırkpınar Yağlı Güreşleri, semah, ebru sanatı, Türk kahvesi kültürü ve geleneksel çini ustalığının da yer aldığı 16 değerimiz somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edilmiştir. Önümüzdeki günlerde "Dede Korkut Mirası: Destan, Masal ve Müzik" ve 2019 yılında da çalışmalarını tamamladığımız "Geleneksel Türk Okçuluğu" dosyalarımızın da UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne girmesi beklenmektedir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; telif hakkı sahiplerini temsil eden meslek birliklerinin işleyişiyle telif lisanslama sisteminin daha etkin hâle getirilmesi Bakanlığımızın önemli çalışma alanlarından biridir. Bu amaçla hazırlanan Telif Hakları Yasa Tasarısı geçtiğimiz dönem kadük hâle gelmişti. Kanun teklifinin yeni yasama döneminde yasalaşmasını hedefliyoruz. Bu çalışmalarımıza ek olarak, Bakanlığımızca, 5000 sayılı Kanun’la fikrî mülkiyet haklarına ilişkin eğitim, danışmanlık, araştırma ve koordinasyon faaliyetlerini yürütmek üzere Fikri Mülkiyet Akademisi kurulmuştur.

Günümüzde en etkili tanıtım araçlarının başında sinema filmleri ve diziler gelmektedir. Bu bağlamda Bakanlığımızca 2018 yılında, 40 uzun metraj kurgu film yapım projesine 31,1 milyon lira, 72 belgesel film yapım projesine 5 milyon 39 bin lira, 44 senaryo yazım projesine 508 bin lira, 29 kısa film yapım projesine 407 bin lira, 10 animasyon film yapım projesine 230 bin lira olmak üzere sektöre toplam 37 milyon 284 bin lira destek sağlanmıştır. Ayrıca sinema alanında 27’si yurt dışında olmak üzere toplam 106 etkinliğe 20,8 milyon lira destek verilmiştir. Öte yandan, bu yasama döneminde mevcut destek mekanizmalarını çeşitlendirecek, ülkemizi film çekim merkezi hâline getirecek ve film turizmini geliştirecek yeni Sinema Kanunu’nun da Meclise sunulmasını bekliyoruz. Bu noktada, destek türleri, yasal mevzuat, yapım-ekipman şirketleri, çekim mekânları ve platolar gibi dünya film endüstrisinin ihtiyaç duyulabileceği tüm bilgilerin yer alacağı -Filming in Turkey- Türkiye’de film çekmek web portalini de hazırlamaktayız.

Ülkemiz yüzde 56’lık yerli film izlenme oranıyla Avrupa’da ilk sırada yer almaktadır. Kültürel diplomasi ve ülke tanıtımı başta olmak üzere, turizm, inşaat, tekstil gibi alanlarda da katma değer sağlayan ve 150’den fazla ülkeye ihraç edilerek bu alanda Amerika’dan hemen sonra dünya 2’nciliğine yükselen Türk dizi film sektörü ise 350 milyon doların üzerinde ihracat hacmine erişmiştir.

Bakanlık olarak verdiğimiz desteklerin yanında, sinemanın kalbi olarak nitelenen İstiklal Caddesi’ndeki Atlas Pasajı’nda Türk sinemasına ait tarihi içerikli görsel, işitsel malzeme ve ekipmanlar ile film, kitap, bülten gibi malzemelerin derlenerek halkla buluşturulacağı, içerisinde kütüphane ve gala salonu gibi mekânları da barındıracak Türkiye Sinema Müzesi’ni kurmayı planlıyoruz.

Bakanlığımız, sinema kültürünün yaygınlık kazanmasına katkı sağlamak adına Sinemaya Gitmeyen Çocuk Kalmayın Projesi’ni hayata geçirmiş, proje kapsamında ortaöğretim öğrencilerine buldukları illerdeki sinema salonlarında ücretsiz film gösterimi yapılmaktadır. Yıl sonuna kadar 1 milyon öğrencinin beyaz perdeyle buluşturulmasını hedeflemektedir. Biz burada sinemayı sadece kültürel bir değer olarak görmüyoruz, açıkçası turizmle de çok ilişkili buluyoruz ve Türkiye turizminin tanıtımı açısından da hayati bir önemi olduğunu düşünüyoruz. O yüzden yakın bir gelecekte, inşallah, Mecliste de tartışılacak olan yasayla Türkiye’deki sinemanın çok ciddi bir şekilde desteklenmesini istiyoruz. Ayrıca yurt dışından Türkiye’de yapılan çekimleri de Türkiye’de üretilen dizi filmleri de destekleyerek bunun Türkiye dışında yaygınlaştırılmasını istiyoruz çünkü yaptığımız araştırmada en iyi reklamın, tanıtımın sinema ve dizi filmler üzerine olduğunu gördük. O yüzden bunu geliştirmek ve desteklemek istiyoruz.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; bölgemizde yakın zamanda yaşanan güvenlik odaklı sorunların ülkemize ve de turizm sektörümüze olumsuz yansımaları olmuştur. Bu süreç devletimizin gayreti, sektörümüzün özverili çabalarıyla artık geride kalmıştır. Türkiye’yi dünya turizminin merkezi hâline getirmek, ülkemize gelen misafirlerimizin her birini gönüllü turizm elçisi olarak uğurlamak tamamıyla bizim elimizdedir. Önümüzdeki dönem kamu, özel sektör ve halkımızla birlikte turizmde yepyeni bir “Türkiye öyküsü” yazacağız.

Turizmde pazar payımızı artırmak ve Türkiye için en doğru algıyı oluşturmak açısından tanıtma faaliyetlerimiz çok önemli rol oynamaktadır. Bu doğrultuda, turizmde Türkiye markasının yeniden yapılandırılması hususu 2019 tanıtım faaliyetlerimizin odak noktası olacaktır.

Teknolojiyi en etkin şekilde kullanıp yeni iletişim araçlarını da daha dikkate alarak veriye dayalı bir yeni tanıtım stratejisi uygulayacağız.

Dört yıl önce global düzeyde başlatılan “Turkey Home” kampanyası çerçevesinde kurguladığımız algı yönetimi stratejimiz 2018 yılında da çeşitlendirilerek sürdürülmüştür. Kampanya kapsamında sosyal medya takipçi sayısı 7 milyona ulaşmıştır. Türkiye bu sayıyla dünyada dijital sosyal platformlarda turizm tanıtımı yapan organizasyonlar arasında 4’üncü sıraya yükselmiştir. Şimdi, 2019’da yapacağımız yeni çalışmalarla yavaş yavaş 2019 sonuna kadar hazır hâle gelecek, Turkey Home stratejisini yeni bir stratejiyle yenileyeceğiz ve bu stratejiyle birkaç yıl daha devam edeceğiz.

Bilhassa sosyal medyayı etkili kullanan dünyaca tanınmış şahsiyetlerle iş birliği yaparak tüm dijital sosyal mecralarda algı yönetimi mekanizmalarını faal bir şekilde kullanacağız. Bunun yanı sıra, takipleme yaparak faaliyetlerimizin yansımalarını da ölçeceğiz.

Tanıtımda söylem birliğinin öneminden hareketle, Bakanlığımızın yanı sıra ilgili diğer kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen tanıtma faaliyetlerinde dil ve görsel birlik standartları üzerinde çalışıyoruz. 2019 yılı içerisinde bu çalışmalarımızı tamamlayarak hızla uygulamaya geçireceğiz.

Kültür diplomasisinin tanıtım açısından önemini yadsıyamayız. Bakanlık olarak hedef ülkelerimizde “Türk Kültür Yılı” ilan etmeye ve bu bakış açısı doğrultusunda değerlerimizi tanıtıma devam edeceğiz. Bu kapsamda, 2018 Çin’de Türkiye Turizm Yılı ve Türkiye Tayland Karşılıklı Kültür Yılı ilan edildi. 2019 ise Rusya Federasyonu’nda ve Japonya’da Türk Kültür Yılı ilan edilecek.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; 2019 yılında ülkemizin marka değerlerini güçlendirmek ve aldığı pazar payını artırmak amacıyla üst gelir grubuna yönelik ayrı tanıtım stratejileri oluşturmayı hedefliyoruz. Gastronomi turizmine yönelik ayrı bir tanıtım stratejisi ve eylem planı oluşturarak ülkemizin zengin mutfak kültürünü ve lezzetlerini başlıca hedef pazarlarımızda tanıtacağız.

Dijital ve sosyal medyada hedef pazarlara yönelik farklı dillerde hizmet verecek hedef gruplara yönelik alt tanıtım kampanyalarını da yürüteceğiz. Amacımız tanıtımda ürün/pazar çeşitliliğimize paralel olarak turizm gelirlerimizi de artırmak. Bunun yanı sıra, ülke içerisindeki turizm bilincinin geliştirilmesine yönelik kampanyalar yapmayı, sürdürülebilirlik ve eko turizm alanında yapılan faaliyetlerimizi yurt dışında duyurmayı, ülkemizdeki konaklama tesislerinde buna yönelik düzenlemelere gitmeyi ve nitelikli turist rehberleri yetiştirmeyi hedefliyoruz.

Özellikle yabancı ziyaretçiler ve basından da öğrendiğimiz kadarıyla -takip de ediyoruz- ekolojik turizm özellikle Batılı turist açısından hayati önem kazanmaya başlamış ve ekolojik turizmle ilgili getirmiş olduğumuz standartlar tercih sebebi olmaya başladı. O yüzden biz de Tesis Yönetmeliği’imizden başlayarak birçok yönetmelikte ekolojik turizmle ilgili düzeltmeler ve olmazsa olmaz kriterler oluşturmaya başlıyoruz. 2019 itibarıyla da yavaş yavaş hepsini devreye alacağız.

Öte yandan, THY’le imzaladığımız protokolle Direkt Turizm Hamlesi’ni de hayata geçirdik. Bu doğrultuda, 2019 Nisan ayı itibarıyla 13 hatta 67 frekansla Antalya, Bodrum, Dalaman, İzmir Havalimanlarına tarifeli uçuşlar başlatılacak. Bakanlığımız, Türk Hava Yollarının bu uçuş noktalarını tanıtımla destekleyecek. Esasen önemli olan, bu hatları açmak değil, açılmış hatların dolu ve kârlı bir şekilde uçmasını sağlamaktır. Burada öncelikle şunu hedefledik: Biliyorsunuz 2019 itibarıyla ana hedefimiz turist sayısını artırmanın paralelinde kişi başı gecelik gelirleri artırmak yani nitelikli turist konsantre olmak istiyoruz. “Nitelikli turist” derken konaklama dışı harcaması yüksek olan turistleri

kastediyoruz. Bu da sadece hizmet standardı yüksek tesislerle olmuyor, insan kaynağının eğitimi ve ulaşım çok önemli. Ulaşımında da biliyorsunuz bizim belli noktalarımızda özellikle “resort” tatil bölgesi olarak adlandırdığımız havalimanlarına yapılan uçuşlarda ağırlıklı olarak charter konfigürasyonlu uçuşlar var. Son iki senede biraz gelişme oldu, charter uçuşların yanında “low cost” dediğimiz tarifeli seferler de devreye girdi. Şimdi bunun üçüncü aşamasını Türk Hava Yolları gibi millî bayrak taşıyıcılarla yapmayı planlıyoruz. Ana kriterimiz, dünyanın birçok noktasına uçan Türk Hava Yolları olduğu için hem tarifeli sefer hem “business class” tarifeli seferlerle Antalya, Bodrum, Dalaman, İzmir Havaalanlarını desteklemek istiyoruz. Nitelikli turistin gelmesi açısından hayati önemi var. İlk etapta 2019 için 850 bin koltuk planladık, Nisan 2019 itibarıyla uçacağız. Şu anda ben tekrar görüşüyorum, özellikle Türk Havayolları’yla, muhtemelen bu sayıyı bu sene için artıracacağız, 1 milyon-1.200 bin civarlarına taşımayı düşünüyoruz ve her sene de bu sayıyı tekrar artırmak istiyoruz. Biz de Türk Hava Yollarına uçuş yaptığı noktalarda devlet olarak daha yoğun tanıtım faaliyetleriyle o uçakların, o frekansların dolu gelmesi için destek vereceğiz. Bu bağlamda hem direkt rezervasyon oranları artmış olacak Türkiye’ye yönelik hem de nitelikli turist, gelir grubu, konaklama dışı harcaması yüksek olan, gelir grubu yüksek turistin Türkiye’ye ve özellikle tatil bölgelerine ulaşma imkânlarını artırmış ve çoğaltmış olacağız.

Öncelikle yeni pazarlar olarak Çin başta olmak üzere Hindistan, Japonya, Güney Kore’yle son yıllarda ivme kazanan siyasi ve ekonomik ilişkileri kültür ve turizm alanında da geliştirmek amacındayız. Büyük bir turist potansiyeline sahip Uzak Doğu pazarındaki payımızın artırılması için bir eylem planı hazırlamaktayız. Bu plan doğrultusunda ziyaretçi sayısının ve bu ziyaretçilerin harcama düzeylerinin artırılmasını hedefliyoruz. Bu coğrafyada seyahat kararlarını vermede etkili olan dijital mecralarda ülkemizle ilgili bilgilendirici ve özgün seyahat deneyimlerini özendirici interaktif uygulamalarla tanıtım faaliyetleri gerçekleştireceğiz.

İlk kez “Tematik Yıl Konsepti”yle ülkemizin zengin tarihini dünyayla buluşturduk. Bakanlığımız ve Çanakkale’de bulunan kamu-özel sektör temsilcilerinin iş birliğiyle 2018 yılı ülkemizde “Troya Yılı” olarak ilan edildi. Bu kapsamda, Bakanlığımız, Troya ve çevresini tanıtan 78’i ulusal, 63’ü uluslararası olmak üzere toplam 141 etkinlik düzenlemiş, Troya ve çevresine ilişkin uluslararası basında 200’ü aşkın yayın çıkarmıştır.

Deniz-kum-güneş tanıtım stratejisi yanında inanç, sağlık, gastronomi, kongre, kış, golf, spor ve yayla turizmi gibi diğer alanlardaki potansiyelimizi en iyi şekilde değerlendirerek turizm faaliyetlerini ülkemizin diğer bölgelerine yayacağız.

En çok tercih edilen destinasyonlarımızdan Kapadokya’da gittikçe artan kaçak yapılaşmanın önüne geçmek ve bölgenin eşsiz doğal zenginliklerini korumak amacıyla Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı benzeri bir alan başkanlığı oluşturuyoruz. Özellikle Kapadokya’da pek çok bakanlığımızın yetki ve sorumluluk alanları çakışmakta. Tüm bunları entegre bir şekilde ele alarak bürokrasiyi azaltacağına inandığımız alan başkanlığı çalışmalarını tamamlamak üzereyiz.

Burada özellikle şunu belirtmek istiyorum: Niye önceliği Kapadokya’ya veriyoruz? Hem hayati önemi var Kapadokya’nın hem de aslında bölge STK’larının, bölge yatırımcısının ve bölge insanının bu konuda hemfikir olup zaten Bakanlığımızdan da bunu öncelikli olarak istemesi çok önemli yani bir şeyi bölge istiyorsa bizim açımızdan gerçekleştirilmesi çok kolay. Göreve başlar başlamaz beni ilk ziyaret edenlerden biri Nevşehir bölgesi milletvekilleri oldu ve STK’larıyla birlikte geldiler, bu taleplerini iletiler ve ben de çok hızlı bir şekilde sonuç aşamasına getirdim, çok kısa bir süre sonra Mecliste sizler tarafından görüşülüp inşallah yasalaşacak.

Rekabet gücümüzün sürekli bir şekilde artırılması, hizmetlerde yüksek kalitenin sağlanması adına nitelikli insan gücü yetiştirilmesi turizmin bugünü ve geleceği açısından önem taşımaktadır. Bu amaçla Millî Eğitim Bakanlığımızla sektörün ihtiyaçlarını dikkate alan bir eğitim modeli oluşturduk. Bakanlığımız ve Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında, turizm meslek liseleri sektörün ihtiyaçlarına cevap verecek ve bu alandaki nitelikli insan gücünü yetiştirecek şekilde yapılandırılmaktadır.

Demin konuşmamın başında bahsettiğim üniversiteler için planladığımız çalışmanın esas ana temelinin biz birkaç ay önce Millî Eğitim Bakanlığıyla gerçekleştirdik. Yapılan protokolle birlikte, önümüzdeki dönem itibarıyla -biliyorsunuz Türkiye’de şu anda 76 tane turizm meslek lisesi var- ilk etapta 10 tane pilot okul seçtik, bu kapsamda 10 pilot okul... Sayıları her sene artırılarak devam edecek. Turizm meslek liselerini açıkcası kolej statüsüne getiriyoruz; hazırlık, artı dört sene lise eğitimi alacaklar. Hazırlıkta İngilizce eğitimi mecburi tutuyoruz, lise 1’den itibaren Rusça eğitimi mecburi tutuyoruz, lise 2’den itibaren Almanca, Fransızca, Arapça ve Çince’den herhangi birini seçmeli olarak eğitime dâhil ediyoruz ve lise 1’den itibaren de müfredatın İngilizce görülmesini sağlıyoruz.

Burada dahi iyi sonuç alabilmek için Türkiye’de iki tane sıkıntı var biliyorsunuz: Bir, nitelikli insan kaynağı turizmde. İkincisi, sezonsal turizm çok ağırlıklı olduğu için sezonsal personel ihtiyacı. Burada iki sorunu birden çözebilmek için okulun müfredatında da değişikliğe gidiyoruz Millî Eğitim Bakanlığıyla. Öğrenciler 20 Nisan-20 Ekim tarihleri arasında eğitimlerini anlaşmalı otellerde görecekler. Oteller ile Millî Eğitim Bakanlığı ve Turizm Bakanlığı iş birliğiyle “anlaşmalı okullar protokolü” kapsamında beraber çalışacak okullar yaratıyoruz. Öğrenciler öğretmenleriyle birlikte uygulamalı bir şekilde otelde eğitimlerini görmeye devam ediyorlar ve bu eğitimleri sırasında hazırlıktan itibaren de maaş almaya başlıyorlar. Bunu kabul eden otellerle iş birliğine gidiliyor çünkü.

İşte, ilk hazırlık anında bir stajyer maaşı alıyorlar, lise 1 itibarıyla stajyer maaşı x 1,25; lise 2 itibarıyla stajyer maaşı x 1,5; lise 3 itibarıyla 1,75; lise son itibarıyla x 2. Yani öğrenci turizm meslek lisesini seçtiği ve eğitimine başladığı andan itibaren hem eğitimini uygulamalı bir şekilde hayatını sürdüreceği otellerde görmeye başlıyor hem de para kazanmaya başlıyor cazip hâle gelmesi açısından.

Biz bununla birlikte, küçük yaşta turizm eğitimi ve turizm sevdasını bu öğrencilere katmak istiyoruz. Bu eğitimi tamamlamış öğrenciler –ki bu da çok önemli- ileride turizm yapmasalar bile 3 lisanı çok iyi derecede konuşuyor olacaklar. Ayrıca, kışın, Millî Eğitim Bakanlığının verdiği okullardaki eğitimlere ilgili otellerin yöneticileri de danışman olarak girecekler. Hem oteller açısından çok iyi bir iş birliği oluşmuş oluyor hem geleceğin -bana göre- turizm generalleri bu meslek liselerinde, kolej statüsüne getirilmiş turizm meslek liselerinde yetiştirilmiş olacak. Bu açıdan, kısa, orta ve uzun vadede Türkiye’nin turizmde en büyük ihtiyacı olan yetişmiş insan kaynağı sorununa çözüm getireceğimizi düşünüyorum.

Ortaöğretim kurumlarında müze eğitimi seçmeli ders olacak ve dersler uygulamalı olarak müzelerde işlenecektir. Bunun birkaç tanesi şu anda başladı. İnşallah bunu da yayarak devam ettireceğiz.

Turizm sektöründeki uluslararası rekabette öne çıkmak ve sürdürülebilir bir turizm politikası uygulayabilmek açısından çevre koruma faaliyetleri öncelikli çalışma alanlarımızdandır. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizde uygulanan mavi bayrak programı da bu amaca hizmet etmektedir.

Ülkemizde mavi bayrak programı kapsamında 459 plaj, 22 marina, 10 yat limanı mavi bayrak almaya hak kazanmıştır. 2018 yılında mavi bayrak sıralamasında ülkemiz 459 plajla dünya sıralamasının 3’üncü basamağında yer almıştır.

Diğer taraftan rekabet gücümüzü korumak amacıyla seyahat acentelerine uçuş ve kruvaziyer desteği uygulaması kapsamında 2019 yılı bütçemizde 943 milyon lira ödenek ayrılmıştır. 2018 yılında uçuş ve kruvaziyer destek uygulaması ile A Grubu seyahat acentelerine 1 milyar 110 milyon lira ödeme yapılmıştır.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; 2016'da yaşadığımız sıkıntılı süreçten sonra 2017'de süratle toparlanan turizm sektörümüz, 2018'in 3'üncü çeyreği itibarıyla yüzde 23'lük artış oranıyla yaklaşık 32 milyon turiste ulaşmıştır. Bu sayı yıl sonu itibarıyla 40 milyon rakamının aşılması Türkiye rekorunun kırılacağı anlamına gelmektedir. Ancak ana hedefimiz, turist sayısının yanı sıra turizm gelirini artırmak olacaktır. Önümüzdeki sene ise çok daha iyi bir turizm sezonu bizleri bekliyor. 2019 erken rezervasyon satışları geçen senenin çok üstünde rakamlarla başladı. Bu amaçla ülkemizdeki turizm yatırımlarını cazip hâle getirecek hazırlıklarımızda sona geldik.

Büyük ölçekli turizm yatırımlarına elverişli alanlarla ilgili planlama çalışmalarımızı da tamamlamak üzereyiz. Burada, turizmde üçüncü bir sorun da özellikle tatil bölgelerinde sezonun kısa olması. Bu yüzden, bundan sonra turizm alanı olarak tahsise çıkacağımız, tahsis yerlerine çıkacağımız alanlarda ağırlıklı olarak on iki ay turizm yapma özelliğine sahip alanlara öncelik vereceğiz. Yani neler? Golf sahaları, spor alanları, kongre, termal gibi özellikleri olan on iki ay boyunca turizm yapılmasını sağlayacak alanlara öncelik vereceğiz. 2019'da yapacağımız ihalelerde bunu zaten göreceksiniz.

Millî kültürümüzün tanıtılması ve toplumsal yaşamın gerektirdiği etkileşimlere ortam sağlaması açısından kültür merkezlerinin varlığına ihtiyaç duyuyoruz. Bakanlık olarak zengin tarihsel geçmişle çok çeşitli kültürlerin yeşerip gelişmesine sahne olan ülkemizin bu özelliklerini içeren ve çağdaş yorumla tasarlanan kültür merkezlerini hizmete kazandırmaya önem veriyoruz. Bu amaçla yapımları tamamlanan İzmir Bornova, Tekirdağ ve Sinop Kültür Merkezlerini de en kısa sürede milletimizin hizmetine açacağız.

Ayrıca, Ankara'da yapımı devam eden Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu inşaatını tamamlayarak başkentimizin kültür ve sanat hayatına önemli bir eser kazandırıyoruz. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının mevcut konser salonu yanında inşaatı devam eden yeni tesis bünyesinde 2.023 kişilik büyük bir konser salonu, 500 kişilik küçük salon, müzik çalışma salonları, kayıt ve naklen yayın stüdyoları yer alacaktır.

Bakanlığımız, hem toplumlar arası iletişimin güçlenmesi hem de sosyal değişimin öncüsü olması noktasında ulusal ve uluslararası düzeyde kültür sanat etkinlikleri düzenlemektedir.

2018 yılının ilk dokuz ayında Zamanın Kudüs'ü Kudüs'ün Zamanı Etkinliği, Antik Kent Konserleri, Troya Yılı Etkinlikleri, Kastamonu 2018 Türk Dünyası Kültür Başkenti Etkinlikleri başta olmak üzere toplam 1.237 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Türkiye-Tayland Karşılıklı Kültür Yılı kapsamında düzenlenen fotoğraf sergisi ve 4'üncü Genç Güncel Sanat Proje Yarışması Sergisi gibi uluslararası faaliyetlerle de kültür ilişkilerimizi güçlendirmeye devam ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; göreve geldiğimiz günden beri sadece turizmin değil, onun ayrılmaz bir parçası olarak gördüğümüz kültür ve sanat projelerine de yoğunluk verdik.

Tarihî Ankara Operasının restorasyonunu öngörülenden bir yıl önce tamamlayıp 20 Ekimde perdelerimizi açtık.

Bodrum Bale Festivali ve Aspendos Opera ve Bale Festivallerine bizzat katılarak sanat ve sanatçımızın yanında olduğumuzu göstermek istedik.

Bu sene 5 uluslararası festivalimizde kaliteyi yükseltmeyi hedef tutarak uluslararası standartlarda temsiller sergilemenin yanında, aralarında Bolşoy Balesi, Viyana Devlet Balesi, İtalya Macerata Opera Festivali gibi dünyaca ünlü markaları festivallerimizde ağırladık.

Opera ve bale etkinliklerimizle geniş kitlelere ulaşmayı sürdürüyoruz. 2018 sezonunda Devlet Opera ve Balesi yerleşik sahneler, turne ve festivallerde 1.118 temsil gerçekleştirilmiş, 434.203 seyirciye ulaşılmıştır.

Geçmiş yıllara oranla çok ciddi bir seyirci ve hasılat artırımı sağlamanın yanında marka değerimizi de yükseltmek için ciddi bir adım attık. Burada yaklaşık, geçen yıllarla kıyaslandığında, yüzde 28 gibi bir seyirci sayısında bir artış var. Gelirlerde de çok ciddi bir artış oldu, yüzde 60 civarında. Yani hem seyirci hem kişi başı gelirlerde ciddi bir artış sağladık. Standartları yükselttikçe hem seyirci oranını artırıyorsunuz hem gelirlerinizi artırıyorsunuz. Bu açıdan da iyi yolda olduğunu göstermekte.

Troya'nın dünya kültür mirası listesine girmesinin 20'nci yılı münasebetiyle hazırladığımız Troya Epik Operası muhteşem bir açılışla 9 Kasım'da seyirciyle buluşmuştur. Dünya prömiyeri Ankara'da gerçekleşen Troya Operası, Berlin ve Moskova'da da sanatseverlerin beğenisine sunulacaktır.

Dünyaca ünlü klasikleri yüksek standartlarda sergilemenin yanında yerli eserlere verdiğimiz önem ve "Yeni Türk Operası" markasının yaratılması konusundaki çalışmalarımız hızla devam edecektir.

Gerek tiyatrodaki gerekse opera balede repertuarımızı oluştururken daha önceleri opera ve tiyatro sahnelerinde yer bulma şansı olmamış yerli eserlerimizi halkımızla buluşturmak için projeler geliştiriyoruz Muhlis Sabahattin'in Ayşe Opereti gibi, Necip Fazıl'ın Reis Bey'i gibi, 9 Kasım'da seyircimizle buluşan Troya gibi.

Hedefimiz, örneğin devlet tiyatrolarında sahnelenecek oyunların yüzde 70'inin yerli yazarlarımızdan olması. Şu ana kadar sahnelenen 34 oyunun 26'sı yerli oyunumuz olmuştur. Burada yüzde 70 hedefini kalıcı bir şekilde yerleştirmeyi hedefliyoruz. Seyirci sayısının sezon sonu itibarıyla 2 milyona ulaşmasını hedefliyoruz.

"Duran, bekleyen tiyatro" olmaktan çok yirmi dört saat hareket eden bir tiyatro arzuluyoruz. Bir tarafta provalar yapılırken diğer tarafta turnelerin olduğu, oyunların sahnelendiği, hiç durmayan bir tiyatroyu planlıyoruz. Kaliteden ödün vermeden, nitelikli eserleri seyircimizle buluşturacağız.

Bakanlığımızın özel tiyatrolara desteği kapsamında ise 2017-2018 sezonunda 229 özel tiyatro projesine 5,2 milyon lira destek sağlanmıştır. 2018-2019 sezonu için ise 511 projeye destek sağlanacaktır.

2018 yılında sanat birimlerimizin etkinliklerinin sanatseverler tarafından cep telefonu, tablet gibi cihazlar kullanılarak daha rahat takip edilmesi amacıyla "Sanat Her Yerde" sloganıyla "sanat cepte" uygulaması hayata geçirildi.

Binlerce yıllık geçmişe sahip antik kentlerimizde Batı'ya özgü olarak bilinen senfoni orkestraları eşliğinde klasik Türk müziği ve Türk halk müziğinin seçkin örneklerinin seslendirilmesiyle ortaya çıkan "Antik Kentler Konserleri" 2018 yılında yerli ve yabancı çok sayıda izleyiciyle buluştu. Kültür turizmine büyük katkısı olan Antik Kentler Konserleri Projesi 2019 yılında genişletilerek daha çok sayıda antik kentimizde daha fazla izleyiciyle buluşturulacaktır.

Bu çalışmanın bir benzeri "Türk Müzikalleri Antik Tiyatrolarda" adıyla devlet tiyatrolarımız tarafından icra edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; konuşmamın bu bölümünde bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın çalışmalarından söz etmek istiyorum.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 2018 yılında, başta Türk Cumhuriyetleri ve Balkanlar olmak üzere, dünyanın çeşitli ülkelerinde ve yurdumuzun farklı şehirlerinde 24 uluslararası, 18 ulusal olmak üzere toplam 42 bilimsel etkinlik gerçekleştirmiştir. Yıl sonuna kadar 32 bilimsel etkinliğin daha planlaması yapılmıştır.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde yer alan Türk Tarih Kurumu tarafından düzenlenen Türk Tarih Kongresi, Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde, 164 oturuma ve 7 sergiye ev sahipliği yapmıştır.

Mekke ve Medine'nin Birinci Dünya Savaşı sırasında işgalinin ve başta Fahrettin Paşa olmak üzere Türk askerlerince gerçekleştirilen destansı savunmanın 100'üncü yılı dolayısıyla Haremeyn-i Şerifeyn anma etkinliğinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Vakıflar, kültür ve medeniyet tarihimizde çok önemli bir yere sahiptir. Geçmişimizden bugüne kapanmayan bir hayır kapısı olarak vakıf kurumsallaşmış bir yapı olarak günümüzde önemli bir hizmet alanını oluşturmaktadır. Bugün bu önemli görev Vakıflar Genel Müdürlüğümüz eliyle yürütülmektedir.

2018 yılı sonuna kadar restorasyonu tamamlanması planlanan vakıf eser sayısı yaklaşık 220 olup 150 eserin de restorasyonlarının 2019 ve sonraki yıllarda gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Restorasyonları aslına uygun yapmıyorlar Sayın Bakanım, mahvediyorlar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bir dinle ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Senden mi öğreneceğim dinlemesini?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sabah sabah insanın moralini bozma Allah aşkına.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ne moralini bozuyoruz? Vakıfların doğru dürüst onarılmadığını söylüyoruz. Görüşümüzü söylüyoruz. Ne var bunda?

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili İsmail Faruk Aksu geçti.)

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

Sayın Gürer...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakan konuşuyor, tepki gösteriyorsun ya. Adabımı bilmeyi de öğren.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bana mı öğreteceksin dinlemeyi?

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen...

Sayın Bakanım, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Adamın...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tamam ya... Sen git kendin öğren o adamı, madamı... Senden ders mi alacağım sabah sabah? Sinirlendirme insanı. Sen her şeye maydanoz oluyorsun oradan...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen tarımcısın, sen kültürden ne anlarsın?

BAŞKAN – Fethi Bey, Sayın Fethi Gürer, lütfen...

Sayın Bakanım, buyurun, devam edin lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Türkiye’de vakıfların yaptığını söylüyorum. Bir yeri on yılda onaramıyorlar, canına okuyorlar, özelliğini bozuyorlar, tarihî değerini kaybediyorlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, arkadaşlar...

Sayın Gürer, lütfen...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY - Son on altı yılda toplamda 5.250 eserin restorasyon veya onarımı yapılmıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün restorasyon çalışmalarından birkaçı şunlardır: İstanbul Fatih Mısır Çarşısı, Şeyh Mutahhar Cami, Çankırı Taş Mescit ve Mevlevihanesi, Sivas Gök Medrese... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Camilerin bile özelliğini bozuyorlar, camilerin!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Evet sayın üyeler, izin verirseniz kaldığım yerden devam edeceğim. (Gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Her gün aynı şey. Sayın Bakanı dinleyemiyoruz. Her gün misafir çocuk gibi gelip ortalığı dağıtıp gidiyorlar, Komisyonun insicamını bozuyorlar. Bakanın sunumundan sonra söz istesinler.

CAVİT ARI (Antalya) – Göstereyim, gel, nasıl olduğunu göstereyim. Tarihin nasıl mahvedildiğini göstereyim. Selçuklulardan kalma caminin duvarının ne hâle getirildiğini göstereyim ben size, buyurun bakın, buyurun! Şu manzaraya bakın!

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti.)

BAŞKAN – Sayın Öztunç... Sayın Cora... Sayın Arı... Lütfen... Arkadaşlar, lütfen...

SALİH CORA (Trabzon) – Her gün aynısını yapıyor.

BAŞKAN – Kameraman arkadaşlar, kameralarınızı yerlerine koyun siz de. (Gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Her gün aynısını yapıyorlar! Sayın Bakanın sunumunu dinleyemiyoruz. Her gün laf atma...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Bir de ayağa kalkıyor. Efe misin sen? Dayı mısın? Adam mı döneceksin?

BAŞKAN – Sayın Cora... Sayın Öztunç... Oturur musunuz yerinize!

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, her gün aynı şey oluyor ya, her gün aynı şey! Bakan Bey'in sunumunu dinleyemiyoruz. Her gün laf atma, sataşma...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz burada devlet memuru değiliz, halkın vekiliyiz, yanlış olanı söylüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Gürer, usul bu değil ama! Usul bu değil!

Arkadaşlar, siz de koyar mısınız kameralarınızı, niye önümü kapatıyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Görevlerini yapıyorlar, ne bağırıyorsunuz?

BAŞKAN – Kardeşim, ben kimseyi göremiyorum ya! Böyle bir şey mi var Sayın Paylan? Benim ne yapacağımı bana sen mi öğreteceksin?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, görevleri kavgayı çekmek mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Görevlerini yapıyorlar. Basın görevini yapar.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, müsaade edin.

Arkadaşlar, herkes müsaade etsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Basını engellemeyin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kameralar sizin önünüze konulacak bundan sonra.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz, Plan Bütçe Komisyonuna yakışır bir şekilde bu süreci götürelim. Yaptığımız hiç hoş değil. Bütün milletvekillerimiz Sayın Bakanın sunumundan sonra söz alıp bütün görüşlerini, eleştirilerini ortaya koyacaklar. Ama bu şekilde müdahaleyle bir noktaya gidilmez. Sizin kendi konuşmalarınıza bir arkadaşınız müdahale ettiğinde ona tahammül edemiyorsunuz ama burada Sayın Bakanın konuşmasına müsaade etmiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Süleyman Soylu'nun yaptıklarına cevap vermediniz ama...

BAŞKAN – Bırakın Sayın Paylan bunları. Hayatınız mazide kazı yapmakla geçiyor. Müsaade edin...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Süleyman Soylu'nun yaptıklarını 82 milyon birden yapıyor, 82 milyon!

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen, tamamlayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 82 milyon birden yapıyor Süleyman Soylu'nun yaptıklarını, aynısını yapıyor, evet!

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY - Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait akarlar atıl vaziyetten kurtarılmış ve yüksek gelir getiren taşınmazlar hâline dönüştürülmüştür. Bu çerçevede, Vakıflar Genel Müdürlüğümüz çalışmalarını, hazineden katkı almadan, kendi öz kaynakları üzerinden gerçekleştirmektedir.

Bezm-i Alem ile Fatih Sultan Mehmet vakıf üniversiteleri eğitim hayatına kazandırılmıştır.

Ayrıca, Vakıflar Genel Müdürlüğümüz aracılığıyla binlerce vatandaşımıza sosyal yardım hizmetinde bulunulmuştur. Bu kapsamda, 4.394 kişiye muhtaç aylığı bağlanmış, 80.780 kişiye her ay kuru gıda, 2 bin kişiye ise her gün sıcak yemek hizmeti verilmiş, ilkökul, ortaokul, lise ve yükseköğrenim olmak üzere toplam 21 bin öğrenciye karşılıksız eğitim yardımında bulunulmuştur.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Türk dilinin konuşulduğu ülkeler ile komşu ülkelerin kalkınmasına yardımcı olmak, ekonomik, ticari, kültürel, teknik ve eğitim alanlarında iş birliğini gerçekleştirmek amacıyla kurulan TİKA, 5 kıtada yılda 2 bine yakın proje ve faaliyet gerçekleştirmektedir.

TİKA Başkanlığınca iş birliği yaptığımız ülkeler ile ortak tarihî ve kültürel mirasımız olan eserlerin restorasyonu konusunda, Balkanlar, Orta Doğu ve Afrika coğrafyasında pek çok proje yürütülmüştür.

2019 yılı TİKA faaliyetlerinin planlama ve uygulamasında muadil Batılı kuruluşlardan farklı olarak insan odaklı, Türk tipi kalkınma yardımı anlayışıyla mazlumların yanında olmaya devam edilecektir.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkçe yeterliliklerinin geliştirilmesi, Türkçe kaynaklara erişim imkânlarının kolaylaştırılması ve kültürel aidiyetlerinin korunması amacıyla “1001 Kütüphane Projesi” hazırlanmıştır.

Bu kapsamda, Avustralya'ya İş Göçünün 50'nci Yılı Programı vesilesiyle Avustralya'da 2 adet kütüphane açılmıştır. Yine Kasım ayı içerisinde, Almanya'da 2, Belçika'da 1, Hollanda'da 1 ve Fransa'da 1 olmak üzere 5 kütüphane daha açılacaktır.

Türkiye'nin uluslararası öğrenciler için bir eğitim ve çekim merkezi olması, bu öğrencilerin ülkeleri ile Türkiye arasında köprü olmaları amacıyla oluşturulan “Türkiye bursları” kapsamında ülkemizde 138 ülkeden yaklaşık 16 bin uluslararası öğrenci, 70 farklı şehirde ve 125 üniversitede öğrenim görmektedir.

Türkiye’yi, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatçısını tanıtmak, bu alanlarda eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek ve Türkiye’nin diğer ülkelerle kültürel alışverişini artırıp dostluğunu geliştirmek amacıyla kurulan Yunus Emre Enstitüsü 46 ülkede 56 merkezle faaliyetlerini sürdürmektedir. 2023 yılına kadar bu sayının 100’e çıkması hedeflenmektedir.

Kültürel diplomasi alanında diğer ülkelerin uluslararası kurumlarıyla da yakın bir iş birliğinde olan enstitü, 13 ülkenin üye olduğu Küresel Kamu Diplomasisi Ağı’nın dönem başkanlığını da yürütmektedir.

“Tercihim Türkçe Projesi”yle yurt dışındaki üniversitelerin Türkoloji bölümlerinde ve İnternet üzerinden “Türkçe öğretim portalı” olmak üzere birçok mecrada Türkçe öğretim faaliyetleri yapmaktadır. Şimdiye kadar Türkçe kurslarında 21 bin üniversite öğrencisi Türkçe öğrenmiştir. Enstitünün yeni uygulaması olan “Uzaktan Türkçe Öğretim Platformu”yla dünyanın dört bir köşesinden 120 bin kişiye ulaşılmıştır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; şimdi de RTÜK bütçesiyle sunuma devam etmek istiyorum.

Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla 1994 yılında 3984 sayılı Kanun’la kurulan ve Anayasa’mızın 133’üncü maddesinde düzenlenen Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, bugünkü yapısına 6112 sayılı Kanun’la kavuşturulmuştur.

Anayasa’nın 133’üncü maddesi uyarınca, Üst Kurul; siyasi parti gruplarının gösterdikleri adaylar arasından, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca altı yıl için seçilen dokuz üyeden oluşmakta ve üyelerin üçte 1’i iki yılda bir yenilenmektedir. Üst Kurul üyeleri başkan ve başkan vekilini de kendi aralarında iki yıl için seçmektedirler. Üst Kurul idari ve mali özerkliğe sahip olup mevzuatta kendine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmekte ve kullanmaktadır. Üst Kurulun merkez ve taşra dâhil toplam 439 kadrolu ve 158 sürekli işçi olmak üzere 597 personeli bulunmaktadır. 6112 sayılı Kanun’la belirlenmiş olan görevlerini, ana hizmet, destek hizmet ve danışma hizmet birimlerinden oluşan merkez teşkilatıyla İstanbul, İzmir ve Diyarbakır bölge temsilcilikleri tarafından yürütmektedir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Üst Kurulun gelirleri, yayın lisansı ücretleri, televizyon kanal, multipleks kapasite ve frekans yıllık kullanım ücretleri, platform, multipleks ve altyapı işletmecileriyle verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretleri, medya hizmet sağlayıcılarının aylık brüt ticarî iletişim gelirlerinden ayrılacak yüzde 1,5 paylarla gerektiğinde Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığı bütçesinden alınacak hazine yardımından oluşmaktadır.

Üst Kurul, kurulduğu 1994 yılı dışında, giderlerini kendi gelirleriyle karşılamış ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bütçesinden hiçbir suretle hazine yardımı almamıştır.

Üst Kurulumuzdan, hazine yardımı almamakla beraber, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 78’inci maddesi uyarınca sadece 2011 yılından bu yana gelir fazlalarından genel bütçeye aktarılan tutar tutar 463 milyon 151 bin Türk lirasıdır.

21 Mart 2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanun’la ise en önemli düzenlemelerden biri olarak internet ortamında sunulan radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınların Üst Kurulumuz tarafından düzenlenmesi ve denetlenmesi hususu 6112 sayılı Kanun’un 29/A maddesinde yer bulmuştur. Anılan maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Üst Kurul ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar sonucunda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla birlikte Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı

Yayınların İnternet Ortamından Sunulması Hakkında Yönetmelik Taslağı hazırlanmış ve kamuoyuyla birlikte bakanlıkların görüşüne sunulmuştur. Söz konusu yönetmelik taslağı yürürlüğe girdiğinde internet ortamından sunulan radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınlar da denetlenmeye başlanılabilecektir.

Yapılan bu düzenlemeyle Üst Kuruldan geçici yayın hakkı veya yayın lisansı bulunan medya hizmet sağlayıcılar yayınlarını ilave bir yayın lisansı bedeli ödemeksizin internet ortamında da sunabileceklerdir. Sadece internet ortamından yayın yapmak isteyen medya hizmet sağlayıcılarının ise Üst Kuruldan yayın lisansı, platform işletmecilerinin yayın iletim yetkisi almaları gerekecektir.

Yine 09 Temmuz 2018 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’yle yayınlanması zorunlu kamu spotlarının içeriği ve sürelerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Bu düzenlemeyle ayda en az doksan dakika gıda güvenliği, gıda güvenirliliği, bitki ve hayvan sağlığı ile toprak koruma, iş sağlığı ve güvenliği, çalışma hayatında kayıt dışılığın önlenmesi, sosyal güvenlik, işçi ve işveren ilişkileri, halk sağlığının korunması ve geliştirilmesi, hastalık risklerinin azaltılması ve önlenmesi ile teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerinin daha verimli kullanılabilmesi gibi konularda uyarıcı ve eğitici mahiyetteki zorunlu yayınların yapılmasına ilişkin hususlar düzenlenmiş. Yapılacak zorunlu yayınların oran ve yayınlanma zamanıyla ilgili usul ve esasların Üst Kurulumuzca belirlenmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda Üst Kurulumuzca Kamu Spotları ve Zorunlu Yayınlar Yönergesi hazırlanmıştır.

Bu yıl içerisinde gerçekleştirdiğimiz bir diğer önemli çalışma ise 6112 sayılı Kanun’a 1 Şubat 2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanun’la kabul edilen 690 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle eklenen, ailenin ve çocukların korunması ilkesini gözeterek, ailenin bütünlüğü ve sürekliliğiyle çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini destekleyecek nitelikteki aile ve çocuk dostu yapım ve dizileri teşvik etme görevine ilişkin düzenleme uyarınca çıkarılan Aile ve Çocuk Dostu Yapım ve Dizilerin Teşvik Edilmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik olmuştur. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla birlikte ortak hazırlanan bu yönetmelik, 8 Mayıs 2018 tarihli ve 30415 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik uyarınca, ailenin bütünlüğü ve sürekliliğiyle çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimlerini destekleyecek nitelikteki aile ve çocuk dostu yapım ve diziler Üst Kurulumuz bütçesine konulan ödenekten karşılanmak suretiyle teşvik edilebilecektir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi ve 2019 yılı için öngörülen bütçe ödenekleriyle ilgili bilgi vererek konuşmama devam etmek istiyorum.

Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi, bağlı ve ilgili kuruluşlar dâhil 3 milyar 997 milyon 3 bin liradır. Bu bütçemizin 975 milyon 581 bin lirası yatırım, 3 milyar 21 milyon 422 bin lirası da cari bütçe olarak gerçekleşecektir.

Oransal olarak bakıldığında 2018 yılı Bakanlığımız bütçesinin yüzde 24’ü yatırım, yüzde 76’sı ise cari bütçeden oluşmaktadır.

2019 yılı bütçemiz, bağlı ve ilgili kuruluşlar dâhil 5 milyar 664 milyon 701 bin lira olarak öngörülmektedir. Bütçenin 1 milyar 324 milyon 91 bin lirası yatırım, 4 milyar 340 milyon 610 bin lirası ise cari bütçe olarak planlanmaktadır.

Planlanan 2019 yılı Bakanlık bütçesinin yüzde 23’ü yatırım, yüzde 77’si ise cari bütçeden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, konuşmamın başında da belirttiğim gibi, Bakanlığımıza yeni eklenen kuruluşlarımızla görev ve yetki alanlarımız daha da genişlemiştir. Artan sorumluluklarımızı yerine getirmek için tüm gücümüzle ve her zamankinden daha fazla çalışacağız.

Sayın Cumhurbaşkanımızın çizdiği 2023 vizyonuna uygun olarak gerçekleştireceğimiz yeni tanıtım ve yatırım projeleriyle turizmin ülke ekonomisine katkısını 2 katına çıkarmak için çaba sarf edeceğiz.

Evrensel kültür mirasımızın sürdürülebilir korunmasını sağlayan ve ülkemizi turizm alanında dünya liderleri arasında ilk sıralara taşıyan güçlü, saygın bir kurum olmak amacıyla 2019 yılı bütçemizi en etkin ve verimli şekilde kullanmak azmindeyiz.

Konuşmamı burada sonlandırırken 2019 yılı bütçemizin Bakanlığımıza ve de ülkemize hayırlı olmasını diler, hepinizi şahsım ve bakanlığım adına saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Bakana sunumları için çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.40

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 19'uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Şimdi, müzakere başlayacağız ancak müzakerelere başlamadan önce Komisyonunda bulunan bürokratların kendilerini Komisyona tanıtmalarını rica edeceğim.

Buyurunuz.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz arkadaşlarımıza.

Değerli hazırun, müzakerelere geçiyoruz. Öncelikle her gruptan birer Komisyon üyesine söz vereceğim, ondan sonra da istem sırasına göre söz vermeye devam edeceğim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

- a) Kültür ve Turizm Bakanlığı*
- b) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu*
- c) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü*
- ç) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü*
- d) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı*
- e) Vakıflar Genel Müdürlüğü*
- f) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı*
- g) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı*
- ğ) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu*
- h) Atatürk Araştırma Merkezi*
- ı) Atatürk Kültür Merkezi*
- i) Türk Dil Kurumu*
- j) Türk Tarih Kurumu*
- k) Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı*

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu, buyurun.

Arkadaşlar, Sayın Kuşoğlu başlamadan önce, lütfen, konuşmacıların konuşmalarına kimse müdahale etmesin, söz isteyen her arkadaşımın söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, bakan yardımcılarım, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçenin görüşmesine başlamadan önce Sayın Bakanım size ve ekibinizi hayırlı olsun diyorum, ilk bütçeniz, başarılar diliyorum.

Dün vefat eden, bugün şu sıralarda Edirne Selimiye Camisinden cenazesi kaldırılmakta olan değerli arkadaşımız Milletvekili Erdin Bircan’a da Allah’tan rahmet diliyorum. Bugün idrak etmekte olduğumuz Mevlit Kandili için de hepinizin Kandil’ini kutluyorum.

Sayın Bakanım, geniş bir Bakanlığınız var, çok önemli bir konu Bakanlığınızın faaliyet alanı, bizim için de konuşması zor, on dakika içerisinde -galiba on bir, on iki kurum- birbirinden çok farklı kurumlarla ilgili değerlendirme yapmamız, hem 2010 bütçelerini hem 2017’yle ilgili yapılan harcamaları, Sayıştay raporlarını dikkate almamız çok zor bu kadar süre içerisinde, ben de mümkün olduğunca selektif davranmaya çalışacağım. Ama şunu belirteyim: 2019 yılı programında kültür, sanat ve turizmle ilgili sektörlerle ilgili kısa notlar var, öz olarak belirtilmiş. Kültür ve sanat açısından durumumuz sinema ve tiyatrolarla ilgili gelişmeler aktarılmış ama eksik yönlerimiz de vurgulanmış. Uluslararası turizm gelirleri 2017’de 1,3 trilyon dolar, bizim 26 milyar dolar aynı dönemde, 1,3 trilyon dolar dünyada, 26 milyar dolar bizde, 1,7’sine tekabül ediyor, çok düşük. 2023 hedeflerimiz bunun çok çok üstündeydi, çok gerilerde kaldık. Siz zor, sıkıntılı bir dönemde Bakanlık yapacaksanız, inşallah hedeflerinizi, vizyonunuzu gerçekleştirirsiniz. Dünyada 1,3 milyar kişi turist olarak 2017 yılında seyahat etmiş, bizde 37,6 milyon kişi, çok düşük rakamlar bunlar.

Ben, dediğim gibi Sayıştay raporlarına ağırlık vereceğim ama Sayın Bakanım, bu kültür ve medeniyet meselesinin de bizde çok iyi anlaşılması lazım. Kültür dışarıdan zorla dikte edilemez yani bir siyasi otoritenin, bir siyasi iktidarın dikte etmesiyle kültür oluşmaz, medeniyet oluşmaz, bu zaman alan bir konudur, zaman içerisinde olur. Ayrıca bu “dünya medeniyeti” ve “dünya kültürü” dediğimiz hadisede de hepimizin payı vardır, bütün ülkelerin, bütün insanlığın payı vardır. Bu, sadece batı medeniyeti değildir, batı uygarlığı değildir, batı kültürü değildir, hepimizin katkısı olan bir uygarlıktır, bunun da bilinmesi, anlaşılması, anlatılması da lazım. Biz ayrı bir uygarlık ya da kültür oluşturma ve bunu çok kısa zaman içerisinde dikte etme peşindeyiz, böyle bir yanlışlığa düşülmemesi gerekir. Maalesef bu tür yanlışlıklar yapılıyor, geçmiş bugüne getiriliyor, bugünün siyasi aktörleri yapılıyor, geçmişte hepimizin atamız olan ya da hepimizin övündüğü kişilikler bugüne getirilerek bugünün siyasi aktörü hâline getiriliyor, bu tür yanlışlıklara sizlerin de izin vermemeniz lazım yetkileriniz ölçüsünde.

Sayın Bakanım, Bakanlığınızla ilgili Sayıştay denetim raporunda üç bulgu var. Döner sermaye işletmesiyle ilgili -ki o da önemli- yedi bulgu var. Bir ve iki önemli, tutanaklara geçmesi açısından ve sizin dikkatinize sunmam açısından önemli diye düşündüm. Nasıl bir Bakanlıkta çalıştığınızı bu Sayıştay raporlarına bakarak -2017 sizin döneminiz değil ama- görmeniz, anlamanız mümkün, o açıdan dikkatinize sunmak istiyorum. Bakın, birinci bulgu diyor ki: “Müze ve ören yerleri gişelerinin kiraya verilmesi işiyle ilgili olarak muhammen bedelin yanlış hesaplanması.” Normalde 188 milyon olması gereken muhammen bedel 121 milyon lira hesaplanmış. Ve “Bu, sonucu değiştirmiyor.” demişler kendilerine sorulduğunda, değiştirmemesi mümkün değil. Siz özel sektörü bilen birisiniz, bu tür yanlışlıkların olmaması lazım.

Yeteri kadar avukat bulunmasına rağmen kurumda dışarıdan avukatlık hizmeti alınıyor olması da benzeri bir durum.

Vakıflar Genel Müdürlüğü çok önemli bir genel müdürlüğümüz, değerli bir genel müdür var başında ama yıllardan beri Vakıflar Genel Müdürlüğünün maalesef Sayıştay denetim raporları hep olumsuz. Yine şartlı görüş var 2017'yle ilgili (9+9) 18 bulgu var Sayıştay denetçilerinin. Bazılarını dikkatinize sunayım. “Diğer idarelere verilen borçların ilgili hesapta takip edilmemesi.” mesela bulgu bir bu. Ve bu hata sonucu 224 milyon 595 milyon lira bazı hesaplarda fazladan yer almış.

Altıncı bulgu: “Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabının takibinin yapılmaması ve gerçeği yansıtması.” 580 milyon olarak gösterilmesi gereken bu Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumundaki rakam, ki bu geçen yıl da vardı düzeltilmiyor hâlâ, 522 milyon olarak yer alıyor, 60 milyona yakın bir farklılık var.

“Mazbut vakıfların -bakın çok önemli- vakıf senetlerinde yazılı hayır şartlarına uyulmaması.” Bir vakıf kurulmuş, devlete güvenmiş, vakfetmiş önemli meblağları, bir vakıf senedi var ama o şartlara uyulmuyor. Bu, hiç güzel değil maalesef. Böyle bir tespiti var Sayıştayın.

“Vakıf evlatlarına yapılan galle fazlası dağıtımlarında vakıf senetleri gereği ayrılması gereken vakıf hayır şartı giderlerinin ayrılmaması.” Bu da önemli.

“Vakıf taşınmazlarının satışlarından veya kamulaştırmalarından elde edilen gelirlerin ait olduğu vakfa taşınmaz alımında ya da vakfın taşınmazlarının onarımında kullanılmasını sağlayacak bir sistemin kurulmaması olması.” Bunlar önemli konular Sayın Bakanım.

RTÜK’le ilgili olarak da şartlı görüş verilmiş. RTÜK de aşağı yukarı her yıl maalesef bu durumda (4+5) 9 bulgusu var Sayıştayımızın. Birkaçını dikkatinize sunmak istiyorum: Mesela üçüncü bulgu diyor ki: “RTÜK’e 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’la verilen millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayınları için frekans planlamaları yapmak ve yaptırmak, uygulamak görevinin 94 yılından bugüne kadar gerçekleştirilememesi...” Tamam, mahkeme vesaire ama hepsi halloldu, artık gerçekleştirilebilir durumda. Neden gerçekleştirilmiyor kurum tarafından, açıklanması lazım ya da yapılması lazım, bu görevin yerine getirilmesi lazım. “Kurul tarafından verilen idari para cezalarının tahsil edilmemesinin mevcut yasal düzenlemelere aykırılık oluşturması ve kaynakların etkili ve verimli kullanımını olumsuz etkilemesi...” İdari para cezaları tahsil edilmiyor ki çok önemli meblağlar, tablo olarak verilmiş bunlar.

Ve bir önerisi var Sayıştayın, Sayın Başkanım sizin de dikkatinize sunuyorum çünkü Sayıştay Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatine sunuyor, özellikle bizim Komisyonun dikkatine sunuyor: “Diğer kamu idareleri gibi Sayıştay tarafından denetlenip haklarında raporlar hazırlanan, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından da bu raporlar esas alınarak yönetim ve hesap verme sorumlulukları görülebilen düzenleyici ve denetleyici kurumların 5018 sayılı Kanun’un bu kurumlara uygulanmayan maddelerinde düzenlenen konularla ilgili olarak bu kurumların mali özerklikleri de göz önünde bulundurulurken bu kurumlarda uygulama birliği sağlayacak şekilde yasal düzenleme yapılmasına ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.” Bu konuda Başkanlığınızın bu öneriyi dikkate almasını ben de öneriyorum.

RTÜK raporunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Kâtip Şirin Ünal geçti)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, toparlayalım lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüyle ilgili de şartlı görüş verilmiş. (4+9) 13 bulgu var. Devlet Tiyatrolarının bunlara özellikle uyması lazım. Özellikle bulgulardan, denetim görüşünü etkilemeyenlerden 8 ve 9, etkileyen de 2 no.lu bulgunun önemli olduğunu düşünüyorum. Dikkate alınırsa iyi olacaktır.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün şartlı görüşü yok, daha olumlu. Çok başarılı bir genel müdürü var, faaliyetlerinden ve sanatçılığından dolayı tebrik ediyorum, devamını diliyoruz.

Sayın Bakanım, bir de, biliyorsunuz Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu var, Tarih Kurumu var, Dil Kurumu var. Şimdi, bunlar Atatürk'ün vasiyetine istinaden Türk diliyle ilgili ve tarihiyle ilgili araştırmalar yapmak durumunda olan kurumlar. Biraz önce söylediniz, bazı kazıların yapılması gerekiyor. Bunlar Türk tarihiyle ilgili olan konular, Türk diliyle ilgili olan konular. Bunlara kaynak aktaramıyoruz, bulamıyoruz. Şimdi, Tarih Kurumunun bankada ne kadar hesabı var biliyor musunuz 2017 itibarıyla? 1 milyar 120 milyon lira orada duruyor, harcanmıyor. Niye faaliyet yapmaz? Yani Atatürk'ün vasiyeti bu. Bu kurumlar Türk tarihiyle ilgili, Türk diliyle ilgili çalışmalar yapsın diye bu şeyi vermiş, bütün para buraya aktarıyor İş Bankasından. Parayı bankaya yatırıyorlar, gelir elde ediyor, faiz elde ediyor; burada da onunla övünüyoruz. Neden? Türk Dil Kurumunda bankadaki para miktarı 1 milyar 429 milyon lira. Neden bu çalışmalar yapılmaz? Her sene İş Bankasından geliyor. İş Bankası çok başarılı bir banka. Yani her yıl geleceği belli olan bir para var, maalesef bu çalışmalar yapılmıyor. Yapılması lazım, özellikle sizin döneminizde bunların yaptırılmasını diliyoruz. Para var, çalışma yok.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı için de şartlı görüş verilmiş; (2+8) 10 bulgusu var Sayıştayımızın.

Diğerleriyle de öyle ama süreyle ilgili kısıtım olduğu için detayına girmiyorum fakat bütün bu Sayıştay raporlarını özellikle incerseniz kurumların ne durumda olduğunu, nasıl çalıştıklarını ya da nerelerde çalışmadıklarını tespit açısından, görmeniz açısından önemli olacaktır diye düşünüyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum ekibinizle birlikte. Bütçeleriniz hayırlı olsun efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sayın Garo Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, herkese günaydın diyorum.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bir torba bakanlık olarak tanımladım bunu açılışta çünkü biz yıllardır yaptığımız bütçe görüşmelerinde iki başbakan yardımcılığını görüşürdük bu sizinle ilgili kurumlarda, iki görüşme yaptık; artı, Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesini ayrıca görüşürdük. Yani şu anda yaklaşık üç bileşimin toplamı kadar bir kurumun bütçesini hem ibra edeceğiz hem de geleceğe dönük bütçe vereceğiz. İşimiz zor. Elden geldiğince her konuya değinmeye çalışacağız.

Sayın Bakan, ben Kültür Bakanlığı boyutuyla ilgili daha çok konuşacağım, arkadaşlarımız daha çok RTÜK'le ilgili veya diğer kurumlarla ilgili konuşacaklar. Sayın Bakan, öncelikle sizi bir konuda eleştirmek istiyorum. Siz, biliyorum ki geçmişte pek çok kadınla da kendi kurumunuzda, işletmenizde çalışıyordunuz ama buraya getirdiğiniz ekipte galiba tek bir bakan danışmanınız var

gördüğüm kadarıyla, yalnızca erkeklerle gelmişsiniz. Bu anlamda sizi eleştiriyorum. Kültür ve turizm, biliyorsunuz, özellikle yani en çok kadınların çalıştığı, iştigal alanlarından birisi ama siz ekibinizi yalnızca erkeklerden kurmuşsunuz. Bu anlamda sizi eleştiriyorum, başta ilk eleştirim bu olsun.

Daha sonra Kültür Bakanlığı ve kültür politikalarıyla ilgili konuşacağım Sayın Bakan. Sayın Bakan, şimdi, biliyorsunuz, biz çok önemli, kadim toprakların üzerinde oturuyoruz. Hani “Göbeklitepe” ismini geçirdiniz, on iki bin yıl önceki tarihten başlatıyoruz ve tarım devriminin yapıldığı ve bu topraklarda pek çok medeniyetin yaşadığı kadim topraklardan bahsediyoruz. Ama son yüzyıla baktığımızda, daha dar bir kalıptan, daha dar bir gözlükten baktığımız bir dönemdeyiz. Ve maalesef sizinle ilgili kuruluşlara da baktığımızda, bir yandan Kültür Bakanlığının zaman zaman daha bu tarihe bakan yönde vizyon açıklamaları oldu ama size bağlı kurumlara baktığımızdaysa o dar gömleği temsil eden kuruluşlar da var yani yalnızca Türk kimliği çerçevesinde bakan, her şeyi 1071’den başlatan ve sanki ondan önce bir tarih yokmuş veya 1071’den sonraki medeniyetlerimiz de yani Selçukluya baktığımızda, Osmanlıya baktığımızda sanki o zamanlar tekçi bir anlayış varmış, sanki her şeyi birlikte üretmemişiz, bütün bu kültürel mirasımızı hep birlikte, bütün kimlikler olarak, bu topraklarda yaşayan bütün kültürler olarak birlikte üretmemişiz gibi tekçi bir bakışa sahip kurumlarınız var. Bu paradoksu çözmek gerekiyor artık, bunun zamanıdır 2018 dünyasında ve özellikle de reddi miras yapmıyorsak yani bu on iki bin yıllık tarihin -veya daha da geriye bakarsak- hepsine biz sahibiz diyorsak buna uygun tekrar bir açılım yapma zamanıdır diyorum. Mesela Göbeklitepe, dediğim gibi, on iki bin yıl önceki bizim dedelerimizin, ninelerimizin yani bu topraklarda yaşayan insanların oluşturduğu bir medeniyet.

Bakın, Truva örneğini vereceğim. Truva kazdıkaç beş bin yıllık tarihe kadar ulaştığımız bir medeniyet ve Çanakkale’de biliyorsunuz yani bizim dedelerimizin yaptığı bir medeniyet ve biz de yani Türkiye Cumhuriyeti devleti de bu yılı Truva yılı ilan etti biliyorsunuz, dedi ki: “2018 yılı Truva yılıdır.” Niye bunu yaptık? Çünkü bizim dedik, bizim topraklarımıza ait bir medeniyet dedik. Ama burada, bakıyoruz, bir büyükelçimiz, Uganda Büyükelçimiz “Madem devletim bu yılı Truva yılı ilan etmiş, onlar da bizim dedelerimiz...” dedi, Truvalıların kıyafetini giydi bir resepsiyonda. Çünkü şunun için yaptı: “O bizim kıyafetimiz .” dedi, millî ve yerli bir kıyafet olarak baktı. Burada geçen gün bir vekil arkadaşımız dedi ki: “O Romalı kıyafeti giymiş.” dedi. Oysa bakın, şu anda biz Romalıların kıyafetini giyiyoruz yani şu giydiğimiz ceketler, kravatlar, gömlekler Romalı tasarımcıların yaptığı ceketler, kravatlar; biliyorsunuz, Romalı tasarımcılar bunları yaptı. Ama o büyükelçimiz aslında Türkiyeli, Anadolu’lu bir kıyafet giymişti. Ama ne oldu? Bir baktık, büyükelçi görevden alındı. Niye? Yabancı bir -tırnak içinde- mihrakin güya giydiği bir kıyafeti giydi diye görevden alındı. Ya, böyle bir paradoks var. Hem diyoruz ki bu yıl Truva yılı hem de onunla ilgili yani Türkiyeli yani Çanakkaleli bir kıyafet giyen bir büyükelçi görevden alıyoruz. Yani bir yandan bizim diyoruz, yok, bir yandan bize ait değil diyoruz. Burada ciddi bir paradoks var, bunu çözmemiz gerekiyor artık 2018 dünyasında.

Sayın Bakan, bu anlamda Hitit’in de, Urartu’nun da, Roma’nın da, Bizans’ın da, Osmanlı’nın da, Selçuklu’nun da hepsinin bizim olduğunu gösteren bir bakışa ihtiyaç var. Ama maalesef sunumunuzda ben böyle bir bakış görmedim. Yani kültürel mirası yalnızca turiste göstermemiz gereken bir unsur olarak ortaya koydunuz benim görüşüme göre ve kültür bağlamında madem ki bu bakanlıklar birleşik, “Bunların hepsi bizimdir, bizim tarihimizdir.” diyen bir bakış ben göremedim, buna ihtiyaç var.

Bakın, mesela lisede Dolmabahçe Sarayı’na geziye götürmüşlerdi beni. Bir baktık, işte orada tur operatörü –siz dediniz ya onların eğitimin artıracamız- Dolmabahçe Sarayı’yla ilgili “Burayı İtalyan Mimar Baliani yapmıştır.” dedi. Şimdi ben de inandım o zamanlar, arkadaşlarım da bana “Siz nereden geldiniz?” diye soruyorlar. Çünkü Ermenilerin bu toprakların kadim bir halkı olduğunu bilmiyorlardı. Ben de inandım, döndük okula. Sonra öğrendim ki Dolmabahçe Sarayı’nı İtalyan Mimar Baliani değil

Ermeni Mimar Garabet Balyan yapmış. Ya düşünabiliyor musunuz, elin İtalyan'ını, az önceki Roma örneğinde olduğu gibi, buranın Ermeni Garabet Balyan'ına tercih eden bir anlayış vardı. İstanbul'un silüetinin pek çok noktasında Balyan Ailesi'nin izi vardır, Mimar Sinan'ın izi vardır yani bunu niye reddediyoruz biz? Ne olur yani? Sultan Ahmet de bizim, Dolmabahçe de bizim, Ahtamar da bizim, hepsi bizim niye diyemiyoruz? Osmanlı da bizim, Selçuklu da bizim, neden bu bakış açısından, böyle korkularımız çerçevesinde bakıyoruz. Oysa 12 bin yıllık tarihi ta Göbeklitepe'ye kadar sahipleniyorsak bu sahiplenmeyi göstermeliyiz. İnanın bu sahiplenmeyi gösterirsek, bu açılımı yaparsak turizm konusunda da kültür konusunda da başarılı oluruz. Çünkü ciddi bir paradoks yaşıyoruz. Dar bir bakıştan bakıyoruz, oysa çok geniş bir medeniyetimiz var. Bu paradoksu sizden önceki bakanlar çözemedi, umarım siz çözebilirsiniz Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Yalnız orada kişisel bir rehber hatası var, genelleme yapmazsanız...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz sabredin, size söz vereceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani şöyle söyleyeyim, bu yalnızca kişisel bir mesele değil, geçmişten bir olay ama maalesef tarihî özümseyememe diye bir şey var çünkü “bizim” diyemiyoruz. Çünkü bazı şeylere bir risk olarak bakıyoruz. Yani eşelersek acaba altından Rum mu çıkar, Ermeni mi çıkar, Selçuklu mu çıkar, Urartu mu çıkar, hepsi bizim diyelim. Çünkü hepsini birlikte yaptık, Ayasofya da birlikte yapıldı, Sultanahmet de birlikte yapıldı, efendim Ahtamar da birlikte yapıldı; hepsi “bizim” demeliyiz. Korkularımızdan vazgeçmeliyiz, çünkü “ecdat” dediklerimiz böyle yaptılar da büyüdüler, medeniyet oldular. Biz dar gömlekten baktığımız için maalesef reddi miras yapıyoruz, daha doğrusu tarihin bir bölümüne bizim mirasımız diyoruz, bir bölümünü reddediyoruz. O da Uganda Büyükelçimizin görevden alınmasına kadar varıyor. Bir yandan Truva Yılı ilan ediyoruz, bir yandan Uganda Büyükelçisini görevden alıyoruz. Oysa Uganda Büyükelçimiz millî ve yerli bir kıyafet giymişti, Çanakkaleli bir kıyafet giymişti, bunu böyle anlatmamız lazım; bizlerse Roma'nın tasarımcılarının yaptığı kıyafetleri giyiyoruz.

Sayın Bakan, tanıtım, imaj için çok para harcıyorsunuz değil mi? Türkiye Cumhuriyeti devletinde pek çok kurum var, çok paralar harcıyor. İşte fotoğraflar gösteriliyor, Discover Turkey, efendim şu, bu; çok önemli paralar ve çok önemli çabalar var ama imajımızı bozan da pek çok şey var. Bakın ne diyoruz: Kişi başı gelirden 700 dolar civarındayız değil mi Sayın Bakanım? Yani 700 doların biraz altında, biraz üstünde dolaşıyoruz. Oysa 1.000-1.500 dolarları hedefliyorduk bundan yıllar önce, ne kadar düştük. Sebebi, demokrasi kalitesinde bir hayli geriye gitmemiz. Bakın, ben Batı'ya gittiğimde pek çok kişiyle görüşüyorum. Bir taksiye bindim mesela geçenlerde. Diyor ki: “Ben demokratik olmayan bir ülkeye gitmem. Geçmiş yıllarda Türkiye'ye hep geliyordum, şu anda gelmiyorum.” Bakıyorsunuz daha çok para harcama potansiyeli olan bir turist oysa. Şimdi bakıyoruz, ortalama gecelik 30 euroya, 50 euroya kalıyorlar. Dedğiniz gibi müze geçmiyorlar. Oysa müze gezen, o bilinçli olan turistin buraya gelmesiyle ilgili... Yalnızca gelip de “Efendim bir nargileciye oturayım, bir kebab yiyeyim, efendim otelime gelip gideyim.” veya “Her şey dâhil geleyim, sabahtan akşama yiyeyim, içeyim bir hafta, 300 euro vereyim uçak dâhil, gideyim.” turisti tabii ki müze gezmez, tabii ki kültür tüketmez. Kültür tüketmek bir bilinç işidir. Bunun için de hem kültürümüzü sahiplenmemiz, hem de o tarz turisti çekmemiz için demokrasi kalitesi liginde yukarı çıkmamız lazım.

Geçenlerde OECD'nin demokrasi kalitesi ligi açıklandı biliyorsunuz. 41 ülke var OECD'de, biz demokrasi kalitesi liginde sonuncuyuz Sayın Bakanım, 41'inci sıradayız. Hukukun üstünlüğü endeksinde 113 ülke içinde 103'üncü sıradayız. Basın özgürlüğü liginde de sonlardayız, bunun gibi pek çok endeks var. Bu endekslerde yukarı çıkmadığımız sürece siz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, toparlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha yeni başladım efendim.

BAŞKAN – On dakika oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya iyi de bu konuda Sayın Başkan biraz tolerans gösterirseniz...

BAŞKAN – Karnımız acıktı yemeğe gideceğiz, sizden sonra bir konuşmacımız daha var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu konuda demokrasi kalitesinde liginde yukarı çıkaramazsak turizm gelirini de artırma şansınız yok Sayın Bakan. Ve sizin için en büyük tehdidi söylüyorum, ülkemizin imajını bozan en büyük tehdit İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’dur, net. Cumartesi Annelerinin yerlerde sürüklenmesinin fotoğrafları bütün Batı gazetelerinde manşet oldu, televizyonlarında haber oldu Sayın Bakanım. Havalimanı işçilerine yapılan eziyet bu anlamda manşet oluyor. Bütün bunlar yani Süleyman Soylu’nun tavırları imajımızı bozan maalesef en büyük tehdittir.

BAŞKAN – Sayın Paylan, burada olmayan kişiler hakkında şey yapmayın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Bakanımız hakkında böyle konuşmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben istediğim gibi konuşurum efendim, lütfen.

Sayın Bakan, bakın “Antalya, Bodrum, Dalaman’a destek vereceğiz.” dediniz ama Doğu’dan çok az bahsettiğinizi düşünüyorum. Oysa turizmde çok büyük bir potansiyel var ve orayla ilgili hiçbir vizyon ortaya koymadınız Sayın Bakanım. Yani inanın, ben size iddiayla söylüyorum, bir Van Havalimanının kapasitesi veya Van turizm bölgesi bütün hinterlandıyla Antalya, Dalaman’ı geçebilir. Niye geçemiyoruz biliyor musunuz Sayın Bakan? Çünkü orada da tarihe bakış anlamında ciddi bir problem var. Urartu’nun tarihi var, beş bin yıllık tarihi. Ciddi medeniyet var, Ahtamar bir tek kalmış, pek çok şey aslında harabe durumda. Orada ciddi bir master plan yapılırsa, İshakpaşa Sarayı’ndan tut binlerce yıllık tarihi, Urartu’sundan, oradaki kiliseler, camiler ve bütün bölgesiyle Ermenistan, Gürcistan, birlikte, ortak -tabii kapılar açılabilirse- bir planla Van Havalimanı en büyük havalimanı olabilir.

Oysa bakın, size bir örnek vereceğim, geçen yıl Numan Kurtulmuş sizin koltuğunuzda oturuyordu Turizm Bakanı olarak. Ben ona dedim ki: Bakan, turisti çekmek istiyoruz değil mi? Şurası Van Edremit Sayın Bakan, cennetten bir köşe inanın, gittiniz mi bilmiyorum. Dört bin yıllık bir Urartu tarihi belirlenmiş, höyükler var, Urartu kaleleri var, sonra tabii, Ermenilerin kiliseleri var, pek çok tarihî kalıntı var. Arshile Gorky var, bilirsiniz, dünyanın en ünlü ressamlarından birisi, Arshile Gorky’nin köyü tam buranın dibinde. Şu hikâyeden ben size 5 milyonluk bir turizm hikâyesi yaratırım. Hani dünyada bazı uyduruk yerleri nasıl pazarladıklarını çok iyi biliyorsunuz. Bir tane bin yıllık, iki bin yıllık kemik kalıntısı buluyorlar, milyonlarca turist götürüyorlar. Şuradan ben size -bakın, şahane bir göl, doğa her şey var- beş milyonluk hikâye yaratırım. Ama bakın oraya ne yapmış kayyum? Orada bir Ermeni mezarlığı var, tam dibinde. Ben eşeledim elimle, kemikler çıkıyor Sayın Bakanım. Bir Ermeni mezarlığı, tarihî söylemde de var, üzerine bir tuvalet yapmış ve üzerine bir kafe gibi bir şey yapmış. Şimdi, böyle bir saygısızlığı gösterdim geçen sene Numan Kurtulmuş’a “Hemen talimat veriyorum, on günde yıkılacak.” dedi, tutanaklarda var. Kayyum çıktı oradan, “Yıkılmayacak.” dedi. Kayyum, hani bir bakanın üzerinde herhâlde ve hâlâ o tuvalet orada duruyor Sayın Bakan. Böyle bir saygısızlığa yol verdiğimiz sürece, bakın, 5 milyonluk turizm hikâyesi... Esasında tabii büyük bir saygısızlık, ölüye, diriye, tarihe, her şeye saygısızlık ama hâlâ orada üzerinde biz o tarihin üzerinde bir tuvalet dikebiliyoruz.

Hemen Vakıflar Genel Müdürlüğüne gelmek istiyorum Sayın Bakanım. “Osmanlı bakiyesiyiz.” dedim ve Osmanlı bize binlerce vakıf emanet etmiş ama biz onlara büyük oranda hıyanet etmişiz. Vakıf kültürümüze hıyanet etmişiz. Ne mutlu ki Adnan Ertem gibi önemli bir Başkanımız var, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün başında, bu bilinçte olan yani Osmanlı bakiyesi olduğumuz bilincinde olan ama siyaset hiçbir zaman onun önünü açmamış. Beş bakan geçti Sayın Bakan benim dört yılda, her bakanda bunu konuştuk ama önemli bir açılım bu anlamda olmadı. Müslüman vakıfları tabii ki ciddi sorunlar yaşıyor ama ben Hristiyan ve Musevi vakıflarıyla ilgili konuşacağım. Sayın Bakan, beş yıldır seçim yapamıyoruz ya, beş yıldır yönetimler, ölümler oldu, istifalar oldu, boşaldı, beş yıldır seçim hakkımızı vermiyorsunuz. Osmanlı bu hakkı vermişti, Cumhuriyet tarihi boyunca bu seçimlerimizi yapmışız, beş yıldır azınlık vakıfları seçim yapamıyorlar. Neden Sayın Bakan? Her bakanda da tam bir noktaya geldik, bakan değişti. Umalım ki bu sorunu hemen çözebilirsiniz. Bu anlamda size çağırım var Sayın Bakan.

Sayın Bakan, son olarak şunu söylemek istiyorum: Radyo Televizyon Üst Kuruluyla ilgili arkadaşlarımızın görüşlerimizi söyleyecek. Yani şu fotoğrafın bile çok büyük bir sorun olduğunu, özerklik anlamında... Sinema sektörüne destekten bahsettiniz. Bakın, belgesel sektörümüz, sinema sektörümüz, dizi sektörümüz eyvallah ama nasıl bir tarih anlayışıyla -yine konuşmamın ilk başındaki anlayışa dönüyorum- destek veriyorsunuz, objektif bir tarih anlayışı mı, yoksa baktığımız o dar bakıştaki tarih anlayışı mı? Mesela, ben Abdülhamit dizisine bakıyorum, ya, arkadaş, hani, her şey Türk, hani Ermeni, Yahudi, diğer unsurların hepsi de ihanet içinde olan bir hikâye var Abdülhamit dizisinde. Kurtuluş Ertuğrul dizisine bakıyoruz, efendim, her şey Türk. Ya, öyle bakmamış Osmanlı ya, çoğulcu bakmış, çok kimlikli bakmış, çok kültürlü bakmış. Ya, burada dar bir kalıp var, bu anlamda destek verirken Sayın Bakan, objektif tarih anlayışı çerçevesinde bunların bir kriterden geçmesi lazım. Yoksa her şey Türk, Ermeni de Yahudi de hain diye gösterirseniz nefret suçları işlemiş olursunuz, nefret cinayetlerine yol açar bunlar Sayın Bakan maalesef. Bu anlamda size çağırımdır, bu konuda daha objektif bir tarih anlayışıyla bu desteklerin oluşması ve nefret suçlarının da RTÜK tarafından denetlenmesi lazım ama RTÜK, maalesef, oradan çok uzakta.

Yurtdışı Türkler Başkanlığıyla ilgili birkaç cümle etmek istiyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Toparlayalım sonra da lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Sayın Bakan, Türk soylulara ait -maalesef hep eleştirdiğimiz bu- bir hizmet anlayışı var. Bunun da çoğulcu bir anlayışa ulaşması lazım. Yurt dışı Türkiyeliler olarak her kimliğe eşit mesafede bakan bir hizmet anlayışı olması lazım.

Sayın Bakan, TİKA'nın da, bakın, Kosova, Almanya, İsrail ve Moldova'da pek çok ajan faaliyeti olduğunu ve istihbarati faaliyeti olduğuna dair pek çok gözaltılar oldu, operasyonlar oldu. Bu konuda tutuklu olanlar var. Hani, biz, burada, efendim, Af Örgütüne, Sınır Tanımayan Doktorlara ajan, terörist bilmem ne, şu, bu gözüyle bakıp hep gözaltına alıyoruz. Sonra, bir bakıyoruz, “Pardon.” deyip özür dileyip bırakıyoruz. Sayın Bakan, maalesef, biz burada da yanlış yapıyoruz, bu bakışımızda, uluslararası kuruluşlara böyle bir ajan majan diye bakarak. Ama biz de pek çok ajan faaliyeti mi yaptık ki bunların hepsi böyle gözaltına alınıyor, operasyonlara bakılıyor?

BAŞKAN – Üstat, toparlayın, son cümlelerinizi alayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum.

Sayın Bakan, bir konuda da siz biliyorsunuz, Türkiye'nin en büyük tur operatörünün patronusunuz. Bildiğim kadarıyla hisselerinizi devretmediniz, hâlâ onu patronusunuz. Ne bileyim, çok büyük bir havalimanı şirketinin patronusunuz, otellerin patronusunuz. Yani burada, turizm alanında çok önemli bir oyuncunun sahibisiniz, patronusunuz ve siz gelip Turizm Bakanlığının başına geçtiniz. Ya, burada pek çok oyuncu var, hani tekel olsa ayrı bir şey de pek çok oyuncu var. En azından Rekabet Kurumu olsa ben buna şikâyetle bulunurdum, derdim ki: "Arkadaş, çok önemli bir oyuncunun, patronun Turizm Bakanı olması rekabete uygun mudur?" Sonra, ikinci boyutu, siyasi etiğe uygun mudur? Şu anlamda söylüyorum: Dünyada, biliyorsunuz, siyasi etik yasaları var -biz de çıkaracaktık Meclis olarak, henüz çıkaramadık- o yasalarda der ki: "Bir konuda oyuncu olan, hisselerini tamamen devretmeden bakan olamaz yani yürütmenin başına geçemez."

BAŞKAN – Sayın Paylan, son cümlelerinizi alayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitirdim.

Ben bunun siyasi etiğe aykırı olduğunu düşünüyorum Sayın Bakan. Ne düşünüyorsunuz, neden hisselerinizi devretmeden bu koltuğa oturmayı kabul ettiniz ve bunun rekabete ve siyasi etiğe uygun olup olmadığı konusunda da görüşlerinizi merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

Başarılar dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bu gece Mevlit Kandili. Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (SAV)'in kainatı şereflendirdiğinin yıl dönümü vesilesiyle aziz milletimizin ve İslam âleminin Mevlit Kandili mübarek olsun. Cenab-ı Allah Türk milletini korusun, Türkiye'yi gözetсин, Türk ve İslam dünyasının diriliş ve yükselişini nasip ve müyesser etsin.

Dün vefat eden Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, sevenlerine ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanım, sayın bakan yardımcılarım; öncelikle, yeni görevleriniz hayırlı olsun. İlk bütçenizin Bakanlığımız, ülkemiz ve milletimiz için hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Sayıştay raporlarında birçok bulgu var. Milliyetçi Hareket Partisi olarak kesin hesapların ve Sayıştay raporlarının birçok ülkede olduğu gibi ayrı bir komisyon kurularak orada görüşülmesi gerektiği görüşümüzü bugün de yineliyorum.

Sayın Bakanım, turizm sektöründe 2016 yılında yaşanan olumsuz gelişmelerden sonra 2017 yılında bir toparlanma sağlanmış ve 2018 yılında da rekora doğru gidilmektedir.

2017 yılında, turist sayısı önceki yıla göre yüzde 23,1 artarak 38,6 milyona, turizm geliri de yüzde 19 artarak 26,3 milyar dolara ulaşmıştır. Turist girişleri açısından ülkemiz uluslararası turizm pazarından yüzde 2,8; Avrupa turizm pazarından yüzde 5,6 pay almıştır. Turizm gelirlerinde ise bu pay sırasıyla yüzde 1,7 ve yüzde 4,3 olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılının dokuz aylık döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre turist sayısı yüzde 18,5 artarak 36 milyona, turizm geliri de yüzde 14 artarak 23 milyar dolara ulaşmıştır.

Turizm gelirlerimizin gayrisafı yurt içi hasıla içindeki payı 2003 yılında yüzde 4,4 iken bu oran sonraki yıllarda düşmüş olup 2017 yılı itibarıyla yüzde 3,1 düzeyindedir. Turizm sektöründeki rekabet avantajımız daha çok düşük fiyata dayalı olarak sürdürülmektedir. 2003 yılında 850 dolar, 2014 yılında 828 dolar olan ziyaretçi başına harcama her geçen yıl azalarak geçen yıl 681 dolara, bu yıl da 638 dolara kadar gerilemiştir. Bu durum, sektörün sürdürülebilirliğini ve hizmet kalitesini etkilemektedir. Sektörün sağlıklı gelişimi ve toplam turizm gelirinin artması için fiyatların yükselmesini sağlayıcı tedbirler alınmalı, ayrıca yüksek harcama gücüne sahip hedef turist kitlesine ulaşmak üzere daha fazla gelir getiren turizm çeşitleri geliştirilmelidir.

Sektörde hizmet kalitesinin artırılması için iş gücü piyasası ile turizm eğitim sistemi arasındaki bağ güçlendirilmelidir.

Sayın Bakanım, sunumunuzda ifade ettiniz, bu turizm meslek liselerinin kolej statüsünde geliştirilmesiyle ilgili. Bu konuyu destekliyoruz. Sektörün ihtiyacı dikkate alınarak yeni bir eğitim modeli bizim de Milliyetçi Hareket Partisi olarak olumlu baktığımız bir çalışmadır.

Sektörde, yerel turistik değerleri göz önüne alan ve farklı turizm türlerini entegre eden, turistlerin ihtiyaçlarını ve taleplerini gözeten yeni bir yönetim anlayışına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle, varış noktası yönetimine geçilmesi çalışmalarına ağırlık verilmeli, varış noktası temelinde projelendirme çalışmaları yapılmalı, ilerleyen süreçte de varış noktası bazında teşvik ve tanıtım uygulamasına geçilmelidir.

Turizm aktivitelerinin yoğunlaştığı kıyı alanları, insan kaynaklı kullanımlar ve küresel iklim değişikliğinin yarattığı olumsuz koşullar nedeniyle baskı altındadır. Bu alanlara yönelik planlama, yapılaşma ve denetim süreçlerinde farklı kurumların yetkileri söz konusu olup yeni bir bütünlük kıyı alanları yönetim modeli oluşturulmalıdır.

Turizm sektöründeki başıboşluğu gidermek ve yapısal sorunları çözmek için, başta Turizm Teşvik Kanunu, İş Kanunu, Kıyı Kanunu olmak üzere, sektörle ilgili diğer kanunlardaki değişiklikleri de kapsayan bir turizm çerçeve kanunu ivedilikle çıkartılmalıdır.

Geleneksel pazarların yanı sıra yeni pazarlara açılmayı ve yeni bir Türkiye imajı oluşturmayı amaçlayan özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği ve eş güdümü öngören uzun vadeli bir turizm politikası uygulanmalıdır.

Yurt dışında Türkiye aleyhine yapılan lobi faaliyetlerine karşı tanıtımın artırılması, bu tanıtımın sadece turizm kaynaklı değil, siyasi ve sosyal alanlar itibarıyla da yapılması gerekmektedir.

Değişen tüketici tercihleri dikkate alınarak bugüne kadar yeterince değerlendirilmemiş bölgelerde alternatif turizm ürünleri geliştirilmeli, ülkemizin zengin turizm potansiyelinin dört mevsim kullanılması sağlanmalıdır. Alternatif turizm ürünlerini geliştirecek yatırımcılara dönük teşvikler ve destekler artırılmalıdır.

Ülkemizin doğal, tarihi, kültürel ve diğer zenginlikleri, çevreye duyarlı, tarihe saygılı, özgünlüğünü muhafaza eden ve sürdürülebilirliğini sağlayacak bir anlayışla, yüksek katma değer yaratacak şekilde değerlendirilmeli, ülkemizi diğer ülkelerden ayıran en önemli özellik olan tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımına ağırlık verilip kültür turizminin gelişmesi sağlanmalıdır.

Sayın Bakanım, Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu kültür alanında kamu ve özel sektör arasında iş birliği adına önemli bir açılım sağlamış olmakla birlikte, bu alanda sponsorluk uygulaması henüz istenen seviyeye ulaşamamıştır. Kültürel faaliyetlerin ülkenin bütününe

yaygınlaştırılması amacıyla belediyelerin mahalli nitelikteki kültürel faaliyetleri artırılmalıdır. Kültür alanında kamu ve özel sektör iş birliği geliştirilmeli, devletin kültür ve sanat alanındaki destekleyici rolü artırılmalıdır.

Politika yapıcılara analiz imkânı verecek verileri temin etmek amacıyla kültür alanına ilişkin toplanan istatistiklerin yöntem ve kapsam itibarıyla gözden geçirilerek gerekli güncellemeler yapılmalı, kamu ve akademi iş birliğiyle yürütülen Kültür İstatistiklerini Geliştirme Projesi hızla tamamlanmalıdır.

Kültürel altyapı güçlendirilmeli, kültürel etkinlikler yaygınlaştırılmalı, diğer ülkeler ve özellikle Türk cumhuriyetleri, soydaş ve akraba topluluklarla kültürel ilişkilerimiz geliştirilmeli, yurt içi ve yurt dışında bulunan kültür varlıklarımızın envanteri çıkarılmalı ve restorasyonu yapılmalıdır. Bu konuda TİKA'nın Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün çok önemli, çok güzel çalışmaları var. Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz. Yine, Yunus Emre Enstitümüzün Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının kültür envanteri çalışmaları, kültür merkezleri çalışmaları, Türkçe öğretimi, öğrencilere yönelik yapılan çalışmalar desteklediğimiz çalışmalardır. Kurumlarımızı zatialiniz nezdinde tebrik ediyorum.

Türk ilim, kültür ve düşünce tarihinin bütün zenginliğiyle ortaya çıkarılması amacıyla araştırmalar etkin biçimde devam ettirilmelidir. Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla millî kültür endüstrisi oluşturulmalı, millî kültür değerlerimizin yıpratılması sonucunu doğuran, kültürel değerler kargaşasına sebebiyet veren, kültür hayatımızla ilgili temel millî mutabakatları bozan kayıtsızlık örneği uygulamalar önlenmelidir. Farklı kültürler karşısında özellikle yeni nesillerin kültür şokuna uğramasına ve kimlik bunalımına düşmesine mani olacak kaliteli ve ihtiyaca cevap veren eserler ortaya konmasına yönelik millî kültür değerlerinin millete tanıtılması ve benimsetilmesini sağlayacak çalışmalar yapılmalıdır.

Türk kültürünün çevre kültürler için cazibe merkezi hâline gelmesi sağlanmalıdır. Çocukların kişiliklerinin oluşumu ve kültürel değerlerin özümsemesi açısından millî çizgi film endüstrisi geliştirilmeli, üretilen filmlerin dış satımı yoluyla kültürümüzün tanıtılması sağlanmalıdır. Çocukların bilgisayar oyunları vasıtasıyla yabancı kültürlerin etkisinde kalmasının önlenmesi için millî bilgisayar oyunları yazılım endüstrisi teşvik edilmelidir.

Millî kimliğimizin vazgeçilmez bir ögesi olarak gördüğümüz Türkçenin doğru ve güzel kullanımı esas olmalıdır. Geçen yıl Sayın Cumhurbaşkanımızın yüksek himayesinde bir kampanyayla “Dilimiz Kimliğimizdir” alt başlığıyla Türk Dili Yılı ilan edilmiş ve bu kapsamda bazı etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumumuzu da bu etkinlikler dolayısıyla tebrik ediyorum.

Görsel, işitsel, dramatik, pratik ve tüm sanat dallarının geliştirilmesi, faaliyet alanlarının daha da yaygınlaştırılması temin edilmeli, bu amaçla sanat ve sanatçılar daha fazla desteklenmelidir.

Geleneksel Türk sanatları ve folkloru korunmalı, geliştirilmeli ve tanıtılmalıdır. Ata yadigarı eserlerin bakımı, tamir ve muhafazası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika lütfen Sayın Kalaycı.

Buyurun, toparlayın lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Türk mimarisinin, musikisinin, tiyatrosunun, edebiyatının, mutfağının korunması ve geliştirilmesi bir devlet politikası hâline getirilmelidir.

Sayın Bakanım, Türklüğü dar bir yaklaşım olarak görmenin ancak bölücü ve ayrımcı bir anlayış olduğu görüşündeyiz. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda "millet" kavramı birleştirici ve bütünleştirici bir işlev görmüştür. Etnik köken, dil ve din gibi farklılıklara bakılmamıştır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Türk milletinin eşit ve saygın fertleridir. Türkiye Cumhuriyeti devletini Türk milletinin birlikte yaşama ülküsü ve aynı kaderi paylaşma iradesi kurmuştur. Türkiye'nin millî kimliği ve bütünlüğü dil, soy ve din unsurlarının da üstünde tarihi bir gerçektir. Devletimizin beşeri zenginliği ve dayanağı olan tek millet olgusu bu kaynaşmanın sonucunda vücut bulmuştur. Kültürlerin üst kimlikte buluşması bizim için asıl ve esastır. Türklük de Türk milletinin üst kimliğidir. Bu konuda 2009 yılında Anayasa Komisyonunda Fener Rum Patriğiğimiz Bartolomeus'un bir ifadesi var, bunu Komisyonunda okumak istiyorum, diyor ki: "Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes din, mezhep, etnik köken gözetilmeksizin Türk'tür. Türklük bütün Türk vatandaşlarının beraberce varlığının ve dayanışmasının ifadesidir."

Sayın Bakanım, son olarak kendi bölgemle ilgili birkaç hususu dile getireceğim: Ülkemizin en önemli inanç destinasyonlarından birisi hâline gelen Konya her yıl önemli miktarda yerli ve yabancı turisti konuk etmektedir. Ülkemizde en fazla ziyaret edilen müze Hazreti Mevlâna Müzesidir.

Konya'da sadece kent merkezi tarihî ve kültürel eserleriyle açık hava müzesi görünümündedir. Mevlâna Müzesi, İnce Minare, Karatay Medresesi, Selçuklu Köşkü, Kilistra, Ak Manastır, Sille, Aya Elena Kilisesi, Çatalhöyük Neolitik Kenti, Eşrefoğlu Camisi, Kubadabad Sarayı, Eflatun Pınarı, Fasıllar Anıtı, İvriz Kaya Anıtı, İsauria, şelalelerimiz, mağaralarımız, Meke Gölü'müz kültür ve turizm varlıklarımızdır.

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde kayıtlı 17 yerinden biri Çumra ilçemizdeki Çatalhöyük Neolitik Kentidir. Türkiye'nin Dünya Geçici Miras Listesi'nde kayıtlı Konya Selçuklu Başkenti, Beyşehir Eşrefoğlu Camii, Eflatun Pınarı, Hitit Kaya Anıtı, Anadolu Selçuklu Medreseleri, İvriz Kültürel Peyzajı bulunmakta, Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı da doğal miras olarak yer almaktadır.

Anadolu'nun ortasında deniz seviyesinden 1.120 metre yükseklikte yer alan Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubat'ın "Cennet ya burası ya da buranın altında." dediği, zengin flora, fauna varlıklarına ve ilgi çekici rekreasyon alanlarına sahip olması nedeniyle 1993 yılında millî park ilan edilen Beyşehir Gölü ve çevresi, turizme kazandırılmayı beklemektedir.

Ülkemizde 20 ilde toplam 28 kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi bulunmaktadır. Maalesef bunları arasında Konya'mız yoktur.

Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, Selçuklu'nun başkenti olan Konya, sahip olduğu doğal, tarihî ve kültürel değerlere rağmen turizm sektöründe ekonomik anlamda kendisine düşen payı alamamakta ve mevcut potansiyeline rağmen bir cazibe merkezine dönüşmemektedir.

Bu sorunun çözümü için turizm altyapısının geliştirilmesi ve gelen turistlerin Konya'da konaklamasının yollarının bulunması gerekmektedir. Bunun için Konya'nın öncelikle kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi olarak kabul edilmesi, böylelikle turizm yatırımlarında daha fazla teşvik alabilmesi sağlanmalıdır.

Ben Tekrar Bakanlığımız bütçelerinin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşime 14.15'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.28

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.20

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 19’uncu Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Bal, buyurun lütfen.

ŞENOL BAL (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan ve yönetimi; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sahip olduğumuz kültürel zenginlikler içinde örf, âdet, gastronomi, tarih, müzik, resim, din, mimari yapı, el sanatları, giyim tarzı dikkate değer özellikler sunmaktadır. Yedi coğrafi bölgemizin her biri doğal güzellikleri, çekicilikleri, eski ve günümüz uygarlık ürünleri, tarihleri, farklı yerleşme dokuları, kırsal ve kentsel alanları, kısaca kültürleri ve kültürel çekicilikleriyle ayrı bir öneme sahiptir. Bu nedenle, dünya kültür mirasının çok önemli bir bölümüne sahip olan ülkemizin kültür varlıklarıyla ilgili yaklaşım ve uygulamalarının yeniden düzenlenmesi zorunluluk hâlini almıştır. Bu bağlamda temel yaklaşımımız, büyük bir potansiyele sahip olduğu hâlde hızlı bir yok olma sürecini giren ve gereği gibi değerlendirilmeyen kültür mirasının koruma, kullanma, yaşatma ilkeleri doğrultusunda turistik ürüne dönüştürülmesi ve kültürel turizm aracılığıyla değerlendirilmesidir.

Sayın Bakanım, kadın istihdamının en fazla olduğu Bakanlık olan Kültür ve Turizm Bakanlığının yöneticilerinin arasında kadınları görmekten de üzüntü duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Ülkemizin doğal ve kültürel varlıklarını koruma, kullanma dengesi içinde kullanarak Türk turizminde kaynak olarak kullanmayla görevli Kültür ve Turizm Bakanlığı bu konuda kendine düşen görevi bugüne kadar maalesef yerine getirememiştir. İki yılda 6’ya yakın bakan değişti zannediyorum, kadrolar da daha çok tecrübesiz ve liyakatsiz kişilerle doldurulmuştur.

İstanbul koruma kurulları görevlerini yerine getirememiş -bir örnek vermek istediğim için bunu söylüyorum- beton yapılaşmalarına karşı koyamamış; Cumhurbaşkanının da itiraf ettiği gibi İstanbul’ a ihanet edilmiştir. Bu sadece İstanbul’ la kalmamış, Anadolu’ nun da kadim şehirlerindeki geleneksel yapı tarzına ihanet edilerek çirkin, ranta dayalı bir yapılaşmayla millî mimari yaratılıp devam edileceğine ruhsuz kentleşmeler ortaya çıkmıştır.

Doğal sitler Karadeniz’de ihanete uğrayarak “yayla turizmi” yolları adı altında Karadeniz’in böğrüne hançer saplanmıştır. Ayder Yaylası, Uzungöl olmak üzere, önemli alanlar çirkin kaçak yapılarla ihanete uğratılmıştır. Marmaris Okluk Koyu’nda maalesef, saraya doyulmadığı için 300 odalı saray yapımı devam ediyor. Bu bölge de betonlaştırılmıştır. Bilahare Hükümet doğal sitleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlayarak bu konuda yapılaşma yolunu daha da kolaylaştırmıştır. Yapılması gereken, bu güzel vatanın doğal kaynaklarını koruyup gelecek kuşaklara daha iyi devretmek olmalıdır. Bunun için de doğal sitlerin 1, 2 ve 3’üncü derecelendirilmesini kaldırıp, 1’inci derece olarak tespitini yapıp değişmez olmasını sağlamaktır.

Ülkemiz ekonomisine 40'dan fazla sektöre etki ederek katkı sağlayan turizm sektörü iktidarımızın dış politikasıyla işte Suriye politikası başta olmak üzere İngiltere, Almanya, Hollanda gibi Avrupa ülkeleriyle yaşanan olumsuzluklar nedeniyle sekteye uğramış, gidilmesi istenmeyen, güvensiz ülke konumuna getirilerek yabancı turist sayısı ve gelirlerinde 2014 yılından sonra yüzde 50'ye yakın düşüşler yaşanarak birçok turizm yatırımcı ve işletmesinin -ki kredi kullanmış olanları- el değiştirmesine sebep olmuş, bankalar otel sahibi olmuşlardır.

Rusya'yla sonradan sağlanan anlaşmayla 2018 yılı turizmi sayı olarak kurtarılmış görüle de baktığımızda 2014 yılında gelinen rakamlara daha yeni ulaşıldığı göz önüne alınırsa üç dört yıl kayıp düşünüldüğünde, turizmde gelen turist ve gelir rakamında büyük kayıp yaşandığı ortadadır.

Turizm hassas bir sektördür. Her gün değişen dış politikamız nedeniyle turizmde yatırımcı önünü göremez olmuştur. Yabancı yatırımcı için cazibesi bulunmamaktadır. Bu yaşadığımız krizde tur operatörleri uçak teşvikleriyle desteklenirken işletmeciler yeteri kadar desteklenmemiştir.

Turizm eğitimi Millî Eğitime devredilmiş, sertifikalı ara elemanı yetiştirilmediği için ara eleman sıkıntısı yaşanmaya başlanmıştır. On iki ay devamlılığı olmayan turizmde lisans mezunları turizmde çalışmaya yönelmemekte ve ara eleman olmak istememektedirler.

Siyaseten yine baktığımızda, kuzey ve batı Ege turizminin gelişmesi göz ardı edilmiş, gelişmesi için gerekli altyapı ve planlaması hedeflenmemiştir. Turizm millî bir politika olarak görülmemiş ve belediyelerin siyasi etkilerinden uzak yönetilmesi gerekirken turizm altyapıları iktidar tarafından büyükşehir belediyelerine bağlanarak siyasetleştirilmiştir. Yandaş belediyelere altyapı desteği sağlanmış, diğer belediyeler göz ardı edilmiştir.

“Yat turizmini destekliyoruz.” diye düşük fiyatlı yakıt verilmiş, yat turizminde düşük fiyat için yabancı bayraklı yatlar yakıt alıp Yunan adalarında konaklayıp Yunan turizmini desteklemişlerdir. Kruvaziyer turlar ise Türkiye'yi rotalarından çıkarmışlardır. Bu yıl Kuşadası'na günübirlik bazı turlar olmuştur.

Turizm alanında dünyanın önde gelen ülkelerinden olması gereken Türkiye'nin sahip olduğu turizm potansiyelini daha da geliştirerek etkin ve doğru şekilde kullanması için düzenlenen 3'üncü Turizm Şurasında alınan kararların Sayın Bakan, hangisi uygulanmıştır? Diyorsunuz ki: “2019 yılında turist sayısı yüzde 40 artacak.” Sadece lüks otellerimizin olması mantığıyla zengin turisti ülkemize nasıl çekeceğiz?

Dolar kurundaki artış nedeniyle oteller yerli turistlere en çok yüzde 20 kontenjan ayıracıklarını ifade etmektedirler. Yerli turist artık çok daha pahalı tatil yapmak zorundadır.

Ülkemizde bugüne kadar kültürel turizm uygulamaları müze ve ören yeri ziyaretlerinin ötesine maalesef geçememiştir. En son, müzelerimizden belli başlıları Topkapı Müzesi 40 liradan 60 liraya, Harem 25 liradan 35 liraya yani yüzde 50 elli oranında, Topkapı Sarayı'nı gezmek de 95 liraya çıkmış, yüzde 45 oranında artmıştır. Herhâlde bundan sonra hele yerli turist asla bu müzeleri de gezemeyecektir.

Yine, bir duyumumuza göre, sizlere de soruyorum: Çamlıca'da büyük bir cami yapıldı biliyorsunuz. Bunun altında 11 bin metrekare bir müze açılması planlanıyor. Bu da güzel, normal, müzelerimizin sayısının artmasını hepimiz çok isteriz. Sayın Cumhurbaşkanı tarafından tam yetkiyle görevlendirilen “Kahraman” soyadlı bir şahıs bu müzenin içini doldurmakla görevlendirilmiştir. Bu şahıs Arkeoloji Müzesinden, Türk ve İslam Eserleri Müzesinden ve Topkapı Sarayı Müzesinden eserlerle ilgili bir envanter istedi. Size soruyorum Sayın Bakanım: Özetle, kendi kafasına göre mi “Şunları getirin, bu müzeye koyalım.” diyeceklerdir? Bunun takipçisi olacağız.

Sayın Bakan, tabii ki süremiz kısıtlı olduğu için, çok fazla kurum Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı. Ben biraz Devlet Tiyatroları üzerinde durmak istiyorum. 2019’da Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesinin 70’inci kuruluş yılı dönümü. Gönül isterdi ki en azından 70 ilimizde yerleşik tiyatro olsun, bugün 12 ilimizde devlet tiyatrosu var, 6 ilde opera, 5 ilde de senfoni orkestrası var. Orkestralar bazen repertuvara aldıkları eserleri müzisyen yokluğundan iptal ediyorlar, balede bütün başroller genç evmiyeliler tarafından oynanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bal, lütfen toparlayın.

Buyurun.

ŞENOL BAL (Ankara) – Van Devlet Tiyatrosunda kadrolu 5 sanatçı kalmış, keza Sivas, Trabzon, Diyarbakır, Erzurum 3-5 kadrolu sanatçıyla ayakta durmaya çalışıyor. En az on yıldır sınav açılmıyor, bundan dolayı onlarca okulun verdiği yüzlerce mezun sanatçı atanmayı bekliyor. Buna karşın her yıl yeni tiyatro bölümü ihtiva eden fakülteler açılıyor, yaşı gelenler emekli olamıyor çünkü emekli maaşları çok düşük. Kayseri, Hatay, Samsun ve Gaziantep; salonları ve seyircisi hazır iller, üstelik bu illere yerleşik tiyatro açılması için alınmış kararlar var, bu 4 il de açılrsa en az 150 sanatçı ve 600 teknisyen ve memura istihdam sağlanmış olacak. Ankara Operasında bile perdeyi genç soprano ve tenorlar açıyor. Bunların neredeyse hepsi dünya çapındaki yarışmalarda ödül almış sanatçılar ama burada hiçbir sosyal güvenceleri olmadan çalışıyorlar. İdareciler liyakate göre seçilmiyor, AKP Hükümeti tarafından dört yıl önce başarısızlık ve mobbing sebebiyle görevden alınan Genel Müdür Vekili bu yıl yine aynı göreve atandı. Hakkında soruşturmalar bulunan hukuk müşaviri Devlet Tiyatrosuna Genel Müdür Yardımcısı olarak atandı. Reji konusunda deneyimsiz ve kurum dışında olan bazıları, eş dost ve akraba yüksek paralarla reji yatırılıyor. Bu kurumun kadrolu rejisörleri boş oturtuluyor. “Bankamatik sanatçısı” olarak adlandırılan oyuncuların tamamı rol bekliyor, verilen görevleri reddetmiyorlar ancak hiçbir akademik geçmiş olmayan, konservatuvar mezunu olmayan yandaşlara maalesef başroller veriliyor.

Değerli arkadaşlar, ülkenin kültür ve sanat hayatına sahip çıkmak ve bir an evvel gerekli önlemleri almak durumundayız. Geleceği olmayan bir meslek olarak görüldüğü için veliler çocuklarını konservatuvara göndermiyorlar. On beş yıl sonra keman çalacak, bale yapacak, orkestra yönetecek, beste yapacak, sahnede anamızı atamızı oynayıp bize ayna tutacak oyuncuyu ve gerçek sanatçıyı bulamayacağız. Zaten bugün sarayın Kültür ve Sanat Komisyonuna bakınca zihniyetin ne olduğu ortadadır.

Birkaç cümleyle bitireceğim müsaade ederseniz. Vakıflarla ilgili bana ulaşan bir konuyu da gündeme getirmek istiyorum Sayın Bakan. Elâzığ’ın Maden ilçesinde bulunan Camii Kebir camisi var, hem caminin restorasyonu hem de minaresinin restorasyonu ile ilgili 15 Eylül 2010 tarihinde 3318 sayılı Karar’la 1’inci grup korunması gereken kültür varlığı olarak tescil edilmesine rağmen sekiz yıldır bekliyor. Bu cami 1792 yılında, minaresi 1899 yılında inşa edilmiş bir cami. Merak ediyoruz, bu caminin restorasyonuna ne zaman başlanacaktır?

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, taziyede bulunmayı ihmal ettim sizin sıkıştırmazından dolayı, söz verir misiniz?

BAŞKAN – Ben hiç sıkıştırmadım ama...

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmamın sonunda söyleyecektim, notlarımdaydı ama bir an yapamadım, CHP Edirne Milletvekili ve benim de çok saygı duyduğum, sevdiğim Sevgili Erdin Bircan'ı kaybettik, bugün cenazesi var; Allah rahmet eylesin. Ailesinin, Cumhuriyet Halk Partisi ailesinin, Edirne'nin ve tüm Türkiye'nin başı sağ olsun diyorum.

Bu arada bir ihmalim de -notlarımın devamındaydı- şudur: Bütün arkadaşların Mevlit Kandili'ni tebrik ediyorum, mübarek olsun diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kırkpınar, buyurunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çok Saygıdeğer Başkanım, kıymetli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakanım, Bakan yardımcılarımız, değerli bürokratlar, basınımızın çok değerli mensupları, çok kıymetli hanımefendiler, beyefendiler; ben de hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum. Özellikle böyle mübarek bir güne bütçenizin denk gelmiş olması da ayrı bir güzellik, inşallah bereketli olur.

Ben bu vesileyle Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilinin bugün Hakk'a yürümüş olmasından dolayı da kendisine rahmet, ailesine başsağlığı diliyorum ve Cumhuriyet Halk Partisinin de başı sağ olsun, ülkemizin başı sağ olsun diyorum.

Ayrıca, mübarek Mevlit Kandili'nizi de tebrik ediyorum, inşallah ülkemize hayırlar getirir.

Değerli arkadaşlar, ben konuşmama başlamadan önce bir iki hususu ifade etmek istiyorum özellikle Sayın Paylan'ın konuşmalarıyla ilgili. Bugüne kadar hep dinledik Sayın Paylan'ı konuşmalarını kesmeden, bugün de yine aynı şeyi yaptım. Özellikle burada olmayan bir Sayın Bakanımız için çok ağır ifadelerde bulundu ve ben o ifadeleri kabul etmediğimizi, Sayın İçişleri Bakanımızın ülke için tehdit değil, PKK için, FETÖ için, tüm terör örgütleri için bir tehdit olduğunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Böyle bir şey söylememiştir ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Söylemişti Sayın Başkanım, ben bunları, kayıtlara girsin diye tekrar ifade ediyorum.

Ayrıca, Sayın Bakanımız ve onun temsil etmiş olduğu güvenlik güçlerimizin de vatanımızın, milletimizin, bayrağımızın ve devletimizin ayrıca güvencesi olduğunu ben ifade etmek istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Demokrasi liginde sondayız ama.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Demokrasiyi de onlar temsil ediyorlar çünkü bir ülkede...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onlar mı temsil ediyor, yapmayın Allah'ımızı severseniz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bakın, sizi dinledik Sayın Paylan, siz de lütfen saygı gösterin. Bu da demokrasinin bir gereğidir, saygı göstermenizi temenni ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, demokrasiyi nasıl bir içişleri bakanı temsil eder ya?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Şimdi, İçişleri Bakanımız... Bu ülkede eğer güvenlik güçleri insanların güvenliğini koruyamazlarsa demokrasinin de bir anlamı olmaz dolayısıyla dolaylı olarak demokrasinin de güvencesi olmuş oluyor.

BAŞKAN – Direkt olarak canım, direkt olarak.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Evet, direkt olarak da ifade etmiş olalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O yüzden demokrasi liginde sonlardayız yani!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir de ayrıca Paylan, sizin ifadelerinizden gitmek istiyorum yine.

BAŞKAN – Yalnız Sayın Kırkpınar, Sayın Paylan’ın bütçesini değil Kültür ve Turizmin bütçesini konuşuyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir şeyi düzeltmek istiyorum kayıtlarda da Sayın Başkanım. Bütçenin başından beri hep aynı cümleler üzerinden yürüyerek Sayın Turizm Bakanımızın...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Algi yaratıyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Evet, onu yapıyorsunuz.

Bütçeyle ilgili de sanki biz işte, “biz ve ötekiler” cümlesi... Asla böyle bir şey yok, bunu hiçbir şekilde kabul etmiyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ötekiler ve biz...

BAŞKAN – İstedığınız gibi konuşabilirsiniz, benim müdahalemden rahatsız olduğunuzu duydum; buyurunuz, serbest.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – On iki bin yıldan beri bu topraklardaki bütün değerler bizim değerlerimizdir Kürt’üyle, Türk’üyle, Laz’ıyla, Çerkez’iyle ve geçmiş medeniyetleriyle, İslam medeniyetleri ve ondan önceki tüm medeniyetler bizim değerlerimizdir ve bugün Kültür ve Turizm Bakanımızın da bu konuda yapmış olduğu sunumu ben çok dikkatle takip ettim ve takdir ettim. Bundan sonra da inşallah böyle olacaktır ama sizin dediğiniz gibi asla böyle ayrımcı, tekçi bir zihniyet hiçbir zaman için olmadı, bundan sonra da olmayacak. Zaten siz Osmanlı’ya atıf yapıyorsunuz, Osmanlı da bu değerleri korumuş ve biz de Türkiye Cumhuriyeti olarak Osmanlı’nın bir bakiyesi olduğumuzu ifade ediyoruz, bundan sonra da bu süreç devam edecek diyorum.

Ayrıca, şimdi, Bakanlığımızın bütçesiyle ilgili ben Sayın Bakanımı çok dikkatli takip ettim, gerçekten çok heyecanlandım takip ederken; ülkemizin turizmi açısından çok fevkalade güzel şeyler söylediler ama tabii, turizm çok farklı bir sektör, diğer sektörlerden çok ayrılan bir yapısı var, etkilenme çeşidi açısından çok fazla etkilenen bir sektör. İşte, turizmi savaş etkiliyor, terör etkiliyor, iklim şartları etkiliyor, ekonomi etkiliyor, siyaset etkiliyor, bulaşıcı hastalıklar etkiliyor, çevre etkiliyor yani aklımıza ne geliyorsa bunların tamamı turizmi etkiliyor, o yüzden turizm çok hassas bir sektör dolayısıyla ülkemizin de turizm noktasında 1-2 milyondan bugün 35-40 milyon bandına gelmiş olması bizi oldukça sevindiriyor. Müspet anlamda ilkleri hayata geçiren, tüm hayati alanlarda olduğu gibi kültür ve turizm alanında da ciddi reformlar gerçekleştiren bir davanın mensubu ve bir siyasi hareketin temsilcisi olmaktan gurur duyduğumu belirterek burada bir kere daha bu yolda yürümekten onur duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, Bakanlığımızın başlıca hedefleri olması gereken birkaç husustan da bahsetmek istiyorum. Kültürel değerleri yaşatmak, geliştirmek, yaymak, tanıtmak değerlendirmek ve benimsetmek; ayrıca, tarihî ve kültürel varlıkların tahribini ve yok edilmesini önlemek; yurdun turizme elverişli bütün imkânlarını ülke ekonomisine olumlu katkı sağlayacak şekilde değerlendirmek; turizmin geliştirilmesi, pazarlanması, teşvik ve değerlendirilmesi için gerekli önlemleri almak; kültür, turizm ve sanat konularıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek ve bu kuruluşlarla iş birliği içerisinde olmak; yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle iletişimi geliştirmek ve iş birliği yaparak bu şekilde turizmin gelişmesini sağlamak.

Özellikle turizmle ilgili rahmetli Turgut Özal'ın ilk atılım döneminden de bahsetmek istiyorum. O döneme göz atarsak gerçekten turizmin altyapısının ilk atıldığı yıllarda atılım gerçekleştirilmişti. Ben rahmetli Turgut Özal'ı da burada rahmetle anıyorum.

Partimizin iktidara gelmesiyle dünyaya yön veren liderimiz Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığıyla başlayıp Cumhurbaşkanlığı dönemiyle hız alan süreçte turizmin altyapısının oluşturulmasıyla ilgili duble yolların, şehirler arası havalimanlarının açılması, dünyada bu anlamda dudak uçuklatacak yeni havalimanının ve yatırımların, köprülerin inşa edilmesi ve hizmete sunulması, hızlı tren ve benzeri birtakım yeni destinasyonların ortaya çıkarılmasıyla ciddi hamleler yapıldı ve bu hamleler bundan sonraki süreçte de inşallah yapılmaya devam edilecek. Altyapısı hazır olan bir turizm sektörüyle hizmetlerimize devam ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde tüm bakanlıklarımızın koordineli çalışması sonucu turizm sektörümüzün çok ciddi bir ivme yakalamış olduğunu buradan belirtmek istiyorum.

Yeni pazarlar bulmak ve yeni pazarlara özellikle Uzak Doğu, Asya ülkelerine açılımının sağlanması için özel bir gayret sarf ediyoruz. Sadece deniz, güneş, kum değil, bunun dışında da Bakanlığımızın sağlık turizminden yaşlı bakım turizmine, kongre turizmine, kış turizmine, yayla turizmine, spor turizmine kadar birçok sahada farklı alanlarda da çalışmaların olduğunu biliyoruz. Ayrıca, festivallerin, bilişim fuarlarının kısacası farklı farklı alanlarda yeni hikâyelerin yazılmasının da mutlaka olmasını ifade etmek istiyorum.

Turizm ve kültür ikilisi, birbirinden ayrı gibi duran ama birbiriyile alışverişi olan iki temel alandır. Özellikle son yıllarda Türkiye'ye karşı başta bazı Batılı ülkeler olmak üzere giderek artan bir ön yargı var. Bu ön yargının temelinde yabancı düşmanlığının, İslam karşıtlığının ve bunun somut hâle indirgenmiş hâli olan yeni Türkiye karşıtlığının turizmimize olumsuz etki etmesine bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da asla tahammülümüz yok. Bu konuda başta Dışişleri Bakanlığımız olmak üzere topyekûn tanıtım, lobi faaliyetlerinin yürütülmesi ve bu anlamdaki dezenformasyonların önlenmesi için Hükûmetimiz ve Bakanlığımız elinden geleni yapacaktır. Kültür ve turizmi Türkiye'nin yumuşak gücü olarak, yumuşak güç enstrümanları olarak kullanmaktayız çünkü şunu çok iyi biliyoruz ki: Siyasetin dili ile turizmin dili arasında çok büyük bir fark var ve olmalı da. Türkiye'nin kültür ve turizm potansiyelini inşallah bir yumuşak güç olarak bundan sonraki süreçlerde de kullanmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar, bir dakika lütfen.

Tamamlayın lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Çok açıkça ifade edebiliriz ki Türkiye dünyanın en büyük arşividir ve dünyanın en zengin kütüphanesidir. Bu büyük kültürel zenginliği, çeşitliliği inşallah turizmde de önemli bir güç olarak kullanıyoruz, kullanmaya devam edeceğiz. Bu kadar çok kültürel zenginliği barındıran Anadolu toprakları içerisinde ne varsa, İslam medeniyeti ve İslam'dan önceki medeniyetler, bu medeniyetlere ait ne varsa bunların sergilenmesini sağlayacak çok önemli bir ulusal müze hâline getirmeyi hedefliyoruz. Ülkemiz, süregelen kültürel birikimini ve turizm alanındaki atılımlarını son dönemde izlemiş olduğu akılcı ve cesur politikalarla birleştirerek uluslararası konumunu daha da güçlendirmiştir.

Yeni Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, bugünün dünyasında bir cazibe merkezi olarak, güçlü demokrasisiyle, büyüyen ekonomisiyle, kültürlerin kavşağı olan coğrafyasıyla, jeopolitiğiyle ve jeostratejik konumuyla bir başarı öyküsü yazmıştır, bundan sonraki süreçlerde de yazmaya devam edecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın 2019 yılı bütçesinin vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, tekrar hepimizi bir kere daha saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi vatana millete hayırlı olsun.

Vatana millete hayırlı olsun da Sayın Bakanım -arkadaşlar da eleştirdiler- gerçekten Kültür Bakanlığının, Vakıflar Genel Müdürlüğünün, bu restorasyon işleri bir felaket, millî felakete doğru gidiyor. Yani biraz böyle tarih düşüncesi olan, vicdanı olan herkes bundan rahatsız, ciddi bir şekilde rahatsız, sanıyorum siz de rahatsızsınız. Yani gerçekten restorasyonun “r”siyle ilgili olmayan çalışmalar yapıyor. Yani geçmişten bize kalan, bizi burada var eden, tapularımız olan eserler gerçekten yok ediliyor. Onlarca örnek verebiliriz bunlara, vereceklerdir arkadaşlarımız da. Bu konuyla ilgili bilemiyorum -siz yeni Bakansınız ama- ne yapıyorsunuz? Bu tarihin üzerini PVC'yle kaplama çalışmalarına, betonla sıvama, bu konularda ne düşünüyorsunuz bilmiyorum ama ben size birkaç tane örnek vereyim de lütfen bunları inceleyin: Ocaklı Ada Kalesi Şile, Süheyl Bey Camisi, Tekfur Sarayı, Anamur Mamure Kalesi, Mesneviyhane Camisi, Mimar Sinan Külliyesi, Ayasofya Orhan Camisi, Hatay Arkeoloji Müzesi Roma Mozaikleri, İshak Paşa Sarayı, Sümela Manastırı, Battalgazi Külliyesi, Sinan Paşa Külliyesi, Apollon Tapınağı filan... Yani bu iş, yeni başlayan insanları bile rahatsız edecek, hepimizin vicdanlarını ciddi bir şekilde kanatan bir durumdur. Bu konuyla ilgili nasıl ilgilenirsiniz, ne yaparsınız, bilmiyorum

Sayın Bakanım, kısa kısa geçeceğim: Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı: Bu Yazma Eserler Kurumunda kim çalışır, ne çalışır diye baktım, çok az sayıda insan buralarda görevli. 24 adet yazma eser uzman yardımcısı, 17 yazma eser uzmanı, 4 restoratör filan diye gidiyor. Yine, ciddi, tarihî bir mirasın ortaya çıkarılması gerekir; insanlarımızın, bütün dünyanın kullanımına sunulması gereken eserler bunlar tarafından mı korunacak ve ortaya çıkarılacak diye merak ediyorum?

Bu Çanakkale Savaşları ve Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı yeni kurulmuş, iyi bir şey yapıyorsunuz, bunu destekliyorum. Umarım çalışmaları daha ciddi sonuçlara vesile olur diye düşünüyorum.

Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, RTÜK, Atatürk Araştırma Merkezi filan Anayasa'nın gereğidir ama bu Atatürk Araştırma Merkezi ile enstitüler... Bunların hepsi aynı şeyleri mi yapıyor? Yani bunları gerçekten tek çatı altına getirmenin zamanı geldi mi, ne düşünüyorsunuz, diye sorayım. Yani hangisini konuşacağız? Radyo Televizyon Üst Kurulu, Devlet Tiyatroları, Opera, Bale filan hangisini konuşacağız bilemiyorum. Ben bunların hepsini bir tarafa bırakacağım ve bundan sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın şu meşhur konuşmasından hareketle birkaç cümle edeceğim. 28/05/2017: “Sosyal, kültürel iktidarımız konusunda sıkıntılar var. Hani, on altı senedir iktidarız ama sosyal ve kültürel iktidar konusunda sıkıntılarımız var.” Bu bir itiraf değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı tarafından yapılan bir itiraf.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – “Yüksek sesle konuşma.” denir ona, itiraf denmez.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, itiraf denmiyor, yüksek sesle bir şey yapmış.

CAVİT ARI (Antalya) – İtiraf canım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İtiraf.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Düşünme.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başka itirafları da var Sayın Cumhurbaşkanının. Mesela “Bu kente ihanet ettik.” Bu da bir itiraf.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – O da yüksek sesle düşünmedir, insani bir olay.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İtiraf ve pişmanlık Sayın Öztürk, hafifletici sebeptir, itiraf ve pişmanlık. Ben bunu hafifletici sebep olarak alırdım ama eğer konuşmasının ilerleyen bölümlerini okumasaydım. Konuşmasının ilerleyen bölümünde aman Allah’ım çok dehşet şeyler söylüyor, tam bir otoriter, totaliter kafayı ortaya koyuyor yani kendi kendini deşifre ediyor “Biz yanlış yaptık. Bu kadar imkânlar elimizde var, bu imkânları kullanıp her şeyi kendimize benzetmemiz gerekiyordu, yapamadık.” diyor. Bunu nerede söylüyor? Ensar Vakfının Genel Kurulunda söylüyor ve “Bu kültür ve sosyal alanlar hâlâ yabancı yani yerli filan olmayan, bizden olmayan hain ötekilerin elindedir.” diyor. Bu müthiş bir şey değerli arkadaşlarım; Türkiye’nin son on beş senelik, yirmi senelik tablosunu ortaya koyduğu gibi, nereye gittiğinizin de bir ifadesi. Bu itiraf ya da işte yüksek ses -Cemal Bey’in söylediği her neyse- Türkiye’nin nereye gittiğini de ortaya koyuyor, Türkiye’de yaşanan kutuplaşmayı da ortaya koyuyor. Türkiye’de siyasetin bütünüyle kültürün üzerinden kurulduğunu, farklı kültürlere asla ve asla bu Hükümetin, bu heyetin tahammülü olmadığını ve kendisini güçlü hissetmiş olduğu şu andan itibaren gerçekten, diğer kültür gruplarını bir şekilde -belki zor kullanmayacak ama- yine devletin imkânlarını kullanarak... Devletin imkânlarını kullanmak demek, zor kullanmak demektir arkadaşlar yani rekabetçiliği ortadan kaldırmak demektir. Devletin imkânlarını kullanarak nasıl ortadan kaldırabileceğini ve Türkiye’yi önümüzdeki dönem kutuplaşmanın nereye sürükleyebileceğini de gösteriyor değerli arkadaşlar.

Tuhafsızın yani siz, enteresansızın, tarif edemiyorum arkadaşlar. Milli, yerli falan derken, rabialar falan yaparken yaptığınız işleri... Hani Cumhurbaşkanı kendisi söyledi “İhanet ettik bu şehre.” Ne yaptınız? Ya kardeşim, bu dikey nedir yani bu 20-30 katlar nedir? Hepsi gözünüzün önünde oldu, hepsinin ruhsatını siz verdiniz, hepsinin arsalarını siz dağıttınız -bir şeyler daha söyleyeceğim falan, çok kızacaklar arkadaşlar- hepsinden -nokta, nokta- siz topladınız, hepsi sizin zamanınızda oldu.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ne toplandı, ben anlamadım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne demek “nokta, nokta...” Kendinize gelin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O Bakırköy, o sahiller, Ataköy mataköy... Kim yaptı bunları değerli arkadaşlarım? CHP mi iktidardaydı, MHP mi İYİ PARTİ mi HDP mi, kim iktidardaydı? Hepsini siz yaptınız, bilinçli yaptınız yani yanlışlıkla falan yapmadınız, taammüden yaptınız. Dolayısıyla o hafifletici sebepler falan yok sizin için. Ya Atatürk Stadi’nı, İnönü Stadi’nı yıktınız, yeni stadyumlar yaptınız -teşekkür ediyorum- ismine “arena” adını verdiniz “arena”. Ya futbol oynanan sahalara “arena” adını veren bir ekipten hangi yerlilik, hangi millilik ortaya çıkar ya, Allah için söyleyin değerli arkadaşlar. (Gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Nasıl bir ithamda bulunuyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Vallahi ne söylerseniz söyleyin, ben konuşmaya devam edeceğim, sonra siz bana cevap vereceksiniz.

Değerli arkadaşlarım, bakın...

CAVİT ARI (Antalya) – Ya bir susar mısınız arkadaşlar?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan, bir kontrol yapabilir misiniz, acaba şekeri mi var Sayın Bekaroğlu'nun?

BAŞKAN – Arkadaşlar, sabahtan bu yana atış serbest, bana söylemeyeceksin. Sayın Çelebi, bana söylemeyeceksin, Sayın Bekaroğlu orada, ona söyleyeceksin, hadi!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eğer bu otoriter, totaliter anlayışınız gerçekten devam ederse Türkiye bir felakete doğru sürükleniyor ve size de asla ve asla kültürel ve sosyal iktidar alanı vermeyecektir. (Gürültüler)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Otoriteyi siz yaptınız, totaliteri siz yaptınız. CHP'nin geçmişine bak, kendi geçmişine bak!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu dünya neleri gördü sizin gibi kardeşim; kültürel devrimler yapanlar, kitapları yakanlar, sanat eserlerini mühürleyenler, neler gördü neler, hepsi tarihin çöplüğüne atıldı gitti, siz de kültürel ve sosyal anlamda tarihin çöplüğüne atılacaksınız çünkü özgün olarak, özgül olarak hiçbir şey üretmediniz. (Gürültüler)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne gördün? Şekerin mi yükseldi Sayın Bekaroğlu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan müdahale etmeyecek ama ben sizin ruhunuzu, genlerinizi biliyorum; hepiniz ezberimdesiniz. Dolayısıyla üç gün sizinle burada bu konuları konuşurum, üç gün. Siz her şeyden evvel millete falan değil, kendinize ihanet etmiş bir heyetsiniz değerli arkadaşlarım. (Gürültüler)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen kendi kendine ihanet ediyorsun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kim kime ihanet ediyor ya? Böyle ithamı kabul etmiyoruz ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, kızmayın ya! Ben bir söyleyeyim ya! Anlatacağım size Bakanım.

CAVİT ARI (Antalya) – Susabilir misiniz lütfen?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne anlatacaksın? Kendine anlat ilk önce ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Çelebi, siz konuşurken müdahale edilmesine siz kızılıyorsunuz, burada kimseyi konuşturmamaya çalışılıyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, kültürel iktidar, değerli arkadaşlar...

CAVİT ARI (Antalya) – Lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakika Ağabey, ben cevap veririm onlara.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Söylediği şeyler doğru değil, ne demek “nokta, nokta...”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, nasıl olacak? Devam edecek miyim, ara verelim mi, sonra mı? Bana cesaret edemezler, kalkamazlar, öyle yürekleri yok. Bana karşı hiçbirisi kalkamaz, bunların hepsini ben severim, hepsi benim kardeşim, kalkamazlar. Kavga çıkmayacak ama konuşturuyorlar, bir müdahale et.

BAŞKAN – Ben çıksın diye uğraşıyorum ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama hakaret ediyorsun, hakaret etme!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neresinde hakaret ettim size ya? Ya, kendinize ihanet etmiş bir heyetsiniz, anlatacağım size, dinleyin, anlatacağım.

Bakın değerli arkadaşlar, anlatacağım.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, oradan müdahale yok Sayın Sariaslan. Müdahale etmek istiyorsan buraya geçeceksin, öyle arkadan müdahale yok. Müdahale edersen buraya geçeceksin, öyle arkadan saldırmak yok çift taraftan, tek taraftan, buradan, buradan yapacaksın yap.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Arkadan saldırmam ben, saldırmıyorum zaten, diyorum ki...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok Ağabey, o yürek nerede müdahale edecekler, yok öyle bir şey ya.

Değerli arkadaşlarım, siz kültürel ve sosyal olarak -zaman vereceksin Sayın Başkanım- iktidar olamadınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne zamanı ya? O zaman her konuşan, iftira atan fazla zaman alsın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bir dakika... Siz kültürel ve sosyal olarak iktidar olamadınız, olamayacaksınız da yani bütün devlet imkânlarını kullanmanıza rağmen olamayacaksınız. Niye olamayacaksınız? Çünkü iktidar sizi, siz olmaktan çıkardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Bekaroğlu, ilave süre vereyim size, süreniz araya kaynadı.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Lütfen.

İktidar sizin heyecanınızı aldı, iktidar sizin ütopyanızı öldürdü.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 24 Haziranda kim iktidar oldu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bir dinleyin lütfen ya, önemli bir şey söylüyorum. Millî Görüş var ya, Millî Görüş bir ütopyaydı ütopya, bir gelecek tasarımıydı; siz ise bir distopyasınız yani yenilmişliğin, hiçbir şey yapamamanın, on yedi sene, on altı sene iktidar... (Gürültüler)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Senin kanında Millî Görüş var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dinle arkadaş be! Bir dinle be arkadaş, lütfen ya! Sana önemli bir şey söylüyorum, bir dinle! Kızdırıp...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ama doğruları söylemeye...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, sen ne yapıyorsun biliyor musun? Bakın, Peygamber Efendimiz Mekke’de tebliğ ediyordu...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tebliğ değil seninki.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...geziyordu, dolaşıyordu, Ebu Cehil de oradaki meczupları peşine taktırp gürültü yaptırıyordu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Seninki tebliğ değil. Kendini Peygamber Efendimiz’in yerine koyma.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sen aynısını yapıyorsun, gürültü yaparak benim konuşmamın anlaşılmasını engellemeye çalışıyorsun, öyle bir şey yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen kendi davana ihanet ettin, CHP sıralarına geçtin. Şimdi bunun...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, bakın, Millî Görüş bir ütopyaydı, bir gelecek tasarımıydı. Siz distopyasınız. Ne demek?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen şu an CHP sıralarındasın, Millî Görüş mü diyorsun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siz bir hayal kırıklığısınız. Niye? Bütün devlet imkânlarına rağmen özgün hiçbir şey yapmadınız. Bakın, Kültür Bakanlığı on altı senede milyonlarca lira sinemalara destek verdi. Sizin zamanınızda bir tane sinema eseri gösterin özgün, herkesin anladığı, Batı’da ve her yerde övündüğümüz. Bakın, Yedi Güzel Adam vardı muhalefet dönemlerinde. Muhalefet dönemlerinde dindarlar, İslamcılar -her ne diyeceksek- Millî Görüşçüler şiirler yazarlardı, romanlar yazarlardı. Sizin zamanınızda bir tane güzel adam yok, bir tane, Yedi Güzel Adamı da bıraktım. Ne oldu? Ben size anlatayım: Bakın, bütün entelektüeller... Bir defa özgür düşünceye izin vermiyorsunuz, bütün entelektüelleri, biraz biraz düşünen insanları, biraz özgür olabilen insanları ya memur yaptınız, bürokrat yaptınız ya iş adamı yaptınız ya teknokrat yaptınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani seni de vekil yapmadığımız için bunları söylüyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunların tamamı ganimetlere hücum etti, hepsi dünyevileşti. Sizin dindarlıkla falan da bir ilginiz yok. Siz dünyevisiniz. O anlamda İslamcı falan, Millî Görüşçü falan değilsiniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – AK PARTİ’ye gelip de seni almadık diye...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siz dini yeni keşfettiniz. Sayın Cumhurbaşkanı Adalet ve Demokrat Partisini kurduğu yıllarda...

BAŞKAN – Ne oldu? Çok ağır konuşuyor. Sabah ayaklara kalkmıyordunuz, ne oldu?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, AK PARTİ’ye almadığımız için böyle.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...bir Batılı gazeteci röportaja geliyor “Siz Müslüman demokrat mısınız?” “Hayır, biz muhafazakâr demokratız.” diyor. O zaman dinden, İslam’dan söz bile etmiyordunuz, gömleği ceketi atmıştınız ama...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen çıkarmadın mı gömleği, çıkarmadın mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...şimdi iktidara tutunmak amacıyla tekrar dine sığındınız yani dinbaz oldunuz yani dini kullanan oldunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Bekaroğlu, şu an CHP sıralarından konuşuyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizin şeylerle hiçbir ilginiz yok değerli arkadaşlarım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen hangi gömleği çıkardın?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Size soruyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Son cümlemi edeyim.

BAŞKAN – Son cümleli alayım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, kızmayın, sesimi yükseltmemin sebebi sesimi duyurabilmektir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu, Erbakan Hocanın dizinin dibinde yetişmedi mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sesimi yükselttiğim için heyetten de özür diliyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – AK PARTİ’ye gelmek istedin, seni almadılar... Yazıklar olsun sana!

BAŞKAN – Sayın Çelebi, senin söz talebin var, vereceğim şimdi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, İslam dünyasında Türkiye’de ne var diye sorsanız gene camiler söylenir, İstanbul söylenir, Atatürk söylenir, belki bir tek Recep Tayyip Erdoğan denir. Sizin on altı senede İslam dünyasına örnek olabilecek, dünyaya örnek olabilecek hiçbir eseriniz yoktur.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Akseki Camisi’ni gözün görmüyor mu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Üçüncü havalimanı nedir?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yol nedir arkadaşlar ya? Dünyayı yararak, ağaçları keserek yollar yapmışsınız ya -hikâye bu- ama bir tane sanat ve kültür eseri yok, özgün hiçbir eseriniz yok, hiçbir damganız yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yol medeniyettir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gelip gideceksiniz, sadece yollar kalacak, asfalt kalacak değerli arkadaşlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siz bir hayal kırıklığısınız; distopyasınız, distopya.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi, buyurun, söz sırası sizde.

CAVİT ARI (Antalya) – Hadi konuş, konuş.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne konuşacak, ne konuşacak ya?

CAVİT ARI (Antalya) – Ne konuşacaksın, merak ediyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım...

CAVİT ARI (Antalya) – Bir müsaade edip de konuşturmadın ya, çok ayıp yani.

BAŞKAN – Arkadaşlar, neye şaşırıyorsunuz! Bütün Komisyon üyeleri, milletvekilleri benim çok sert olmamdan, bu tarz yapılan konuşmalara müdahale etmemden dolayı yakınıyordunuz; buyurun, atış serbest bugün!

Sayın Bakanım, bu da sizin kismetinize!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkanım, ben memnunum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – ...ve çok değerli basın mensupları, çok saygıdeğer misafirlerimiz; 2019 yılı Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Tabii, siyasette herkes konuşabilir, ona hiçbir şey demiyorum. Bakın, burada, Plan ve Bütçede benim ikinci dönemim. Burada Sayın Kuşoğlu da var. Gerçekten, ben daha önce de söyledim, siyasi partiler...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İkinci dönem mi?

BAŞKAN – Evet, 23’üncü Dönemde de vardı Sayın Bekaroğlu, siz yoktunuz o zaman.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sizin yaptığımız dönemlerde herkesin bir partisi olabilir ama aslanan şey şu: Türkiye Büyük Millet Meclisinin bünyesinde bulunduğunuz dönemde gerçekten siyaseti yapmak ama siyaseti de kaliteli bir şekilde yapmak. Burada her partinin bir lideri var ve her milletvekili elbette ki kendi siyasi liderine saygı duymak zorundadır. Bu İYİ PARTİ’de nasıl varsa, HDP’de nasıl varsa, CHP’de nasıl varsa ben de sizin liderinize saygı göstermek zorundayım ve siz de bu devletin, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin devletin Cumhurbaşkanına ve bizim şu anda yürütmede olan bakanlarımızla ve milletvekillerimize... Biz birbirimize karşı bir kere saygı göstermek zorundayız. Ama şunu

söyleyeyim: Algı yapmak da gerçekten kötü bir şey. Bizim bir hatamız varsa -burası ihtisas Komisyonu, burada ekonomi üzerinde konuşabilirsiniz- siyasi bir farklılık varsa elbette ki sizin görüşünüz bu zaten, millet sizi seçmiş buraya göndermiş ama Türkiye Cumhuriyeti devletinin Cumhurbaşkanına veya onu kastedip de mevcut olan Hükûmete hakaret etmek gerçekten doğru bir şey değildir.

CAVİT ARI (Antalya) – Hakaret diye bir şey olmadı. Sayın Çelebi, nerede var hakaret; Bekaroğlu'nun konuşmasının neresinde var hakaret?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nerede hakaret var? Yok öyle bir hakaret.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peki, bir şey söyleyeyim, Antalya Milletvekilimiz, bir şey arz edeyim: Çok özür diliyorum “nokta nokta” demek neye getirir? Ben sizi vicdanınıza havale ediyorum.

Bu şudur, bakın değerli arkadaşlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya çok davam var, davam; dünya kadar tazminat ödüyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Hocam, ben daha önce de arz ettim, bir kere daha arz edeyim ama inşallah bu sizin son konuşmanız yani -olmaz ama- bu tür mihvallere üzerindeki son konuşmanız olur. Şunu arz edeyim...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, söz aldınız... Bakın, Sayın Çelebi, söz aldınız...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O ne demek “son konuşmanız”, çıkışta beni mi indireceksiniz?

Bir dakika, müsaade edin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sizin anladığım kadarıyla öğlen üzeri şekeriniz düştü, şekeriniz yükseldi ama siz...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, aynı şiddette cevap vermeniz lazım, çok yumuşak kaldınız!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, AK PARTİ'liler işte çok nezaketli ve yumuşak kalıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, tahrik etmeyin lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz rahmetli hocamın dizinin dibinde yıllarca fikir birlikteliği eden bir insansınız. Bak, ben burada size ilk hitabımda “ağabeyim” dedim ama şunu arz edeyim: Ağabey demek bizim davamıza, bizim topluluğumuza, bizim liderimize hakaret etmek anlamını taşımaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hakaret yok. Bir iddiada buldum, cevap ver.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İddianız doğru değil. İddianız Ebu Cehillerin iddiasıdır. İddianız Ebu Cehillerin iddiasıdır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Özgün hiçbir kültür eseriniz yok, şair yok, sinemacı yok, heykeltıraş yok; yok, yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Olay şudur: Türkiye Cumhuriyeti devleti bir sistemi getirdi ve bu sistemi götürdü halk onayladı; 7 Haziranı onayladı, 1 Kasım onayladı, “evet-hayır”ı onayladı, 24 Haziranı onayladı, bak biz şu anda buradayız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Devşirmeler var, onlardan devlete şey sağlıyorlar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hocam, devşirme olan şu anda sizsiniz. Siz CHP'nin şu anda sırasında oturmuşsunuz, AK PARTİ sizi milletvekili yapmadı diye sizin bütün hıncınız bu tarafa, bu kürsüye doğru geliyor. Bu sizin yaptığınız doğru değildir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne saçmıyor bu ya!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, bak, sen niye istifa ettin şeyde?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne diyeyim bu arkadaşına ya, bu arkadaşına acıyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kendine acı Hocam. En son, partiden sen niye istifa edip de ayrıldın; bana söyler misin, niye ayrıldın? En sonunda, siz kendi partinizi lağvederken niye ayrıldınız, niye ayrıldınız?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya saçmalama kardeşim, içimizi mi okuyorsun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, işte böyle. Biz saçmalamıyoruz Hocam.

BAŞKAN – Hocam, o da senin genetiğini biliyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Mesele şudur, benim rahmetlik babam hep şunu derdi: Davasına ihanet eden adam...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kişisel şeylere giriyorsun, iftira atıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, sen oranın genetiğini biliyorsan o da senin genetiğini biliyor, onun için söylüyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben siyaset konuşuyorum. İftira etmesin Sayın Başkan.

BAŞKAN – E, sen söyledin, “Genetiğini biliyorum.” dedin; o da genetiğini biliyor, cevap veriyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hep ortada durmuşsunuz ve siz de şu anda ne sağcı olabiliyorsunuz, ne solcu olabiliyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira atıyor Sayın Başkan, söz ver.

BAŞKAN – Hayır, sen de “Genetiğini biliyorum.” diye ona iftira attın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben genetiğini biliyorum.

BAŞKAN – Nereden biliyorsun? Nereden biliyorsun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siyaseten konuşuyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya Hocam, Ebu Cehilleri, iyi hatırlayın siz onu.

BAŞKAN – Devam, devam arkadaşlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kişisel hiçbir şeyi konuştuğum var mı Başkan? Bana sesinizi yükseltip bastıracaksınız.

BAŞKAN – Devam, devam arkadaşlar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakanım, turizm insanlığın tarihi kadar eskidir. Ülkeler için bacasız sanayi...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, bu kadar mı, hepsi bu mu!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama iftira atılıyor, söz verin, cevap vereceğim. Kayıtlara geçeceğim, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Şu tutanakları bir çıkartın da Sayın Bekaroğlu'nun söylediklerini ben Sayın Cora ile Sayın Çelebi'ye bir vereyim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Valla verin Sayın Başkanım, ben onu söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Cora ile Sayın Çelebi bir okusunlar onları.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tutanak mutanak yok.

Sayın Başkan, “Seni milletvekili yapmadı.” diye bir iftirada bulunuyor, onun için, kim yapıyor...

BAŞKAN – Ya sen cesaret edip müracaat etmedin, onu bilmiyor; onu söyleyecekti, boşver.

Devam edin Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Gazi Meclisimizin altında bütün siyasi partiler, bütün milletvekilleri –demin de söyledim- kendi görüş ve kanaatlerini beyan edebilirler ama şudur: Ülkelerin özellikle gelişmişlikleri, ülkelerin sosyal anlamdaki gelişmişlikleri, refah düzeylerindeki gelişmişlikleri ve bir de gerçekten insanların yetiştirme tarzındaki gelişmişliklerini herkesin söylemesi lazım. Şunu özellikle bir parantez olarak açmak istiyorum: Daha önce AK PARTİ sıralarına gelip de eğer buralarda aday olamayanlar karşı tarafa geçtiği zaman bizi yeriyorlarsa bu sözleri kendilerine ben iade ediyorum.

Ben konuşma hakkım saklı kalmak kaydıyla, daha sonra...

CAVİT ARI (Antalya) – Öyle olmaz Başkanım.

BAŞKAN – Öyle bir şeyiniz yok, konuştunuz konuştunuz; son üç dakika kırk saniyeniz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakanım, kültür ve turizmde emsalsiz olan bir ülkeyiz. Dünyada başka hiçbir ülkede olmayan bir zenginliğe sahibiz. Bu bağlamda doğru projeler ve atılımlarla kültür ve turizm alanında dünya liderliğine ulaşabiliriz, zaten sizinle de gerçekten çok farklı bir ivme kazandık.

Yeryüzünün her köşesinde bu denli köklü ve farklı medeniyetlerin izleri sürülebilir. Sabah denize girip akşam kayak yapılabilecek kaç tane ülke var? Dünyanın hangi ülkesinde bu kadar zengin bir yemek kültürü var? Sağlık turizminde dünyada ilk 5'e yükseldiğimizi de ayrıca burada belirtmek istiyoruz. İnanç turizmi adına, bizim şu anda Anadolu'nun 81 ili var, gerçekten il il saydığımız zaman belki bunun 50'den fazla ilini sayabilirsiniz. Bunların en çok... Yani iki tane örnek verirsem bunlardan bir tanesi Antalya, diğeri Trabzon ve üçüncüsü de Ağrı'dır. Bunu da özellikle anlatmak istiyorum.

Sayın Bakanım, zirveler yücüsü, dağlar dağı Ağrı'da Hazreti Nuh'un gemisinin izini sürerken "Efsanevi dağa var gücümle baktım." diyen Puşkin'in sözlerini işitebiliriz orada. Issızlığın ortasında masalsi bir zaferle yükselen, Osmanlı ve Selçuklu mimarisinin eşsiz bir sentezini yansıtan İshak Paşa Sarayının taş işlemelerinin güzelliğiyle bunu daha farklı belirtebilirsiniz. Asıl ününü yetiştirdiği kırmızı benekli alabalıktan alan Taşlıçay'ın Balık Gölü. Üç bin yıllık kaya evleri ve doğal tünelleriyle dikkat çeken Meya Vadisi. Küçük Ağrı Dağı'nın güney eteğinde bulunan ve doğal bir anıt mağarası olan Buz Mağaramız. İran'a açılan Gürbulak Sınır Kapısı'na çok yakın olan Meteor Çukuru. Doğubeyazıt'tan Diyadin'e giderken tablolardan fırlamışçasına doğal bir güzelliğe sahip olan Diyadin Kanyonu'ndan ve bunun yanında şifalı kaplıcalardan da yararlanma imkânımız var. Ayrıca özellikle Diyadin'de mermer yatakları ve şu anda da çıkan altın rezervlerimiz bulunmaktadır. Urartu Kalesi'nin mağrur yapısı içinde antik çağlardan kalan bir esintiyi hissedebilirsiniz. Burada da Sayın Bakanımıza hassaten teşekkür ediyorum. Bizim Ağrı ilimize geldiler ve Doğubeyazıt'ta bizim orada Beyazıt Camisi var, Beyazıt Camisi'nin altında da ahırlar vardı, orada da talimat verdiler ve o bölgenin tümünü de acil kamulaştırmaya aldılar. Burada da şahsınızda minnettarlığımı tekrar beyan etmek istiyorum.

Sönmüş bir yanardağ olan Süphan Dağı'nın gölgesinde kurulu Patnos Ovası. Üst kısmında, Süphan Dağı'nın özellikle kraterinin içerisinde bulunan çok güzel bir göl var. Gerçekten o bölgeye gelip de gezmenizi hakikaten tavsiye ederim. Eleşkirt dediğiniz zaman, ikiz kardeş gibi Küçük Köseadağı ve Büyük Köseadağı olan ilçemiz müthiş bir ovardır. Eleşkirt'in en büyük özelliklerinden bir tanesi, Toprakkale köyünde bulunan, Selçuklu mimariyle yapılan bir cami ve müthiş ovası da olan, özellikle pancar ekiminde şirasının en yüksek olduğu ilçelerden bir tanesi.

Tüm bunları sayarken bizim özellikle Ağrı balımız, Ağrı balının eşliğinde Ağrı'nın sütü ve bir de bizde son yıllarda gerçekten, benim çocukluğumda da vardı, müthiş bir manda kaymağımız var. Yani Ağrı'ya gelmeyenleri gerçekten buraya, Ağrı'ya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi toparlamanızı rica edeceğim Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz hem Sayın Bakanımızı davet ediyoruz hem Plan ve Bütçe Komisyonunu davet ediyoruz yani ayrıca, sayın ağabeyimi, Başkanımı hassaten davet ediyoruz. Onun için ben burada tabii, hazırlıksız yakalandığım için çok özür diliyorum, onu söyleyeyim.

Ağrı'ya gelip de o yoğun programı içerisinde Sayın Bakanımızı özellikle Ağrı'dan Doğubeyazıt'a... Doğubeyazıt'ta gerçekten müthiş bir sarayımız var, İshak Paşa Sarayı ve dünyada belki ısıtma tekniği anlamında kalorifer sistemi ilk kez orada kullanılmıştı. Şunu da anlatayım: AK PARTİ hükümetlerinden önce -aslında resimlerini de bastırmıştım ama- orası kapalıydı. Özellikle, 93 Harbi'nde Ruslar tarafından, gerçekten, kapıları sökülüştü ve içinde ateş yakmışlardı, her taraf işlerle dolu bir alandı. Ben burada bunu samimiyetle söylüyorum yani hassaten huzurlarınızda Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyorum çünkü şaheser olan bir eseri o tarihte kurtardılar ve -bizim hükümetlerimiz döneminde Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilerek- şu anda belki yılda yani bizim il bazında 1 milyona yakın ziyaretçimiz geliyor; bu, bizim açımızdan da çok büyük bir nimettir.

Yine, Sayın Bakanımız geldi, bakın, bir Anadolu insanı, kendilerinden rica ettim, inanın, ta Ağrı Dağı'nın göbeğine kadar kendisi geldi, çobanlarla birlikte oldu.

BAŞKAN – Ekrem Bey, toparlayalım lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 7-8 bin tane koyunumuz vardı o gün, çoban dürümünü kendisine orada hediye ettik ve Ağrı'mıza, güzel ilimize, turizmimize, inşallah -2019'da da sözlerini aldık- bir tane de bizim ilimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira etti, bir açıklama yapmam lazım.

BAŞKAN – Soru kısmında söz veririm.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, soru kısmıyla ilgisi mi var? Olmayan bir şeyi varmış gibi gösterdi.

BAŞKAN – Arkadaşlar yazıyorlar, kayıtlara geçiyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Düzeltmem lazım.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, buyurunuz lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Düzeltmem lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, düzeltmeye ilişkin böyle bir usulüm yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl usul yok ya! Adam iftira attı, ne yapalım şimdi, kavga mı edelim?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben kalkayım, sonuna kadar konuşayım o zaman.

BAŞKAN – Yani yapabilirsiniz, burada bugün serbest.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu heyete bir şey anlatmam lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bugün serbest.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Adam iftira etti, iftira!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Adam değilim, ben bir milletvekiliyim Sayın Bekaroğlu, dikkatinizi çekmek istiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira etti, bunu düzeltmem lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kayıtlara geçiyor arkadaşlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kayıtlara ne geçiyor? Düzeltmem lazım ya! Böyle bir şey yok mu?

BAŞKAN – Stenograf arkadaşlar kaydediyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kısa bir açıklama yapmak durumundayım ya!

BAŞKAN – Böyle bir konuda açıklama için, sataşmadan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sataşma işte.

BAŞKAN – ...dolayı söz verme usulümüz yoktur Komisyonda.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira etti, düzeltmem lazım. Ne yapacağım yani?

BAŞKAN – Ondan dolayı da yok yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yol gösterin bana.

BAŞKAN – Siz de Ekrem Bey'i, efendim, nokta, nokta, yolsuzlukla suçladınız. Sizin dayanağınız nerede?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O da savunsun kendini.

BAŞKAN – Sizin var mı öyle bir dayanağınız, kanıtınız var mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, bağırmayın!

BAŞKAN – Yok, o zaman mesele yok.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sen kimsin bağırıyorsun be!

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, oturun yerinize.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tarafsız bir şekilde yöneteceksen yönet.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, yerinize oturun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Oturmuyorum, cevap vereceğim ben.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira etti bana, yalan söyledi. Böyle olmaz! Meselenin ne olduğunu anlatmam lazım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Katırcıoğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle mi bastıracaksınız, böyle mi susturacaksınız!

BAŞKAN – Soru işleminde size söz veririm.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu âcizliktir, âcizlik.

Adalet ve Kalkınma Partisi büyük bir âcizlik içindedir. Bir muhalefet partisinin milletvekili iki kelime açıklama yapacak. Büyük bir âcizlik içindesiniz, âcizlik. İki kelime etmeme izin vermiyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bekaroğlu, iftira atıyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu adam da yalan söyledi, iftira etti. Ben Adalet ve Kalkınma Partisine hiçbir zaman geçmedim ki onun Genel Başkanı beni milletvekili adayı gösterecek ya da göstermeyecek. Ben Saadet Partisindeydim, nereden beni aday gösterecek? Mantıksız konuştu ve yalan konuştu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yalan söyleyen sizsiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hep yalan konuşuyor zaten, işi gücü yalan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İftira atıyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İş gücü de yalan, Ebu Cehil’in yolundan gidiyor. Bizim sesimizi kesmek için gürültü yapıyor, başka da hiçbir söylemiyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğru söylemiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, benden önceki konuşmacıların belirttiği gibi, çok kapsamlı, hakikaten, bu torba yasalara benzeyen yapısı olan bir bütçe var ortada. Dolayısıyla da ben belli bir kısmıyla ilgili olarak birkaç şey söylemek istiyorum. Özellikle RTÜK’le ilgili konuşmak istiyorum.

Şimdi, doğrusunu isterseniz, ben bütçenize baktığımda, RTÜK’le ilgili, hakikaten, çok üzücü bir tabloyla karşılaştım, 2 sayfa ayırmışsınız RTÜK’e. Hâlbuki RTÜK, ben size söyleyeyim, bugün Türkiye’deki siyaseti belirme gücünü elinde bulunduran bir kurum, şakası yok yani, o denli önemli bir kurum ve hakikaten, 2 sayfayla bütçe kalemleri içine sokuşturulmuş olması doğrusu özel olarak üzerinde konuşmayı gerektiriyor diye düşünüyorum. Tabii, özel olarak üzerinde konuşmama gerektirmesinin başka sebepleri de var. Yani bana ayrılan süre içinde derdimi anlatmaya çalışayım size.

Türkiye, maalesef, bu toplantılarda zaman zaman altını çizdiğim gibi, merkezileşme yolunda ilerleyen bir dokuya sahip. Bu merkezileşme sadece ekonomide değil, siyasette de hatta sosyal hayatta da bir bakıma toplum giderek merkezileştirilmeye yönlendirilmiş durumda. Bu, hakikaten, iyi bir gidiş değil çünkü hepimiz biliyoruz ki İbni Haldun’dan beri, merkezileşme bir toplum için esasında felaketi çağrıştıran bir olgu. Merkezileşme, aynı zamanda, yıkımı kolaylaştıran bir konu. O bakımından yani Hükümetinizin tutumunu baştan eleştirmek istiyorum. Yani bu denli bir merkezileşmeyle gerçekten Türkiye iyi bir yere gitmiş olamaz.

Şimdi, diyebilirsiniz ki “Merkezileştirmeyi nereden çıkardınız?” Şuradan çıkardım: RTÜK, esas itibarıyla oluşturulduğunda serbest piyasa ekonomisindeki –medya sektöründen söz ediyoruz– medya sektöründe var olan farklı oyuncular arasındaki ilişkileri regüle etmek üzerine kurulmuştu. Niye böyle bir şeye ihtiyaç vardı çünkü medya sektörü, mesela, çimento sektörü gibi değildir. Medya sektörü medyanın “output”u yani sonucu, ürettiği şey, toplumun sosyal, kültürel dokularına etki etme yeteneğine sahip. Hatta daha ileri bir şey söyleyeyim size: Bugün siyaset bilimcileri, modern siyasetin medya siyaseti olduğunu söylerler. Dolayısıyla da bu denli önemli bir alanın regüle edilmesi de kaçınılmaz bir şeydir ve biz de regüle etmeyi baştan kabul ettik ve buna göre örgütlendik. Yani SPK’yi biliyorsunuz, BDDK’yi biliyorsunuz, Rekabet Kurumunu biliyorsunuz; onlardan biri esasında RTÜK, biraz daha kapsamlı, etki alanı biraz daha geniş. Fakat ve hepiniz de biliyorsunuz ki RTÜK’ün

yasasında açık açık söyler, amaç olarak haber alma özgürlüğünün sağlanmasından söz eder, ayrımcılık yapan yayınların durdurulmasından söz eder, medyada tekelleşmenin önlenmesi, Rekabet Kurumuyla bir anlamda ilişkili bir biçimde önlenmesini de önerir. Böylelikle esasında farklı, güçlü oyuncuların toplumun ve tabii, siyasetin o aracılığıyla toplumun siyasi olarak etkilenmesini mümkün olduğunca önlemeye yönelik bir perspektifi, amacı olan bir kurumdan söz ediyoruz. Ve arkadaşlar, bu kurumun idari ve mali bakımdan –Bakan da demin konuşurken söyledi- özerk bir kurum ve bağımsız bir kurum olduğu söylenir ama arkadaşlar, geldiğimiz yer itibarıyla baktığımızda, hepiniz elinizi vicdanınıza koyun, bu kurum da diğerleri gibi, mali bakımdan da özerk değil, siyasi bakımdan da özerk değil, idari bakımdan da özerk değil. Özerk olmadığına dair o kadar ipucu var ki artık, hakikaten -Rekabet Kurumu Başkanı daha önce buraya gelmiş ve ona da benzer biçimde hitap etme imkânı bulmuştum- başka bir ülkede olsa derhâl müdahale edilmesi gereken bir sektörden söz ediyoruz medya sektöründen söz ederken Türkiye’de. Çünkü medya sektörü bugün yatay ve dikey olarak inanılmaz boyutta tekelleşmiş vaziyettedir ve daha ileri bir şey söyleyeyim size, doğrudan doğruya Hükümetin kontrolünde olan, yüzde 95’i Hükümetin kontrolünde olan bir alete dönüşmüştür.

Bir şey daha söyleyeyim arkadaşlar yani dikkatinizi çekiyor mu biliyorum, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlara hitaben söylemiş olayım bunu; ben bu Mecliste yeniyim ama Meclise geldiğim günden beri gözlediklerimden giderek şu sonuca varıyorum, bilmiyorum, herkes de tabii kendine göre bir sonuç üretiyor bu yeni sistemle ilgili olarak: Ben size söyleyeyim, bu yeni sistemde Sayın Cumhurbaşkanı bütün partilerden kurtuldu, AKP dâhil olmak üzere. Yani tümüyle Parlamentonun üzerinde bir yere kendini çekti ve RTÜK’ün kapsama alanının içindeki, başta TRT olmak üzere ve diğer yandaş medya kuruluşlarıyla yani medyayla bir siyaset yürütüyor. Bu, gerçekten üzerinde düşünmemiz gereken bir konu. Dikkat edin, Sayın Cumhurbaşkanı zaten Meclise gelmiyor, bakanlar geliyor, o da işte bu tür toplantılar için geliyor. Ama biz Genel Kurulda toplumun taleplerini dile getirmek üzere çıktığımızda konuşmaya, kime hitap ettiğimizi bilmiyoruz. Çünkü karşımızda bir yürütme yok ortada. Dolayısıyla böyle bir tuhaf durum var ve zaman zaman ben gözlüyorum, arkadaşlarımız şeyi tartışıyorlar “Parlamentonun itibarı yok oluyor.” filan diye. Yani bir arayış içinde insanlar ama aradığımız şey Parlamentonun itibarı değil bence, aradığımız şey siyaset, siyaset de muhalefet ve iktidarın karşılaşmasıyla olan bir şeydir. Çünkü siyaset ikna etme sanatı olarak tanımlanır bir tarafıyla. Yani bir muhatabınız olacak, siz onu ikna etmeye çalışacaksınız, o da sizi ikna etmeye çalışacak ve böylelikle ortak bir akla ulaşacağız, siyasetin ve parlamenter demokrasinin de sebebimucibesi budur. Ama -gördüğümüz kadarıyla- böyle bir şey artık yok benim gördüğüm kadarıyla. Eskiden de var mıydı? Doğrusu eskiden bu Parlamentoda değildim, onun için de çok açık olarak “Vardı.” veya “Yoktu.” diyecek durumda değilim. Ama açıkça gördüğüm kadarıyla, şu anda Mecliste maalesef siyaset kapatılmış durumda, boğulmuş durumda ve siyaset yapılamaz hâle gelmiş durumda. Dolayısıyla da buradan şunu söylemek istiyorum: Medya geçmiştekinden çok daha önemli bir konu hâline geldi ve dolayısıyla da RTÜK geçmişten daha önemli bir konu hâline gelmiş durumda. Fakat gördüğümüz kadarıyla, RTÜK’ün organizasyon yapısına baktığımda ben mesela şöyle ilginç bir tabloyla karşılaştım: Kendi yasasında belli bir seçimle ilgili olarak kaç üyeden oluştuğu, Parlamentoda nasıl seçileceğiyle ilgili bir sürü ayrıntı var ama sondan bir şey söyleyeyim size. Milliyetçi Hareket Partisindeki arkadaşlar alınmasınlar ama mesela biz 3’üncü büyük partiyiz Türkiye’de, onların 2 temsilcisi var RTÜK’te, bizim hiç yok ve bu normal geliyor insanlara her niyeyse. Şimdi, bu ve buna benzer haksızlıklar, adaletsizlikler gerçekten de üzerinde konuşulması gereken haksızlıklar diye düşünüyorum.

Şimdi, gelelim TRT’ye. Yani TRT diyorum çünkü gerçekten toplumun vergileriyle finanse edilen bir kurumdan söz ediyoruz, kamu kurumu olarak nitelenen bir kurumdan söz ediyoruz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Seçim tarihini hatırlıyor musunuz Sayın Vekilim?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hangi seçim tarihini?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – RTÜK’te seçim yapıldığı tarihi, o günkü MHP’nin Meclisteki sayısını; bunları hatırlıyor musunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, hatırlamam gerekiyor. Ben sonuçtan gidiyorum size.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – O tarihte MHP Mecliste o kadar varmış, ona göre o sayı çıkmış.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yok, öyle değil, öyle değil. Öyle değil, ben o dönemde yoktum, onun için de size cevap veremem ama öyle değil.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yani araştırın bunu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Neyse, önemli de değil zaten, önemli olan şu: Milliyetçi Hareket Partisinden daha fazla oy almış bir parti olarak biz hiçbir şekilde temsil edilmiyoruz. Bu, tuhaf gelmiyor mu size?

BAŞKAN – Hazırda seçim var.

RTÜK BAŞKANI İLHAN YERLİKAYA – Temmuzdan sonra seçim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, eyvallah, tamam, güzel, bunu öğrendiğime sevindim. Ama iş bununla bitmiyor arkadaşlar, başka şeyler söyleyeceğim.

BAŞKAN – Yirmi beş saniyede nasıl söyleyeceksiniz, onu merak ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Uzatacaksınız, lütfen, Başkan.

Mesela, TRT’nin 24 Haziran seçimlerinde adaylara ayırdığı süreleri hepiniz biliyorsunuz esasında ama ben kısaca yine hatırlatayım; Sayın Cumhurbaşkanı 181 saat ayrılmış, Sayın İnce’ye 15 saat ayrılmış, Akşener’e 3 saat ayrılmış, Karamollağlu’na 1 saat ayrılmış, Perinçek’e 38 dakika ayrılmış, Demirtaş’a 32 dakika ayrılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, lütfen toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam.

16 Nisanda ise, bakın, AK PARTİ Erdoğan’la birlikte 164 saat, CHP 11 saat, MHP 2,5 saat ve Halkların Demokratik Partisi, arkadaşlar, 1 saniye bile değil. Bu, size normal geliyor mu Allah aşkımıza? Yani gerçekten de Türkiye’nin 3’üncü partisine yapılan muamele... Vicdanınıza “Ya, bunlar da bu kadardır.” diyebilecek durumda mısınız hakikaten? Ben bunu anlamakta zorlanıyorum, gerçekten de anlamakta zorlanıyorum ve her seferinde de bu zeminde bunu da söylemek ihtiyacı hissediyorum.

Gelelim, TRT dışındaki medya kuruluşlarına ve özellikle televizyon ve radyoları düşünerek. Sayın Bakan, ilginç bir durum var ve bu yani RTÜK’ün kapsama alanında ama sizin görev alanınız içinde. Şimdi, Türkiye’de 7 tane medya grubu var ve hemen hemen hepsi arkadaşlar, devletten ihale alıyor; okuyabilirim size, ben burada not ettim; Turkuaz başta olmak üzere. Yani bu ne demektir? Bu, dünyanın hiçbir yerinde olan bir şey değildir arkadaşlar. Yani devletle iş yapan bir medya kuruluşu olmaz, olmaz... Ama bu da normal geliyor hepinize. Yani “Efendim, işte, öyle oluyor.” deniyor. Ve ondan sonra biz bakıyoruz ki Kamu İhale Kanunu, yüz seksen ayda 186 defa değiştirilmiş.

Şimdi, sonuç olarak... Zamanım da hızla doluyor tabii.

BAŞKAN – Kalmadı, evet.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bitireceğim Sayın Başkan.

Ama özetle söylemeye çalışayım düşündüklerimi ve şimdiye kadar söylediklerimi. RTÜK bir regülasyon kuruluştur yani piyasayı regüle etmek üzere kurulmuştur ve regüle etmesi gerekir. Onun için de bağımsız olması gerekir. Onun için de idari olarak da mali olarak da özerk olması gerekir. Ama gördüğünüz gibi, Sayın RTÜK Başkanı Sayın Bakanın yanında oturmakta ve bütçesi de iki sayfada özetlenmiş durumda. Yani bu, nereye geldiğimizi göstermesi bakımından, Türkiye'nin merkezileşme yolunda attığı adımların nereye geldiğini göstermesi bakımından ibret verici.

İkinci olarak da yani son olarak diyeyim daha doğrusu, gerçekten de RTÜK görevini yapmalı ve siyasi partilere de -TRT'yi özellikle yönlendirerek- eşit süreler verilmesini sağlamalıdır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir şeyi son olarak Başkanım... Başka zaman da söyledim ama Sayın Bakan da duysun istiyorum. Ben geçmişte hemen hemen her hafta NTV'ye ve CNN'e çağrılan, o zaman Kanal 24'e çağrılan bir akademisyendim, öyle söyleyeyim ama bir gün bir telefon aldım, ismini vermeyeceğim, bana aynen şunu söyledi: “Hocam, sizi kara listeye aldılar, bir daha çıkamayacaksınız.” dediler ve ben bir daha çıkmadım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Her şeyin bir maliyeti var.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, doğru.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben teşekkür ederim.

Size kolay gelsin.

BAŞKAN – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcısı arkadaşlarımız, bürokrat arkadaşlarımız, Sayın Başkanım ve değerli milletvekili arkadaşlarım; ben hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Tabii, on yedi yıllık AKP iktidarı içerisinde turizmin başkenti ve yine kültürün de başkenti olan bir Antalyalı olarak, Antalya Milletvekili olarak sonunda bir Antalyalı Turizm Bakanına kavuşmanın herhâlde ilk defa yapılan doğru bir hamle olduğunu düşünüyorum. Yani on yedi senelik iktidar süreci içerisinde turizmle bu kadar yakından ilgili bir şehrimizden maalesef bir bakan çıkmamıştı. İnşallah, Sayın Bakan pratiğin içinden gelen, turizmin içinden gelen birisi olarak öncelikle Antalya turizmine ve de bütün ülke turizmine ciddi destek verir umuyorum.

Tabii, başta Antalya olmak üzere, Türkiye açısından baktığımızda, turizmin ülkenin gelişimi adına en önemli sektörlerden birisi olduğunu ben de ifade etmek istiyorum ve bu anlamda da Sayın Bakanın ve ekibinin başarılı olması bizim de en büyük arzumuzdur.

Tabii, sadece turizm olarak bakmanın ötesinde, ben, biraz daha kültürel değerlerimiz yönünden konuya değinmek istiyorum.

Ülkemiz öyle tarihî değerlere sahip bir ülke ki hepimizin bildiği üzere, nereye gidersek gidelim, birçok Avrupa ülkesinde olmayan, en küçük noktada dahi çok önemli eserlerimiz var. Keşfedilmeyi bekleyen eserlerimiz olduğu gibi, toprağın altında hâlihazırda mevcut tarihî değerlerimiz olduğu gibi, bugün, yeryüzünde mevcut ancak korunmayı bekleyen ve yine turizme kazandırılmayı bekleyen de çok sayıda eserimiz var. Biraz önce sayın konuşmacılarımızın da önemli bir kısmı değildi. Ben de bir örnekten yola çıkarak maalesef bugün, ülkemizin birçok yerinde yaşanan bu önemli yaraya parmak basmak istiyorum.

Sayın Bakan, bu gördüğünüz kapı sekiz yüzyıllık, Antalya'nın Korkuteli ilçesinin Alaaddin Mahallesi'nde ve ismi de "Alaaddin Camisi" olan caminin kapısıdır. Sekiz yüz yıllık bir camiye ait bir kapıdır. Şimdi, bu konuda uzman kişilerin yapmış olduğu açıklamalarla da UNESCO kültürel mirasları arasında sayılabilecek nitelikte bir caminin kapısıydı Sayın Bakan. Ancak burada, yaklaşık beş sene önce camiyle ilgili bir çalışma başlatıldı ve bu sekiz yüz yıllık tarihî eser bakın, önce şu hâle getirildi yani böyle bir yüz karası hâle getirildi. Bu caminin duvarı da benim doğduğum, büyüdüğüm evimin 50 metre karşısındır, öyle ezbere de konuşmuyorum. Bu konuda çok sayıda şikâyetler yapıp durumu ilgililere, yetkililere bildirdim. Bakın, bu resimden daha iyi gözükmekte. Yani tarihe saygısızlık ancak bu şekilde olur. Dönemin valilerine bildirdim, şikâyette bulundum, bu konudaki çalışmalarda daha dikkatli davranılsın istedim. Ancak ve ancak şu hâle getirebildik, bakın, şu hâle gelebildi. Sekiz yüz yıllık caminin duvarı Korkuteli'ndeki muhtemelen "Avdan" diye bildiğimiz köyün mermerleriyle, Allah'a çok şükür ki sayenizde sıfırlandı, yeniden bir kapı yapıldı yani sekiz yüz yıl daha beklersek tarihî bir kapıya kavuşacağız.

Şimdi, soruyorum: Bakın, bu sadece bir örnek ve iddia ediyorum, Türkiye'nin birçok yerinde restorasyonlar bu şekilde yapılmakta.

Şimdi, bununla ilgili yapılmış bir soruşturma olduğuna dair Hürriyet gazetesinde çıkan bir yazıdan küçük bir bölüm. Bu ihaleyi yapan da Vakıflar Bölge Müdürlüğüdür, bu eseri bu yüzkarası şekle getiren de Vakıflar Bölge Müdürlüğüdür. Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından bir soruşturma açılmış, sözde bu soruşturma neticesinde, Antalya Koruma Kurulunun kararıyla kapının söküldüğünü, nitelikli taşların numaralandığını ve depoya kaldırıldığını savunmuşlar. Yalan arkadaşlar, o caminin önünde bütün taşlar numaralı vaziyette, yolun üstünde atılı. Vatandaş orada koyununu, keçisini otlatan herkes, o koyun, keçi o taşların üstünden geçti. Şikâyet ede ede bu hâle getirebildim. İşte bu, tarihe saygısızlıktır yani, şimdi siz, biz geçmişe saygılıyız da şuyuz da buyuz da diyerek bu tarihî eserleri yok edemezsiniz. Buradan, Vakıflar Bölge Müdürlüğünü, tüm sorumlular kimler ise şikâyet ediyorum. Lütfen, ilgililer hakkında gerekli işlemler yapılsın. Ama tabii, sekiz yüz yıllık, Selçuklulardan kalmış olan bu eser, biraz önce gördüğünüz hâle getirildi. Türkiye'nin birçok yerindeki restorasyonlar da aynı şekilde yapılmakta değerli arkadaşlar. Ayıp ya! Tarihe biraz saygılı olalım.

Biz bu değerlerimizi bu hâle getirirsek ülkede ne kültür kalır ne turizm kalır Sayın Bakanım. Lütfen, rica ediyorum sizlerden, bu eserlerimize sahip çıkalım. O cami dört senedir de ibadete kapalı. Korkuteli ilçesinin en eski, sekiz yüz yıllık eseri olan bu cami de ibadete kapalı.

Buradan yola çıkarak, Sayın Bakanım, sizin de ilçeniz olduğunu bildiğim Akseki ilçesiyle ilgili bir durumu arz etmek istiyorum. Sarıhacılar Mahallesi'ni çok iyi biliyorsunuz. Burası alternatif bir turizm bölgesi ve burada Akseki bölgesi -ki, tarihî dokusuyla, düğmeli evleriyle- Antalya'nın en otantik ilçelerinden birisi ve alternatif turizm arıyorsak işte, Akseki'de arayacağız ama Sayın Bakanın da ilçesi olan bu ilçemizde Sarıhacılar Mahallesi denilen, alternatif turizm adına çok önemli eserler yapılan bu mahalleye hemen 250 metre mesafede Sayın Bakanım, taş ocağı açılmakta. Herhâlde haberiniz vardır, yoksa da ben buradan size bu bilgiyi veriyorum. Akseki Eğitim Hayratı Derneği ve Cevizliler Yardımlaşma Derneğinin de mücadele verdiği bu taş ocağıyla ilgili sürece lütfen el atın ve durdurun çünkü başta Akseki ve Antalya'nın geneli olmak üzere Sarıhacılar köyünde bir taş ocağı açılması hâlinde, düğmeli evler ve özellikle alternatif turizm merkezi olabilecek bu alan ciddi zarar görecektir. Bu da eğer sizin Bakanlığınızda gerçekleşirse Bakanlığınız adına ve şahsınız adına da herhâlde olumsuz bir not olarak tarihe düşecektir.

Tabii ki kültürümüzü korumamız ve sevdirmemiz lazım. Bu anlamda da sizlerden küçük bir talebim: Antik kentlere ve müzelere girişlerde özellikle ilkökul ve ortaokul çocuklarımıza yani bilhassa küçük yaşta olan çocuklarımıza Müzekart uygulaması eğer devam ediyorsa...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY - Şu anda ücretsiz devam ediyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Ücretsiz devam ediyorsa bu uygulamanın devamında fayda olduğunu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arı, son cümlelerinizi alayım lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) - Yine, Sayın Bakanım, biz Antalya'lılar olarak turizme farklı pencereden bakan bir bölgede yaşıyoruz ama şunu da ifade etmek istiyorum: “Turizm” denince, Antalya’da ve Türkiye’de, bugüne kadar, özellikle şu son dönemlerde hep sayılarla biz başarıya endekslendik yani “Bu sene 10 milyon turist geldi.”, “Bu sene 12 milyon turist geldi.”

Sayın Bakanım, siz bu işin sektöründesiniz yani işin uzmanısınız bana göre. Burada sayı mı konuşmalıyız yoksa nitelik mi konuşmalıyız? Yani gelen sayıyı mı yoksa bıraktığı kazancı mı konuşmalıyız? Bundan sonra turizmdeki hedefimiz ve uygulayacağımız strateji nedir? Sizlerden bunu duymak istiyorum, öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, son söz...

Elli beş yıllık Altın Portakal’dan ne istendi Sayın Bakanım? Adına 55’inci Uluslararası Antalya Film Festivali olarak değiştirmenin bu festivale ne gibi bir katkısı oldu? Bunu da sizlerden öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN –Teşekkür ediyorum.

Muhatabı belediye bildiğim kadarıyla ama.

Sayın Aydın, buyurun.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, çok kıymetli Komisyon üyeleri ve milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli bürokratlar; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün mübarek Mevlit Kandili. Özellikle hepimizin kandili kutlu olsun.

Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan’a Allah rahmet eylesin diyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle hayırlı uğurlu olsun. Yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Bakanlığımız kuruldu ve biraz önceki Antalya Milletvekilimiz Sayın Arı’nın dediği gibi, turizm sektörü büyük bir sevinçle karşıladı sizler gibi turizmin içinde gelen birisinin Bakanımız olmasını. Tabii, beklenti çok büyük. Bu sene de işler iyi gidiyor. Özellikle bu bütçe görüşmelerinde –benim ikinci dönemim- 24 Kasım 2015’te Rus uçağı düşürüldüğünde ve o sene, 2016 yılında turizmimiz çok kötü gitmişti, özellikle Antalya çok büyük etkilenmişti, bundan dolayı da uçak sanki Antalya’ya, otellerin üzerine düşmüş gibi anlatıldı ve öyleydi de. Burada bütçe görüşmelerinde Komisyon üyeleri haricindeki Antalyalı vekillerimiz de geldi, arka arkaya da 4-5 vekilimiz bu konuları konuşmuştu. Şükürler olsun ki şu anda Bütçe Komisyonunda Turizm Bakanlığı konuşulurken durumların iyi gittiğini görüyoruz. Bu konuda, tabii, sayın vekilimiz “Sayılar önemli değil.” dedi ama sayı da bize büyük

bir moral veriyor. Şükürler olsun ki Antalya'ya 5,5 milyon turist gelirken 2017 yılında bu rakam 10 milyonu geçecek demişti. Hatta geçen bütçe görüşmelerinde onu da anlatmıştım, Sayın Valimiz Münir Karaloğlu "10 milyonu geçecek." dediği zaman, sizler de biliyorsunuz, sektör bile buna inanmamıştı. Geçen yıl 10 milyonu geçtik, bu sene de inşallah hedef 13-14 milyon, şu anda 12,5 milyonu geçti, biraz sonra vereceğim.

Dünya Turizm Örgütü'nün 2018 yılı Haziran ayı barometresi verilerine göre ülkemiz 2017 yılında dünyanın en fazla turist çeken 8'inci, turizm gelirinde ise 14'üncü sırasında yer almıştır. Ülkemize 2002 yılında 12,8 milyon turist gelirken 2017 yılında bu sayı 2,5 kat artarak 32,4 milyona yükseldi. 2017 yılı itibarıyla ülkemize gelen ziyaretçi sayısı 37 milyon 969 bin 824 kişi oldu. Bunların 32 milyon 410 bin kişisi yabancılar –yani yüzde 85,35'i- 5 milyon 559 bini de –yüzde 14'ü- yurt dışında ikamet eden vatandaşlarımız olmuştur. 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayımızda 31 milyon 815 bin 952 kişiyle bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 22 artış olmuştur.

Turizmin başkenti olan Antalya'mızda istatistikler ise şöyle: Biliyorsunuz, Antalya, Türkiye'nin 5'inci büyük şehri. 20.723 kilometrekare yüz ölçümüyle, 2 milyon 328 bin toplam nüfusu ve 640 kilometre sahil şeridiyle Türkiye'nin en önemli turizm kentidir. Tarihî ve ören yerleri bakımından büyük bir zenginliğe sahip kentte yılın on iki ayı devam eden turizm hareketleri bu bölgeyi ülkemizin en önemli turizm merkezlerinden biri hâline getirmiştir. Antalya deniz, kum, güneş turizminin yanı sıra yıl boyunca süren kültür turizmi, golf turizmi, spor turizmi –özellikle futbol, yani 1.500 takıma çıktığı oluyor kışın kamp döneminde- kongre turizmi, yat turizmi, dağ turizmi, av turizmi, yayla turizmi, kış turizmi ve sağlık turizmi gibi alanlarda da büyük hareketliliğe ve canlılığa sahiptir. İlimizde 31 adet turizm bölge alanı ve merkezi ile kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi bulunmaktadır. 2017 yılında ilimize gelen ziyaretçi sayısı bir önceki yıla göre yüzde 58 oranında artarak 10 milyonu geçmiş, 2018 yılı 15 Kasım itibarıyla ilimize gelen ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 31 artarak 12 milyon 730 bine ulaşmıştır.

Turizm gelirlerine gelince: 2002 yılında 12,4 milyar dolar olan turizm geliri 2017 yılında 2,1 katına çıkarak 26,3 milyar dolara yükselmiştir. 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde turizm gelirinde 22,9 milyar dolarla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 13,9 artış olmuştur. 2018 yılı Ekim ayı itibarıyla işletme belgeli 962.542 yataklı 3.863 tesis, yatırım belgeli 224.049 yataklı 982 tesis bulunmaktadır. 2002 yılında Türkiye'de Bakanlık belgeli 419 adet dört ve beş yıldızlı otel bulunurken bu sayı 2017 yılı itibarıyla 1.795 olmuştur. 30/9/2018 tarihi itibarıyla Bakanlık belgeli dört ve beş yıldızlı otel sayısı 1.800'e ulaşmıştır. Belgeli seyahat acentesi sayısı 2002 yılında 4.344 iken 2017 yılı itibarıyla 9.689'a ulaşmıştır.

Yine turizmin başkenti Antalya'da konaklama tesislerine baktığımız zaman, ilimizde Bakanlığımızdan belgeli 399'u beş yıldızlı otel ve tatil köyü, 217'si dört yıldızlı otel ve tatil köyü ve kalan 269'u diğer tür ve sınıflarda olmak üzere toplam 885 konaklama tesisi bulunmakta olup bu tesislere ait yatak sayısı 496 bine ulaşmıştır. Ayrıca, ilimizde belediye belgeli 1.763 konaklama tesisi bulunmaktadır. Bu tesislere ait yatak sayısı 122 bin olup ilimizdeki toplam yatak sayısı 618 bine ulaşmıştır.

Bakanlığımız istatistik verilerine göre, ülkemiz genelinde Bakanlığımız belgeli tesislerinde 2017 yılında konaklayan yabancı ziyaretçilere ait gecemelerin yaklaşık yüzde 65'i Antalya'da gerçekleşmiştir. 2017 yıl sonu verilerine göre, ülkemiz genelinde Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesislerine ait yatak kapasitesinin yüzde 42'si ilimizde bulunmaktadır.

Antalya, çevreye duyarlı konaklama tesisleri belgeli işletmeleri sayımıza gelince: Ülkemiz genelinde 471 adet çevreye duyarlı konaklama tesisi bulunmakta olup bu tesislerin 241'i, yaklaşık yüzde 51'i ilimiz sınırları içerisinde yer almaktadır.

Hizmet sektöründe en çok istihdamı üreten, Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve diplomatik gücü olan turizmi geliştirmeye devam ediyoruz. Turizmde planlı gelişmenin sağlanması, yedi bölgeye ve dört mevsime yayılması amacıyla turizmde planlı gelişme ve sürdürülebilir turizm ilkeleri doğrultusunda gelişmenin sürdürülmesi kapsamında 2003 yılında 143 turizm merkezi bulunmakta iken kültür, turizm koruma ve geliştirme bölgelerini de dâhil ederek bu sayı 267'ye yükselmiştir.

Ülkemiz iklim özellikleri ve son yıllarda art arda hizmete giren uluslararası nitelikli golf tesisleriyle golf turizmi açısından önemli bir merkez durumuna gelmiştir. Türkiye'de Antalya ili başta olmak üzere Muğla ve İstanbul illerinde golf sahaları bulunmakta olup özellikle Antalya'nın 30 kilometre doğusunda yer alan Belek beldesi gerek kültürel, tarihsel ve doğal yapısıyla gerekse nitelikli golf sahaları ve tesisleriyle uluslararası turnuvalara ev sahipliği yapan eşsiz bir golf turizmi potansiyeline ulaşmaktadır.

Antalya turizm amaçlı sportif faaliyetlerine geldiğimizde: Turizm amaçlı sportif faaliyet çerçevesinde Gazipaşa'da 1, Alanya'da 65, Manavgat'ta 74, Serik'te 39, Aksu'da 22, Muratpaşa'da 18, Konyaaltı'nda 5, Kemer'de 106, Kumluca'da 4, Finike'de 2, Demre'de 26, Kaş'ta 52 olmak üzere toplam 414 nokta da Valiliğimizce parkur alanı olarak ilan edilmiştir. Bunlar su üstü, su altı, rafting, quad safari, cip safari, yamaç paraşütü, kano, yelken, sörf gibi turizm amaçlı sportif faaliyetler için Valiliğimizce 324 adet turizm amaçlı sportif faaliyet izni belgesi ve deniz turizmi araçları turizm işletme belgesi düzenlenmiştir.

2002-2017 döneminde turizm amaçlı çevre düzenlemesi ve altyapının geliştirilmesi ve sürdürülebilir turizm kapsamında yol, su, elektrik, atık su arıtma tesisi, katı atık imha tesisi, çevre düzenlemesi ve benzeri yerel yönetim projelerine yaklaşık 1,7 milyar TL destek verilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, son cümlelerinizi alayım lütfen.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, kıymetli milletvekilleri; 2019 yılı bütçemiz hayırlı uğurlu olsun, başarılar diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aziz milletimizin bu gece idrak edeceğimiz Mevlit Kandili'ni kutlar, Türk İslam âlemine hayırlar getirmesini dilerim. Ayrıca, vefat eden Edirne Milletvekili Sayın Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet, ailesine ve Cumhuriyet Halk Partisine başsağlığı dilerim.

Bütçenin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ederim, ekibinizle birlikte size başarılar dilerim.

Türkiye, turizm alanında önemli mesafeler katetmiş, çeşitli kazanımlar elde etmiş, önemli bir turizm ülkesidir. Ülkemizi diğer ülkelerden ayıran en önemli özellik olan tarihî ve kültürel varlıkların tanıtımına ağırlık verilip kültür turizminin gelişmesi şüphesiz daha fazla turist gelmesini sağlayacaktır. Geleneksel pazarların yanı sıra, yeni pazarlara açılmayı ve yeni bir Türkiye imajı oluşturmayı amaçlayan

özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği ve eş güdümü öngören uzun vadeli bir turizm politikası gücümüzü artıracaktır. Bu kapsamda değişen tüketici tercihleri dikkate alınarak bugüne kadar yeterince değerlendirilmemiş bölgelerde alternatif turizm ürünleri geliştirilmesi yerinde olacaktır.

Bilindiği üzere, uluslararası turizm hareketlerinde artış devam etmektedir. Yakın coğrafyamızdaki gelişmeler, terör olayları, göçmen krizi ve başlıca pazarlarımızdan olan ülkeler ile ilişkilerde yaşanan sorunlar Türk turizmini dönemsel olarak etkilemiş ve 2016 yılında sektörde büyük bir düşüş yaşanmıştır. 2017'deki toparlanmayla önceki yıla göre turist sayısı yüzde 24,1; turizm geliri de yüzde 19 artmıştır. 2017'de ülkemiz uluslararası turizm pazarından turist girişi bakımından yüzde 2,8; turizm gelirlerinde ise yüzde 1,7 pay almıştır. 2017 yılında ziyaretçi başına ortalama harcama ise 681 dolara düşmüştür. Bu veri, 2003'teki 850 dolar daha sonraki hiçbir dönemde yakalanamamıştır. 2019 yılında reel olarak yüzde 2 oranında artış göstereceği tahmin edilen özel kesim sabit sermaye yatırımlarında turizm sektörünün payının yüzde 3,6 seviyelerine kadar artacağı beklenmesini sektörün büyümesi ve geleceği açısından önemli buluyoruz. Ayrıca, 2019 yılında ülkemize gelecek yabancı ziyaretçi sayısının 41,5 milyon kişi, turizm gelirinin 35,2 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Bu da olumlu olmakla birlikte hedefin hâlâ turist sayısı bakımından 2014 seviyesinde, turizm geliri bakımından da 2014'ün altında olmasını dikkat çekici olarak görüyoruz.

Ülkemizin sağlık turizmi alanında tanınırlığının artırılması sağlanarak sağlık turizmine yönelik hizmet sunum kapasitesi geliştirilmelidir. Sağlık turizmi yetki belgesine sahip sağlık tesisi ve aracı kuruluşların bir an evvel akreditasyonları sağlanmalı, bu amaçla yeni kurulan USHAŞ teşkilat altyapısı tamamlanarak hizmete alınmalı, yabancılara yönelik çağrı merkezinin tanıtımının yapılabildiği aktif kullanım sağlanmalıdır.

Turizm sektöründeki rekabet avantajımız daha çok düşük fiyata dayalı olarak sürdürülmektedir ve ziyaretçi başına harcama istenilen düzeyde değildir. Bunun yanı sıra, ziyaretçi başına harcama son yıllarda –az önce de ifade ettiğim gibi- daha da düşmüş olup bu durum sektörün sürdürülebilirliğini ve hizmet kalitesini olumsuz etkilemektedir. Sektörün sağlıklı gelişimi ve toplam turizm gelirinin artması için fiyatların yükselmesini sağlayıcı tedbirlerin alınması, ayrıca yüksek harcama gücüne sahip hedef turist kitlesine ulaşmak üzere daha fazla gelir getiren turizm çeşitlerinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Sektörde hizmet kalitesinin artırılması için iş gücü piyasası ile turizm eğitim sistemi arasındaki bağın güçlendirilmesi ve sağlam bir eğitim istihdam ilişkisi kurulması gerekmektedir. Konuşmanızda detaylı olarak değindiğiniz turizm meslek liseleriyle ilgili çalışmaların ülke turizminin geleceği açısından önemli olduğunu değerlendiriyoruz.

Yıllık programda “Turizm aktivitelerinin yoğunlaştığı kıyı alanları, insan kaynaklı kullanımlar ve küresel iklim değişikliğinin yarattığı olumsuz koşullar nedeniyle baskı altındadır.” denilmektedir. Bu alanlara yönelik planlama, yapılaşma ve denetim süreçlerinde farklı kurumların yetkilerinin söz konusu olduğu, yeni bir bütünlüklü kıyı alanları yönetim modelinin oluşturulmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Bu, önemli bir sorundur ve acil önlem alınması şarttır.

Turizm ürün ve hizmetlerinin çeşitlendirilmesi ve iyileştirilmesi, turizm değer zincirinin her bileşeninde kalitenin artırılması ve sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde ekonomiye daha fazla katkıda bulunan bir sektör hâline gelmesi şüphesiz temel amaç olmalıdır ve bu doğrultuda gösterdiğiniz gayret için Bakanlığınıza teşekkür ediyorum.

Haziran 2018'de yapılan bir araştırmada tüm yıldız kategorilerinde ortalama oda fiyatlarının en pahalı olduğu ilk üç şehir sırasıyla Paris, Tel Aviv ve New York olmuş, Paris gecelik ortalama 263 euroyla konaklamada dünyanın en pahalı şehri olurken İstanbul'un gecelik konaklama fiyatı ise 88 euro olarak gerçekleşmiştir. Ortalama doluluk oranları da yüzde 80-90 civarında seyrederken, İstanbul'daki

doluluk oranı yüzde 57 olmuştur. Bu fiyatla İstanbul konaklama sektöründe dünya genelinde en pahalı ilk 20 şehir arasına girememiştir. Bir İstanbul Milletvekili olarak dünyanın en önemli şehirlerinden olan İstanbul'a Londra, Bangkok, Paris'e gelen kadar turist getirmemiz ve dünya turizm pastasından İstanbul'un hak ettiği payı almasını sağlamamız gerektiğini düşünüyorum.

Yeri gelmişken seçim bölgesinde olduğu için bilgi sahibi olduğum İstanbul Küçükçekmece göl havzasının Avcılar kıyılarında yürütülen Bathonea kazılarında önemli ve başarılı çalışmalara imza atılmıştır. Kazılar, 2009 yılından itibaren Kocaeli Üniversitesi başkanlığında uluslararası bir ekip ve Bakanlığımız adına yürütülmektedir. Bildiğim kadarıyla bu çalışmayla ülkemiz dünyanın en büyük keşifleri listesine de girmiştir. Kazılarda ortaya çıkan arkeolojik kalıntılar büyük bir yerleşmeye işaret etmektedir. Ayrıca kazı alanı Kanal İstanbul Projesi'nin de güzergâhı üzerindedir. Burası Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı döneminde başlattığı bir kazıdır ve çok önemli bulgular elde edilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda kazı alanının daraltılması ve TOKİ aracılığıyla imara açılması, başka üniversitelere aktarılması ve benzeri girişimler oldu. Bu süreçte yaşanan sorunlar nedeniyle çalışmalar durduruldu. Geldiğimiz noktada tamamen olmasa da bu sorunlar aşıldı ve faaliyetler devam etmektedir. Ancak 2018 yılında kazılara arazi çalışması izni gelmemiş, sadece bilim heyetinin depo ve laboratuvar çalışmalarına izin verilmiştir. Burada sizden beklentimiz yapılması gereken kazılara Bakanlığımızın gerekli izni ve desteği sağlayarak mülkiyet ve benzeri sorunların çözülmesi ve çalışmaların önünün açılmasıdır.

Turizmle ilgili olarak şunu da ifade etmek isterim: Yukarıdaki rakamlar konaklama tesislerimizin kalitesi ve hizmet düzeyi çok yüksek olmasına rağmen dünya şehirlerindeki fiyatlara baktığımızda olması gereken düzeye ulaşamadığımız açıkça görülmektedir. Sektörde, doğal ve kültürel değerlerde koruma-kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir bir büyümenin gerçekleştirilmesi şarttır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; kültür, kapsam açısından çok geniş bir kavramdır ve neredeyse hayatın tümünü kapsamaktadır. Kültürel erozyon ve yozlaşma belki bugün başlayan değil ama bugünün de önemli bir sorunudur. Başka kültürlerin etkisine girme, Türkçenin kullanımındaki yozlaşma, millî ve manevî değerlerimizdeki aşınma bu alandaki önemli problem alanlarıdır. Kültürel ve tarihî zenginliklerimiz ile fikir ve sanat eserlerimizin korunmasında hâlâ önemli eksikliklerimiz vardır. Kültürel yozlaşma, asayişsizlik, uyuşturucu ve madde bağımlılığı terörü de besleyen unsurlardandır. Milletleri millet yapan temel unsurlardan birisi de dildir. Bu doğrultuda her türlü basın-yayın, reklam, film, tiyatro eserleri ile günlük ve ticari hayatta kullanımlarda Türkçenin yozlaşmasına ve tahribine yol açan uygulamalara fırsat verilmemelidir. Türkçenin uluslararası düzeyde bilim, sanat, ticaret ve teleiletişim olarak kullanılabilmesi için çalışmalar yaygınlaştırılmalıdır. Türk ilim, kültür ve düşünce tarihinin bütün zenginliğiyle ortaya çıkarılması amacıyla araştırmalar artırılmalı, kaliteli ve ihtiyaca cevap veren eserler ortaya konulmasına yönelik millî kültür değerlerinin tanıtılması ve benimsetilmesine önem verilmelidir. Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla millî kültür endüstrisi oluşturulmalı, millî kültür değerlerimizin yıpratılması sonucunu doğuran, kültürel değerler kargaşasına sebebiyet veren, kültür hayatımızla ilgili temel millî mutabakatları bozan kayıtsızlık ve düşmanlık örneği uygulamalar önlenmelidir.

Uluslararası kültürel iş birliği programları geliştirilerek Türk kültürünün çevre kültürler için cazibe merkezi hâline gelmesi sağlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aksu, toparlayın lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Çocukların kişiliklerinin oluşumu ve kültürel değerlerin özümsemesi açısından millî çizgi film endüstrisi geliştirilmeli, üretilecek filmlerin dış satımı yoluyla kültürümüzün tanıtılması sağlanmalıdır.

Tarihî mirasın korunması kapsamında verilen destekler önemli oranda artmış olmakla birlikte, restorasyon çalışmalarında bütüncül koruma ilkesinin uygulanması ve özgün malzeme kullanımı gibi niteliğe ilişkin bazı sorunlar yıllık programda da belirtildiği gibi devam etmektedir.

Sinema sektöründe olumlu gelişmeler olmaktadır. Destekleyici politikaların ve teşviklerin sektöre katkı sağladığını düşünüyoruz. Bununla birlikte, önemli bir birikime sahip olduğumuz sinema kültürümüze daha çok sahip çıkmalıyız. Türk tarihini filmlerle çocuklarımıza ve gençlerimize aktarmamız gerekir. Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunarak geliştirilmesi, gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ile millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi temel amaç olmalıdır.

Yürüttüğü hizmetleri yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik faaliyetler, soydaş ve akraba topluluklara yönelik faaliyetler, sivil toplum kuruluşlarına yönelik ve kurumsal iş birlikleri kapsamında yürütülen faaliyetler ile uluslararası öğrencilere yönelik faaliyetler olarak dört ana başlık altında toplayacağımız Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı yeni kurulan bir kuruluştur görece olarak. Ana faaliyet alanlarına yönelik olarak hem yapılan işlerde yetersizlik de hem de hiç yapılmayan birtakım işler olduğu görülmektedir. Ayrıca kurumun verdiği proje desteklerinin değerlendirilmesiyle ilgili objektif esasların, nesnel kuralların ortaya konulması gerekir. Uygulamada böyle olmadığını zaman zaman görüyoruz.

Yine, TİKA kurulduğu 1990'lı yıllardan bu yana çok önemli çalışmalar yapmaktadır. Türk kültürüne, Türkiye'nin tanıtımına katkılarından dolayı kendilerine, kuruma teşekkür ediyoruz. Bu yönde bir çalışması var mı bilemiyorum ama Türk kültürünü ortaya çıkarmak amacıyla ülkemiz ve diğer ülkelerle ortaklaşa kazılar ve somut olmayan kültürel miras konularında anlaşmalar ve projeler de TİKA desteği ve aracılığıyla yapılabilir diye düşünüyorum.

Bir de TİKA faaliyet alanlarındaki Türk eserlerine ilişkin bir envanter çıkarıyor mu ve bunlara ait bir yayın yahut internet üzerinden erişim mümkün müdür?

Tüm bu kuruluşlar, uygulanacak politikalar bir eş güdüm içerisinde ve bütüncül bir anlayışla Türk dünyasıyla köklü dostluklar ve kalıcı ittifaklar geliştirilmesine hizmet edecek tarzda konumlandırılmalıdır. Türk bilim, sanat, ekonomi, akademi, eğitim, kültür, enerji ve benzeri alanlarda birlikteliklerin güçlendirilmesine hizmet etmesi gerekir. Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, Türk dünyası kardeşlik ve spor organizasyonları gibi organizasyonları teşvik edici olmalıdır.

Son olarak -Başkanın sabrını fazla zorlamamak için- RTÜK'e dikkat çekmek istiyorum. Şimdi, televizyonlardaki haberlerin ve programların âdeta gazetelerdeki üçüncü sayfa haberlerinden ibaret hâle geldiğini görüyoruz. Burada 6112 sayılı Kanun'unuzun 8'inci maddesi var. Burada iki tane çok önemli husus var: Birisi (g) bendinde, bir tanesi de (ş) bendinde. "Yayınlar suç tekniklerini öğretici nitelikte olamaz." diyor. Bir diğeri de "Şiddeti özendirici ve kanıksatıcı olamaz." diyor. Başka bir sürü şeyler söylüyor ama özellikle ben bu iki konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Yayınları değerlendirirken lütfen özellikle bu öğretici olma noktasında hassasiyetinizi ve bu yöndeki yaptırımlarınızın artırılmasını talep ediyorum.

Bu düşüncelerle ben Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk diline, Türk tarihine, Türk kültürüne ve Türk turizmine katkı yapmak adına çalışmalarınızı destekleyeceğimizi ifade ederek başarılar diliyorum ve bütçeniz hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, basınımızın değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Öncelikle tüm İslam âleminin Mevlit Kandili’ni kutluyor; dün kaybettiğimiz Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet, ailesine ve tüm sevenlerine de başsağlığı diliyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızın 2017 yılı kesin hesap ve 2019 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız sahip olduğumuz doğal güzellikler, tarihî ve turistik değerlerimiz göz önüne alındığında önemli bir bakanlığımızdır. Bugün Göbeklitepe gibi insanlık tarihinin ilk tapınağı ve dünya tarihini yeniden yazdıracak bir değer üzerinde oturuyor olmamız değerlerimizin anlaşılması açısından da çok önemlidir. Bu nedenle Sayın Bakan Bakanlığımızın sorumluluğu çok büyüktür. Bir de yeni eklenen kurumlarla birlikte bu sorumluluğunuz daha da artmıştır. Siz turizm sektöründen gelen birisiniz, önceden tecrübeniz var, başarılarınız var, çalışmalarınızda fark yaratmanızı dileyerek sözlerime devam etmek istiyorum.

Öncelikle Sayıştay raporlarından birkaç noktaya değinmek istiyorum çünkü burada bütçeyi konuşuyoruz, bütçe hakkını, bütçenin nasıl kullanıldığına değineceğiz. Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine baktığımız zaman denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmelerden ben birkaç tanesine değineceğim. Çok fazla bulgu var tabii, bu bulguların hepsine burada değinmemiz süre açısından mümkün değil, birkaç tanesine değineceğim. Yurt dışı ön ödemelerin yasal süresinde mahsup edilmemesi, 2464 sayılı Kanun gereği alınan eğlence vergilerin eksik tahsil edilmesi gibi bulgular. Şimdi, Sayın Bakan, zaten genel olarak hem kurumlarda hem de Bakanlığın bütçesinde Sayıştay raporlarına göre birçok muhasebesel hatanın yapıldığını görüyoruz ama Bakanlık olarak bu konuda kendinizi yalnız hissetmeyin, bugüne kadar görüşüğümüz bütün bakanlıkların maalesef raporlarında bununla karşılaştık ne yazık ki. Sayıştay raporlarındaki bulgulara göre Bakanlık tahsil etmesi gereken gelirleri de tahsil edememekte ve Bakanlık zarara uğratılmakta. Biraz önce bahsettiğim iki tespit, toplanmayan paranın kamuya toplam zararı yaklaşık 47 milyon TL. Evet, sizden önceki dönemlere ait Sayıştay raporları ama Sayın Bakan sizler tarafından bunların dikkatle incelenmesi ve bu açıkların, bu kayıpların bir an önce giderilmesi gerekmektedir.

Yine Devlet Tiyatrolarıyla ilgili bir konuya değinmek istiyorum. Şimdi, burada tabii farklı bir konu var. Ben değinilen bulgulara değinmeyeceğim. Denetim görüşünü etkilemeyen tespit ve değerlendirmelerde temsilde görevlendirilmeyen sanatçılara teşvik ikramiyesi ödenmesi gibi bir uygulama var. Şimdi, teşvik ikramiyesinin -yine Sayıştay raporlarına göre- olağanüstü gayret ve çalışma gösterilmesi ve başarılı olunması kriterine göre ödendiği ama hiç görev almayan sanatçılara da bu teşvikin ödendiği belirtilmekte. Şimdi, buradaki savunma da müdürlükçe görev verilmeyen sanatçılar teşvik ikramiyesi dışında bırakılmamaktadır, zira rol verilmemesi sanatçının isteği dışında olmaktadır. Maaşlarının zaten düşük olduğu bu durumda teşvik ikramiyesini de alamayan personelin ücret ortalaması düşük kalmaktadır. Sayın Bakan, bu teşvik ikramiyesi o zaman amacından tamamen çıkmış durumdadır. Buna yeniden bir düzenleme getirilmesi gerekmektedir ki gerçekten emek veren... O zaman ya maaşlarda bir düzenleme yapılacak ya da bu teşvik uygulamasında yeniden bir düzenlemeye gidilecek. Tabii ki görev almayan sanatçılarımızın da mağdur olmaması lazım ama teşvikin de amacının dışında kullanılmaması gerekiyor.

Diğer bir konu -daha önceki dönemlerde de Sayıştay uyarılmış ama gerekli düzenleme yapılmamış- örneğin özel hesap kapsamında -bu da Yurtdışı Türkler Akraba Topluluklarıyla ilgili- gerçekleştirilen iş ve işlemlerin 5018, 4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın yürütülmesi. Daha önceki dönemde uyarılmasına rağmen düzeltilmeyen bulgulardan bir tanesi bu. Neden uyarılmasına rağmen bu bulgular düzeltilmez? Biz bir dahaki seneye yine bunları mı konuşacağız? Bunu da sormak istiyorum size.

Bir de son olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüyle ilgili bir paylaşımda bulunacağım. Bulgu 5, denetim görüşünü etkilemeyenler arasında. Tabii, birçok bulgu var, 18 bulgu. Restorasyon karşılığı kiraya verilen yerlerden elde edilecek gelirlerin hesabının sağlıklı olmaması. Şimdi, Sayın Bakan, burada yine bir kamu zararından bahsedebiliriz. Bir kovanın altı delikse içine ne kadar su doldurursanız doldurun alttan kaçaklar olur. İşte o deliği biraz tıkamak lazım. Bunları o yüzden bugün sizlerin gündemine getiriyoruz. Muhalefet olarak uyarı görevimizi yerine getirmeye çalışıyoruz.

Şimdi, burada da elde edilecek gelirlerin hesabının sağlıklı olmamasında dikkatimi çeken bir durum oldu. Yani sözleşmeye göre yeminli mali müşavir ya da vergi dairesi onaylı sunulması gerekirken bu bilgilerin, dilekçeyle iletilmediğini yazıyor Sayıştay raporu. Yani, bu idarelerin ilgili yıla ait cirolarının bir dilekçeyle sunulduğu. Yani bazı kiracılar, gelirlerinin söz konusu işletme dışındaki başka faaliyetlerinden kaynaklandığını iddia ederek size sunmuyorlar, dilekçeyle yani uygun olmayan, kurallara uygun olmayan şekilde gelir bildiriyorlar. Bunlar ciddi gelir kaçaklarıdır Bakanlığımızın. Bu kadar kriz ortamında, hatta Bakanlığımızın bütçesi yükseliyormuş gibi gözükürken dövize endekslenildiğinde düşmüş ise bunlara çok daha fazla dikkat etmeniz gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakan.

Şimdi, faaliyet raporlarıyla ilgili bir tespitimi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Sayın Kuşoğlu konuşmasında Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumunun kullanılmayan ödeneklerinden bahsetti ne yazık ki. Ben de Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının 2017 Faaliyet Raporu'ndan birkaç şey paylaşmak istiyorum. Örneğin 45 adet basılmış yayının hepsini tabii inceleme şansımız bulunmamakta ancak baktığımız zaman, dikkatimi çeken, 2017 yılında yayımlar arasında "171 Soruda Başkanlık Sistemi" diye bir kitabın basımını gerçekleştirmiş bu kurum ve bin adet bastırmış, istiyorsanız yazarını da paylaşırım. Bu kurumlar daha Atatürk'le ilgili, dilimizle, tarihimizle ilgili çalışmalarını bile yerine getirmezken yeterince, neden böyle bir yayına imza atmıştır, bunun da açıklanmasını rica ediyorum? Mesela, Atatürk'ün Nutku'nun tüm dünyaya tanıtılması amacıyla 4 adet yayının dillere çevirisi yapılmamıştır. Hâlbuki, burada, şu elimde gördüğünüz işte, faaliyet raporunda, burada bir taahhütte bulunulmuş bu faaliyet raporunda ve bu taahhüt maalesef yerine getirilmemiştir. Sayfasını da söyleyeyim, sayfa 63 ve 64'te bulabilirsiniz bunları. Hedef 2, yıl sonu gerçekleştirme tahmini 2, gerçekleşen sıfır diyebiliriz. Yine, Atatürk, Atatürkçü Düşünce ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve gelişim sürecinin anlaşılması için koyulan hedeften 5 konferans gerçekleştirilmesi hedefi hiçle sonuçlanmıştır yani hiç konferans. Atatürk ve eseri hakkında gerçekleştirilecek radyo ve TV programı sayısı hedefi 3, gerçekleşme maalesef ki Sayın Bakan yine sıfır.

Yani, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığının ilgili hedeflerini gerçekleştirmemesini açıkçası yadırgadığımı sizinle paylaşmak istiyorum. Bunlar 2017 hedefleri. Siz o dönemde tabii ki Bakan değildiniz ama bundan sonrasında ilgili sorumlusu olduğunuz için de konunun, bunu sizlerle paylaşma ihtiyacı duyuyorum.

Yine, bütçeden sonra başka bir konuya değinmek istiyorum. Sunumunuz sırasında özellikle restorasyon çalışmalarıyla ilgili bölümde maalesef bir tartışma yaşandı restorasyonlarla ilgili. Biraz önce Antalya Milletvekilimiz Sayın Arı da bu konuya değindi. Ben şöyle söyleyeyim, Sayın Çelebi

de burada zannediyorum, bir Ağrı elçisi olarak onun da beni daha dikkatli dinlemesini rica ediyorum. 2001 yılında Ağrı'ya ziyarete gittiğimde oradaki tarihî alanları gezerken İshak Paşa Sarayı'nı da Doğubeyazıt'ta gezmiştim. Ben o sarayı gezerken büyük bir şok yaşadım, bir restorasyon şoku. İnanamadım ve oradan bir tarihî eseri gezmiş olmanın mutluğuyula değil, bir restorasyon rezaletini görmüş olmanın üzüntüsüyle ayrıldım. Belki o günden beri de bu farkındalığım daha da fazla arttı. Şimdi bugün geldiğimiz noktaya baktığımızda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emecan, son cümlelerinizi alayım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, biraz müsaade etmenizi isteyeceğim.

BAŞKAN – Yok, Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şu resme bakarsanız, restorasyonun son hâli İshak Paşa Sarayı'nda, sanırım İlber Ortaylı da paylaşmıştı. Bir PVC rezaleti diyebiliriz maalesef buna. O nedenle, bu hassasiyetimi de tekrar ben de paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, birkaç konu var değinmek istediğim maalesef bu süreyi yetmiyor.

BAŞKAN – Ama, zamanınız...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bakın, yani başta kandili kutluyoruz, cenazemiz var, başsağlığı diliyoruz, Bakana “Hayırlı olsun.” diyoruz, gidiyor üç dört dakikamız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kandili kutladık canım, bir sefer yeter yani.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – O yüzden lütfen biraz anlayış bekliyorum.

BAŞKAN – Her çıkanın da kutlamasına gerek yok, toptan hayırlı uğurlu olsun arkadaşlar.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Olsun, olsun.

Şimdi, turist sayılarımızın nasıl hesaplandığıyla ilgili birkaç şeye Sayın Bakan değinmek istiyorum. Şimdi, 2016 yılı sonrası yaşanan işte Rus uçağının düşürülmesi, ondan sonra turist sayımızdaki kayıplar, biraz hızlı geçeceğim, yüzde 50'li aşan turist kaybı falan. Yani göreceli olarak sayı bugün artmış görünse de kişi başı turist gelirimizin 500-600 dolar civarında olduğunu düşünürsek Avrupa ortalamasının neredeyse yarısında diyebiliriz yani en düşük gelir elde edilen ülke durumundayız.

Şimdi, bir şey sormak istiyorum size: Turist sayısının bu yıl 35 milyonu geçeceği söyleniyor. Ama, bu nasıl hesaplanıyor? Çünkü nüfusu 3,8 milyon olan Gürcistan'dan 2,5 milyonu aşkın turist geldiği söyleniyor, Bulgaristan'dan 1,5 milyon gibi bir rakamdan bahsediliyor. Çoğu çalışma amacıyla ya da gününbirlik alışveriş amacıyla gelenleri yani bunları turist sayıp yine “Almancı” diye tabir edilen Avrupa'daki Türkleri de yabancı turist sayarak sayıların abartıldığını görüyoruz. Yani, bu sayı artar ama maalesef gelir artmaz. Yine, maalesef, o günlerden beri hâlâ ülkemizde yine turistlerin bizi tercih etmesi için sadece doğal güzellikler yetmiyor; hukukun üstünlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğü, çocuk tacizleri, kadına şiddet, cinayetler, turistler bunlara da bakıyor Sayın Bakan.

Şimdi, demokrasi ve özgürlükler standardının yükseldiğini biz nasıl anlatacağız “Türkiye gitmeyin.” diyen yayınlara? Şimdi, bunlar çok önemli. Yani hiç kimsenin düşüncesini rahat açıklamadığı, bir “tweet” attı veya paylaşımları nedeniyle sabah beşte gözaltılar yapılan bir ülkeye turist nasıl gelecek? Bence Bakanlığınız açısından bunu da sorgulamanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Emecan, lütfen toparlayalım. Sayın Gürer uçağı kaçırarak yoksa, yani az kaldı.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kim kaçırarak?

BAŞKAN – Sayın Gürer uçağı kaçırarak.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sorun değil, biz devam ederiz yani burada.

BAŞKAN – Peki, gidebilir yani. Sayın Gürer size güle güle, Niğde için ben teşekkür ederim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, iki dakika toparlayayım o zaman.

BAŞKAN – Ama, on beş dakika oldu yani.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İki dakikada toparlıyorum o zaman.

Yine, değerli sanatçımız Fazıl Say, yine milyonlarca dolar harcayarak tanıtımaya çalıştığımız ülkemizi parmaklarından dökülen notalarla daha iyi tanıtırken biz bu sanatçılarımıza gereken önemi maalesef verememekteyiz.

Birkaç kelime de İstanbul’la ilgili söylemek istiyorum. Yine turizmin merkezi, beşiği olan İstanbul’da Taksim beton yığına dönüştü, gökdelenler maalesef dizildi. Mesela, nüfusu 1 milyon artıracak olan Kanal İstanbul’la ilgili ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan? Ben bunu da öğrenmek istiyorum.

Bir de sizin için üzülüyorum çünkü yetkileriniz elinizden alınıyor. Kültür ve Turizm Bakanlığının tahsis ettiği arazilerin tahsis yetkisi Cumhurbaşkanlığına devredilmiştir. Bu noktada, sizin artık karar veremeyeceğiniz de görülüyor, detayına zamansızlıktan dolayı giremeyeceğim.

Bir şeyi çok önemsediyimi söyleyeyim: Arkeologların çalışması, arkeoloji öğrencileri ve turizm meslek lisesindeki öğrencilerin stajlarıyla ilgili.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum artık.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Çünkü bu çocuklarımızın emekleri sömürülmekte.

Ben size sektörde bazı sorunlar var, ya soru bölümünde soru olacak soracağım ya da size yazılı olarak bana iletilen bu şikâyetleri iletteceğim çözülmesi için.

Bütçenizin hayırlı olmasını dileyerek, görevinizde size başarılar dileyerek sözlerime son veriyorum
Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, arkada bekleyen çok milletvekilimiz var. Lütfen, almış olduğumuz karara uyalım. Ben hiçbirinizi kırmak istemiyorum.

Sayın Ök, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli bürokratlar; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ben de tüm İslam âleminin Mevlit Kandili’nin mübarek olmasını temenni ediyorum.

Aynı zamanda, maalesef, dün yitirdiğimiz Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan’a da rahmet diliyorum; tüm ailesine, sevenlerine ve CHP camiasına başsağlığı diliyorum.

Ülkemizin turizm kaynaklarının etkin kullanımı, nitelikli bir turizm hedefine ulaşılması ve uluslararası düzeyde marka ülke olma yolunda turizmde de çok önemli gelişmeler kaydettiğini düşünüyorum. Bunun da meyvelerini son on yılda almaya başladık.

Deniz, kum, güneş turizminde önemli bir yere sahip olan plajlarımız ve marinalarımızla bu anlamda da önemli bir başarıya imza attığımızı düşünüyorum. Özellikle, dünya turizm sektörü artık mavi bayraklı tesisleri tercih ediyor. Mavi bayrak, uluslararası kuruluşlar tarafından verilen,

tatil programı yapanların ve tur operatörlerinin aradığı, dünya çapında en çok tanınan ve bilinen bir ekoetikettir. Bakanlığımız bu konuda üstün bir gayret göstermiştir. Türkiye şu an itibarıyla 459 mavi bayraklı plajıyla dünyada 3'üncü sırada. Bayrak sayısının çok olması, aynı zamanda plajlarımızın temiz ve çevre yönetimi yönünden duyarlı olduğunun da bir belgesidir. Bu özelliğiyle ülkemizin turizm sektöründe ve uluslararası turizm pazarında ayrı bir yeri olduğunu düşünüyorum. Tabii bu noktaya kolay gelinmedi. Ben açıkçası Bakanlığımızın uygulamaları ve politikaları sayesinde bu noktaya geldiğimizi düşünüyorum. Bu anlamda ben Bakanlığımıza ve Bakanımıza çok teşekkür etmek istiyorum.

Tabii, turizm sadece deniz, güneş, kum değil, bunun yanında Türkiye olarak sağlık turizminden yaşlı bakım turizmine, kongre turizmine, kış turizmine, yayla turizmine, spor turizmine kadar çok sayıda farklı alanlarda yeni ürünler oluşturmamız, 7 bölge ve 4 mevsime yayılmasını sağlamamız gerekiyor. Bu anlamda da bugün Bakanımızın sunuşuna baktığımızda gerçekten çok önemli projelere değinildiğini ve hedefler belirlendiğini görmekteyim. Bununla da ilgili memnuniyet içerisindeyim.

Tabii, uluslararası ölçekte ses getiren Gaziantep Zeugma, Hatay Arkeoloji ve Mozaik, İstanbul Türk İslam Eserleri, Şanlıurfa Arkeoloji ve Haleplibahçe Mozaik Müzeleri gibi önemli müzeler ülkemize kazandırıldı ve buna bağlı olarak müze ve ören yerleri ziyaretçi sayımız 2,5 katına çıkmış durumda. Hedefimizin müze ziyaretlerinde 30 milyon kişi olmasını da memnuniyetle karşılıyorum.

Sayın Bakanımız bir programında Türkiye'nin kültürel, sanatsal ve arkeolojik değerlerinin dünyaca ünlü olduğunu ve bunun kullanılması gerektiğini söyledi. Buna katkı olarak da kazı sürelerinin uzatılacağını ve kazı alanlarının çeşitlendirilmesi gerektiğini ifade ettiler. Bu projelerin de çok önemli olduğunu düşünüyorum Bakanım, çok teşekkür ediyoruz bu anlamda da.

Yine, talep oranı düşük 76 meslek lisesinin 3 dilde eğitim veren turizm kolejlerine dönüştürülmesi ve burayı tercih eden öğrencilere ücret teşviki verilmesi projesinden dolayı da kendilerine teşekkür etmek istiyorum. Aslında sektörün sorunu olan, tam da nitelikli çalışanların buradan yetişeceğini düşünüyorum. Bunun da sektörün kanayan yarasına çok önemli bir neşter olduğunu düşünüyorum.

Tabii ülkemiz konumu itibarıyla âdeta bir açık hava müzesi. Yapılan önemli yatırımlar sayesinde, 2002 yılında Dünya Mirası Listesi'nde 9 olan varlık ve alanlarımızın sayısını Edirne Selimiye Camisi'nden tutun Çatalhöyük Neolitik Kenti, Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı, Ani Arkeolojik Alanı, Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri, Efes, "Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu" ve Afrodisyas'ı ekleyerek 17'ye çıkarttık. Ayrıca Divriği Ulu Camisi ve Darüşşifası, Göreme Millî Parkı ve Kapadokya, Hattuşa-Hitit Başkenti, Laodikeia, Nemrut Dağı gibi UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan ören yerlerimizin sayısını 71'e çıkarttık. Bunu açıkçası memnuniyetle karşılıyoruz ve önemli olduğunu düşünüyoruz.

Tabii önemli diğer bir konu da yurt dışında olan eserlerimizin tek tek yurdumuza dönüyor olması. Bakanımız sabahki sunuşunda söyledi, bu anlamda 4.311 adet eser, yürütülen yoğun diplomasiyle Türkiye'ye geri alınmış durumda. Bu, aslında bizim, Bakanlığımızın ne kadar korumacı bir anlayış içerisinde olduğunun da göstergesidir. Bu anlamdaki çalışmalardan dolayı da teşekkür ediyoruz.

Bir projemiz var GENÇDES Projesi, gençlerin kültürel ve sanatsal faaliyetlerini destekleme projesi. Bunun da önemli olduğunu düşünüyorum. Bu anlamda da Bakanlığımız gençlerimizi teşvik ediyor.

Tabii, dünyanın her yerinde Türkiye'yle bağ kuran ve Türkiye'ye dost insan sayısını artırmak amacıyla kurulan ve Kudüs'ten Moskova'ya kadar 56 adet ofisiyle binlerce kişiye Türkçe öğreten Yunus Emre kültür merkezleriyle, Balkanlardan Afrika'nın en ücra köşelerinde insan hayatını ilgilendiren

sağlıktan eğitime ne varsa her alanda faaliyet gösteren TİKA'sıyla Bakanlığımız yurt dışında bulunan kültür varlıklarımızın korunmasına yönelik önemli çalışmalar yürütmektedir. Bu anlamda da kendilerini tebrik ediyorum.

Makedonya'da bulunan Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitim gördüğü Manastır Askeri İdadisi binasından tutun da Kosova Priştine'de bulunan Fatih Camisi restorasyonuna, Macaristan'da bulunan Gül Baba Türbesi'ne kadar birçok kültür mirasımızın korunmasıyla da ilgili ülkemiz adına çok güzel projeler yürütmektedirler. Bu anlamda da teşekkür ediyorum.

Tabii, ben Denizli'ye de değinmek istiyorum Sayın Bakanım. Önemli bir arkeoloji kenti Denizli. Pamukkale Hierapolis'ten Apollon Tapınağı'na kadar gerek yurt içi gerekse yurt dışı turistler için önemli bir cazibe merkezi. Bu konuda da son dönemde Denizli'mizin cazibesine önem katacak bir antik kent devreye alındı. Denizli geçtiğimiz yıllarda İl Kültür Turizm Müdürlüğümüzün çalışmalarıyla UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınan Laodikeia Antik Kenti için de Bakanlığımıza bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Laodikeia, Hıristiyanlık dünyası için çok önemli bir mabet. Hıristiyanlığın ilk 7 kilisesinden birisine sahip. Milattan sonra 4'üncü yüzyıldan itibaren kutsal hac merkezi olma gibi dinsel bir özelliğe sahip bir antik kent. Bu nedenle de İncil'de adı geçen Laodikeia Kilisesi, adına vahiy gönderilen bir kentte ortaya çıkmış durumda. Leodikeia şöyle: Türkiye'de ilk defa bir yerel yönetimin kazılarına... Vaktizamanında, bundan yaklaşık beş altı yıl önce Denizli Belediyesi ile Bakanlık ortak bir çalışma yaptı, bu anlamda da kent çok daha hızlı bir şekilde ayağa kalktı. Ben buranın, özellikle bu kilisenin inanç turizmi açısından çok önemli olduğunu düşünüyorum Sayın Bakanım. Ben açıkçası sizin de böyle önderliğinizde, yine üst düzey dinî liderler de buraya davet edilerek sizlerle birlikte buranın eğer bir açılışını yaparsak hem böyle inanç turizmi açısından Denizli'ye katkısı olacağını düşünüyorum hem de bununla güçlü bir ses getireceğimizi düşünüyorum. Böylelikle, biz aslında Denizli olarak hem belediye olsun hem de sivil toplum kuruluşları olsun bunda hemfikiriz. Buradan size iletmek istedim.

Genel olarak sunumunuza baktığımız zaman, aslında sunumunuzda mevcut durumu çok iyi bir şekilde analiz etmişsiniz ve şunu söylediniz: "Turizmde yepyeni bir Türkiye öyküsü yazacağız." Ben açıkçası sizin bu sektörden olmanız hasebiyle, bilgi birikiminizle buna, çok güzel bir şekilde "Türkiye öyküsü yazacağız."a inanıyorum. Bu anlamda da bütçenin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Küçük bir noktaya değinmek istiyorum. Sayın Paylan bahsetti, dedi ki: "Bakanımız şirket hisselerinin devri..." Aslında Bakanımız "–miş gibi" yapmış olacak. Onu doğru bulmuyorum yani şirket hisselerinin gidip bu kadar... Bakanımız sektörden gelmiş. Ben de reel sektörde olan birisi olarak bunu çok doğru bulmuyorum çünkü bu bir...

BAŞKAN – Sayın Ök, buna cevap vermeniz gerekmezdi.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ha, tamam ama "–miş gibi" olacağını düşündüğüm için bunu doğru bulmuyorum, onu söyleyeyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Fikrini söylemeyecek mi?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Fikrini söylüyor.

BAŞKAN – Siz cevap verin diye atılan...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben çok teşekkür ediyorum.

Toparlıyorum, bitiriyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Fikrini söylüyor, size ne ya.

BAŞKAN – Allah Allah, ben de arkadaşımı oltaya gelme diye uyardım, ne var yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Destekliyoruz kardeşimizi, fikrini söylesin.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben toparlıyorum Başkanım, ben zaten söyledim bu konuyla ilgili fikrimi.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım evet.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 2019 bütçesinin Bakanlığımıza hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, Kültür ve Turizm Bakanlığının kültürel değerleri yaşatmak, geliştirmek ve yayarak tanıtmak, tarihî ve kültürel varlıklara sahip çıkarak değerlendirmek, benimsetmek ve yok edilmesini önlemek, turizmin pazarlanması, teşvik ve desteklenmesi yönünde alınan kararları uygulamaya yönelik yerel yönetimlerle iletişim ve iş birliğine girmek gerekçe ve hedefleri en azından Niğde ili için uygulanmamaktadır. Niğde ili Orta Anadolu’da bilinen on bin yıllık tarihinden öte, Anadolu’nun Toroslar üzerinden Mezopotamya’ya açılan kapısıdır. Gidiş geliş yolunda tarih boyunca konaklama alanı olmuştur. Yüzlerce yıla eren tarihin her köyde, kasabada izi vardır. Ne yazık ki onlarca tarihî eser harap, bakımsız ve defîne avcılarının talanı altındadır. Bilimsel kazılarla açığa çıkanlar dahi tanıtılmamış, anlatılmamıştır. Doğa turizmi, kaplıca turizmi, inanç turizmi, kültür turizmi için Niğde’de yok yoktur ancak Niğde bu anlamda sahipsizdir. Dünyanın tanıdığı felsefeci Tyanalı Apollon’un memleketi Kemerhisar’da T yana kazıları kaplumbağa hızıyla sürmektedir. Bahçeli Köşk kazı alanının on bin yıllık tarihi açığa çıksa da yanındaki Roma Havuzu kadar bilinmemektedir. İftiyan Tepeleri resmen defîne avcılığı tarafından yağmalanmaktadır. Yeşilyurt Roma Kilisesi, Manastırı, mağara ve yerleşmeleri, kalesi, kral mezarları uzanacak bir el beklemektedir. Adana-Ankara yolundan görünen Bizans Keçi Kalesi yok olmaya direnmektedir. Ulukışla köyü Avören yeri araştırılmayı beklemektedir. Çukurkuyu yer altı yerleşmeleri, manastırı haraptır. Bolkar Dağlarında “tek örnek” diye tanımlanan dağ yamacındaki Hitit kitabesi yok olmak üzeredir. Aladağlar, Bolkar Dağlarında turizme açılacak alanlar ve mağaralar ise gereken yatırımları alamamıştır.

Aktaş, Uluğağaç, Karaatlı, Dikilitaş, İçmeli, Dünderli, Yarhisar, Kızılören, Değirmenli, Keçikalesi, Çömlekçi, Kiçağaç, Akbaş, Konaklı, Hasaköy, Tepeköy, Ballı, Balcı, Hançerli, Fertek, Ovacık, Hamamlı, Kumluca, Kavuklu, Gökbeç, Edikli, Gölcük, Alay, Kömürcü, Çiftlik, Kula, Bozköy, Kitreli, Şihlar, Karanlıkdere, Çanakçı, Altunhisar, Çamardı, Maden, Murtandı, Kayırlı, Gösterli, Narköy’de açıkta olan ve açığa çıkarılmayı bekleyen onlarca tarihî eser gerekli ilgiyi beklemektedir.

Gümüşler Manastırı, Niğde Kalesi, Hüdâvent Hatun Türbesi, Alâeddin ve Sungurbey Camisi’ne özellikleriyle görülmeye değer yerler olarak gerekli tanıtımlar sağlanmalıdır. Niğde Kale Çevre Projesi on altı yıldır söylenip yapılmamaktadır. Niğde, Bor, Fertek taş konakları önemli ölçüde harap ve yok olmak üzeredir. Farklı illerde ücretle gezilen yerler Niğde’de tinercilerin mekânlarıdır.

Vakıfların onardığı tarihî eserler ise ayrıca sürüncemede kalan, tarihî geçmişinden koparılan eserlere dönüşmektedir. Beş yılı aşan sürede Bor’da bir Osmanlı hamamının dahi onarılması başılamamıştır.

Niğde Bor ilçesinde 30’a yakın el sanatının yok olması âdeta seyredilmiştir. Keçiboynuzundan bıçak, keçe, çan, çingirak, bebelere beşik; halıcılık, sepetçilik, çömlekçilik, oymacılık âdeta yok olma noktasına gelmiştir.

Zengin tarihin sahipsiz evi Niğde'ye gereken tanıtım ve destek sağlanmalıdır. Bilimsel kazılar yıl boyunca devam etmelidir. Özellikle Efes'e eş değer batık kent bulunan, milattan sonra 2'nci yüzyıla ait su kemeri, hamamı dışında açığa çıkmayı bekleyen Tyana Antik Kenti'ne gereken destek sağlanmalıdır. Keçikalesi, Yeşilyurt, Murtandı, Bademdere, Çanakçı Kaleleri onarılıp sahiplenip turizme kazandırılmalıdır. Yeşilyurt, Karaatlı, Tepeköy kral mezar alanları kurtarılmalı, yok olmaları önlenmelidir.

Niğde'de 40 kiliseden 4 adedi onarılmıştır. Kiliselerin farklı özellikleri, mimari yapıları vardır. Ülkemizde kaç kilisenin onarıldığı sorumuza nedense yanıt verilmemektedir. Bu yapıların bölgeye gelen turistler açısından ilgi noktası kılınması sağlanmalıdır. Aktaş Helena Kilisesi'ne milyarlar harcandı, ancak turizm amaçlı hâlen ziyarete açılmaması da düşündürücüdür.

Sayın Bakan, çok sayıda sanat tarihçisi, arkeolog işsizdir. Bu alanda eğitim alanlar, Anadolu'da özellikle tarihi dokuların gün ışığına çıkması adına Bakanlığımızca kadro açılmasını, iş sağlanmasını beklemektedir.

Ayrıca, ülke olarak çok sayıda fuara katılıyoruz. Bu fuarlara kaç kişi gidiyor? Fayda ölçüm çalışması yapılıyor mu?

Ülkemize genelde harcama düzeyi düşük turistlerin geldiği söyleniyor. Bu konuda gözleminiz nedir?

Uçak kiralayan acenteye sağlanan destek, döviz ve turist getiren acentelere uygulanacak mıdır?

KDV uygulamasında da yüzde 8 ve yüzde 18 gibi farklı uygulamaların tekleştirilmesi düşünülmekte midir?

Kapadokya ve Karadeniz'de doğa katliamları için sözde kalmayacak uygulamaların yapılması Bakanlığınızca da takip edilecek midir?

Müze giriş biletlerinin fiyatlarını zamladınız. Daha çok kişinin girmesi için bu bağlamda yeni bir düzenleme düşünüyor musunuz?

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, yola çıkıyorum.

BAŞKAN – Fakat sıkıntı burada, konuşuyorsunuz konuşuyorsunuz, sorularınızın cevaplarını almadan naş.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Bakan, tutanaktan okuyorum, bir.

İkincisi, gittiğim de TÜRKPA toplantısı, o da çok önemli bir toplantı.

BAŞKAN – Ben kayıtlara geçiyorum. Konuşmanın cevabını almadan gidiyorsunuz, tutanaklara girsin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tutanaktan okuyacağım.

BAŞKAN – Sayın Ünal, buyurun.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcılarım, Saygıdeğer Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz ve Bakanlığımızın kıymetli yöneticileri; Kültür ve Turizm Bakanlığımızın 2017 yılı kesin hesabı ve 2019 yılı bütçe tasarısını görüşmek için toplanmış bulunmaktayız. Bu vesileyle hepimize saygılarımı sunarım.

Ülkemizin evrensel kültür, sanat ve turizm değerlerinin sürdürülebilir korunmasını sağlayarak yaşatmak ve tanıtmak, toplumsal bilincin oluşmasında bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve ülkemizin dünya turizminden alacağı payı artırmak görevlerini başarıyla ifa eden Bakanlığımız, üstün evrensel

değerlere sahip kültür mirasımızın, ulusal ve uluslararası sürdürülebilir korunma çabalarını başarıyla yöneten ve ülkemizi turizm alanında dünya liderleri arasında ilk sıralara taşıyan güçlü, saygın ve vazgeçilmez bir kurum olmak vizyonu ile hareket etmektedir.

AK PARTİ iktidarı olarak bayrağı devraldığımız günden beri ülkemiz, turizmde önemli sıçramalar kaydetmiş; ülkemizde Mavi Bayrak Programı kapsamında 459 plaj, 22 marina, 10 yat limanı mavi bayrak sahibi olmuş; mavi bayrak sıralamasında Türkiye dünya sıralamasının 3'üncü basamağında yer almayı başarmıştır. Termal turizmde âdeta liderliğe koşmaktayız.

Öte yandan, yakın dönemde kütüphanelerimiz yeniden yapılandırılmış, modernize edilmiş, hatta bunlardan 28'i Sayın Cumhurbaşkanımızın da dile getirdiği gibi, Millet Kıraathanesi anlayışıyla hizmete sokulmuş olup bu sayının sene sonuna kadar 30'a çıkarılması planlanmaktadır.

İlaveten, sinema sektörüne destek artırılmıştır. Özel tiyatrolara verilen destek 6 kat artırılmıştır. Bu bağlamda, özel tiyatrolara verilen destek kapsamında 2017-2018 sezonunda 229 özel tiyatro projesine 5 milyon 200 bin lira destek sağlanmış olması, 2018-2019 sezonu için ise 511 projeye destek sağlanmasının planlanması bu konudaki hassasiyetimizin bir göstergesidir.

Özel mülkiyetteki kültür varlıklarının korunmasında vatandaşımız ortak ve yararlanıcı konuma getirilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2018 yılında başta Türk cumhuriyetleri ve Balkanlar olmak üzere, dünyanın çeşitli ülkelerinde ve yurdumuzun farklı şehirlerinde 24 uluslararası, 18 ulusal olmak üzere toplam 42 bilimsel etkinlik gerçekleştirmiştir. Yıl sonuna kadar 32 bilimsel etkinliğin daha planlanması yapılmıştır.

Kültür ve medeniyet tarihimizde çok önemli bir yere sahip olan vakıflar, geçmişimizden bugüne kapanmayan bir hayır kapısı olarak addedilmektedir. Günümüzde bu önemli görev Vakıflar Genel Müdürlüğümüz eliyle yürütülmektedir. 2018 yılı sonuna kadar restorasyonu tamamlanması planlanan vakıf eser sayısı 220 olup, 150 eserin de restorasyonlarının önümüzdeki dönemde kısa bir süre içerisinde gerçekleştirileceğini düşünüyoruz.

Ayrıca, Vakıflar Genel Müdürlüğümüz aracılığıyla binlerce vatandaşımıza sosyal yardım hizmetinde bulunulmuştur. 4.394 kişiye muhtaç aylığı, 80.780 kişiye kuru gıda, 2 bin kişiye ise her gün sıcak yemek hizmeti; ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğrenim olmak üzere 21 bin öğrenciye karşılıksız eğitim yardımında bulunulmuştur. Vesile olanlara şükranlarımızı sunuyoruz.

Çok kıymetli hazırun, TİKA'nın 5 kıtada yılda 2 bine yakın proje ve faaliyet gerçekleştirmesi meselesi ciddi bir başarıdır. 2019 yılında TİKA faaliyetlerinin planlama ve uygulamasında muadil Batılı kuruluşlardan farklı olarak, insan odaklı, Türk tipi kalkınma yardımı anlayışıyla mazlumların yanında olmaya devam edilecektir.

Ülkemizdeki kültür merkezi sayımızda da ciddi artışlar kaydedilmiştir. Yakın zamanda milletimizin hizmetine açılacak olan İzmir Bornova, Tekirdağ ve Sinop Kültür Merkezlerimizinde de hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Tüm bu hizmetlerin yerine getirilmesinde Sayın Bakanımız başta olmak üzere, emeği geçen tüm Bakanlık yöneticilerimize de şahsım adına tekrar buradan teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, sabahki oturumda, maalesef, Sayın İçişleri Bakanımıza yönelik olarak yakışıksız bir ifade kullanıldı. Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli ve öncelikle tehdidi terördür, bu da PKK terördür öncelikli olarak. Sayın Süleyman Soylu'nun terörle mücadelesinde sonuna kadar yanındayız ve tam destek veriyoruz.

PKK terör örgütünü kınayamayan ve PKK terör örgütüyle arasına mesafe koyamayan herhangi bir milletvekilinin Sayın İçişleri Bakanımızla ilgili olarak söylediklerini ciddiye almıyoruz ve terör örgütü dili olarak kabul ediyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu fazla bir şey ama.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Bu vesileyle bu Mevlit gecemizin...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu, kabul edilebilir bir dil değil ama.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – ...ülkemize ve insan dünyasına hayırlar getirmesini; birlik, beraberlik ve kardeşliğimizi de güçlendirmesini temenni ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O zaman, biz de size “FETÖ’cü” mü diyelim, laf mı bu yani!

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sözlerime son verirken kültür ve turizm alanındaki atılımlarımızın Sayın Cumhurbaşkanımızın çizdiği 2023 vizyonuna uygun olarak devam edeceğinden şüphe duyulmaması temennisıyla yaklaşık 5,6 milyar lira olarak öngörülen 2019 yılı bütçemizin Bakanlığımız için, ülkemizin kültürel mirası ve Türk turizmi için hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Vekil, size hiç yakıştıradım bu ifadelerinizi, söyleyeyim size

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Vallahi, ben de size yakıştıradım. Oradan konuşamadım çünkü orada tarafsız olmak zorundaydım. Çok ağrıma gitti.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O zaman açın öyle bir gündem burada, tartışalım, kimin neyle iltisaklı olduğunu tartışalım o zaman.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Burada olmayan bir bakanla ilgili söylenenleri kabul etmiyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben de kabul etmiyorum o zaman.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Kendisi gelir, yüzüne karşı söylersiniz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Silopi’de Semih Terzi görevliydi, o zaman da “Bu ülkenin geleceği için elzem bir askerdir.” diyordunuz, sonra Semih Terzi’nin nerede, ne yaptığını gördük.

BAŞKAN – Bitti mi arkadaşlar?

Sayın Sezgin, buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, Kültür ve Turizm Bakanlığının değerli mensupları; ben de öncelikle mübarek Mevlit Kandili’mizi kutluyorum.

Vefat eden Edirne Milletvekili Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet diliyorum; Cumhuriyet Halk Partisine ve ailesine başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakan, önce, bütçenin rakamsal verileriyle ilgili bazı sorularım olacak. 2018 bütçesinden 2019 bütçesine geçerken yüzde 40’lık bir artış müşahade ediyoruz; bu, enflasyon oranının hayli üstünde bir artış. Bunun izahını rica edeceğiz sizden. 2018, 4 milyara yakın, 2019 -biraz önce de söylendiği gibi- 5 milyar 670 milyon; biz yüzde 40 görüyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Azaldı, azaldı.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Neyse, tespit ettiğimiz başka bir durum da, izaha muhtaç başka bir durum da 2019’dan 2020’ye geçilirken yüzde 8’lik bir azalma gözlemliyoruz; yüzde 8, 2019’dan 2020’ye geçilirken. Enflasyon oranının da burada, 2018 ile 2019 arasında hayli yükseleceği tahmin ediliyor esasen, burada bir düşüş söz konusu. Keza, 2020 ile 2021 arasında da sadece yüzde 3’lük bir artış söz konusu. Bu konuda izahat rica edeceğimiz çünkü biz tabiatıyla Kültür ve Turizm Bakanlığımızın bütçe açısından tahkim edilmesini istiyoruz, görüşümüz o istikamette.

Bir de Sayın Bakan, 2023’e göre bazı belirlemelerde bulundunuz, “Türkiye’de birçok şey çözüldü.” yani bu 2023’le ilgili tahminler de çok gerçekçi değil. Ne olur bunlar referans verilmesin diyoruz artık yani 2023’e göre. Önümüzdeki yılı görmekte zorlanıyoruz; on yıl önce, yedi yıl önce yapılmış tahminleri bugün burada telaffuz etmek çok gerçekçi gözüküyor.

Bir de tabii, biz “turizm”i ve “kültür”ü çok önemli alanlar olarak telakki ediyoruz. Keşke “turizm” ve “kültür” birbirinden ayrılırsaydı diyoruz ama maalesef, tam tersi oldu; Kültür ve Turizm Bakanlığı birçok yük aldı. Şimdi, bu meyanda bir TİKA olayı var. Tabii, TİKA’nın yaptıklarını biz olumsuz olarak karşılamıyoruz –Sayıştay tespitlerine girmeyeceğim- ama daha etkin, daha planlı ve rasyonel, bilhassa daha şeffaf olmasını bekliyoruz. Öte yandan, bir ülkenin bir tek dış politikası olur ve o dış politikayla ilgili hassasiyet kataloğu yeknesak olmalıdır. TİKA’nın, TİKA çalışanlarının bu hususlara özel bir özen atfetmesini bekliyoruz.

Keza, Yunus Emre Enstitüleri... Sayın Bakan, Yunus Emre Enstitüleri buldukları ülke veya şehre göre düzenlemelerine intibak ettirmelidirler yani İtalya’da bir Yunus Emre Enstitüsünün işleyişi ile Ramallah’taki aynı olamaz, Moskova’daki ile Ramallah’taki aynı olamaz. Bunu, ülkeleri, bulunulan kenti göz önünde bulundurarak düzenlemenin gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Tabii, turizm sektörü çok önemli. Diğer arkadaşların da bu konu üzerinde hassasiyetle durdular. Aynı zamanda çok hassas bir sektör, rüzgârlara çok açık ve hemen esneyen bir sektör. Dış politikanın bu sektör üzerinde çok kuvvetli tesirleri var; Rusya’dan söz edildi, elbette öyle oldu. Bir de Hollanda örneği var. Hollanda herhâlde, dünyada kendi nüfusuna göre yurt dışına ve bilhassa Türkiye’ye en fazla turist gönderen ülkelerden biri. Lüzumsuz heybetli bir hiddet uğruna Hollanda’dan gelen turist sayısında da çok önemli bir düşüş kaydedildi.

Şûralardan söz edildi daha önce, ben de değineceğim. Bugüne kadar, son dönemde üç önemli şûra düzenlendi; o şûralarda önemli öneriler vardı, henüz tutturulmayan çok ciddi hedefler konuldu ancak bu önerilerin, bu tekliflerin, bu projelerin bugüne kadar hiçbiri uygulamaya geçmedi. Umarız sizinle birlikte, bu yeni dönemde bunlar uygulamaya geçer.

“Kültür” ve “turizm”in birbirini tamamlaması tabii çok önemli bir hedef, bu sentez çok önemli, bu terkip çok önemli, kültürün cazibesini yükseltmek ancak bunda da bugüne kadar başarılı olamadı Türkiye. Siz ayrıntılı olarak değindiniz sunuşunuzda –teşekkürler- bunu mutlaka gerçekleştirmemiz icap ediyor. Sözünü ettiğiniz ve turizm politikamızın esas hedeflerinden biri olması gereken “elit turizmi” diye açıklanması icap eden yaklaşıma başka türlü yönelmemiz mümkün değil. Evet, yabancı turistlerin ören yerlerini ziyaret oranı, müzeleri ziyaret oranı hakikaten bir facia. Tabii, bu elit turizmiyle Türkiye’de demokrasinin, insan haklarının, temel özgürlüklerin durumu arasında da çok net bir korelasyon olduğunu göz önünde bulundurmak gerekiyor. Birtakım yanlış hamlelerin turizm sektörümüz üzerinde yarattığı kaybı göz önünde bulundurduğumuzda da belki Turizm Bakanını da Millî Güvenlik Kuruluna asil üye olarak dâhil etmek icap ediyor. Bu, hakikaten çok önemli, benim çok sık müşahede ettiğim bir durum maalesef.

Sayın Bakan, konuşmanızda Devlet Tiyatrolarında millî eserlerin öne çıkarılmasıyla bağlantılı olarak yüzde 70'e yüzde 30 oranından bahsettiniz. Prensip olarak biz tabiatıyla buna taraftarız ancak tiyatronun, aynı zamanda, yabancı eserleri başarılı şekilde sahneye koyma performansı da çok önemli bir başarı ölçütüdür. Yani Shakespeare'in -en çok tanınan o olduğu için söylüyorum- bir eserini iyi bir şekilde sahneye koyan bir yapı aynı şekilde başarılı olabilir, temayüz eder. Bunu göz önünde bulundurmak gerekir diye düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, on dakika geçti mi?

BAŞKAN – On dakika verdim, evet, bitti.

Buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Maalesef, daha konuşulacak çok şey var ama.

Öte yandan, bu yüzde 30, yüzde 70'lik sınırlamanın böyle bir baskı aracı hâline gelmemesi, bunun, devletin ideolojik aygıtı olma özelliğini baskıcı bir şekilde dejenere ettirmemesi gerekir.

Sayın Başkan, izninizle, bir son husus: Sayın Bakan, belki benim açımdan bir semptom olduğu için, kötü bir semptom olduğu için bunu burada dile getiriyorum. Herhangi bir niteleme yapmayacağım, tanımlama yapmayacağım. Yardımcınız Sayın Nadir Alpaslan'dan randevu talep ettim -bunların rakamlarını, tarihlerini verebilirim- 15 defa aradık Sayın Alpaslan'ı; muradım da sadece seçim bölgemdeki bir ören yerinin, UNESCO Geçici Listesi'ne dâhil edilen bir ören yerinin durumunu görmektir. 8 Ekimden beri randevu talep ediyoruz, henüz randevu alamadım. Herhâlde, bu konuda, muhalefet milletvekillerinin kabul edilmemesi hususunda bir talimatınız olmadı Bakan Yardımcısına? Takdiri size bırakıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sezgin.

Sayın Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dört aylık yaşam mücadelesini kaybeden Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan'a rahmet diliyorum, ailesi ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakan, ben Muğla Milletvekiliyim. Muğla'mız 1.480 kilometre kıyı uzunluğuyla, yüzde 70 orman alanıyla, tarihî ve kültürel dokusuyla gerçekten ülkemizin cennet yerlerinden biri. Türkiye'deki turizm gelirlerinin muhtemelen dördte 1'inin de Muğla'dan elde edildiğini varsayarsak Muğla'ya yapılacak olan turizme yönelik yatırımların hem ülkemize hem bölgemize daha da katkılar sağlayacağına inanıyoruz. Bu anlamda bölgemizle ilgili birtakım önerileri sizlere söylemek istiyorum Sayın Bakan.

Dünyayı ağırlıyoruz Sayın Bakan. Örneğin, nüfusumuz normalde 1 milyon ama yazın 5 milyon. Sadece geçen Kurban Bayramı'nda 15 milyon yerli ve yabancı turist ilimize geldi -ilçelerimizde- ve mevcut imkânlarla misafirlerimizi elimizden geldiği kadar ağırlamaya çalıştık. Fakat şöyle bir durum var Sayın Bakan: Muğla genel bütçeye sağladığı katkının hizmet anlamında, yatırım anlamında ancak onda 1'ini alabilmekte, İller Bankasına yatırdığı aidatın daha altında İller Bankasından kredi alabilmekte. Bu ve benzeri sorunlar da giderildiği takdirde Muğla'mızın gelirleri artacak dolayısıyla özellikle turizme yönelik hizmetler de daha verimli olacaktır diye düşünüyoruz.

Şimdi, Menteşe ve Seydikemer hastanemiz henüz yok Sayın Bakan; turizmin olduğu bir ilde, Menteşe’de ve Seydikemer’de henüz devlet hastanemiz yok. Yalnızca yaz turizmiyle olmaz diyoruz. Daha tam anlamıyla bir turizm master planımız yok. Sayın Cumhurbaşkanı Marmaris’e tatile geliyor; bakanlarımız, milletvekillerimiz... Tatil denince elbette Muğla akla geliyor fakat hizmet denince yeterli katkıyı alamıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanı, şimdi, Okluk Koyu’na yazlık yaptırıyor. Muğla olarak devletten hizmeti Okluk Koyu’nda çok iyi alıyor. Okluk Koyu etrafı askerî üsse dönüştü, geçmek yasak; mavi tura kapalı, vatandaşa kapalı, köylüye kapalı. Bu yazlıktan mutlaka vazgeçilmeli, bu yazlık sosyal projeler için kullanılmalı Sayın Bakan.

Sayın Bakan, turizmin altyapısı bakımından sizden acil bazı beklentilerimiz var, taleplerimiz var. Doğal güzelliğiyle dünyaya nam salmış Ölüdeniz plajı, sırtını dayadığı ve yamaç paraşütünün dünyadaki merkezi olan Babadağ’ıyla ünlüdür. Dolayısıyla Ölüdeniz’le ilgili yapılan tüm değerlendirmeler Babadağ ve yamaç paraşütü sporu ele alınmaksızın gündeme getirilemez. Babadağ’ından yamaç paraşütüyle atlayış yapanların inişlerini gerçekleştirdiği yer olan Belcekız Plajı, doğal güzelliklerinin yanı sıra, yamaç paraşütü sporunun dünyadaki öncü iniş noktası göz ardı edilerek klasik turizm alışkanlığıyla yürütülemez. Belcekız yamaç paraşütü kalkış ve iniş parkurlarının birlikte düşünülmesi gerekmektedir, ona göre tedbirlerin alınması gerekmektedir. Böylelikle bölgenin turizm gelirlerinin artırılmasına ve doğal güzelliklerinin korunmasına, altyapı sistemlerinin de geliştirilmesine katkı sağlanacaktır.

Bir diğer başlık Kayaköy, Fethiye Kayaköy. 1922 yılında Yunanistan’a mübadeleyle giden Rumlardan kalma tarihî Kayaköy’ü, Fethiye’nin en önemli turizm merkezlerinden biridir. UNESCO tarafından Dünya Dostluk ve Barış Köyü ilan edilen Kayaköy, beş bin yıllık tarihiyle binlerce yerli ve yabancı turistin ziyaretine uğramaktadır. Kayaköy yerleşmesinin kentsel ve arkeolojik sit alanları, doğal güzellikleri ve farklı kültürleri içeren zengin öğelerle donatılmış yapısı itibarıyla dünyanın en gözde noktalarından biri olmasına rağmen, imar planlarının bulunmamasından dolayı hem çok sayıda ruhsatsız yapılar oluşmuş, hem de plansızlıktan dolayı yol, otopark, yeşil alan, okul alanları, sağlık alanları, teknik ve sosyal altyapı alanları oluşmamıştır. Dolayısıyla önceden başlatılan fakat yarım kalan imar planlarının dünyaca ünlü bir kültür mirasının korunması için ivedi olarak hazırlanması gerekmektedir.

Bölgenin en temel sektörlerinden biri olan turizm sektörü, körfezin her geçen gün kirlenmesi ve dolmasından, denize girilememesinden dolayı büyük yara almaktadır. Fethiye Körfezi’nin mutlaka bu probleminin çözülmesi gerekmektedir. Atık arıtma sistemlerinin kapasitesi yetersiz kalmaktadır. Mut Deresi ıslah çalışmaları yapılmış olsa da dereden gelen alüvyonlar ve atıkların bertarafına yönelik etkin bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Çevre ve deniz kirliliğinin önlenmesi hayati bir konudur. Turizm açısından özellikle sizden bu konuyu takip etmenizi istirham ediyoruz Sayın Bakan.

Fethiye ve bölge genelinde yat bağlama ve tekne park yeri kapasitesinin artırılması, bu sayede koylardaki ahşap iskelelere uzun sürelerle tekne bırakılarak marina gibi kullanılmalarının önlenmesi, Mavi Yolculuğun güzergâhı olan Güney Ege ve Batı Akdeniz ada ve koylarının yapılaşmaya karşı korunmaya alınması gerekmektedir. Ayrıca, Fethiye’ye mutlak surette kruvaziyer gemileri ve büyük ölçekli yatların ihtiyacını karşılayabilmek için yeni iskele yapılmalıdır. Bu iskele yapılırken de çevre yolu ve ana ulaşım arterlerine ulaşımı kolay, denize cepheli, şehir yoğunluğunu dağıtacak ve gerekli yan üniteler ile hizmet binalarının kolaylıkla yapılabileceği ve gerekirse birden fazla amaç için kullanılacak bir yer olması tercih edilmelidir. Göcek ve Fethiye çevresindeki yat bağlama yerleri ve marinalar tam

kapasiteyle çalışmaktadır. Bu bölgede önümüzdeki on sene içinde en az 2 bin yatlık daha ilave bağlama yerine ihtiyaç duyulacağı değerlendirilmektedir. Bu sebeple marina ve yat bağlama yeri yapımının öncelikli turizm hedefi olarak ele alınması gerekmektedir.

Fethiye’de bulunan tek marina olan Ece Saray Marina’nın arka alanında uygun saha olmadığından kışın tekneler karaya alınamamaktadır. Bu durum teknesini suda bırakmayan tekne sahiplerince tercih edilmemektedir. Çözüm, çevre ve doğa noktasında uygun bir yere marina yapılması ve bu sorunun ortadan kalkmasıdır.

Yat bağlama yeri yapımı, Fethiye Merkez: Fethiye merkezinde mevcut iskelenin doğusuna yapılacak bir tesisin bölgenin tekne bağlama kapasitesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Günlük gezi, tenezzüh tekne bağlama yeri, Fethiye Merkez: Uğur Mumcu Parkı-Kaymakamlık binası arasında kıyıya paralel olarak inşa edilecek yüzer iskele şeklinde tekne bağlama yerinin Fethiye’de yaşanan günlük gezi teknesi bağlama yeri sorununa çözüm sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Sayın Bakan, su sporları eğitim merkezleri ihtiyacımız vardır. Fethiye’den Marmaris’e kadar olan sahil şeridi geçtiğimiz yıllarda su sporları merkezi ilan edilmiş olup anılan bölge kürekçilerin ve yelkencilerin odağı haline gelmiştir. Fethiye Körfezi uluslararası kürek yarışlarının, Çalış Plajı ise uçurtma sörfü yarışlarının düzenlendiği önemli parkurlar arasında yer almaktadır. Yine, aynı şekilde Sarıgerme, Dalaman Plajları tüm motorlu motorsuz su sporları, Kumluova, Karadere Plajları motorsuz su sporları için ideal parkurlardır. Bu nedenle, bölgemizde su sporları konusunda gerek amatör sporcular yetiştirmek ve gerekse bu meslek kolunda istihdam edilecek personel yetiştirmek amacıyla eğitim merkezlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Seydikemer Seki Eren Dağı Kayak Merkezi’yle ilgili yeniden bir çalışma yapılarak kış turizmi noktasında bir başlangıç yapılması bölge insanımız ve turizme çok ciddi anlamda katkı koyacaktır. Hem Dalaman hem de Bodrum Milas Havalimanlarında kış turizmini destekleyici ek seferler konulması, yabancı tur operatörleriyle çeşitli anlaşmalar yapılarak özellikle kış aylarında yumuşak bir iklimi olan Muğla’mızı soğuk kuzey ve Baltık ülkeleri pazarları için bir çekim merkezi haline getirilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Girgin.

Son cümlelerinizi alayım.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Şöyle: Yani yaklaşık bir dakika rica ediyorum sizden.

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Muğla Yatağan’daki dönemin siyasi merkezi Stratonikeia Antik Kenti ile Belen Kahvesi Kültür Yolu Projesi’nin 20 kilometrelik bölümünün 16 km’lik kısmı açılmış, 4 km’lik kısmı açık kalmıştır, bu projenin hızlanması gerekmektedir. Stratonikeia ve Lagina Antik Kentleri arasındaki kutsal yol projesinin hızlandırılması gerekmektedir. Yatağan Gökbel’den Lagina’ya kadar olan jeopark yolu Türkiye’nin ilk onaylanan projesidir, bu projenin de hızlandırılması gerekmektedir. Yine, Stratonikeia ile Panamara dinî merkez arasındaki kutsal yol projesinin hızlandırılması kültürümüze katkılarından dolayı önem arz etmektedir.

Milas halıları 13’üncü yüzyıldan bu yana Milas yöresinde dokunmaktadır Sayın Bakan, el halıcılığının teşviki istihdama da önemli katkı sağlayacaktır. Bunun gelişmesi için el halısı ve kilim dokuyan ev kadınlarına sosyal güvenlik desteği sağlanmalıdır, el halısı ve el kiliminde yüzde 18 olan KDV uygulaması yüzde 1’e indirilmelidir.

Milas ilçemize bağlı Bafa Mahallemizdeki Bafa Gölü kıyısındaki Beşparmak Dağları'nda günümüzden 6-8 bin yıl öncesine ait kaya resimleri bulunmuştur, bu da Bafa Gölü'nü çevresiyle birlikte eşsiz bir doğa ve kültür mirası hâline getirmektedir, bu kaya resimlerinin korunması için de acil önlem alınması gerekmektedir.

Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bir diğer konu: Muğla ili Kavaklıdere ilçesi bakırcılıkla ünlü bir ilçemizdir. Sadece Kavaklıdere değil, tüm Türkiye'ye bakır çerez kazanlarını yapmasıyla ve bakır el işlemesi ürünleriyle ünlü bir ilçemizdir. Ancak kuşaktan kuşağa aktarılan bakır el işlemeciliği sanatıyla uğraşan ustalar giderek azalmaktadır. Önceleri soframızda kullandığımız bakır şimdi vitrinlerde yer almaktadır. Bakır el sanatlarının korunması için istihdam sağlayıcı ve mesleğin sürdürülmesi için teşviklerin yapılması gerekmektedir. Kültürümüze katkı sağlayan tüm el sanatlarına da teşvikler sağlanmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Keşir...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli Bakanlık bürokratları; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmamın başında vefat eden Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Erdin Bircan'a rahmet diliyorum, ailesine ve sevenlerine buradan başsağlığını ifade etmek istiyorum.

Sadece birkaç hususun altını çizeceğim Sayın Bakanım. Öncelikle teşekkür etmek istiyorum; RTÜK'te aile dostu yapımlar konusu 2015 yılında Aile Bütünlüğünün Korunması Araştırma Komisyonumuzun bir çıktısıydı. Bu çıktı daha sonra Genel Kurula gelen bir kanunla düzenlenmişti ve yönetmeliğin çıkmış olmasını bugün sizden duyduk sunumunuzda ve bunun için teşekkür ediyorum. İletişim, medya sektöründen gelen biri olarak RTÜK'ün cezaları düzenleyen bir kurumdan ziyade aslında teşvik eden, olumlu örnekleri oluşturan bir kurum olmasını önemsiyorum. Rakamlardan ziyade, tabii, bütçeli işler televizyon işleri ama burada önemli olan aslında bir prestij ve devletin desteği önemli. Çünkü sinema sektöründe son yıllarda Türkiye'nin başarısındaki en büyük katkı Kültür Bakanlığı teşvikleri, bunun televizyon sektörüne de yansıtacağına hiç şüphem yok; onun için teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

Diğer yandan, Yurtdışı Türkler Başkanlığı ve TİKA marifetiyle geniş gönül coğrafyamızda büyük Türkiye idealine katkı veren projelerden dolayı hem kurumların çalışanlarına hem size tekrar buradan teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

Özellikle siz de konuşmanızın bir yerinde değindiniz, bu kamu spotları konusuna değinmek istiyorum. Ne yazık ki kamu spotları kamu kurumları tarafından satın alınırken şu masayı satın alır gibi satın alınıyor yani Kamu İhale Kanunu gereğince. Hâlbuki bunlar kreatif işler ve bu kreatif işlerde İhale Kanunu'nun, bu mevzuatın bu hâliyle doğru işlerin satın alınmasına engel olduğunu düşünüyorum. Başka yöntemler geliştirilerek yeni bir mevzuat oluşturulabilir belki çünkü kreatif işlerin masa, sandalye satın alınır gibi satın alınması bu anlamda bir kamu spotu çöplüğüne de neden olabiliyor zaman içinde. Tabii, şu da var: Her şeyi devletin marifetiyle kamu spotu ve bir didaktik yöntemle değil... Bugün dünyada farklı yöntemlerle bir şey öğretmek, anlatmak istediğimizde sinema çok önemli bir etken ya da televizyon karakterleri çok önemli bir etken. Burada –tutanaklara geçecek ama olsun- iki örnek vermek istiyorum: Yani Empire State'i dünyaya tanıtan King Kong filmidir. Diğer yandan, bir otomobil firması –burada marka vermeyeyim ama- reklam maliyetlerini karşılaştırdığında,

baktığında daha yüksek bir maliyet çıktığı için Charlie'nin Melekleri dizisi bir otomobil markasının aslında reklamı için çıkmış bir dizidir ve birkaç sezon yayınlanmıştır. Aslında bunun kamu spotu, spot, iletişim ayağının tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Eğer biz insanlara kültürel bir mesaj vermek istiyorsak doğru insan olma adına ya da gençlere bağımlılıkla ilgili mesaj vermek istiyorsak televizyon ve sinemanın temel karakterleri içinde bunu senaryoların içinde verebileceğimizi düşündüğümü ifade etmek istiyorum.

Diğer yandan, ekolojik turizme konuşmanızda yer vermenizden dolayı özellikle şehrim adına çok mutlu olduğumu ifade etmek isterim, sizinle daha önce yaptığımız görüşmelerde de bunu konuşmuştuk. Bizim gibi yüzölçümü küçük ama doğal kaynakları çok zengin olan, orman, nehir, su, deniz, tarihi mirası olan şehirlerde büyük otellerle 5 yıldızlı turizm yapma şansımız yok çünkü yüzölçümümüz çok küçük. Mesela şunu söyleyebilirim: Düzce'de bugün sadece Elmacık Dağı'nda -Düzce'nin güney dağlarından bahsediyorum- 23 yayla bulunmaktadır. Burası yayla koridoru oluşturacak şekilde yayla turizmine açık bir alandır. Diğer yandan, 10'dan fazla göl ve göleti vardır, ayrıca İstanbul ve Ankara'nın tam ortasında olması hasebiyle ekolojik turizm için son derece doğru bir adrestir. Bizim yaptığımız bir master plan çalışması var, taslak aşamasında; "Yüzde 100 doğadadır." sloganıyla biz böyle bir taslak çalışma yaptık, ilerleyen zamanda bu çalışması size de takdim etmek istiyoruz. Çünkü biliyorum ki büyük şehirlerdeki insanlar özellikle ekolojik turizm için yurt dışına gidiyorlar ve bu rakamlar elimizde mevcut, bu çok üzüntü verici bir şey. Bizim İstanbul'a mesafemiz 180-190 kilometre yani biz sadece İstanbullulara bile talibiz ekolojik turizm açısından ama bu master plan çalışmasının merkezden yani Bakanlık nezdinden desteğe ciddi ihtiyacı var.

Tabii, şunu da ifade etmem lazım: Düzce sadece coğrafi güzellikleri olan bir şehir değil, aynı zamanda kültürel zenginliği olan bir şehir. Bugün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde hangi insan kimliği varsa bu kimliklerin hepsini barındıran bir şehir çünkü Osmanlı'nın son döneminde Osmanlı toprak kayıplarıyla göç aldığı bölgelerin, Rumeli'de, Balkanlarda, Kafkaslarda göç aldığı bölgelerin insanlarından oluşturulmuş yeni bir şehir, Osmanlı için de yeni bir şehir. Öyle olduğu için bir kültürel mozaiki de taşıyor. Onun için, bizim şehrimiz hem bir kültürel açık hava müzesi hem bir gastronomi açık hava müzesi. O anlamda, ekolojik turizm açısından değerlendirilmesi hususunun özellikle altını çizmek istiyorum.

Günün başından itibaren kültür ve sanatla ilgili çok şey söylendi ve bazı eleştiriler yapıldı. Kültür, sanat ve tarih; aslında biz kadim bir mirasın taşıyıcılarıyız. Yani biz o mirasın üzerine oturmakla beraber bu mirasın gelecek nesillere taşınmasındaki en önemli aktörleriz; sizler, politikacılar, sanatçılar. Bu coğrafyada bu miras binlerce yıldır üst üste birikerek geliyor ve bütün bu birikim aslında bizi oluşturuyor. O anlamda bu bizi taşımak, gelecek nesillere taşımak hepimizin görevi ama bezen insanoğlu unutuyor, unuttuklarımızı hatırlamamız gerekiyor.

Bugün "kültür ve sanat" dediğimizde -sabah çok hoş olmayan bir tartışma oldu arkada belki fark ettiniz, fark etmediniz- özellikle muhafazakâr iktidarların en çok kendilerince, tırnak içinde söylüyorum, dayak atılmaya kalkılan alanlardan biri ama bunu kesinlikle kabul etmediğimi ifade etmek istiyorum. Bununla ilgili bir şey söyleyeceğim, 1926'dan bir örnek vereceğim size: Dönemin İstanbul Valisi Muhittin Üstündağ'ın 1926 yılı 25 Ekimindeki Türk müziği yasaklarıyla ilgili çok hazin bir cümlesi vardır. Bakın, bazen biz unutuyoruz ama tarih unutmuyor. Diyor ki 25 Ekim 1926'da Muhittin Bey: "Alaturka musiki bugün itibarıyla ilga edilmiştir ve artık ancak tarih kitaplarından okunacaktır." Zimnen bu yasak elli yıl devam etti, 1976'da Türk müziği konservatuarları açılana kadar. Bunu bizler unutabiliriz ama tarih unutmuyor. Bir başkası; tabii, bu çok biliniyor, Aşık Veysel'in dönemin Valisi Nevzat Tandoğan tarafından Ankara'ya alınmaması.

Biz bu yasakları geçiren bir ülkeyiz. Bu yasakları göz ardı edenlerin ya da görmezden gelenlerin bugün aslında söyleyecek çok sözü olmadığı kanaatindeyim.

Ben tekrar size ve ekibinize başarılar diliyorum.

Bütçenizin şimdiden hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN –Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimiz lütfen lambalarını söndürsünler çünkü burada belirlenmiş bir sıra var, o sıra çerçevesinde söz vereceğim, rica ediyorum.

Komisyon üyesi olup söz almak isteyen başka vekilimiz var mı?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ben varım.

BAŞKAN – Sayın Erim, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Benim beş dakika hakkım yok mu?

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, siz konuşma hakkınızı Sayın Bal’a devrettiniz. Sizin yerinize Sayın Bal’ı konuşturduk. Sayın Tatlıoğlu öyle söyledi bana.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O, on dakika milletvekili olarak konuştu, benim kendi adıma beş dakika konuşma hakkım yok mu?

BAŞKAN – Peki, kendisi on beş dakika konuştu, beş dakika da size verelim. Ben sadece sizin söylemenizden hareket ediyorum.

Buyurun Sayın Erim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın üyeler, kıymetli bürokratlar ve çok değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyor, kandilinizi kutluyorum.

Edirne Milletvekilimiz merhum Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanımızın sunumunda belirttiği konulardan yapıcı olarak bahsetmesi beni mutlu etti. Zira, tarihimizi, medeniyetimizi bilmemiz geleceğimizi bilmemiz, geleceğimizi inşa etmemiz açısından önemli, turizm ve kültürel açıdan önemli, Türkiye’mizi diğer ülkeler arasında hak ettiği itibar yönünden ve her açıdan hak ettiği yerde olması açısından önemli.

Matematikçi olarak tarih bilgim çok iyi olmasa da antik kentlerin, içlerinde var olan tarihî eserlerin tüm çıplaklığıyla bir an önce gün yüzüne çıkması 2023 vizyonu için gerekli.

Aydın Ortaklar Magnesia Antik Kenti Söke-Didim-Bodrum yolu üzerindedir, hatta yol içinden geçer. Çocukluğumdan bu yana gelir geçerim bu yoldan. Otuz yıldır devam eden kazı çalışması var. Ancak, kazı Başkanı Orhan Hocaya sordum “Bu hızla üç yüz yılda biter.” dedi. Ortaya çıkarsa bu şekilde, şu anda şu şekilde; yapılmayı bekliyor.

Aynı şekilde Karpuzlu-Milas arasındaki Labranda Antik Kenti ve Kuşadası Kadıkalesi Anıta Antik Kenti’nde kazılar on sekiz yıldır devam ediyor. Labranda, projesi hazır ama şu hâlde ve şöyle basit bir alet kullanıyorlar.

Nysa, Milet ve benzeri antik kentleri aynı şekilde kazılarının tamamlanmasını bekliyor. Masterua, Orthosia, Harpaşa ve benzeri antik kentlerine henüz el değmemiş.

Günümüz teknolojisinden faydalanılarak “Alet işler, el övünür.” misali, Kültür ve Turizm Bakanlığımız öncülüğünde, yerel kaynakları da harekete geçirerek, kazılar için on iki ay devamlı çalışacak şekilde makine parkı ve iş gücü istihdam ederek, önce devam eden kazılardan başlayacak şekilde, antik kentlerimizi bir an önce gün yüzüne çıkarmalıyız.

Yunanistan, İtalya, İspanya gibi hemen hemen Avrupa ülkelerinin tamamının gelirlerinin önemli bir kısmını turizm gelirleri oluşturmaktadır. Tarihî ve kültürel zenginliğimiz ortaya çıktıkça turizm gelirlerimiz artacak, ülkemizin kalkınmasına artı değer katacaktır.

Sayın Bakanım, seçim bölgem Aydın ili Nazilli ilçesinde 1936 yılında Atatürk tarafından hizmete açılan “Nazilli basmaları Nazilli’de dokunur” ve benzeri türküler, şarkılar yapılan, belgesellere konu olan Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası, Kültür ve Tabiat Varlıklarınca tescilli olmasına rağmen, şu anda terk edilmiş durumda sayılır. Zira, zamanında fabrika kapanınca Nazilli Belediyesine, daha sonra Adnan Menderes Üniversitesine devredilmiştir. 230 bin metrekare alanda kurulu 42 bin metrekare yekpare kapalı alan olan tesisi restore ederek millet bahçesi, müze ve fuar alanı olarak kullanabiliriz. Söz konusu fabrikada 50 binin üzerinde tescilli kumaş deseni, yine tescilli antika makineler mevcuttur.

Şu, Sümerbank, şöyle; bu da üstten uydu görüntüsü.

Yine Nazilli’de 1992 yılında temeli atılan ve geçtiğimiz yıllarda tamamlanan ancak kullanılmayan, zamanın Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1990’lı yıllarda Nazilli Belediyesine devredilen, daha sonra Adnan Menderes Üniversitesine, şu anda da Gençlik ve Spor Bakanlığına devredilmiş olan Nazilli Kültür Merkezinin Bakanlığımız tarafından hizmete alınması çok yerinde ve uygun olacaktır. Yaklaşık 11 bin metrekare arsa üzerinde 8 bin metrekare kapalı olan kültür merkezinde iki adet orkestra çukuru bulunan, tam teçhizatlı sahnesiyle salon ve çok sayıda çok amaçlı salonlar, fuaye ve benzeri bulunmaktadır. Yalnız Nazilli’ye değil, Aydın ilinin batı kesiminde bulunan Sultanhisar, Yenipazar, Buharkent, Karacasu, Bozdoğan, Kuyucak ilçelerini kapsayan 500 bine yakın nüfusa hizmet edecektir. Bölgede, tiyatro, konser, panel, konferans ve benzeri etkinlik yapacak yeterli fiziki alanlar olmadığı için vatandaşlarımız kültürel açıdan fakirdir.

Sözlerime son verirken, 2019 yılı bütçesinin hayırlı olmasını ve Sayın Bakanım Mehmet Nuri Ersoy ve ekibine başarılar diler, saygılar sunarım.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 2019 yılı bütçenizin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Şimdi, zekânın mahiyeti konusunda tartışma var. Zekâ, biyolojik, genetik olarak mı geliyor; yoksa bu, sosyal çevrenin ürettiği bir değer mi? Ben şahsen her ikisinin de olması gerektiğine inanıyorum. Bunun genetik tarafı da var, biyolojik tarafı da var, sosyal çevresi de var. Bunu nereden biliyoruz? Bunu herhâlde şuradan ispat edebiliriz: Nobel ödülü alan Profesör Aziz Sancar’ın DNA’sı, biyolojisi, vesairesi dünyadaki ırklardan çok farklı değil. Bence bütün insanlar bu yönden eşit ama o sosyal çevredir ki, eğitimidir ki bu eşit olarak insanlara verilen, daha doğrusu, ırklara verilen bu yeteneği, sosyal çevre, eğitim, kültür geliştiriyor, farklılaştırıyor ve sizi bir adım öne çıkarıyor. Dolayısıyla, bilimsel araştırma yapabilmek için elbette biyolojik akli denge, biyolojik şartlar gerekli fakat bu, yeterli şart değil. Yeterli şart, akademik özgürlük, fikir özgürlüğü, ifade özgürlüğü, spekülâtif düşünceye izin ve teşvik vermek. Üniversiteler, fikirlerin çarpıştığı bir yerdir, orada kalemlerle ve makalelerle savaş yapılır. Burada, bu makalelerle, spekülâtif düşünceyle savaşmak, onları yasaklamak, onları toplumdan tecrit etmek bir ülkeye yapılabilecek bence en büyük kötülüktür. Dolayısıyla, şu anda akademik dünyada insanların farklı fikirlerinden dolayı oralarından uzaklaştırılmaları bence en büyük zarardır diye düşünüyorum. İnsanları serbest bırakalım, yazsınlar, makalelerini ortaya koysunlar; eğer içimizde bunu anlayabilecek, becerebilecek, karşı cevap verebilecek başka akademisyenler varsa da onlar buna cevap versinler. Ben

toplumun ortalama zekasına güveniyorum, her iki tarafı da okuyup kimin haklı kimin haksız olduğunu oradan çıkarabilirler. Ama maalesef böyle bir şey şu anda bu ülkede yok. Dolayısıyla Sayın Profesör Aziz Sancar'ın başarısını acaba Türkiye'nin hanesine mi yazacağız yoksa Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunduğu üniversitenin hanesine mi? Kimde başarı? Aziz Sancar'ın DNA'sında, biyolojik aklında vesairesinde bir değişiklik olmadığına göre herhâlde bunu üreten kültürel ortam var. Bunu Türkiye üretmedi, oradaki üniversite üretti. Diyebilirsiniz ki: "Orada, laboratuvarında deney yapacak alet, edevat, aygıt vesaire çok daha fazlaydı, Türkiye'de bu yok." Ben o zaman şunu derim: Suudi Arabistan en fazla ekonomik gücü olabilen böyle bir laboratuvar donatabilir, yapabilir ama o laboratuvarından böyle bir bilim adamı çıkmaz çünkü Suudi Arabistan'daki atmosfer buna müsait değil. Türkiye'de, maalesef, son yıllarda geldiğimiz atmosfer de bu. Bilim, sanat, edebiyat, şiir, roman yetiştirmeye uygun değil; ülke giderek fikir açısından çölleşiyor. Sayın Bakanım, bunun önüne mutlaka geçmeniz lazım. Son on beş, on altı yılda bu ülkede değer üretilmiyor, değer tüketiliyor. Bu değer tüketiminin sonucu, bizi şu anda tam oraya varmasak bile çok yaklaştırdı, Gobi Çölü'ne yaklaştık yani bizim fikrî hayatımız tam bir çölleşme hareketinin içinde. Birincisi bu.

İkinci söyleyeceğim şey şu: TİKA'yla ilgili bir iki husus söylemek istiyorum. TİKA, 2017 yılında 304 milyon TL, 2018 yılında 317 milyon TL, 2019 yılında konulan ödenekte 465 milyon TL kendi bütçesinden harcıyor. Ayrıca, 2016 yılında 7,9 milyar TL harcamış, bunun 6,7 milyarı kamu kurum ve kuruluşlarından. Dolayısıyla, 2003-2017 arasında kendi çıkardığı raporlardan önemli bir kısmı son altı senede olmak üzere 34 milyar dolar harcamış. Bu iyi bir şey Türkiye'nin dışarıdaki imajı için; özellikle Balkanlar'daki ecdat yadigarı kalan eserlerin onarılması, bakılması; gittiğimiz zaman, gördüğümüz zaman içimiz, göğsümüz kabarıyor fakat bütçe hakkı olarak biz bu güzel işlerin yapılması için harcanan paranın nasıl etkin kullanıldığını bilmek zorundayız; 1 kuruşluk iş 10 kuruşa mı yapılıyor, 10 kuruşluk iş 20 kuruşa mı yapılıyor bunu da bilmek zorundayız. Dolayısıyla, sizden istediğimiz Sayın Bakanım, bu diğer kuruluşların TİKA üzerinden yaptığı harcamaları bütçelerinin ilgili yılı bütçesinde nerede gösterildiğini bizim takip etmemiz açısından lütfen bize yol gösterin, bunu bize söyleyin; biz de Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak millettten aldığımız bütçe hakkı çerçevesinde bunu denetleyebilelim, bunu görelim ve yapılan bir yanlışlık varsa da bunu kamuoyuyla paylaşalım.

Sayıştay raporlarıyla ilgili bir iki şey söyleyecektim ama zamanım kalmadı, Başkan eminim ki sözümü kesecek. Orada söyleyeceğim şey şu: Sadece sizinle ilgili değil, şu ana kadar görüşülen bütün bakanlık bütçeleriyle ilgili olarak Sayıştayın ortaya koyduğu rapor, gerçekten ortada bir keşmekeş olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla, bütün personelin bu devlet muhasebesi konusunda yeniden bir eğitimden geçirilmesi, yeknesaklığın sağlanması gerekiyor diye düşünüyorum. Sizin Bakanlığınızla ilgili Sayıştay raporlarında da bu tür bulgular var.

Son olarak şunu söylüyorum: Sayın Bakanım, Uşak'ın Ululbey ilçesinde Blaundus diye bir harabe var. Bu harabe, denildiğine göre, ikinci bir Efes. Bununla ilgili herhangi bir kazı çalışması var mı? Türk turizmine, yöre turizmine kazandırılmak için bir plan proje var mı, onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Sayın İbrahim Aydemir...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, şahsınızda bütün heyeti saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar, bugün çok hususi bir gün. Bugünkü atmosfer, barış dilini, huzur atmosferini tesis edecek hâli mutlaka hepimize sirayet ettirecek bir atmosfer olmalı. Efendiler Efendisi'nin dünyayı teşrifinin öncüsü olduğu bir zaman, bir vakit dilimidir. Dolayısıyla bugünü, bu hâli, bu vakti kutluyorum.

CHP'li değerli milletvekilimize rahmet diliyorum, Allah gani gani rahmet eylesin. Kendisi çelebî meşrepli birisiydi, yakinen tanıdık, beyefendilik timsaliydi. Dolayısıyla minnetle anacağız.

Efendim, biz AK kadro, bütün hakşinas, bütün ehlicivdan insanlar tarafından takdir edilir ki iktidar bulduğundan bugüne eşi emsali görmemiş hizmetler hayata sunmuştur. Bunun bir şubesi Kültür ve Turizm Bakanlığıdır. Bu alanda yaptığımız hizmetler hakikaten muhalif bakış açısı serdedenlerin zihin haritalarının böyle çok kırıntı misali köşesinde bile yer alamaz, o kadar net söylüyorum. On altı yılda kaydettiğimiz süreç bize ait, manamızı ifade eden, ortak vicdanı seslendiren ve her biri heyecan oluşturan değerlerimize dönüş, sahipleniş, değerlerde diriliş ve değerlendirme sürecidir. Başka bir deyişle Türkiye'nin kendini fark etmesi ve bulması dönemidir; ülkenin kendi temellerinde yeniden yükseliş dönemidir; arkadaşlar, bu dönem, kendimiz olma dönemidir, elhamdülillah. Bu on altı yıllık dönemin özünü budur, kendimiz olma dönemidir, Kültür Bakanlığı bağlamında, özellikle altını çiziyorum. Bu hâli, küresel gidişatı iyi okuyanlar ve özümzeye sahip çıkanlar Hakk'a teslim babında anlayacaklardır. Türkiye'nin bu süreçte en hızlı ilerleyiş katettiği alanlardan biri bu Bakanlıktır. Bu noktadaki AK yaklaşım kârlılığa yönelik değil, değerlerimizi takdim ve takdir yaklaşımıdır. Bu, kültürel ve turistik kaynak ve potansiyelin akli biçimde çağın gereklerine uygun olarak sunumudur. Bizi asırlara hükmettiren gücün ve onu besleyen hoşgörü, insan sevgisi ve adalet hasletlerimizin vurgusudur. Bu noktada AK dönemin en hayati yatırımı, yerini ve yurdunu bilen kuşakların yetişmesine sağladığı destektir. Anadolu topraklarını ilim, irfan ve hikmetle yoğuran ecdadımızın yadigarlarına vefadır, Türkiye'yi küresel ölçekte hak ettiği azamet ve değerlerle tanıtmaktır. Sayın Cumhurbaşkanımızın "Nasıl kökleriyle bağı kopan bir çınar kurursa, medeniyet birikimiyle irtibatını koparan bir ülke de fikri kuraklığa maruz kalır. Yüzyıllara sarı ilim deryasından istifade etmeden özgün eserler verilemez. Geçmişî yok sayarak geleceğe yürünemez." vurgusu böylesi bir ufkun kaydedilmesinde esas oluşturmuştur. Yine Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle: "Yeni Türkiye'nin aydınlığı, varlığını karanlığa borçlu olanları rahatsız etse de bu ufuk asla karamayacak, köklerine bağlı gençliğimiz kendi kültür ve irfan hazinelerimize sahip çıkacaktır. Ne Batı'yı bilen ne de Doğu'yu özümsememiş, parçalanmış karakterlerle değil, yerini, yurdunu kültürünü bilen kuşaklarla yolumuza devam edebiliriz." diyor Sayın Cumhurbaşkanımız. İşte biz her alanda böylesi bir yüksek düşünceyle 2023'e yürüyoruz.

Sevgili Başkanım, ecdat ve sanat mirasının bir başka aktarımla medeniyet bereketlerinin korunması birer nadide kültür ve turizm değerleri olarak takdimde Bakanlığımızın çalışmalarına her vesile medyunuşkran olduğumuzu söyledik. 4'üncü bütçeyi yapıyoruz, hakikaten bir inşirahla, bir yürek ferahlığıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçelerinde söz aldık, konuştuk çünkü –diğer bakanlıklarda da öyle ama- burada çok özel bir zemin oluşturduk biz. Bu hâli, biraz önce söylediğim gibi, ehlicivdan olanlar zaten hak teslimi babında yerine koyuyorlar.

Efendim, küllenmeye terk edilmiş ecdat yadigarlarının yeniden ortaya çıkarılması bizim ruhumuzu tasvir eden, ne ki çürümeye terk edilmiş tarihî eserlerin ihyası noktasında AK PARTİ dönemi cumhuriyet tarihinin en fazla dikkat ve hassasiyetin gösterdiği dönem olmuştur.

Değerli Bakanım, bir somut örnek vereceğim size, Erzurum'la ilgili, seçildiğim seçim bölgemle ilgili. Çok geçmişte değil 2000'li yılların başında. Erzurum'da Kavak Mahallesi diye çok eski, kadim bir yerleşim merkezi var, orada Kavak Camisi tarihî bir camidir. O yıllarda siyaset yapan, Parlamentoda Erzurum'u beş dönem temsil etmiş -ismini açmıyorum, kendisini saygıyla anıyorum, yaptığı hizmetlere de teşekkür ediyorum- bu camiye dönük bir tadil girişiminde bulunmuştu, öncüsü o olmuştu, çatısı

tamir edildiği için -samimi söylüyorum, abartmıyorum, ben Erzurum’da yerel gazetesi olan birisiyim-günlerce o hâli tebci eden, o hâli yücelten, teşyii eden, takdir eden haberler yapmıştık. Şimdi Erzurum’da bütün eserlerimiz, sadece tarihi eserler değil, hepsi dört başı mamur bir hâle getirildi. Buna öncü olan bu Bakanlıktır. Bu Bakanlıkta hizmet eden bürokratlarımız, Bakanlarımız her türlü takdirin hakkı onların üzerindedir, ben de bu ifadeyi burada kayda geçiyorum, temsil ettiğim insanlar adına bunu yapıyorum.

Efendim, Türkiye “Her alanda koşuyor.” dedik, “Yeni bir diriliş dönemi yaşıyor.” dedik. Bir tespit, hususi bir tespit, gene bir hususi bir isimden, zirve isimden, doruk bir isimden, Sayın Cumhurbaşkanımızdan. “Siz geride kaldığımızda önünüzde birileri mutlaka var demektir. İster istemez onları takip etmek zorunda kalırsınız. Ülkemizin sıkıntısı, son birkaç asırdır diğer medeniyetlerle, kültürlerle olan iletişimini tek taraflı yapmış olmasıdır. Sadece aldık, sadece takip ettik; kendimiz bir şey üretmedik, kendimiz örnek olmadık. Bugün bölgesinde ve dünyada yeniden iddia sahibi olan bir ülke, bir toplum hâline gelme mücadelesi verirken işte bu ilişkiyi de yeniden kurmak mecburiyetindeyiz.” diyor Sayın Cumhurbaşkanımız. Muhteşem bir tespit ve bu tespit üzere dizayn edilmiş politikalar ve bu politikaları hayata süren, hayata yansıtan bir kadro. Bu kadroya medyunuşürkanız. Bizim ufkumuz ve kararlığımız da bu tespit üzeredir. Biz ak kadro, küresel ezberleri bozan bir kadroyuz, her alanda bunu yaptık, hususen kültür alanında bunu yaptık. Biraz önceki konuşmacı beyefendi, Aziz Sancar bağlamında Amerika’yı tebci eden, yücelten ifadeler kullandı. Bizim değerimizdir o ve o değerden neşet etmiş, açığa çıkmış bir yüksekliktir. “Suudi Arabistan’da şu kadar imkân var, orada niye çıkmıyor?” diyorsunuz. Amerika’dan çıkıyor...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yok, öyle demedim, üniversitemizin kaynağı yok, laboratuvarları yok...

BAŞKAN – Son on saniyeniz Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar, Türkiye’de AK PARTİ’yle beraber üniversiteler, kültür ocakları, hikmet ocakları hiçbir dönemde olmadığı kadar maddi imkânlarla donandılar ve oralardan neşet eden çok sayıda bilim insanı çıktı.

CAVİT ARI (Antalya) - Nerede? Onlar da kaçtı zaten.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ağabeyciğim, onları görmek için göz lazım!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Üç tane say da biz de bilelim, üç tane!

CAVİT ARI (Antalya) - Bir tane örnek ver de bilelim o zaman.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar...

CAVİT ARI (Antalya) - İlk 500’e giren bir tane Türk üniversitesi söyle de biz de bilelim.

BAŞKAN – Sayın Aydemir... Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen ya!

Sayın Aydemir, süreniz bitti lütfen son cümlelerinizi alayım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, sürem bitti ama laf atmalar oldu Sayın Başkanım. Bir de bizim ekipten konuşmayanlar da oldu Değerli Başkanım, bir iki not daha düşeceğim ben.

Şimdi arkadaşlar, “kâfir” kavramı gerçeği örtten anlamındadır. Gerçeğin üstünü örtmemek lazım. Noksanımız varsa noksanları konuşalım ama ehlicidan olalım, böyle bir şey yok. Dışarı çıktığımızda millet çok farklı şeyler söylüyor şu inkâr hâline. Böyle bir şey yok.

Değerli Bakanım, Erzurum’da çok özel bir zaman dilimi yaşanmıştır. Burada Vakıflar Genel Müdürlüğümüz var -nitelik abidesi bir kardeşimiz- o biliyor. 1048 yılı Türk tarihinin eşi emsali görülmemiş bir zaman dilimidir; Pasinler Zaferi’nin olduğu tarih ve o tarihte aynı zamanda -sevgili hocam da burada-

Türk tarihinde ilk vakıf senedinin imzalandığı bir vakiadır, 1048. Biz birkaç bütçede bunu söyledik Hakan Çavuşoğlu Bakanım müzahir oldu, Değerli Genel Müdürüm de öyle, Pasinler’de vakıf anıtı kurulması yönünde bir gayretimiz oldu Bakanlığımızın, Genel Müdürlüğümüzün, bu çalışma devam ediyor. Ben, bunun bir an önce bitirilmesini özellikle sizden istirham ediyorum, bu çok çok mühim.

Aslında konuşmamda TİKA’ya dair notlarım vardı ama zaman bitince Sevgili Başkanım hâl böyle oldu ama sizinle iftihar ediyoruz, kurumla iftihar ediyoruz.

BAŞKAN – Yazılı verirsiniz arkadaşlara onu da.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hepinize saygı sunuyorum. Hayırlı uğurlu olsun inşallah.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Bakan, Değerli Bakan Yardımcıları, bürokratlar ve basın emekçileri; hepinize merhaba.

Öncelikle tüm Müslüman âleminin Mevlit Kandili’ni kutluyorum. Hayatını kaybeden CHP Milletvekili için de CHP ailesine ve kendi ailesine başsağlığı diliyorum, Allah rahmet eylesin.

Burada konuşmama başlamadan önce de Hakkâri Vekilimiz Leyla Güven’in açık grevini buradan selamlıyorum.

Sayın Bakan, ben öncelikle biraz kısa kısa bazı şeylerde -aslında biraz soru gibi de olacak ama- sitemlerimizi de dile getireceğim.

Sunumun tümünde Bakanlığın gerçekleştirdiği icraatlardan söz ediliyor ancak tüm bu icraatlarda çok dilliliği ve çok kültürlülüğü savunan bir Bakanlık vurgusuna rastlamamaktayız. Bakanlığın ülkenin tüm kültür ve dil çeşitliliğini sahiplendiğine dair bir yaklaşım ne yazık ki bu sunumda da yer almıyor. Kültür Bakanlığının bu ülkenin tüm kültürel mirasını sahiplendiğine ilişkin güçlü vurgular yapması gerekiyordu, sizce de öyle değil mi?

2019 yılı, (2018/6) sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’yle “Profesör Doktor Fuat Sezgin Yılı” ilan edildi. Aynı biçimde, bu toprakların kültürel değerleri olan diğer şahsiyetlerle ilgili de benzer uygulamalara gidilmesi düşünülüyor mu? Örneğin, Cumhurbaşkanına 2020 yılının Musa Anter yılı ya da Ahmedî Hani yılı ya da Gomidas Vartabed yılı olarak ilan edilmesini önermeyi düşünüyor musunuz? Aslında bu sabah bunu yazarken rahmetli Musa Anter’i yazdım ama ne yazık ki bugün, Musa Anter’in katil zanlısı olan kişinin Şırnak’ın bir beldesinde AKP belde belediye başkanlığı için aday adaylığı başvurusu yaptığını öğrendim. Bunu da kamuoyunun bilgisine sunmak istiyorum.

Yine, bu Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı sadece Türklerin kültür ve tarih mirasıyla ilgili mi faaliyet göstermektedir? Bu ülkede yaşayan her halkın kültür ve tarih mirası bu Başkanlığın faaliyet alanına girmekte midir? Bu ülkede daha önce de yaşayan ve hâlen yaşayan Kürtler, Süryaniler, Ermeniler, bir kısmı göç etmek zorunda kalan bu diğer topluluklar akraba değil mi? Hani, onu belirtmek istiyorum.

Sunumda “Üzerinde yaşadığımız topraklar doğusu ve batısıyla âdeta bir kültür mozağıdır.” deniyor fakat kayyum idareleri bu kültür mozaiklerini tahrip ediyor. Örneğin, Van’da -Garo Vekilim de değindi- Ermeni mezarlığının üzerine tuvalet yapılabilir.

Bir de şu durumu belirtmek istiyorum: Siz her ne kadar Türkiye’yi bir mozaik olarak görseniz de bizim anlayışımıza göre, Türkiye bir ebru sanatını temsil ediyor çünkü her şey karışmış durumda, birbirine bir geçişkenlik durumu söz konusu. “Mozaik” olarak nitelemek de benzetmek de bence kısmen bize karşı kullanılan -bu terimi de kullanmayı çok sevmiyorum ama- bir bölücülüktür çünkü

mozaik, parça parça birleştirilen renklerden ya da farklılıklardan oluşuyor. Biz bu durumu, Türkiye'deki durumu "ebru" olarak nitelendiriyoruz ve böyle olmasının da ülkede toplumsal barışın sağlanmasına katkı sunacağını düşünüyoruz.

Yine, sunumda "Somut olmayan kültürel miras alanında UNESCO'ya en çok unsur kaydettiren 5 ülkeden biridir." dendi. Peki, ifade edilenler dışında, niçin, örneğin, Kürt kültürünün önemli bir geleneği olan "dengbejlük" yani sözel tarihî ezgisel anlatım, somut olmayan kültürel mirasımız olarak görülmeyip listeye dâhil edilmemiştir. "Dengbejlük" bu toprakların somut olmayan kültürel mirası değil midir? Sizden bir cevap olarak da bu konuya ilişkin fikrinizi açıklamanızı bekliyoruz.

Bir de sunumda Bakanlığınızın sinema filmleri ve dizilere sağladığı destekten söz ediliyor. Bu filmlerden kaç tanesi Türkçe dışında bir dilde çevrilmiştir. Örneğin, Kürtçe ya da Ermenice sinema filmlerine ve dizilerine de destek veriyor musunuz?

Yine, Türkiye sinema müzesinin kurulacağından da söz edildi sunumda. Örneğin, Yılmaz Güney de bu müzede yer alacak mı, yoksa yine maalesef ki tekçi bir yaklaşımla sadece Türkçe ve Türk sinemacılar mı burada işlenecek?

Yine, Sayın Bakan, sunumunuzda "Bakanlık olarak zengin tarihsel geçmişiyle çok çeşitli kültürlerin yeşerip gelişmesine sahne olan ülkemizin bu özelliklerini içeren kültür merkezlerini hizmete kazandırmaya önem veriyoruz." dediniz. Ancak biz biliyoruz ki bu iktidar, KHK'lerle Kürt dili, edebiyatı ve tarihiyle ilgili çalışmaların önemli merkezlerinden olan İstanbul Kürt Enstitüsünü, Kürt Yazarlar Derneğini, Mezopotamya Kültür Merkezini, KÜRDİ-DER'i kapattı. Kültürleri yeşertmek, zenginleştirmek AKP için bir amaç olmamıştır maalesef ki, dönemselsel olarak bir araç olmuştur sadece. Türkiye'de on altı yıllık AKP iktidarları döneminde söylendiğiyle çelişen bir yönetim maalesef ki ortaya çıkmıştır.

Yine, ulusal ve uluslararası düzeyde kültür, sanat etkinliklerini düzenlediğinizi söylediniz ancak daha geçtiğimiz temmuzda 18'incisi yapılması planlanan Munzur Kültür ve Doğa Festivali yasaklandı. Bir süre önce OHAL bahanesiyle yasaklanan festival, OHAL kalktıktan sonra da yasaklanmıştır.

Yine, Diyarbakır'da, Sur'da Dört Ayaklı Minare'nin restorasyonuna ilişkin de birkaç şey paylaşmak istiyoruz. Maalesef ki Sur'un durumu, kabul edilemeyecek bir restorasyon çalışmasıyla karşı karşıya. Hani, milattan önce 7.500'lü yıllara dayanan Suriçi'nin iş makineleriyle yıkıldığı görüntüleri tüm kamuoyuyla da paylaşıldı. Burada tarihî camiler, kiliseler maalesef ki aslına aykırı bir şekilde bir restorasyondan geçirildi, beton bloklara bazalt taşlar yapıştirilerek bir nevi bir restorasyon yapıldığı iddia edildi ancak kendi özelinden tamamıyla çıkmış bir durumda.

28 Aralık 2016 tarihinde imar planına göre 6 karakol ve yol genişletme planı, buna göre içeride olup da tescilli olan yapıların yıkımı öngörülüyordu. Dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İmar Müdürü "Tescilli yapıları kurul koymuş, kurul kaldırabilir." açıklamasını yaptı. Hani "Burada tescil olup olmaması önemli değil, biz istediğimizde yıkarız." demek isteniyor.

Yine, İçkale'de çevre düzenlemesi yapıldı. Arkeolojik yere beton döküldü. Altından katman katman tarih çıkıyor ama maalesef ki tarihî bu katmanlar da yok edildi. "Çarşıya Şewiti" denilen bölgede de restorasyon yapılıyor. Oraya girildiğinde tipik bir İç Anadolu mimarisi var. Ankara Kalesi içerisindeki restorasyon ile Sur birbirinin aynısı şu an yapılan restorasyon sonrası yani Sur olduğu anlaşılıyor. Hani, tamamıyla bu yapılan restorasyonların hafıza kırımına ve kültür kırımına neden olduğu tüm kamuoyunca da bilinmekte.

Maalesef ki Sur'daki taşlar çalındı. Devletin görevi, bunları saklamak ve restorasyonunda kullanılmak üzere ancak bu tarihî bazalt taşlar, sütunlar çalındı ve buna göz yumuldu maalesef ki.

Yine, bunlarla birlikte, Batman’da, Hasankeyf’te, on binlerce yıllık tarihi olan, binlerce tarihî yapının var olduğu Hasankeyf’te elli yıllık bir baraj için maalesef ki Hasankeyf gibi bir kültür mirası da yok edilmiş durumda. Göstermelik birkaç parça bir şeyin taşınması bu tarihin yok olmasını önleyemeyecektir.

Yine, bunlarla birlikte, kültüre karşı başlatılan bu imhacı, maalesef ki, yaklaşımı da tekrardan herkesin görmesi için şu örneği vermek istiyorum: Van Müzesi’nde görevli olan arkeolog -sadece Türkiye’de bir kişi var- Urartu dilinde ve çivi dilinde okuması olan tek kişi, doktorası var, uluslararası makaleleri var, araştırmaları var, Urartu çalışmalarında otorite olan İtalyan Profesör Salvini’yle çalışmış bu şahıs sadece KÜRDİ-DER’e üye olduğu için son KHK’yle ihraç edildi. Şu an Türkiye’de bu dili bilen tek kişi ve maalesef ki bu ülkenin kanunlarına göre kurulmuş bir derneğe üye olduğu için ihraç edildi. Şu an yurt dışından öğretim görevlisi olarak çağırılıyor bazı üniversiteler tarafından ama yurt dışı çıkış yasağı olduğu için de gidemiyor.

Bununla birlikte, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde de yani sarayda da Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu oluşturuldu yani bir gölge bakanlık bizce bu durum. Bir karar verilirken kendiniz veya Bakanlık bürokratları mı veriyor, yoksa sarayda kurulan gölge kurul mu karar veriyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kaçmaz, son cümlelerinizi alayım.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Biraz daha vakit alayım.

BAŞKAN – İki dakikanız var.

Buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Tamam Başkanım.

Öncelikle Sayın Çelebi’nin bir iddiasına da karşı çıktığımı da belirtmek istiyorum. Sayın Çelebi, Hazreti Nuh’un gemisinin Ağrı Dağı’nda olduğunu iddia ediyor ama Kur’an-ı Kerim Hud Suresi 44’üncü ayette Cudi Dağı’nda olduğuna ilişkin açık ifade var. Yine, yüzyıllardır devam eden sefîne kutlamaları, daha önce, İslamiyet’ten önce de Hristiyanların ve diğer dine mensup Ezidilerin de kutladığı Cudi Dağı’nın tepesinde olan bir alan var, şu an eski tarihlerden kalan bir ibadethane olduğuna ilişkin de bilgiler var. Yine, Hazreti Nuh’un gemisinin bulunduğu yerde...

BAŞKAN – Sayın Çelebi ne yapar eder sahip çıkar oraya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O alana girmeyecektin, yanlış yaptın.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Yok, hep “Ağrı” diyor. Karşılıklı tartışırız bunu.

“Heştan” denilen yani Kürteç’de 80’ler denilen Hazreti Nuh’un gemisinin Cudi Dağı’na geldiğinden sonra ilk kurulan köy olduğu iddia edilen bir köyümüz var Heştan denilen, Kur’an-ı Kerim’de de bu şekilde 80’lerden bahsediliyor. Burada maalesef ki bu yapıların hiçbiri hak ettiği değeri görmüyor. Şırnak’ta Gutiler, Babil, Med, Asur ve daha birçok medeniyetin ev sahipliği yaptığı bir bölgede olmasına rağmen gerekli ilgiyi görmüyor. Tüm bunlarla birlikte özellikle kayyumların son dönemlerde belediyelerde kültür üzerine yoğunlaşan kurumları kapatması da açıkçası bölgedeki kültüre, devletin kültüre yaklaşımı konusunda hani kendini aslında ele veriyor. Sadece şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede toplumsal barış istiyorsak gerçekten bu ülkede sadece Türklerin olmadığını, sadece Türklerin tarihi olmadığını bilmemiz gerekiyor. Siz nasıl ki Türklerin tarihini, kültürünü koruyup kollamak istiyorsanız diğer milletler ve diğer etnik kökenler de kendi kültürünü, tarihini öğrenmek istiyor. Bunu

belirtmek isterim. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı var ama sadece Türkler mi akraba? Hani etnisiteyle alakası yoktu bu Türk üst kimliğinin? Hani bu durum çözülmediği sürece maalesef bu topraklara huzur gelebileceğinden endişemiz var.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Arkadaşlar, 22 misafir milletvekilimiz, hâlihazırda şu an görünen 2 Komisyon üyemiz var, onun dışında Komisyon üyelerimizden söz almayı da almak isteyen var mı arkadaşlar? Yok.

Yaklaşık tahminim saat 21.30'a kadar sürecek olan bir çalışma programımız var.

Yemek arası istiyor musunuz, istemiyor musunuz? (Komisyon sıralarından “İstemiyoruz.” sesleri) Güzel.

O zaman birleşime 18.10'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.53

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.11

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, 19’uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Cora, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi öncelikle selamlıyorum.

Yine, bugün idrak etmekte olduğumuz Mevlit Kandili’nin de tüm İslam âlemine ve tüm insanlığa huzur ve barış getirmesini diliyorum.

Sayın Bakanım, bütçe konuşmanızı dikkatle takip ettik, sunumunuz nedeniyle sizlere teşekkür ediyoruz. Tabii, Bakanlığın yeni konseptine baktığımız zaman Kültür ve Turizm Bakanlığı ciddi manada güçlendirilmiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğü, TİKA, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu gibi önemli kuruluşların Bakanlığımıza bağlanması, Kültür ve Turizm Bakanlığıyla bütünleşmesi hem o kurumları daha da güçlendirecek hem de Kültür ve Turizm Bakanlığının işlevsel alanını da genişletmiş olacaktır. Bu manada görevinizde başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, ben konuşmamda hem turizm hem kültür alanında geldiğimiz nokta itibarıyla görüş ve düşüncelerimi sizlerle paylaşacağım.

Ülkemizde turizm, her geçen yıla nazaran gelişerek, çeşitlenerek, değişerek büyümeye, ilerlemeye devam ediyor. Turizm artık tek başına kullanılan bir kavram olmaktan çıkmıştır. Kültür turizmi, inanç turizmi, sağlık turizmi, spor turizmi, ekoturizm, gastronomi turizmi, tarih turizmi gibi türleriyle kendine has potansiyelleri oluşmuştur. Bu turizm türleri birbiriyle etkileşim içerisinde ve her biri yeni destinasyon alanları ve potansiyeller oluşturmaktadır. Bu da turizm gelirlerinin çeşitlenmesine ve dolayısıyla gelirlerin artmasına imkân oluşturmaktadır.

İktidarımız döneminde oluşturulan perspektifle, turizmde satın alma ve harcama düzeyi yüksek turist gruplarına hitap edecek derecede büyük atılım gerçekleştirilmiştir. 2000 yılında turist sayısı bakımından 14’üncü sıradayken bugün 6’ncı sıraya yükseldik. Turizm gelirleri bakımından ülkemiz 20’nci sıradan bugün 11’inci sıralara yükselmiştir. Rakamlar ortadadır. 2023 vizyonumuzda turizm gelirlerinde 50 milyar doları yakalamamız artık uzak bir hedef değildir. Tabii ki bunun için kitle turizminin yanında -az önce bahsettiğim gibi- diğer turizm alanlarına ve türlerine verilecek değerini altını çizmek istiyorum. Turizm ürünü olarak değerlendirilecek ve turizm piyasasına sunulacak ürünlerimiz ne kadar çeşitli ve farklı olursa o oranda turizm pastasından aldığımız payı da büyütebiliriz.

Sayın Bakanım, müzelerin turizmdeki önemi büyüktür. Sizin de müzeleri önemseyeceğinizi biliyorum. 2001 yılında müzelerden elde edilen gelire baktığımızda 11 milyon TL iken bugün gelirimiz şu anda 300 milyon TL’nin üzerine çıkmıştır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin özellikle 2018-2021 dönemi için UNESCO Yürütme Kurulu Üyeliğine seçimi ülkemiz için önemli bir kazanımdır. Türkiye'nin, somut olmayan kültürel miras listesinde zengin bir ülke olduğunu biliyoruz. Kültür, tarih ve inanç turizminde hatırı sayılır bir yerdeyiz. Bunlar kuşkusuz ki seyahat tercihlerini de yönlendirmektedir.

Turizm politikasının temel hedeflerinden birisinin de turistlerin kişi başına harcamalarının artırılması gerektiğini -Sayın Bakanım- sizi ziyaret ettiğimizde ifade ettiniz. Bu manada, özellikle sanatsal etkinliklerin, olimpiyatların ülkemizde daha fazla yapılması hâlinde gelen turistlerin harcamaları daha da artacaktır. Bu manada uluslararası organizasyonları önemsiyoruz. Aynı şekilde, geleneksel sanat ürünlerimizde yer alan çini, halıcılık, bakırcılık, ahşap sanatı vesair ürünlerin aynı zamanda turizm ürününe dönüştürülmesi ve buna ilişkin pazarların tanıtılıp turistlerin harcama listesine dâhil edilmesi gerekmektedir. Yine, sinema ve dizi sektörü ülkemizin tanıtımı ve dolayısıyla turizm sektörünün yeni penceresidir. Bu yönde sinemanın desteklenmesine yönelik çıkarılan kanunun yerli yapımı artırdığı malumunuzdur. Şu an 140 ülkenin televizyonlarında Türk filmleri gösterilmektedir. Bu, gurur duyulacak bir başarıdır. Bunun kültürel diplomasiye de önemli katkılar sunacağını düşünmekteyim.

Sayın Bakanım, geçmişte, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'yla, devletin teşvik ve desteği turizm sektörünü tek başına sürüklemiş ve büyük bir domino etkisi yaratılmıştır. Yine bizim dönemimizde çıkarılan birçok yasayla turizm sektörünün her zaman yanında yer aldık. Öyle bir noktaya geldik ki kitle turizmi alanındaki yatırımcı ve işletmeciler artık bir kamu desteğine ihtiyaç duymadan kendilerini yeni ihtiyaçlara göre geliştirme ve yenileme seviyesine gelmiştir. Bundan sonraki süreçte –kendî şahsi düşüncem- enerjimizi, zamanımızı ve kaynaklarımızı kültür, inanç, tarih, kongre, sağlık, doğa, yayla, termal ekoturizmine yönlendirmeliyiz, dikkatimizi artık bu alanlara odaklamamız gerekiyor. Bu kapsamda kültürel değerlerimiz turizm potansiyeliyle buluşmalıdır.

Sayın Bakanım, yine, Karadeniz Bölgesi'nde yayla festivalleri yüzyıllardır bir gelenek olarak yaşatılmaktadır. Her yıl düzenlenen bu festivallerin desteklenmesi memnuniyet vericidir ancak daha fazla desteklenmesi gerekmektedir. Bu festivallere on binlerce kişi katılmakta, gurbetçiler tatil programlarını bu etkinliklere göre planlamakta ve bu etkinlikler yöremize ayrı bir hareketlilik kazandırmaktadır.

Yine Trabzon'dan söz açılmışken şunları da ifade etmek istiyorum: Trabzon merkezde bulunan Kızlar Manastırı'nın restorasyonu tamamlanmak üzeredir. Bununla beraber Vazelon Manastırı'nın restorasyonunun da yatırım programına alınarak yine kültür ve inanç turizmine kazandırılmasını istiyoruz. Trabzon Kalesi tarihî surlarının restorasyonunun tamamlanması ve burada bulunan eski Kral Sarayı etrafındaki binaların kamulaştırılması hâlinde turizme yeni bir alan kazandırılacaktır. Sümela Manastırı'nda restorasyon çalışmaları devam ediyor. Şu anda Sümela Manastırı'nın kapısına kadar ziyaretçiler gelebilmektedir ancak burasının tamamen ziyaretçilere açık olabilmesi için 2019 yılı içerisinde tamamlanmasını beklemekteyiz. Aynı şekilde Ayasofya Camisi'nin de aşamalı olarak elden geçirilmesi, restore edilmesini beklemekteyiz.

Bir diğer husus da Sayın Bakanım, bu ALO 176 çağrı merkezleriyle ilgili. Turistlerin soru ve sorunlarına cevap vermeye bu çağrı merkezleri aracılığıyla çalışılıyor ancak Ankara merkezli olduğu için örneğin Trabzon arıyor, sonra tekrar Ankara'yla iletişim kuruluyor; bu, vakit kaybına neden oluyor. Şehir merkezinden, Trabzon'u bilen ve tanıyan personelin sorulara cevap verebileceği bir çağrı merkezi kurulmasını istiyoruz.

Sözlerimi tamamlamadan önce son olarak da Sayın Bakanım, turizm şehri aynı zamanda Trabzon ilimiz. Bu manada, birçok turistik işletme tesisi olanlar vardır. Her gittiğimizde onlarla istişare hâlindeyiz. Şöyle bir öneri söz konusudur, bunu sizlerle paylaşmak istiyorum: Bilindiği üzere turizm alanında seyahat acentelerinin TÜRSAB ve turist rehberlerinin TUREB olmak üzere iki meslek birliği bulunmaktadır. Üst bir örgütlenme olmadığından bağımsız hareket eden bu iki birlik arasında iş birliğinden çok çatışma yaşandığı gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, turizmin temel aktörleri olan turizm işletmecilerinin ise henüz bir meslek birliği bulunmamaktadır. Oysa Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türkiye İhracatçılar Meclisi gibi benzeri bir yapılanmanın turizm alanında da kurulması ertelenemez bir ihtiyaçtır. Turizm işletmecilerinin de bir meslek birliğine kavuşturulmasının yanında “Türkiye turizm birliği” adı altında üst bir birlik kurulmalıdır. Turizmde alt meslek birlikleri kendi alanlarına yönelik iş, işlem ve faaliyetlerini yürütürken Türkiye’nin genel turizm politikası yine Bakanlığın koordinasyonu ve denetiminde bu birlik üzerinden kararlaştırılmalı, yürütülmeli ve uygulanmalıdır. Bununla birlikte, faaliyet göstermek için zorunlu olan bu yapıya üyelik çerçevesinde yatırılacak aidatlarla oluşacak bütçenin birliğin temel ihtiyaçları dışında tutarının yasaya konulacak amir hükümlerle turizm altyapısı, turizm üstyapısı, tanıtım gibi faaliyetlere harcanmasına da katkı sağlayacaktır. Bunu da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Ayrıca son olarak şunu ifade etmeliyim: Tabii sabah arzu etmediğimiz bir tartışma ortamı oluştu. Burada esas olan, milletvekili arkadaşlarımızın söylemlerine bir itirazımızdan ziyade usul yönünden bir itirazdı. Özellikle Bakan Bey’in sunum yaptığı zamanlarda milletvekilleri olarak bizler Bakan Bey’in sunumunu dinleyip, not alıp ona göre konuşmamızı şekillendirmekteyiz. Dolayısıyla sunumu dikkatle takip etmekte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cora, toparlar mısınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanımızın, daha doğrusu bakanlarımızın sunumlarına müdahale etmek Komisyonun insicamını bozmaktadır. Bu düşünceyle sunuma müdahale eden milletvekiline itiraz etmemiz farklı bir durum oluşturdu; bunu özellikle ifade edeyim.

Yine, bizim vakıflarla alakalı olarak zaten birçok milletvekilimiz konuştu. Vakıflarda sadece Türkiye’de değil, yurt dışında bile bütün vakıf eserlerinin restorasyonu noktasında tarihi başarılar elde ettik. Bu konuda vakıfların başarısı ortadadır. Elbette müteahhitten kaynaklanan hatalardan, eksikliklerden dolayı bazı gecikmeler olsa dahi şu anda vakıf eserlerinin restore edilmesi aynı zamanda turizme de çok büyük katkı sağlamaktadır. Bu manada özellikle...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SALİH CORA (Trabzon) – Son cümlem Sayın Başkanım.

...Trabzon Fatih Camisi’nin restorasyonu çok örnek bir çalışmadır. Bu manada Vakıflar Genel Müdürlüme hassaten teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce Mevlit Kandili’nin tüm insanlık ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Vefat eden Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan ağabeyimize de Allah'tan rahmet, aile ve yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Sayın Bakan, Balıkesir'in Edremit ilçesi sınırları içinde yer alan Antandros Antik Kenti'nde kazılar Bakanlığınızın izniyle 2001 yılından bu yana Ege Üniversitesi tarafından yürütülmektedir. Kısa sürede açığa çıkan zengin mozaik döşemeler, duvar resimleri ve en görkemli eser olan Roma villası Antandros'un bölgenin tanıtım yüzü olmasının önünü açmıştır. Antandros'un ören yerine dönüştürülebilmesi için kazı alanının bulunduğu arazide kamulaştırılmaların tamamlanması gerekmektedir. Özellikle Roma villasının bulunduğu parsel Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait olup Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü arasındaki fiyat uyumsuzluğu nedeniyle kamulaştırma işlemi davalık olmuş ve dava hâlen Yargıtayda beklemektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün son kararnameyle Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlanması konunun tekrar Bakanlığınız tarafından ele alınmasını gerekli kılmıştır. Bakanlık olarak sizlerden isteğimiz, Antandros Antik Kenti'ndeki zengin arkeolojik kalıntıların bir an önce gün yüzüne çıkarılması için gereken kamulaştırılmaların yapılmasıdır.

Diğer bir konu ise müzeler sonuç itibarıyla tabii ki tarihi eserlerin sergilendiği yerler olmakla birlikte aslen eğitim alanlarıdır. Bu bağlamda müzelerimizin canlı, interaktif, uygulamalı eğitim alanı olması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Yurt dışında gördüğümüz müze örneklerinde öğrenciler müzelere giderek öğretmenleri tarafından canlı bir şekilde eğitim almaktadırlar ve kültürlerini de hem görsel olarak da zenginleştirmektedirler. Ve bu bağlamda yine öğrencilerimize müze ve ören yerlerine girişi her zaman ücretsiz yapmayı düşünüyor musunuz?

Diğer bir sorum ise İstanbul'un Ayasofya ve Sultanahmet Camisi'nin silüetlerinin bozulması konusunda Bakanlık olarak herhangi bir şey yapmayı düşünüyor musunuz, bu konuda görüşlerinizi öğrenmek istiyorum.

Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu bize ülkemizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün mirasıdır. Fakat bütçesinin bir hayli yerinde olmuş olmasına rağmen yeterince tanıtım faaliyetlerinde bulunulmadığına tanık oluyoruz. Bu konuda Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun daha aktif olarak çalışması gerektiğine inanıyorum. Özellikle tarih konusunda birtakım yanlış bilgilendirmeler var. Türk Tarih Kurumunun bu konuda taraf olmasının önemli olduğuna inanıyorum halkımızın doğru bilgilendirilmesi açısından. Çünkü bu her 2 kurumda hem Türk Dil Kurumu hem Türk Tarih Kurumu sanki atıl kurumlar gibi gözüküyor, lütfen bunları aktifleştirilim.

Yine, RTÜK konusuna değinmek istiyorum. Bazı TV kanallarında yirmi dört saat gerçek dışı hatta iftira boyutlarına ulaşan yayımlar yapılmaktadır. Bu yayımların toplumsal ayrışmalara ve kampaşmalara yol açtığını gözlemliyoruz. Bu tarz yayımlarla mücadelede yetersiz kaldığına inanıyorum RTÜK'ün hatta hiç mücadele etmediğini... Sonuç olarak kamusal bir görev yapan basın toplumu ayrıştırıcı noktada değil, birleştirici noktada olması gerektiğine inanıyorum. Bu tarz yayımların, toplumu birbirine kampaştıran, ayrıştıran yayımları lütfen daha sıkı şekilde denetleyip ve gerekli işlemlerin yapılmasını rica ediyorum.

Aynı zamanda ülkemizin imajı açısından da, bakın burada ülkemizin imajını konuşuyoruz Bakanlık olarak. Halkımızın doğru bilgi alması, gerçek bilgi alması, basın özgürlüğü bunlar da bizim imajımızı zedeleyen noktalardır. Bazı televizyon kanalları yirmi dört saat boyunca devamlı yalan haberler, iftira boyutuna ulaşan haberler yapmaktadır. Bu konuya el atmanızı özellikle rica edeceğim.

Efendim, bir diğer konu ise burada konu gündeme geldi, restorasyonlarla ilgili... Ben tabii şimdi Google'a girdim, "restorasyon faciası" diye arama motoruna bir baktım, inanın, görsel kısmında facia şeklinde restorasyonlar var, daha doğrusu restorasyon değil, tamamen bir tahribat. Sizlerden rica edeceğim şu konu olacak: Bu restorasyon konusunda daha uzman kadroların, daha ehil kadroların, üniversitelerin için içine girip sadece bir inşaat ustasına restorasyonun teslim edilmemesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kadıgil...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle hayırlı olsun, geçtiğimiz son on altı yılın 10'uncu Kültür ve Turizm Bakanı olarak buradasınız, bütçeniz de hayırlı olsun. Genelde biz bu bütçe görüşmelerinde devlet malının har vurup harman savrulmasından dert yanıyoruz. Size tam tersinden dert yanacağım ben. Çünkü yüzde 0,5'ine tekabül ediyor ne yazık ki genel bütçenin içindeki payımız. Hâlbuki dünyada kabul edilen asgari standart en az yüzde 1'inin ayrılması gerektiği yönündedir, bizde bunu asla uygulayamıyoruz bir şekilde ve bu kadar az parayı nereye harcayacağımızı şaşırılmış durumdayız.

Sayın Bakan, ben sizin yerinizde gözü olan bir milletvekili olarak konuşuyorum. Ancak turizm kısmında gözüm yok, kültür bakanlığında benim gözüm. Turizm ve kültür bakanlığının aynı potada eritilmesinin manasızlığının da bir turizmci olarak yeterince farkında olduğunuz kanaatindeyim. Bu konuda ilk önce bir adım atılması gerektiğini söylemek istiyorum ve derhâl Kültür Bakanlığının Turizm Bakanlığından ayrılarak hak ettiği değere kavuşturulması gerektiği kanaatindeyim.

Biz burada sabahtan beri birtakım eleştirilerde bulunuyoruz ancak bu eleştirilerin geneline baktığımızda aslında içine sürüklendiğimiz siyasi krizin yansımalarından ibaret, farkında mısınız bilmiyoruz. Gerek sanat alanındaki daralma gerek çeşitli alanlara yönelik baskılar aslında bir siyasi krizin şu anda kültür, sanat ve turizm hayatımızdaki olumsuz yansımalarından ibaret. Ama çok az zamanımız var, o yüzden ben kısaca üç beş hususa dikkatinizi çekmek istiyorum.

Bunların birincisi telif hakları. Her bütçede, her görüşmede, yapılan her sunumda 350 milyon dolara ulaşan TV dizisi ihracatlarından ya da gittikçe gelişen sinema filmlerimizle övünmekteyiz. Ancak bir bilgi vermek istiyorum: Bizim yayınlanan hiçbir programda, hiçbir dizide, hiçbir sinema filminde hiçbir arkadaşımız tek kuruş telif almıyor. Ben bunu yurt dışı örgütlerine söylediğimde bizimle dalga geçiyorlar, benim bilmediğimi düşünüyorlar, böyle bir şey olamayacağı inancında gelişmiş ülkeler, örneğin FIA'da, "Böyle bir şey olamaz." diyorlar, böyle bir şey oluyor; ne yazık ki sadece Türkiye'de oluyor. Sadece bununla da kalmıyor, sadece Türkiye'deki teliflerimizi toplayamamakla kalmıyoruz, bizim telif yasamız çağın çok dışında kaldığı için yurt dışında toplanan telifleri dahi alamıyor bizim yerli ve millî sanatçılarımız sizin deyiminizle. Şöyle bir sıkıntı yaşıyoruz: İkili anlaşmalar yapmaya çalışıyoruz diğer ülkelerle çünkü birçok ülkede birçok filmimiz, dizimiz yayınlanıyor aslında. Burada telif birlikleri var, bu telif birlikleri bizim oyuncularımızın paralarını da, haklarını da topluyorlar ve beş yıl geriye doğru topluyorlar. Ancak bu topladıkları paraları biz dağıtamıyoruz çünkü bizimle anlaşma yapmak istemiyorlar çünkü "Sizin telif haklarınız olması gerektiği düzeyde değil. Biz size bu paraları verirse biz oyuncularımızın haklarını geri alamayacağız." diyorlar ve bu vesileyle bizim oyuncularımızın yurt dışında toplanan telifleri dahi oyuncularımıza ne yazık ki verilemiyor yani sadece içerideki değil, dışarıdaki hakları da ne yazık ki gasbedilmiş durumda Türkiye'deki televizyon ve sinema emekçilerinin.

Burada sunumunuzda sayfa 10’da kanun teklifinden bahsetmişsiniz. FSEK konusunda bir hazırlık olduğu hepimizin malumu. Ben bu mesleğe başladığımda, sektöre girdiğimde sene sanıyorum 2009’du, Ertuğrul Günay davet etmişti “Yeni ve güncel bir telif yasası hazırlıyoruz, buyurun, görüş bildirin.” diye. Ben de aynen şu an sizin duyduğunuz heyecanla kanun teklifinin yeni yasama yılına hazırlanacağı beklentisiyle gidip çeşitli destekler vermiştik ama olmadı. 2009’un üzerinden dokuz yıl geçti, en son hazırlanan kanun teklifi geçen sene itibarıyla yine kadük oldu ve burada bir sıkıntımız var.

Sayın Bakan, davet ettiğinizi biliyoruz sinema alanında faaliyet gösteren STK’lerimizi ve “Anlaşın.” dediniz onlara ancak anlaşmaları mümkün değil. Şunun altını çizmek gerekir ki burada aslında kendi aralarında çıkar çatışması yaşayan gruplardan bahsediyoruz. Daha da önemlisi bu grupların bir kısmı işveren durumundayken bir kısmı işçi pozisyonunda. İşçilerin oluşturduğu STK’nin işverenler tarafından uzlaşarak size bir şey getirmesi mümkün değil. Biz aslında tam da bu noktada Bakanlığa ve aslında devlete ihtiyaç duyuyoruz. Devletin devreye girerek güçsüz pozisyonda olan insanları güçlü pozisyonda olan insanlara karşı korumasını bekliyoruz. Ancak şunu da biliyoruz: Seçtiğiniz günden bu yana muhtemelen 7 ya da 8 kez gelmişlerdir ziyaretinize ve tek bir söylem söylemişlerdir size: “Bunu yaparsak kanallar batır, biz bu kadar ihracat yapıyoruz.” Her işverenden duyabileceğiniz sözler. Asgari ücreti 1.600 liraya çıkardığınızda fabrikatörler de size karşı çıkar ama bu, aranızda anlaşamadınız diye bunu yapmanın bir gerekçesi olarak sunulmamalı ve sunulamaz.

Burada adil bedel üzerinden bir tartışma yaşıyoruz. En son önerdikleri ve sinema meslek birliklerinin aslında ortaklaşamamasının sebebi yapımcılar meslek birliklerinin TV yayıncılarının lisans bedeli üzerinden yalnızca yüzde 6’yı tüm sektörümüze layık görmüş olmalarıdır. Bu da kabul edilemez bir tutardır. Dünya uygulamalarına baktığınızda ne kadar komik olduğunu ve yapımcıların aslında bu konuda birazcık kanallarla birlikte hareket ettiğini göreceksiniz. Buna da mecburlar çünkü yapımcılarımız da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bir dakika daha alabilir miyim? Ben Abdülatif Bey’in yerine de konuşmak istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Şimşek, buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle Türk İslam âleminin Mevlit Kandili’ni kutluyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili Erdin Bircan Beyefendi Hakk’ın rahmetine kavuşmuş; ailesine, sevenlerine ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle göreviniz hayırlı uğurlu olsun, başarılar diliyorum. Sektörün içerisinden gelmiş olmanızı olumlu olarak buluyorum. İnşallah uzun bir süre görev yaparak sektörün kangren olmuş sorunlarını çözeceğinize de inanıyorum çünkü gerçekten 2002 yılından bu tarafa, arkadaşımız 10 dedi ama benim notlarıma göre 11’inci Kültür ve Turizm Bakanısınız yani 1 bakanın görev süresi ortalama 1,3 yıl gibi bir süre. Tabii, 1,3 yıl gibi bir sürede bir bakanın bakanlığın konularına hâkim olması, çözüm üretmesi ve yeni projeler üretmesi mümkün değil. İnşallah bu dönem daha uzun olur, eldeki imkânlar en iyi şekilde kullanılabilir ve gerçekten “bacasız sanayi” dediğimiz turizmde Türkiye istenilen seviyeye gelir.

Ben öncelikle Kültür Bakanlığı olarak TV dizilerinde Türk kültürünü tanıtan ve bütün dünyada izlenen, özellikle gönül coğrafyamızda ve Arap ülkelerinde yoğun izlenen dizilere daha fazla destek vermenizi çünkü bu diziler hem yurt dışında Türkiye’nin tanıtımına hem de Türkçenin öğrenilmesine

imkân sağlıyorlar. Yurt dışına çıktığımız zaman yani birçok insan bize Türkçe kelimeler kullanıyor, sordüğümüz zaman “Falanca diziyi izledim.” diyor. Bunu başka türlü yapabilme şansımız yok yani daha büyük paralar harcasanız, milyarlarca dolar harcasak belki bu reklamı yapamayacağız, Türk diliyle ilgili böyle bir çalışma belki yapamayacağız. Bu dizilere verilen desteğin artarak devamını temenni ediyorum.

Tabii, teknoloji geliştikçe, medeniyet geliştikçe maalesef estetik de azalıyor, kültürden, sanattan uzaklaşıyoruz. Sadece şu anda toplantı yaptığımız Meclis binası ile milletvekillerinin kullandığı binaya baktığımız zaman bu kadar gelişmiş teknolojiye rağmen ortaya koyduğumuz eserlerin ne kadar estetikten uzak olduğunu, sanattan uzak olduğunu görebiliyoruz. Onun için, estetik olmadan, kent olmadan, tarih olmadan, doğa olmadan turizmin tek başına bir şey ifade edebilmesi mümkün değil. Sadece de İstanbul, Bodrum ve Antalya merkezli bir turizmle de Türkiye’nin bir yere gidebilmesi mümkün değil.

Onun için, özellikle, ben, kendi seçim bölgemle ilgili olarak... 80’li yıllarda Antalya turizm bölgesi ilan edildi, Mersin serbest bölge ilan edildi ama maalesef serbest bölgede istenilen seviyeye gelemedi. 350 kilometrelik sahil şeridi olan ve Türkiye’nin en güzel denizine sahip olan bir kent kaderiyle baş başa bırakıldı. Hem inanç turizmi açısından hem deniz turizmi açısından hem yayla turizmi açısından bütün özellikleri bulunduran Mersin maalesef ihmal edildi. On altı yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde turizm adına sadece Kazanlı sahil bandıyla ilgili bitmemiş bir yol dışında çakılan bir tane çivi yok yani hep kâğıt üzerinde ve her seçim döneminde, Sayın Dengir Fırat’ın AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı olup Mersin milletvekili olduğu dönemden başlamak üzere o dönemde Akdeniz Oyunları’nın Mersin’de yapılacağı, turizm bölgesindeki otellerin inşaatının tamamlanacağı ve bu otellerde gelen sporcuların kalacağı söylendi. Yıl 2002 ama yıl 2018, Sayın Cumhurbaşkanıyla ben temel atma törenine de yan yana katıldım ama maalesef Kazanlı turizm bölgesinin yerinde yeller esiyor. Yatırımcıların bu yüksek faiz oranlarıyla kredi bulup bu otelleri yapabilme şansı yok.

Mersin’de değişmeyen tek bir gerçek var, her seçim dönemi siyasilerin hiçbir proje hazırlamasına gerek yok, her seçim bütün siyasi partiler ve adaylar bilinen projeleri konuşurlar: “Bunları yapacağız...” “İşte, ne yapacağız?” Kürşad Tüzmen’den Zafer Çağlayan’a veya diğerleri: “Gülele Karboğazi’na kayak tesisi yapacağız.”, “Sekiz turizm alanına oteller yapacağız.”, “Çukurova Havaalanı’nı tamamlayacağız.” Şimdi, düşünün, 350 kilometre sahil şeridi olan, 2 milyon nüfuslu bir büyükşehirde otel yok yani Adana Havaalanı’na inen bir turistin iki saat, üç saat yol giderek bir otele ya da sahile veya tarihî bir yere gitmesi gibi bir şey olamaz, bu mümkün değil yani turist uçaktan indikten sonra iki üç saatlik bir yolu çekemez ama maalesef Çukurova Havaalanı ile Adana Havaalanı’nın kuş uçuşu arası 15 kilometre yani yer seçimi olarak yapılacak olan Çukurova Havaalanı’nın da turizmle ilgili bir katkı sağlaması mümkün değil. Onun için mutlaka Kumkuyu-Silifke-Taşucu, o bölgeye en azından yolcu uçaklarının inebileceği kapasitede, turizme dönük ikinci bir havaalanının mutlaka planlanması gerekiyor yoksa Mersin kaderiyle baş başa kalacak.

Yayla turizmiyle ilgili turistler Arap ülkelerinden ta Uzungöl’e, Ayder’e kadar gidebiliyorlar, Karadeniz’in yaylalarında gidip tatil yapabiliyorlar. Bizim Toroslar’ın yaylaları Türkiye’nin en bakir yaylaları; Çamlıyayla’dan Erdemli Avgadı’ya, Abanoz’tan Silifke Mara’ya kadar yayla turizmiyle ilgili de burada her şey müsait yani çadır turizmi yapılabilir, yayla turizmi yapılabilir. Yani düşünün, üç dinde kutsal olan hem Eshab-ı Kehf’in bulunduğu, Danyal Aleyhisselam’ın bulunduğu, St. Paul’ün bulunduğu kent Mersin’de ama turist gelse turist kalacağı bir yer yok, turisti yatırabileceğimiz bir otel yok. Bu otelleri de yatırımcının herhangi bir önü açılmadan kendi kendine, kendi parasıyla yapması da mümkün değil. Onun için biz komşu ilimizden çıkmış olan bir Bakan olarak... Ben önceki dönemlerde hep Turizm Bakanlarımıza şunu söyledim: “Yılda 10 defa Antalya’ya gidiyorsanız, 10

defa Bodrum'a gidiyorsanız 2 defa da Mersin'e gelin, Mersin'de ne olupbittiğini görün, potansiyeli görün." Ama maalesef inanın bir dönemde belki bir Turizm Bakanı Mersin'e ayak basmadı. Gelmediği yerde ne olduğunu bilmesi mümkün değil, bunu görmesi mümkün değil. Onun için, biz, bu dönemde inşallah sizlerden ümitliyiz, sektörün içerisinde geliyorsunuz yani Mersin'le ilgili artık bu kanayan yaraya parmak basmanızı bekliyoruz. Mersin'de her şey var yani Mersin'de hem Doğu'nun kültürü var hem Yörük kültürü var yani Arap ülkelerinin hepsiyle Mersin'in hem ticaret hem tarihi köklerden kaynaklanan bağları var. Bu insanları, şimdi bir Arap turisti Mersin'e getirseniz dil problemi de yaşamayacak. Karadeniz'e götürdüğünüz zaman bu problemi yaşayacak yani Mersin'e gelen bir Arap turist dil problemi de yaşamayacak. Mersin'deki yaşayan insanların en az üçte 1'i, dörtte 1'i Arapça da biliyor yani bu yönden de imkânlar daha uygun.

Bir de tabii ben Özellikle çarpık yapılaşmayla, betonlaşmayla, dikey yapılaşmayla ilgili. Yani Ankara'ya gelen hiçbir turisti sizin İncek'e götürmeniz turist için bir şey ifade etmez. Gelen turisti ya Ankara Kalesi'ne götüreceksiniz ya Ulus'u gezdireceksiniz ya bir tarihi dokuyu görecek, kentin kimliğiyle, tarihiyle ilgili mutlaka bir şeyler görmesi gerekiyor. Tabii, dikey yapılaşmayla ilgili herkes her şeyi söylüyor, herkes dikey yapılaşmanın -Sayın Cumhurbaşkanı dâhil olmak üzere- artık sona erdirilmesini yatay yapılaşmanın olmasını söylüyor. Ama şimdi burada oturan milletvekili ve bürokratların çoğunluğuna sorsak herkes yüksek katlı binalarda oturuyor. Yani yüksek katlı binalar hiç yapılmasın demiyoruz ama yüksek katlı bina yapılacak yerler kentin gelişme bölgesinde, yeni imara açılan bölgelerde yapılmalı. Yani dikey yapılaşma bir havuz düşünün havuzun dışında olmalı. Havuzun içerisinde üç katlı, dört katlı veya sit alanları, tarihi binaların bulunduğu yerlerde veya oradaki dokuyu bozacak yerlerde çok katlı yapılaşma olmamalı, yapılmamalı.

Ayrıca bir diğer önemli konu da imar affıyla alakalı, biz tabii bunu İmar Affı Kanun Tasarısı Mecliste görüşülürken...

BAŞKAN – Son bir dakikanız, lütfen toparlayın.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – ...birçok defa dile getirdik ama vatandaşa tapu da sorulmadığı için insanlar hem yaylaları, sahilleri hazine arazilerini, vakıf arazilerini ve ormanları talan ettiler. Trabzon'da belki 200 bin konut var, 120 bin kişi imar affına başvuruda bulunmuş. Bunun ne demek olduğunu hepimiz düşünebiliyorsunuz. Yani belki o kentteki binaların yarısı imar affına başvuru yapmış. Özellikle sit alanlarındaki, vakıf arazilerindeki, hazine arazilerindeki ve sahillerdeki çarpık yapılaşmayla ilgili devlet devletliğini göstermesi lazım. Yani biz bir gün parayı buluruz ama bu kadar tahrip edilen doğayı tekrar eski hâline getirme şansımız yok. Mutlaka bununla ilgili de Bakanlığınız olarak sizin yetki alanınızda olan konularda destek veriyoruz. Şimdi bazı bölgelerde yapılan kaçak binaların yıkılacağını belirttiniz ama bu sayı gerçekten çok yüksek

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek, çok teşekkür ediyorum.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Tekrar görevinizde başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelik, buyurun.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bütün arkadaşlara merhaba.

Her şeyden önce ben Kültür ve Turizm Bakanlığının şu andaki bileşimini anlamış değilim. Bir tarafta Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar diğer tarafta Türk, Dil ve Tarih Kurumunun aynı bakanlık içerisinde olmasını gerçekten anlamış değilim.

Sayıştay raporunda çıkan birkaç sorunu önce dile getirmek istiyorum.

Birincisi: Taşınmaz Vakıflar Kanunu'na, yönetmelik hükümlerine, vakıflar meclis kararlarına, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararlarıyla imzalanan tahsis protokollerine aykırı bir şekilde kullanılmaktadır.

İki: Tahsis edilen bu taşınmazların restorasyon karşılığı tahsis edilmesine rağmen on yıldır hiçbir şekilde restore edilmediği ve boş olduğu, tarihî yapıların özgün yapılarına aykırı kullanıldığı, yine özgün yapılarıyla uyumsuz yeni alanların eklendiği belirtilmiştir.

Üç: Bu tahsislerin bir kısmı Diyanet İşleri Başkanlığına ya da Kültür ve Turizm Bakanlığına yapıldığı hâlde söz konusu taşınmazlar yıkılma tehlikesiyle karşı karşıyalar.

Bunun dışında gerek Vakıflar Kanunu çerçevesinde gerekse hukuk dışı idari kararlarla vakıfların tasarruflarındaki taşınmazların tesciline getirilen engellerle ve özellikle 1974 Yargıtay kararlarıyla vakıflar aleyhine peş peşe açılan davalar neticesinde yaklaşık 1950 taşınmaza el konulmuştur. Bu taşınmazların yaklaşık 1.200'ü Rumlara, 660'ı Ermenilere, geri kalanlar ise Süryanilere ve Musevilere aittir.

Vakıflarla ilgili 2003, 2008 ve 2011 yıllarında yapılan düzenlemeler Ermeni, Rum, Süryani ve Musevilere ait mazbataya alınmış 55 vakfi içermediği gibi el konulmuş taşınmazlar meselesine de kapsayıcı çözümler üretmemiştir.

Resmî rakamlara göre 1.554 taşınmazın iadesi için müracaat edilmesine rağmen bunlardan sadece 320'si iade edilmiştir. İade edilmeyen taşınmazlar arasında kamuoyunun da yakından bildiği Tuzla'daki Ermeni yetimhanesi, İskenderun'daki Süryani Katolik Vakfı mazbutaya alınmış ve yıllarca, müstehcen filmlerin gösterildiği bir sinema olarak da kullanılıyor yani İskenderun'daki Süryani Kilisesi.

Süryani Katolik Vakfının kullanımına bırakılmış, Mardin'in en büyük, en ihtişamlı binası olan Süryani Katoliklerinin patriklik binası, Süryani Kilisesinin talebine rağmen hâlâ iade edilmemiştir. İade edilmesi konusunda gereken müracaatlar yapılmış ama kamulaştırılmış olduğu gerekçesiyle hâlâ verilmiyor.

Süryani halkı için kutsal ve büyük bir öneme sahip olan Mor Gabriel Manastırı Vakfına ait altı yıldır el konulmuş araziler, şu andaki Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan 2003 yılında söz vermesine rağmen hâlâ iade edilmemiştir. Bu 30 parçanın 12 parçası iade edilmiş, 18 parçası hâlâ iade edilmemiştir.

Günümüzde azınlık vakıflarının yaşadığı güncel sorunlardan biri de vakıfların seçim yönetmeliği sorunu hâlâ çözülmüş değildir. Bunların dışında, daha önce yaptığımız konuşmanızda yurt dışına kaçırılan birçok eserin geri getirildiğinden bahsettiniz. Güzel bir şey, olması da gereken bir şey. Ancak buradaki birçok değer maalesef yok olmaya bırakılıyor, terk ediliyor hatta birçoğu da şu anda bozulmuş durumda. Bilmiyorum biliyor musunuz siz, bizim İzla ya da Bagok ya da Dibek Dağı olarak bilinen dağın tepesinde Hıristiyanlığın en eski manastırları var ve bu manastırlar hiçbir şekilde devletin herhangi bir yardımında, korumasında ya da sahiplenmesinde değil. Dolayısıyla şu anda çok ciddi bir tahribata uğramış durumdadırlar ve oranın sahipleri olan Süryanilerin bu manastırları tamir etme isteği de karşılıksız bırakılıyor.

Son olarak, Türk Dil ve Tarih Kurumu hakkında birkaç şey söylemek istiyorum. Türk dilinin yurt dışında gelişmesi, geliştirilmesi için çaba sarf edildiğinden bahsediyorsunuz. Saygı duyuyorum. Yalnız, Türkiye'de bulunan ve bana göre Türkiye'nin zenginliği olan Süryanice, Ermenice, Kürtçe, Arapça ve diğer diller için acaba ne yapıyorsunuz gerçekten? Bu konuda bir çalışma yapıldı mı? Aynı şekilde, Türk tarihinin yanında Kürt tarihi, Süryani tarihi, Ermeni tarihi konusunda bugüne kadar herhangi bir çalışma yapıldı mı?

Tabii, son olarak şunu söylemek istiyorum: Biraz önce bahsettiğim noktada dile getirdiğim mesele, Kültür ve Turizm Bakanlığının bileşimini sorgularken şunu anlatmaya çalışmışım aslında: Kültür ve Turizm Bakanlığı şu anda aslında bir tüccar mantığıyla turizmle ilgilenen bir kurum hâlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUMA ÇELİK (Mardin) – Diğer noktada, kültür konusunda sahiplenmesi yapması gerekenleri maalesef yapmıyor. Bu konuda daha duyarlılık göstermenizi talep ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Kılınç, buyurun.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, kültür dünyamızın değerli yöneticileri, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun Değerli Başkanı, kültür dünyamızın önemli bir alanı olan medya çalışanları, medyanın değerli temsilcileri; saygıyla selamlıyorum hepimizi.

Mevlit Kandili mübarek olsun. Erdin Bircan bir mücadele arkadaşımızdı, Allah'tan rahmet diliyorum. Kültür dünyamızla ilgili birkaç değerlendirmeden sonra Radyo ve Televizyon Üst Kuruluyla ilgili görüşlerimi de aktarmak istiyorum.

Bir ülkenin, bir toplumun en önemli gücü, ortak kültür değerlerinden gelir. Ortak kültür değerlerini toplumu ayırıştırarak, tarihten gelen değerlerinizi korumayı öğrenmeden ve geleceğe taşımayı esas almadan gerçekleştiremezsiniz ve ülkenizi, toplumunuzu, insanınızı, geleceğinizi risklerle ve tehditlerle karşı karşıya bırakırsınız. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin kültür politikalarının ve stratejilerinin ne durumda olduğunu sadece sorgulamak lazım gelir diye düşünüyorum. Diğer taraftan, kültür dünyamızın yönetimiyle ilgili, aynı zamanda Kültür Bakanlığının Turizmle birlikte yönetilmesinin Türkiye'ye katkılarının olmadığını, bundan sonra da özellikle turizm ağırlıklı bir Bakanlık çizgisinin yönetilmesi durumunda kültür dünyamızın bugünkünden daha çok tahrip edilecek kültür dünyamızın gereklerinin yerine getirilmesi konusunda daha büyük zaafı yaşayacağımızı sanki şimdiden de görüyor gibiyiz. Kültür dünyamız paramparça. Anlayışlarla paramparça, devlet yönetimiyle paramparça, kültürümüzü besleyen unsurlara gösteremediğimiz ilgi nedeniyle paramparça ve devlet organizasyonumuz da paramparça. Tabii, burada esas görev ve sorumluluk da bugünkü iktidara ve onun başındaki Cumhurbaşkanına düşüyor. Birkaç örnek verecek olursak; evet, Türk filmleri dünyada son yıllarda çok önemli aşamalar kaydetti ve dünya medya pazarında ve kültür pazarında önemli yerler edindi. Ancak bunun gelişme değil, şimdi artık gerileme süreci içerisinde olduğunu görmemiz lazım, buraları sorgulamamız lazım. Bu aynı zamanda hangi hataları ve eksikleri yaptığımızın ya da hangi politikalarla yürüttüğümüzün de sorgulanmasını beraberinde getirecek. Türkiye'nin ortak değerleri, Türkiye kültürü, Türkiye'nin dünyaya ortak değerlerini taşıyabilmesi en önemli görevimiz olmalı. Ancak siz bir yandan yarattığınız filmler ve bunların müzikleriyle seçim çalışmalarında Adalet ve Kalkınma Partisinin müziklerini birleştirdiğinizde dünyaya bir ortaklık taşıyamazsınız çünkü Türkiye'de kültür dünyanızı bölerek gidiyorsunuz demektir. O zaman, kültür dünyamızın, bugün, kültür insanlarının, sanat dünyasının, kültürün önemli bir alt başlığı olan medya dünyasının ortaklaştırılması, sorunlarının ortadan kaldırılması lazım. Aksi takdirde, yarın bugünkünden daha büyük sorunlar yaşayacağımız aşikâr.

Radyo Televizyon Üst Kuruluyla ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 1994 yılında çıkan Radyo Televizyon Üst Kurulu Yasası'nda önemli bir madde vardı, o da medya kuruluşlarına sahip olanların, sahip olanların, "sahibinin" demiyorum, hissedarlarının bile, yöneticilerinin değil, hissesi yüzde 9'dan fazla olanların

devlet ihalelerine katılabilmeleri mümkün değildi. 1994 yılında biz Türkiye’de radyo televizyon dünyasını, medya dünyasını düzenleme konusunda çok önemli başarılarla imza atmışız. Doğruya yakın, denetlemeye yakın, düzenlemeye yakın bir yasa çıkarmışız ama ondan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydoğan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Tüm katılımcılara hoş geldiniz diyorum. İnananların Berat Kandili mübarek olsun, Erdin Bircan yol arkadaşımızı da rahmetle anıyorum.

Efendim, az önce de arkadaşlarımızın söylediği gibi, kültür, bir arada olabilme, birlikte üretebilme yeteneğiyle alakalı toplam bir şeydir. “Bu toprakların kadim kültürleri var.” derken ağız dolusu olarak konuşuyoruz ama bu kadim kültürün bazı parçaları nedense ne Kültür Bakanlığımızın ne Millî Eğitim Bakanlığımızın ne de bu konuyla ilgilenenlerin dikkatini çekmiyor. Mesela, Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Kemal Tahir, Melih Cevdet Anday, Nazım Hikmet ya da dünyada, Şolohov, Bukovski, Dostoyevski, Milan Kundera, Mayakovski, bunlar sizin neden hiç dikkatinizi çekmiyor?

Millî değerlerimizden bahsetti az önce bir konuşmacı, mesela en güzel millî değerlerimizi anlatan şiirlerden bir tanesidir Nazım Hikmet’in Kurtuluş Savaşı Destanı, değil mi? Esas işte bu topraklardaki o mozaiki, o bir arada olmayı anlatan bu destanı neden Kültür Bakanlığımızın aklına gelmez de bir prodüksiyon kuruluşuyla beraber anlaşılabilir yapmaz? Birçok prodüksiyon kuruluşuna destekler veriyorsunuz, belki de tarihsel anlamda tartışılabilir gıysiler, mekânlar, motifler, duruşlar, durumlar, o prodüksiyon kuruluşları tarafından tarihmiş gibi önümüze konuluyor, övgüyle de bahsediyorsunuz ki tartışılabilir durumda. Neden Nâzım Hikmet’in Kurtuluş Savaşı Destanı’nı çekmeyi düşünmüyorsunuz ya da burada sizden böyle bir söz alabilir miyiz? Bizler de vergi ödüyoruz, bu tip yapıtları da görmek istiyoruz. Bu sözü isteyebilir miyiz Kültür Bakanlığımızdan?

Konuşmacı arkadaşlarımızdan bir tanesi, âlimlerden bahsetti, belli ocaklarda yetişmiş olan âlimlerden bahsetti. Kuşkusuz kültürün en önemli parçalarından biridir âlimler, bilim yapanlar ama Türkiye’de bu bilim yapanlarla ilgili de başka bir tablo ortaya çıktı. Bilim adamları artık bilim yapamaz hâldeler. Bunların bir kısmı kültürel değerlerimizin temsilcisi de olsalar, haklı haksız kanun hükmünde kararnamele beraber işlerine son verilmiş durumda. Bazılarıyla ilgili -barış akademisyenleri gibi- ya da bazılarıyla ilgili hiç dava açılmamış. Burada daha önce örneklerini verdik, İbrahim Kaboğlu gibi. Ama bugün, bugünlerde, işte, bu sizin “bilim adamları” dediğiniz kişilerden bir tanesi bir açıklama yaptı. Üstelik uzay ve hava bilimciliğiyle uğraşan bir dekan, Konya’da. “İyi çocuk yetiştirmek, iyi bir ev hanımı olmak bakan ya da başkan olmaktan veya başarılı bir iş kadını olmaktan çok daha elzemdir. Yerel seçimde hiçbir kadın belediye başkanı adayına o yüzden oy vermeyeceğim.” Bu mudur bilim adamlığı? Bu mudur alimlik? Bu mudur ulemalık? Bu mudur İbrahim Kaboğlu’nun kürsüden seslenemediği öğrencilerine seslenecek ayrıcalığı bünyesinde taşımak? Bu mudur bizim kültürümüz? Kadınları ikinci sınıf tanımlamak, evinde oturmaya zorlamak, üretimden alıkoymak bizim kültürümüz müdür? Bu topraklardaki kadim kültür eğer Türk kültürüyse, Türk kültürünün olduğu yerlerde kadınlarımız aynı zamanda istişare, danışma kurullarının içerisinde ana olarak yer almıyor muydu? İşte, Kurtuluş Savaşı’nın o destanında da analardan bahsedilmiyor mu? Bu arkadaşlarımıza yol verin, müsaade edin, biz doğamıza dönelim. Bize başka bir yapay kültürü dayatma yoluna girmeyin.

Sayın Bakanım, muhalif tiyatrolara ne kadar destek veriyorsunuz? Veriyorsanız lütfen açıklayın. Ama biz biliyoruz ki muhalif tiyatrolar bunlarla ilgili ciddi anlamda eleştiri yöneltiyorlar sizlere. Mesela, Levent Üzümcü neden işini yapamıyor? Bazı oyuncular neden televizyon dizilerinde artık oynatılmıyor? Çok klasik bir söz dönüyor etrafta, siz bunu tekdip edin, biz duyduğumuzu söyleyelim, “Yukarıdan emir geldi, bu prodüksiyonlarda sizlere yer veremiyoruz.” İşte, Türkiye bu kültürel ayrıştırmadan kurtulmalıdır. Türkiye’nin bu kültürel ayrıştırmadan kurtulması için hepimiz çaba verelim, hep beraber çaba verelim. Ama en çok icradakiler, sizler çaba göstermelisiniz, bunu sizler yürütmelisiniz, bu sözleri sizler burada bize ettirmemelisiniz. Söylüyorum; bunu tekdip edin lütfen.

Başka bir konu daha var. Turizmle alakalı, turizmle ilgili uzun süreli sözleşmelerle arazileri turizm işletmesi olarak kullanan kişilerin kamu malı olan arazilerinin kamu malı olarak Varlık Fonu içerisinde değerlendirileceğiyle ilgili bir konu gündeme düştü. Bu konunun gerçeği nedir Sayın Bakanım? Eğer Varlık Fonuna bu kamu malları dâhil olaksa bu işletmeler bu işletmelerin geleceği ne olacaktır? Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; öncelikle mübarek kandilimizi kutluyorum. Erdin Vekilimize de Allah’tan rahmet diliyorum. Sosyal devlette sanat kavramı ilk kez 1961 Anayasası’nın 21’inci maddesiyle literatürümüze girdi. Anayasa’mızın 27’nci maddesi “Bilim ve sanat hürriyeti” başlığını taşımakta olup herkesin bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahip olduğuna dair bir düzenleme içermekte. Yine Anayasa’mızın 64’üncü maddesi “Devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanat eserlerinin ve sanatçının korunması, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve sanat sevgisinin yayılması için gereken tedbirleri alır.” denmektedir. Yani, sanatı ve sanatçıyı desteklemek anayasal bir görevdir.

Bu arada, “Devlet eliyle sanat olmaz.” deyimi yerine Danimarka’da kişi başına Hükümetin kültürel harcamaları 185 euro, Fransa’da 197 euro, Finlandiya’da 177 euro, Norveç’te 392 euro, Belçika’da 245 euro, İtalya’da 177 euro, İspanya’da 119 euro, İngiltere’de 143 euro olduğunu ve fakat Türkiye’de bu rakamın sadece 10 euro olduğunu hatırlatmak istiyorum. Ancak, maalesef, Türkiye kültür ve sanatı teşvik etmek amacıyla kurulan yaratıcı Avrupa programından “Creative Europe” Bakanlık kararıyla yer almayacağını bu iktidar döneminde açıkladı. Tek amacı, sanatı ve sanatçıyı desteklemek olan büyük bir programdı bu ve Avrupa çapında 300 bin sanatçı ve kültür çalışanına destek veriyordu. Bu programdan vazgeçmenin tutarlı bir tarafı olmadığını düşünüyorum. Ayrıca, Türkiye bütçesinde kültür çalışmalarına ayrılan pay sadece yüzde 0,48 iken bu oran İsveç’te yüzde 2,60’tır ve bu fark çok büyük bir farktır.

2017 bütçesinde 945 milyon euro olan Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi, maalesef, 2018 yılı için 860 milyon euroya indirildi ve indirilmeye de devam ediyor; bu da siyasi iktidarın kültüre bakışının çok net bir ifadesidir diye düşünüyorum.

Peki, Türkiye’nin, kültür, sanat istihdamında ise Avrupa sonuncusu olduğunu biliyor musunuz? Bu bakış açısının bugüne, sanat ve sanatçıya dönük yıkıcı politikalara yansımaları şaşırtıcı değil. Sistemli bir rejim dönüşümü için ihtiyaç; düşünmeyen, üretmeyen kültürel anlamda yoz bir toplumsa bunu sağlamak için uyanış ve düşünsel zenginliğin temeli olan sanat da yok edilmelidir. Bu anlayış, dönemin Sayın Başbakanı tarafından 29 Nisan 2012 tarihinde “Devlet eliyle tiyatro olmaz.” denilerek aksettirilmişti. Laik bir ülkede devlet eliyle dindar/kindar nesil yetiştirilir ama sanat yapılmaz! Devlet eliyle din dersi dayatması yapılır ama devlet eliyle opera ve bale yapılmaz! Devlet eliyle haksızlık, işten çıkarma, aç bırakma, zulüm, baskı, linç, sömürü, işkence ve hukuksuzluk yapılır ama sanatçıya

destek sağlanmaz! Devlet eliyle devlet kanalında yandaş diziler, haberler, sığ yarışmalar, yoz evlilik programları ve yayınlar yapılır ama kültür ve sanat programına destek verilmez, vesaire, vesaire, vesaire! Ve en önemlisi, devlet eliyle keyfi saraylar yapılır ama kültür ve eğitim ikinci plana atılır.

Mesela İstanbul'un kültür merkezlerinden AKM yıkıldı, Taksim o şekilde bekliyor. Hani yenisi yapılacaktı derhâl? Sözde, yandaş sanatçılara bir ayda 1,2 milyon veren iktidar, ülkenin en önemli kültür merkezine kaynağı herhâlde çok çabuk bulur diye düşünüyorum. Bununla birlikte, şimdi de Tarih Kurumu ve Dil Kurumu hedefe konuldu. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi ve Atatürk Kültür Merkezinin de görev ve teşkilat yapıları yine karanlık odakların gerici hedefleri doğrultusunda sizin döneminizde değişti. Adında "Atatürk" olan bu kurumların başlarına Atatürk düşmanlığıyla bilinen ve 15 Temmuzda ne oldukları ortaya çıkan kişiler bile atandı. Sonra da, Atatürk'ün mirasına göz dikerek İş Bankası hisselerine el konulmak isteniyor; bunun hukuk garabeti bir yana, partimizin oradan tek kuruş almadığı ayrı bir konu. O para Dil ve Tarih Kurumuna gidiyor; bu toprakların tarihi, bu toprakların dili için harcanan parada dahi kimsenin gözü olmamalı.

Atatürk, Sofya Ataşesi iken Bulgaristan'da izlediği opera sonrasında "Neden Balkan Savaşı'nda yenildiğimizi şimdi daha iyi anlıyorum. Bu insanlar opera yapıyorlar." diyor. Bir medeniyet ölçüsü olan sanatın ve operanın önemini dile getiriyor o zamanlarda.

Bugün Türkiye her geçen gün medeniyetten uzaklaşıyor, yalnızlaşıyor ve tek adamlığa doğru gidiyor. Sanata ve operaya olan bu bilinçli saldırıyı yapanlar operayı değil, aslında Türkiye'yi yıkmak istiyor.

Son söz: Bu bağlamda, esasında sanata ve sanatçıya, kültüre ve turizme daha çok kaynak ve bütçe ayırmalıyız.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Turan...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Zamanın Başbakanı Erdoğan bir yerde devleti şirket gibi yönetmekten bahsetmişti. Şu dönemde de bu yönelimin sonucu ve alametifarikası olarak bir patron bakanlar dönemi başladı. Baştan söyleyeyim arkadaşlar: Ben bu yönelimin kesinlikle yanlış bir yönelim olduğunu düşünüyorum ve reddediyorum. Tüccardan Tarım Bakanı, hastane patronundan Sağlık Bakanı, turizm patronundan Kültür ve Turizm Bakanı olmaz. Bu, onların kişiliğinden bağımsız bir şeydir, ontolojik olarak işveren, patron meselelere kâr ekseninden bakar. Derler ya: "Elinizde çekiç tutarsanız bütün meseleleri çivi gibi görürsünüz." diye; ontolojik olarak böyledir, kâr etmek için bakar; dolayısıyla, kamusal meselelere yaklaşımları problem olacak. Nereden biliyorum? Sayın Bakan bir sunum yaptı, o sunumun içerisinde turizm çalışanlarına ilişkin, set işçilerine ilişkin, buradaki işçi, emekçi kesime ilişkin Allah'tan tırnak ucu kadar ilaç namına hiçbir şey yok; oysa, biliyoruz ki insanlar setlerde çok kötü koşullarda çalışıyorlar. Ama söylemesi keyifli geliyor, milyon dolarlık dizileri etrafa ihraç ettiğimizden rahatlıkla bahsediyorsunuz. Eyvallah, edin ama o diziler, bilin ki, pek çok emekçinin kanı ve teri pahasına çekiliyor; iki çift laf etmek, bütçede bunlardan bahsetmek gerekmez mi? Dedim ya, bu, ontolojik bir meseledir. İşverenden, patrone eğer bakan yaparsanız bu mesele daha da derinleşerek devam eder.

Bakın, kanayan yaralar tiyatrolar. Şimdi, tiyatroların sahneleri yok. Tiyatrolara ödenek geliyor ve bu bütçeler yeterli değil. Bunlar sahneleri kiralamakla harcanıyor. Tiyatro çalışanları arasında denklik ya da eşitlik söz konusu değil. Sanatçılar, sanat teknik çalışanları ve memurlar birbirlerinden çok bağımsız, çok farklı kategorilerde ele alınıyorlar ve değerlendiriliyorlar. Örneğin, memurlar 3600 ek

göstergeye tabi değiller ve bu, onları -hiç abartmıyorum- sefalet sınırında yaşamaya mahkûm ediyor arkadaşlar. Yine, kadro yok; sanat teknikte çalışanların çok büyük bir kısmı, hemen hemen tümü sözleşmeli durumdalar.

Bir başka mesele antik kentler. 25 bin civarında antik sit var, 2.500'üne kazma vurulmuş; arkadaşlar, geri kalanı -özel ilgi alanım olduğu için biliyorum- definecilerin tasarrufuna bırakılmış durumda çünkü -buraya gelmeden arkeologlarla da konuştum- ödenek neredeyse yok gibi. Ya bakın, bu hızla gitsek mesela Hattuşa'yı -her sene Hattuşa'ya giderim- yüz yıl daha kazmak gerekir; Truva, keza, yine öyle. Dolayısıyla, Bakanlık bir taraftan baskı yapıyor çünkü para kazanmak istiyor, buraların turizme açılmasından yana ama çevre düzeni yapmaya ödenek yok, orada çalışacak insanlara yönelik ödenek yok. En fazla da arkeologlar bu konuda ciddi manada muzdarip.

Hasankeyf... Ciddi bir kültür kırımıyla karşı karşıyayız değerli arkadaşlar, ciddi bir tarih kırımıyla. Dünyada bir eşi daha olmayan bir yapı bir baraja kurban edilmiş durumda. Yedi bin yıllık Sur'un haritası değiştirilmiş durumda. Sur'un içerisine beton dökmüş durumdayız ya böyle matrak şey olabilir mi? Son derece korkunç bir şey.

Yine, buna ilişkin pek çok yerde -ya antik kentleri geziyoruz- antik kentler mezbelelik durumda. Yani, güvenli... Bir Kanatlı Denizati Broşu'nu 2 defa Uşak Müzesi'nden çaldılar, ayıptır ya ayıptır. Hani getirdiklerinizi söylüyorsunuz ama bunlar nasıl gidiyor, biraz da ondan bahsedelim. Burada ciddi bir ihmal var değerli arkadaşlar.

İki çift laf da -süre çok kısa- RTÜK ve TRT'ye etmek istiyorum. Ben Aleviyim, TRT'de kendi inancıma ve kültürüme ilişkin hiçbir şey görmüyorum; sosyalistim, kendi görüşüme ilişkin hiçbir şey görmüyorum; HDP'liyim, yüz yetmiş altı saat AKP'ye TRT süre vermiş, HDP'ye sıfır vermiş. Ben bu memlekette vergi veriyorum, askerlik yaptım ve hakkımı helal etmiyorum, haram olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şeker...

FATİH MEHMET ŞEKER (İstanbul) – Efendim, cümleten hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Devlet; eğitim, kültür ve sanatla özdeştir. Bu üç unsur, bademin kabuğu, lifi ve çekirdeği gibi bir ve bütündür. Türkistan'dan Rumeli'ye uzanan havzayı şenlendiren milletimiz, tarih boyunca yerleştieği topraklara bir sanat eseri güzelliği verir, kültürü irfan hâline getirir, devlet kurmayı sanatkârane bir şekilde büründürür, siyaseti estetikle aynileştirir. Bu noktadan bakıldığında, ideallerimiz ile hayat felsefemizin bir aynası olan Türk kültürü, kendi canımızın istediği manayı verebileceğimiz bir şey değil, bir milleti millet yapan her şeydir. Ne var ki her şeyden önce devam fikrine dayanması gereken eğitim gibi kültür politikamız da daimi olarak suları değişen bir nehre benziyor. Aynı nehirde 2 defa yıkanamıyoruz. Bugün yaptığını yarın bozan, bildiklerimizi unutturan bir fasid daire, hükmünü yürütüyor, ikmale kalıyoruz, tevbeistiğfar niyetine ha bire yanıldığımızı söylüyoruz. “Yedi yüz kerre yanılmak ne demek bir cüzde/ Böyle olmaz a benim hafızım, ezber dediğin.”

Bugün belki de en yanlış düşünce, kültür alanında siyasiler vasıtasıyla bir iyileşme olacağı umududur; zira kültür, siyasete araç olması gerekirken bir siyaset vasıtası hâline geliyor. Hâliyle, kültürü televizyonlarda, gazetelerde ve belediyelerin yaptığı faaliyetlerle yarına taşıyabileceğimizi zannediyoruz. Kültürü dün taşıyan şifahi gelenek ve kitaptı; yarın da bunlar olacaktır. Yahya Kemal'in “Medeniyetimiz Mesnevi ve cihat medeniyetidir.” sözünün bir manası da budur. Az eseri çok okuma gibi bir geleneğin olduğu eski zamanlarda omurgayı belirleyen, ders ve sohbet halkalarını süsleyen, herkesi aynı dünya görüşüne bağlayan itibarlı kitaplar vardır. İnsanlar ölünce belirli eserler muhakkak terekelerden çıkar. Nesil, mizaç, karakter, zaman ve zemin insanları ayırda da defalarca okunan klasikler

insanları birleştirir. Entelektüel geleneğimizin yörüngesini belirleyen metinler kızların çeyiz sandığına en değerli hazine olarak konulur. Bugün okunan eserler ise insanları birleştirmekten çok, ayırıştırır. Tespihin taneleri kopar. Devamlı Puşkin okuyan Dostoyevski gibi, dedelerimiz de “Târîh-i Cevdet”i yastık altı kitabı hâline getirirler, hiç durmadan onun üzerinde düşünürler. Bugün kendini bu ülkeye ait hisseden birinin sürekli okuyup etrafında tefekküre dalabileceği kaç tane isim ve eser vardır? İtiraf etmekten çekinmeyelim: Kültür etrafında toplayabileceğimiz unsurları yeni nesillere taşıyabilecek bir stratejimiz yoktur. Neye sahip olduğumuzu fark ettirmekten âciz durumda olduğumuz bir gerçektir.

Keçecizade İzzet Molla'nın şu beyti, aslında bugünü anlatır: “Bir mevsim-i bahârına geldik ki âlemin/Bülbül hamûş, havz tehi, gülsitan harâb.” Notre Dame'ı bina zanneden kimselerin, Fransa'da kültür bakanı olabileceğini sanmıyorum. Kremlin'in hem bir ibadethane hem de Rusya'nın ihtişamını simgeleyen bir abide olduğunu düşünmeyenler de Moskova'da kültür bakanlığına oturtulmaz. Biz ise “Ayrılan parayı ne yapın edin, faaliyet yaparak eritin.” diyen ideal fukarası adamı, genel müdür yaparız. Makamları Türkiye'nin ağzıyla ve hafızasıyla değil de bendesi oldukları kimselerin tıynetiyile konuşan kimselerle doldururuz. Bakanlığın kültür alanında neden otorite hâline gelemediği sorusunun cevapları da buradadır. Bu kafayla bırakalım iklim olmayı, mevsim olmayı bile başaramayız. İktidarlara göre değişmeyecek hakikatleri ideal hâline getiremediğimize göre kültür namına gündeme getirilen hususların bir serap olarak kalacağı meydandadır. Meçhul zannettiğimiz şeylerin devleti idare edenler için malum olduğunu ve her şeyin vaktimerhununu beklediğini biliyorum. Büyük makamların zemini kaygan olur. Dün ne olduğunu bilenler, geçmişte ne olduğunu bilenler gelecekte ne olacağını bulacaklardır.

Teşekkür ediyorum. Hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Budak... Yok.

Sayın Yıldız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, Komisyon üyeleri, değerli milletvekillerim, Bakan yardımcılarını, bürokratlar, çok değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tüm İslam âleminin Mevrit Kandili'ni kutluyorum.

Yine, değerli arkadaşım, milletvekilim Erdin Bircan bugün Hakk'a yürümüştür. Kendisine Allah'tan rahmet, bütün sevenlerine ve ailesine başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanım, 2002 yılında, baktığımızda, İspanya'yla hemen hemen turizm gelirimiz birdi. Yıl 2018, İspanya'nın turizm geliri 87 milyar dolar, Türkiye'ninse 25 milyar dolar. Bu, ne demektir? Şu an, 2018'de yaklaşık 1 milyar 300 milyon turist, 1 trilyon 300 milyar dolar da bir bütçe var yani gelir var ama maalesef bu on altı yıl içerisinde, AKP'nin iktidarı zamanında turizme önem verilmedi ve Türkiye şu an ilk 10'a bile girmiyor maalesef. Turist sayımız ilk 10'a girmesine rağmen gelirimiz ilk 10'da değil. Bunun nedenini araştırdığımızda 2002 yılında AKP iktidara geldi, 2018; on altı yıldan beri yanlış politikaların yüzünden bu hâle geldi.

Yine, sizinle daha önce toplantımızda, Turizm Komisyonunda görüşmüştük. Demin anlattığınız şeyler doğru. Evet, turizmin içinden gelen yani mutfağından gelen bir arkadaşımızsın. İyi şeyler olacağına inanıyoruz ama ben de bazı soru işaretleri var. Acaba bürokratlarınız sizi çalıştırabilecek mi? Birinci soru bu.

İkincisi: Bu bütçeyle acaba ne yapabilirsiniz? Yani İspanya, İtalya, Fransa'ya turizm bütçelerine baktığım zaman, bu turizm bütçesiyle bir şey yapılmayacağı gözüküyor. Ama ben şuna inanıyorum: Demin nitelikli turistten bahsettiniz. Nitelikli turisti buraya getirmemiz için ilk önce reklama, ilk önce

ulaşıma, ilk önce altyapıya ihtiyacımız var. Evet, Türkiye’de özel sektöre özellikle teşekkür ediyorum. Yani bu dönemde on altı yıldan beri fabrikanın satıldığı, yatırımın olmadığı, üretimin olmadığı bir dönemde gözlerini kapattı özel sektör. Türkiye’de yaklaşık 200-250 milyar dolar turizm yatırımı var. Özellikle o turizm yatırımı yapan iş adamlarına teşekkür ediyoruz. Bugün işsizliği ufak da olsa önleyen yine turizm sektörüdür. Peki, devlet olarak, Hükümet olarak biz bunlara ne veriyoruz?

Değerli arkadaşlar, turizm bölgelerine baktığımız zaman yüzde 80’i normal ilçelerin belediyesi olan yerlerdir. Büyükşehir Yasası, 2014’te uygulandıktan sonra bu ilçelerin geliri, belediye gelirlerinin yüzde 80’i büyükşehirlere devredildi. Turizm bölgesinde olan ilçelerin altyapı sorunu var, yol sorunu var çünkü bütçeleri yetmiyor. Şimdi, Sayın Bakanım, evet, bizim nitelikli turisti Türkiye’ye getirmemiz gerektiği inancımı taşıyor, aynen katılıyorum ama bunun altyapısı acaba ne hâldedir?

Değerli arkadaşlar, örnek vereyim, Çeşme, Foça, Kuşadası, Didim, Bodrum, Marmaris, Fethiye, o bölgelere gittiğiniz zaman nüfusu 50 bin, 60 bin, 70 bin; yazın 1 milyona dayanıyor. Şimdi, siz 70 bin nüfuslu orana göre kadro verirsiniz, İller Bankası 70 bin nüfusuna göre oraya katkı sağlarsa veya bütçe ayırırsanız kim olursa olsun, hangi parti olursa olsun, hangi belediye başkanı olursa olsun orada turizm hizmeti etme şansı yok. Onun için, devlet nasıl ihracat yapıyorsa, teşvik alıyorsa en azından bir kanun çıkararak altı ay boyunca o ilçelere 1 milyon nüfuslu şekilde destek vermemiz gerekiyor bütçe olarak. Aksi takdirde on altı yıldan beri, hele son iki yıldan beri Türkiye’de hukuk yok, demokrasi yok, bunu zaten bütün Avrupa biliyor, her gün manşetlere Avrupa’da çıkıyoruz. Altyapıyı, yolları yapmadığımız takdirde bu şekilde buraya nitelikli turist çekme şansımız yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Sayın Karasu...

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle tüm İslam âleminin Mevlit Kandili’ni kutluyorum. Dün vefat eden yol arkadaşımız, Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Şimdi, sizlere AKP iktidarının kültür varlıklarına bakış açısını göstermesi konusunda Sivas ilimizden iki örnek vermek istiyorum.

Birincisi: Kangal ilçemizin Havuzköy sınırları içerisinde bulunan, Karaseki mevkinde yer alan höyük yerleşim ve nekropolün içerisinde bulunduğu Aslantaş Ören Yeri, birinci derece arkeolojik sit alanıdır. Bu bölgede bulunan geç Hitit tarzındaki Kapı Aslanı, ilk kez 1928 yılında rapor edilmiş, takip eden yıllarda Ankara’ya nakledilmiştir. Coğrafi konumunun Geç Hitit Dönemi eserler arasında en kuzeydekilerden biri olması açısından önemlidir. Şimdi, bu tarihi sit alanının bulunduğu bölgenin etrafı mühimmat imha alanı olarak kullanılmak üzere Millî Savunma Bakanlığına verilmiştir. Bununla ilgili Bakanlığınızın izni de mevcuttur. Bu bölgede kullanım süresi dolan mühimmatlar patlatılmaktadır. 783 bin kilometrekarelik ülkemizde başka yer bulunamamış, sit alanının ve yerleşim yerlerinin olduğu bölgede bombalar imha edilmektedir.

İkinci konu: 1952 yılında yapılan ilk 6 Numune Hastanesinden biri olma özelliği taşıyan Sivas Numune Hastanesinin eski binası, 4 Mart 2016 tarihinde Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca korunması gereken kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. Kurul, 2017 yılında ise bina için “Tamamı taşınmaz kültür varlığı korunma alanındadır.” kaydını koyarak, belirlenen koruma alanı dâhilinde yapılacak her türlü inşai ve fizikî müdahaleden önce kendilerinden izin alınması kararı çıkarmıştır. Bu karara rağmen Sivas Valiliğince, bu binayı yıkabilmek için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden “Depreme dayanıksız” raporu alınarak Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından

7/3/2018 tarihinde binanın koruma kararı kaldırılmıştır. Valilik, kararı aldıktan sonra yıkım ihalesini Kamu İhale Kurumu şartnamesiyle değil, Köylere Hizmet Götürme Birliği şartnamesiyle yaparak binanın yangından mal kaçırır bir şekilde yıkımına başlamıştır. Bu arada Ankara Mimarlar Odası, yıkımın durdurulması için mahkemeye başvurmuş ve mahkeme, 3/5/2018 tarihinde yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Valiliğin bu karara itirazı da reddedilmiştir fakat valilik, mahkeme kararını beklemeden acele bir şekilde binayı yıkmış; binanın yerinde yeller esmektedir. Bunun hesabını kim verecektir? Bakanlık konu hakkında bir suç duyurusunda bulunmuş mudur? İki konu hakkında da bilgi sahibi olmak istiyoruz.

UNESCO tarafından ülkemizde koruma altına alınan ilk eser olma özelliğini taşıyan Divriği Ulu Camisi'nde 2016 yılında restorasyon çalışması başlatılmıştır. Bu restorasyon çalışmasının bitim tarihi hangi yıl olacaktır?

Ayrıca, öz önce eğitimden bahseden Adalet ve Kalkınma Partili milletvekili arkadaşımız bu ülkede yılda 5 bin arkeolog ve sanat tarihi mezunu olduğunu, şu anda 30 bin arkadaşımızın atama beklediğini söyledi; bakanlığınızın bu konuda herhangi bir çalışması var mıdır? Bunları merak etmekteyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın bakan yardımcıları, değerli bürokratlar, sayın milletvekilleri; öncelikle hayırlı kandiller diliyorum. Erdin Bircan vekilimize Allah'tan rahmet, ailesine, tüm Türkiye Büyük Millet Meclisine başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanım, işiniz zor. Şu ana kadar konuşan tüm milletvekilleri, neredeyse tamamına yakını sizin sektörden geliyor olmanızdan dolayı sizden umutlu olduklarını dile getirdiler; omzunuza ağır bir yük bindirildi. Sektörden geliyor olmanızdan kaynaklı, ben de böyle bir umuda sahibim. Umarım, önümüzdeki yıl bütçe için geldiğinizde bu güzel sözlerimizi devam ettiririz ve umudumuzu boşa çıkarmadığınızı size dile getiririz.

Sektörden geliyorsunuz, turizm sektörü konusunda önemli isimlerden birisiniz ama size yayıncılık, televizyonculuk; RTÜK de bağlı. RTÜK konusunda, televizyonculuk konusunda, yayıncılık konusunda ne kadar bilginiz var bilemiyorum; umarım, bu konuda ciddi danışmanlarınız olur ve ciddi danışmanlarınız sizi yanlış bilgilendirmezler.

Bakın, ben eski bir RTÜK üyesiyim, uzun yıllar televizyonculuk yaptım, gazetecilik yaptım. Adı üstünde RTÜK; radyo, televizyon... İnanın bana RTÜK'te televizyoncu ve radyocu çalışan neredeyse yok denecek kadar az; maalesef. RTÜK; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ama televizyoncu, radyocu çalışmıyor.

Liyakate maalesef değer verilmiyor Sayın Bakanım. Bakın, bir örnek vereceğim: Şırnak'ta Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürü getirildi İzleme Değerlendirme Daire Başkan Yardımcısı yapıldı. Ya, olmaz Sayın Bakanım, RTÜK'te o kadar çalışan personel var ki onlardan biri neden yapılmıyor? Nereden böyle bir yetkiye sahip?

Bazı RTÜK çalışanları montajı bilmez, kamerayı bilmez; kamerayı görse karakola bomba diye götürür. O durumlar ama maalesef yayıncılığı denetliyorlar.

Kamu spotları Sayın Bakanım, çok ciddi sıkıntı hâline gelmiş durumda. Zaten televizyonlar reklam pazarında sıkıntı yaşıyor, bir darboğazdalar. Kamu spotları; her vakıf, her dernek artık kamu spotu çekmeye başladı. Bence buna bir sınırlama getirilmeli Sayın Bakanım ve kamu kurumlarının gönderdiği kamu spotlarının değerlendirilmesi doğru olur diye düşünüyorum.

Yine, Sayın Bakanım, sizden bir ricam olacak; lütfen... Bu salonda bulunan herkes bu ülkenin kurucusuna karşı saygısızlık yapmaz, Mustafa Kemal Atatürk'e karşı. Sizden ricam şu: Lütfen, Atatürk'ü anlatacak birini bulup RTÜK'te personele, Üst Kurul üyelerine, AK PARTİ'li üyelere anlatsınlar, gerçekten. Bakın, Atatürk'le ilgili o kadar ağır hakaretler var ki bunlara yayınlarda ceza veriliyor. Sayın Cumhurbaşkanına yönelik en ufak bir dokunma olduğu zaman en ağır cezalar veriliyor.

TRT Çocuk'ta İstanbul Muhafızları isimli çizgi filmde, kötü adamların çocuklara yapacakları işkence listesinin altında Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün imzası görünüyor, Radyo Ton, Atatürk'ü camileri genelev yapmakla suçluyor ama ceza veriliyor, Akit TV her gün Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret ediyor ama hiçbirine daha ceza verilmiş değil Sayın Bakanım. Mustafa Kemal Atatürk rahmete kavuşalı, Hakk'a yürüyeli yıllar oldu; arkasından bu kadar ağır küfürlerin, ağır hakaretlerin ekranlarda yansıtılması çok yanlışır ve bunlara bir kamu kurumunun, RTÜK'ün, sizin bakanlığınızla ilişkili olan RTÜK'ün yaptırım uygulamaması da büyük bir hatadır.

Sayın Bakanım, seçim bölgem Kahramanmaraş'ta Kapalıçarşı'mız var. Maalesef Kapalıçarşı kapalı yani kapanmak üzere. Restorasyon yok, hiçbir şekilde bir çalışma yok. Yani burası yüz yıllardan kalma bir çarşı. Kahramanmaraş, sizin üyesi olduğunuz iktidar partisine ciddi anlamda oy veriyor, yüzde 72'lerdeydi bir dönem oyu. Niye bu kadar değer veriliyor Maraş'a? Bu Kapalıçarşı niye restore edilmiyor? Büyükşehir Belediyesi yapamıyor, yapmıyor; gücü yetmiyor belki. Kapalıçarşı'nın restore edilmesi için ben sizden destek bekliyorum, bu konuyu gündeminize almanızı özellikle rica ediyorum Sayın Bakanım.

Andırın ilçemizde Başkanuş Yaylası var; Karadeniz'de o müthiş yaylalar vardır ya, aynı o yayla gibidir Başkanuş Yaylası. Buranın bir şekilde turizme açılması gerekmektedir.

12 Şubat ilçemizde ve Ekinözü ilçemizde iki tane ılıca var. Bakın, bu iki ılıca bölgesine belki yabancı turist gelmiyor ama yerli turist çok fazla geliyor. O gelen yerli turistlere hizmetin daha iyi olabilmesi için, o gelen yerli turistlerin daha iyi hizmet alabilmeleri için buralara da turizm konusunda teşviklerin verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bu konularda sizlerin yardımcı olacağınıza benim umudum tamdır. Siz sektörden gelen bir isimsiniz, saygın bir isimsiniz; umarım, önümüzdeki yıl buraya geldiğinizde bu sözlerimizi tekrarlarız.

Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, simit ve peynir için de size teşekkür ediyoruz. Simit ve peynir de gösteriyor ki maalesef ülkede ekonomik kriz sürüyor.

BAŞKAN – Ben teşekkür edeyim ama Sayın Bakanın adına teşekkür edeyim; simidi Sayın Bakan gönderdi. Herhâlde elindeki ödenekleri yatırımlarda kullanmak istiyor.

Evet, Sayın Yavuzyılmaz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Milletimizin Mevlit Kandili'ni tebrik ediyorum, vefat eden sevgili vekilimize Allah'tan rahmet, ailesi ve yakınlarına sabırlar diliyorum.

Sayın Bakan, özellikle Türk Dil Kurumunun Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde yer alan cinsiyet ayrımcılığı ve kadına psikolojik şiddet içeren kavram açıklamalarının bir an önce sözlükte düzeltilmesini sizden talep ediyoruz.

Komisyon toplantısına gelmeden önce de tekrar kontrolümden geçirdiğim üzere, güncel birkaç örnek vermek istiyorum.

“Serbest” kelimesi “Ağırbaşlı olmayan, hoppa kadın” olarak tanımlanmış; kadınlara ne için “serbest” denildiğini takdirlerinize bırakıyorum.

“Kırlı” kelimesinin anlamında “Aybaşı durumunda bulunan (kadın)” diye ifade ediliyor; ne kiriyse artık anlatılmak istenen.

“Esnaf” kelimesi “Kötü yola sapmış olan kadın.” Cümle olarak da “Esnaftan bir kadın.” Ne esnafıysa, bir hakaret daha...

Yine Türk Dil Kurumu Sözlüğü’nde “müsait” kelimesinin anlamı için “Flört etmeye hazır olan, kolayca flört edebilen kadın.” ifadesi kullanılmış; neye müsait olduğunu, ne ifade edilmek istendiğini takdirinize bırakıyorum.

“Oynak” kelimesinde ise “Davranışları ağırbaşlı olmayan kadın veya kız” Bunu tarif etmek için seçilen cümle de şu: “Bu, otuz yaşlarında çenebaz ve oynak bir duldu.”

Evet, Anayasa’nın 10’uncu maddesi ikinci fıkrasına da aykırı olan bu ifadelerin bir an önce sözlükten çıkarılmasını talep ediyoruz. Wittgenstein diyor ki: “Dilimin sınırları, dünyanın sınırlarıdır.” Bu, ne biçim bir zihniyetin ne biçim bir dünyasıdır? Dolayısıyla bu yanlışın bir an önce düzeltilmesini istiyoruz.

Evet, liyakat, liyakat diyoruz, bir işi layıkıyla yapmak diyoruz. Ben bir Zonguldak milletvekili olarak Türk Dil Kurumunun 2017 Türk Dili Yılı için hazırladığı büyük boy afişlerde Zonguldak’ı “Zongulgak” diye yazmasını bir kez daha huzurunuzda esefle kınıyorum. Yani güler misiniz, ağlar mısınız; öyle bir durum. Aynı zamanda özellikle restorasyonlar noktasında Şile Kalesi’nden örnek vermek istiyorum. Bildiğiniz üzere “Sünger Bob” adlı bir çizgi film karakteri var, Şile Kalesi, maalesef restorasyondan sonra bu karakterle özdeşleşmiş durumda, ününe ün kattı ancak sünger gibi, bütün tarihi de emdi bitirdi. “İlber Ortaylı” adındaki anonim bir Twitter hesabında şöyle bir yorum var: “Restorasyon adı altında Şile Kalesi’ni Sünger Bob anıtı yaptılar. Bakın, bunun adı dramdır.” yazıyor. Bu konuyu da dikkatinize sunuyorum.

Evet, Sayın Bakan, 4.114 yaşında Zonguldak’ın Alaplı ilçesinde Gumeli beldesinde bir porsuk ağacımız var, dünyanın en yaşlı porsuk ağacı, dünyanın da en yaşlı 5’inci ağacı. Turizm noktasında katkılarınızı bekliyoruz. Aynı zamanda tüm milletvekillerimizi, Komisyon üyelerimizi Zonguldak ilimizdeki bu 4.114 yaşındaki ağacımızı ziyaret etmeye davet ediyoruz.

Sayın Bakan, Zonguldak ili, amatör tiyatro gruplarının en çok olduğu şehirlerimizdendir. Tiyatroyu bu kadar seven bir şehirde Zonguldak Devlet Tiyatrosu bünyesinde oyuncu ve teknik ekip istihdam edilerek Zonguldak Devlet Tiyatrosu adına oyunların çıkartılmasını talep ediyoruz. Böylesi bir ekibin oluşması, hem amatör tiyatrolara hem devlet konservatuvarına hem de Zonguldak halkına ciddi katkılar sunacaktır.

Aynı zamanda Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezine daha fazla genç tarihçi, sanat tarihçisi istihdamının sağlanmasını sizden talep ediyoruz.

Genç yazarlarımızın kaleme aldığı oyunlara belli ölçüde de olsa devlet tiyatroları repertuarında yer verilmesini talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erbaş...

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri, değerli bürokratlarımız ve basınımızın çok kıymetli mensupları; öncelikle Türk İslam âleminin Mevlit Kandili mübarek olsun.

Yine dün vefat eden Erdin Bircan Ağabey’imize de Allah rahmet eylesin, ailesine de başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle Kütahya ilimize Bakanlığınız tarafından yapılan restorasyon ve yatırım çalışmaları için teşekkür etmek istiyorum. Hâlen devam etmekte olan kale burçlarının restorasyonu, Germiyan Sokak'ı ve şehrin diğer çeşitli yerlerinde bulunan tarihi Kütahya konaklarının restorasyonu ve Aizanoi Antik Kenti -ki Bakanlığımızın ilk günlerinde bu şehrimizi, antik kentimizi ziyaret ettiniz-dünyanın bilinen ilk borsasıdır malum biliyorsunuz. Buraya vereceğiniz önem bizleri Kütahya halkı olarak çok sevindireceği gibi tarihi bir mirastır bütün dünyaya da bu Aizanoi'yi anlatmamız gerekiyor.

Yine şehrimizde yapılmakta olan müze binası bitmektedir. Müze binasının yer seçimi ve bölgesi için muhalif şerhimizi bir kenara koyarak, yaptığımız için teşekkür ediyoruz ama İnköy dâhil yaptığımız bu seçimle ilgili diğer bürokrat arkadaşlarımızı da bir kez daha uyarırsanız, tarıma bu kadar elverişli bir yere... Bir şehir müzesi tabii ki yapılacaktı ama bunun yer seçimini hangi akıl ve mantıkla yaptılar, çok merak ediyoruz, bütün Kütahya merak ediyor. Bu müzenin niye oraya yapıldığına dair ama sonuçta devletimizin bir malıdır, beytülmalidir, bitirilmek üzeredir, bu da Kütahya'mız için hayırlı uğurlu olsun.

2019 yılında da ödeneklerimiz bu şekilde giderse devam etmekte olan bir çok restorasyon çalışmaları da bitecektir inşallah.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; Kütahya'mızın bünyesinde barındırdığı birçok tarihî ve kültürel zenginlikler, yer altı ve yer üstü zenginliklerimiz var, müstesna bir ildir. Tarihi zenginliklerin yanında bir de jeotermal tesisler bakımından az ama su kaynağı bakımından çok zengin bir iliz. Fakat bu konuda yeterli derecede desteği göremediğimiz için yatırımın önu şu anda açılmadığı için bu konuda biraz fakirlik çekmekteyiz. Ama umut ediyorum ki özellikle jeotermal turizmi, Kütahya'nın kalkınması, geleceği için çok önemli bir kaynak olacaktır.

Yine son üç sezondur fenomen hâline gelen Diriliş dizisinin ilham kaynağı olan Hayme Ana Türbesi bizim Domaniç ilçemizedir. Buradaki törenlere bu sene katıldı zatalileriniz. Her yıl katlanarak bu törenler genişliyor ve çok ciddi bir halk sevgisine mazhar oluyor. İnşallah yolumuz biter ve TRT'de üç sezondur fenomen hâline gelen bu Diriliş dizisinin yapımcıları da bir kez olsun bu bölgede bir çekim yapar veya dizinin bir sahnesine burayı koyarak Osman Gazi'nin annesinin yaşadığı bu bölgeyi halkımıza göstermiş oluruz.

Sayın Bakanım yıllar önce -biz inanıyoruz ki kâğıt üstünde ve o mevkiler görülmeden- çizilmiş bir sit alanı problemimiz var. Buradaki problemlere kalırsa Kütahya merkezinin neredeyse üçte 2'si sit alanı. Biz iddia ediyoruz ki bunu çizenler, bunu yapanlar kesinlikle bu bölgeleri görmemişler. Bu konudaki hassasiyetinizi de bekliyoruz.

Sayın Bakanım, Kültür Bakanlığı Sanatçı Tanıtım Kartı diye bir kart var. Malum, Kütahya, özellikle çinileriyle çok meşhur. Bütün dünyada İznik ve Kütahya, çinileriyle çok meşhurdur ama son iki yıldır ve üç yıldır özellikle biz sanatçı tanıtım kartı alamıyoruz. Kütahyalı hiçbir çini üstadımız bunu alamıyor çünkü -size biraz garip gelebilecektir, özel sektörden geldiğiniz için devlet yapısı biraz size tuhaf geliyordur mutlaka- çini tanıtım kartını verecek komisyonunda çini ustası yok Sayın Bakanım. Çok güzel yemek yapan ustamız var, ressamımız var, heykeltıraşımız var ama bir çini ustamız yok ki bizim sunduğumuz, sanatçılarımızın sunduğu çinileri değerlendirsin. Bu konuda sizden özellikle istirham ediyoruz Sayın Bakanım çünkü çini, bizim Kütahya için olmazsa olmazımız. Bu konudaki ilginiz için ve bundan sonraki yapacağımız çalışmalarınız için başta şahsınız olmak üzere saygıdeğer bürokratlarınıza da teşekkür eder, başarılar dilerim.

Sağ olun Başkanım.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ali Keven, buyurun lütfen.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Bakanlığımızın sayın bürokratları, sevgili milletvekili arkadaşlarım, sevgili basın emekçileri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce İslam dünyası üzerindeki kan ve göz yaşının son bulması dileğiyle tüm İslam dünyasının Mevlit Kandili’ni kutluyorum.

Dün kaybetmiş olduğumuz yol arkadaşımız Erdin Bircan’a da Allah’tan rahmet, ailesine başsağlığı diyor, acılarını paylaşıyorum.

Sayın Bakanım, Yozgat, tarihî süreçte üç tarihî başkent in ortasında bir ildir. Hitit medeniyetinin yerleşim yerlerinden olup Hattuşaş’ın yanı başında yer alan Alışar Höyüğü, Tavium Antik Kenti, Kerkenes Harabeleri, Behramşah Kalesi ve Roma Hamamı gibi birçok tarihî mirasa sahiptir. Yozgat, Osmanlı döneminde Bozok Sancağı olarak yer almış ve Türk mimarisi konakları, “Taş Mektep” olarak bilinen Yozgat Lisesi binası, Askerlik Şubesi binası gibi, tarihî yapılara sahiptir. Yozgat Çamlık Millî Parkı, Akdağ Ormanları, Kazankaya Kanyonu gibi birçok doğa turizmi potansiyeline sahiptir Sayın Bakanım.

Yine ilimiz, Sarıkaya, Sorgun, Yerköy, Boğazlıyan ve Saraykent ilçelerinde bulunan şifalı sıcak su kaynaklarıyla termal turizm potansiyeline sahip olup ilimizin termal kaynakları yeterince kullanılmamaktadır. Yeni teşviklerle yatırımcılara yönelik kapsamlı bir çalışma yürütülmeli, tanıtımına hız verilerek Yozgat, turizmde ilkler arasına sokulmalıdır.

Yozgat, restore edilmeyi bekleyen medreseleri, camileri, türbeleri ve kiliseleriyle inanç turizminde de önemli kaynaklara sahiptir. Biz istiyoruz ki nüfusu yoğun göç veren Yozgat’ımız, turizm yatırımlarıyla, termal turistik otelleriyle, tarihî konaklarıyla bir cazibe merkezi olsun ve göçü tersine çevirelim.

Sayın Bakanım, 2002’de 684 bin olan Yozgat nüfusu, bugün 414 bine düşmüştür. Yozgat, tur operatörlerinin güzergâhına mutlaka alınmalıdır. Kapadokya’ya ve Hattuşaş’a gelen turist kafileleri Roma hamamını görmek için, Çamlık’ta doğa yürüyüşü yapmak için, kaplıcalarda dinlenmek için Yozgat’a uğramalıdır. Türkiye yalnızca güney illerimizden ve deniz turizminden ibaret değildir. Sayın Bakanım, Yozgat, jeotermal, doğa, tarih ve inanç turizmi açısından yukarıda bahsettiğim gibi zengin kaynaklara sahiptir. Yozgat tarihî, doğal ve kültürel değerleri doğrultusunda yapılacak yatırımlarla bir turizm kenti hâline getirilebilir. Özellikle fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezlerinin açılmasıyla ilimiz sağlık turizmi konusunda ön plana çıkabilir.

Sayın Bakanım, yine, Bakanlığımızın bünyesinde bulunan halk kütüphaneleri maalesef ilimizde atıl vaziyettedir. İlçelerimizde bulunan halk kütüphaneleri fiziki imkânlar yönünden zayıf olup teknolojik imkânlarla sahip değildir. Bu kütüphaneler donanımlı, çok fonksiyonlu binalara ihtiyaç duymaktadır. Özellikle öğrencilerimize ve tüm vatandaşlarımıza yönelik geliştirilecek projelerle birer yaşam alanı hâline dönüştürülebilir bu kütüphaneler. İlgisiz kalmış halk kütüphanelerine acilen özel ilgi gösterilmelidir.

Sayın Bakanım, yeni bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, size başarılar diliyorum; saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Keven.

Sayın Barış Atay Mengülluoğlu, buyurun lütfen.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Sayın Bakan, öncelikle görsel ve sahne sanatlarının bütün sunumunuzda 2 sayfa ve dört dakikadan daha fazla yer kaplamasını temenni ederdim açıkçası.

Biz aynı sektörden değiliz, herkesin söylediğinin aksine. Ben sanat alanında icracıydım. Sayın Turan Aydoğın'ın bahsettiği insanlardan da biriyim; işinden kovulan, işsiz bırakılan ve hâlâ iş yapamayan.

Sinema alanında 37 milyon lira, tiyatro alanında da 5 milyon lira destek de bulunduğunuzu söylediniz ama ne yazık ki her gün büyüdüğünü söyleyen bir ülkenin bütçesi açısından çok övünülecek bir bütçe de değil bahsettiğiniz. Sadece İngiltere'de tiyatroya 120 milyon sterlin, Almanya'da 500 milyon euro destek veriliyor; bütün tiyatrolar da bizim ülkemizdeki aksine özerk. Sadece İngiltere'de tiyatrodan ekonomiye gelen katkı 2,6 milyar sterlin kadar.

Demin, talihsiz olduğunu düşündüğüm bir cümle kullandınız, özellikle yerli oyun oynanmasını teşvik etmek ve artırmak konusunda. Cümleniz hemen hemen “Yüzde 70 oranında yerli oyun oynanmasını hedefliyoruz.” şeklindeydi yanlış hatırlamıyorsam. Fakat Bakanlık Devlet Tiyatrosu gibi özerk bir kurumun işleyişi konusunda hedef belirleyemez, bu çok tehlikeli de bir durumdur. Repertuvarı Devlet Tiyatrosu belirler, oyunlar da niteliğe göre ayrılır, “yerli oyun, yabancı oyun” diye ayrılmaz. Eğer yüzde 70 kotanızı dolduracak kadar yerli oyununuz yoksa nitelikli olarak, o hedefiniz boş bir hedef açıkçası.

Özellikle sinema alanında verdiğiniz desteklerin yüzde 90'ının geri dönüşünün akıbeti belli değil, çoğunun çekilip çekilmediği de muamma. Bunların kontrolü konusunda ciddi sıkıntılar, yaptırımları konusunda ciddi sıkıntılar var. Daha da kötü bir durum: Örneğin, Dağ 2 ve Ayla gibi gişe sineması olan filmlere Kültür Bakanlığınızdan destek veriliyor. Yani hâlihazırda milyonlarca dolar parası olan yapımcılara, bir de üzerine 2 milyon gibi çok ciddi anlamda destekler veriyorsunuz. Böylece ilk filmi çekebilecek birçok yönetmenin film çekme şansını da elinden alıyorsunuz.

Genel Başkanımızın yıllardır söylediği kültürel iktidarın ele geçirilmesi konusundaki hezeyanlarını biliyoruz. Fakat kültürel iktidar dediğiniz şey, muhalif sanatçıları iktidar partisine devşirerek elde edilen bir şey değil, üzülererek söylüyorum adınıza. Sizin de sürekli atıfta bulunduğunuz saygınlık meselesi var. Saygınlık da dünyaca ünlü oyunculara reklam yaptırarak elde edilen bir şey değil. Mesela, sanat alanındaki saygınlığı elde etmek için şunları yapmayabilirdi iktidar: Emek Sineması yıkılmayabilirdi, AKM yıkılmayabilirdi, Karaca Tiyatrosu hâlâ kapalı olmayabilirdi, Aziz Nesin ve Taksim sahneleri yok edilmeyebilirdi. Şu ana kadar İstanbul Büyükşehir Belediye Tiyatrosundan 20 oyuncu KHK'yle atıldı, 10'u mahkeme kararına rağmen geri dönemedi. Diyarbakır Şehir Tiyatrosu yirmi sekiz yıl sonra kayyum tarafından kapatıldı, bütün oyuncuları işsiz bırakıldı. Antalya Film Festivali gibi Türkiye'nin en büyük film festivallerinden birinin sadece “İktidar partisine ve Erdoğan'a eleştiride bulunuluyor.” diye sahnede ulusal yarışması kaldırıldı, belgesel yasaklandı yarışmada, gösterilen belgesellerden bir tanesi. Buna da “Uluslararası festivallerde ulusal yarışma yok, biz daha nitelikli bir festival yapacağız.” diye savunma getirildi. Yaptığımız ilk sene, yarışma filmlerinin birinin alt yazısında “gerilla” kelimesi geçiyor diye film yarıda durduruldu. Ne kadar saygın bir festival düzenlendikleri buradan ortaya çıkabilir. Aynı zamanda, Tolga Karaçelik ve Emin Alper gibi, belki de son on beş yılın yetmiş en iyi yönetmenlerinden ikisine sadece muhalif tavırlarından dolayı yeni filmleri için destek verilmedi. Destek vermediğiniz “Kelebekler” filmi Sundance'te en iyi film ödülünü aldı.

Aynı zamanda, bunu ne yazık ki üzülererek söylüyorum, kendim yaşadığım için de çok net söyleyebilirim tabii ki: Genco Erkal gibi, Rutkay Aziz gibi, Taner Barlas gibi ustaların oyunları yasaklandı. Benim üç sezondur oynadığım oyunun -dizilerde, sinema filmlerinde işsiz bırakıldıktan sonra sadece tiyatro yapmaya başladım dönemde- adı sadece “Diktatör” olduğu için polis barikatlarıyla, Hopa'da 200 çevik kuvvetle engellenmeye çalışıldı ve bütün ülkede sadece oyun değil, benim oyun oynamam da yasaklandı ayrıca. Ankara Birlik Tiyatrosunun “Üç Kuruşluk Diktatör” oyunu yasaklandı,

haklarında dava açıldı. AKP’li hiçbir belediyenin olduğu yerde salon bulma şansımız yok, olmadı üç sezondur. Bulduğumuz yerlerde başka belediyelerde ise tehditlerle karşılaşıldı. Dizilerden 350 milyon lira ihracat yaptığımızı söylüyorsunuz, bu bir övünç ama bütün sektör insanlık dışı şartlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Faruk Sariaslan, buyurun lütfen.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kaybetmiş olduğumuz Edirne Vekilimize Allah’tan rahmet diliyorum.

Şimdi, konu Turizm ve Kültür Bakanlığı olunca kültür konusunda bir şeyler söylemek yerine çok beğendiğim, sevdiğim, sizlerin de seveceğinizi düşündüğüm Âşık Veysel’in kültürle ilgili bir şiirini okumak istiyorum:

“Aldanma cahilin kuru lafına
Kültürsüz insanın külü yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır.
Kar suyundan süzen çeşme göl olmaz
Gül dikende biter, diken gül olmaz
Diz diz eden her sineğin balı olmaz
Peteksiz arının balı yalandır.
İnsan bir deryadır ilimle mahir
İlimsiz insanın şöhreti zahir
Cahilden iyilik beklenmez ahir
İşleği ameli hâli yalandır.
Cahil okur, amma alim olamaz
Kamillik ilmini herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli yalandır.”

Değerli arkadaşlar, bu şiir hepimize herhâlde çok şey anlatıyor, üzerinde yorum yapmaya gerek yok. Kültürün tartışıldığı bu ortamda Veysel’i yeniden canlandırmamız lazım, Veysel’i yeniden anlatmamız lazım, Veysel gibi şairleri yeniden ortaya çıkarmamız lazım.

Sayın Bakanım, UNESCO’nun 1985 yılında dünya mirası olarak tescil ettiği Göreme Millî Parkı ve Kapadokya bölgesinin sorunları hakkında bazı bilgiler vermek ve çözümlerle ilgili görüşlerimi sunmak istiyorum.

Kapadokya bölgesinde bulunan ören yerlerinin gelirleri belediyelere yeterince gelir sağlamakta iken belediyelerden alınıp özel şirketlere devredildiğini de biliyorsunuz. Bu durum, belediyeleri büyük bir gelir kaybına uğratmıştır. Bu gelirler bir şirket üzerinden sağlanmaktadır. Şirket daha çok gelir elde ederken Bakanlık buradan kazanç sağlamadığı gibi, buradan zararı da olmaktadır. Şirket kârına kâr

katarken bölgedeki onarım ve yenileme çalışmalarına hiçbir katkısı olmamaktadır. “Masraf devlete, kâr şirkete kalıyor.” anlayışı diye düşündüğümüz bu konuyla ilgili acaba ne cevap vereceksiniz merak ediyorum.

Sayın Bakanım, Avanos sanatçılar mahallesi 2005 yılında koruma amaçlı imar planına alındığı hâlde şimdiye kadar hiçbir işlem yapılmadığı gibi, şimdi tabiat koşullarından etkilenecek tahrip olmaktadır. Binaların restore edilerek bölgemize ve ülkemize kültürel ve tarihi yapılar olarak kazandırılması gerekmektedir. Bu, Avanos’un kaderini değiştirecek önemli bir projedir. Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili çalışma bizde mevcuttur, Bakanlığınızda da olduğu kanaatindeyim. Eğer zamanınız olur da kabul ederseniz, bu konularla ilgili size dosyayı sunabiliriz.

Yine, Nevşehir’e bağlı Kozaklı’da bulunan sıcak sudan daha fazla yararlanmak ve turizme açmak için Hacı Bektaş Veli Üniversitesine bağlı geniş kapasiteli fizik tedavi hastanesi açılmalı ve buna bağlı olarak bir fakülte kurulmalıdır. Bu konuda fazla talep vardır.

Diğer bir sorun ise, bildiğiniz gibi Kapadokya’da balon turizmi bölgeye önemli katkı sağlamaktadır. Ancak, balonu kullanan pilotların sayısı yeterli değildir. Bu konunun çözümü için Türk Hava Kurumu devreye girmeli, gerekirse turizm şirketleriyle iş birliği yapılarak işinin ehli pilotlar yetiştirilmelidir. Bu konuda Kuzey Afrika ülkelerinden de -pilot konusunda- ciddi talepler gelmektedir.

Bölgemizde koruma amaçlı imar planı olmayan sadece Ortahisar mevcuttur. Bu konuya acilen çözüm getirilmesi gerekmektedir. Ayrıca bu kasabamızda 50’nin üzerinde butik otel, otel, pansiyon ve turistik işletmeleri vardır, buna rağmen doğal gaz hâlâ gelmemiştir. Bu konuya acilen çözüm bulunması gerekmektedir.

Kapadokya Havaalanı’na doğrudan uçuş olmaması turisti İstanbul üzerinden aktarmaya zorlamaktadır. Özellikle alım gücü yüksek turist olarak kabul edilen AB yolcu kategorisi Kapadokya’ya doğrudan uçmak istemektedirler. Türk Hava Yollarının Kapadokya’ya kaynak pazar konumundaki ülkelerden -Çin, Brezilya, Almanya gibi- doğrudan uçuşlar yaparak Kapadokya’ya destinasyon olabilmeye yolunda desteklenmelidir. Ayrıca, şu an Türkiye’ye en çok gelen turist konumunda olan Ruslar, Kapadokya’ya ciddi şekilde ilgi göstermektedirler, fakat Antalya üzerinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Jale Nur Süllü, buyurun lütfen.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Bakan, sunumunuzu dikkatlice dinledim. Buz dağının görünmeyen kısmındaki var olan genel zihniyetin uygulamadaki yansımalarını da dile getirmek isterim.

Turizm çeşitliliğinden söz etmenizi çok önemsiyorum. Bilinen kültür, güneş, dağ, sağlık turizmi dışında, Eskişehir Büyükşehir Belediyemizin gerçekleştirdiği projeler ve müzeler, kongre merkezleri, restorasyonları gibi şehirde kalış sürelerini uzatacak yatırımlarla Türkiye’de şehir turizminin öncüsü olan Eskişehir’in Milletvekili olarak, Bakanlığınızdan bugüne kadar hiç destek alamadığımızdan, bundan sonra TİKA aracılığıyla büyük bütçelerle yurt dışında yapılan yatırımlarınızdan Eskişehir’e de pay ayırmanızı özellikle istiyoruz.

Termal turizm dediğiniz, tedavi edici termal sularıyla ünlü hamamlarımız vakıflara aittir. Kiracılar ne yazık ki buraya çivi dahi çakamamaktadır. Vakıflar Genel Müdürlüğünden çok eskimiş olan bu binalar, hamamlarla ilgili projelere destek beklemekteyiz.

Sağlık ve termal turizmi kapsamındaki Kızılınler'deki sıcak su kaynaklarının değerlendirilerek termal turizm projesi, imar ve çevre düzeni planları belediyemiz tarafından hazırlanarak Kültür ve Turizm Bakanlığımıza gönderilmiş ve 2006 yılında Bakanlığımızca onaylanmıştır. Turizm tesis alanı için 2016 yılındaki ihalede talep gelmediğinden ne yazık ki tahsis gerçekleştirilememiştir. Bu konuyla ilgili büyük emekler harcayan belediyelerimizin talebi, Kızılınler termal turizm bölgesindeki hazineye ait alanların Odunpazarı ve Tepebaşı Belediyelerine devredilmesidir. Böylece, belediyeler yatırım yapacak, yatırımcı bulma noktasında daha hızlı davranacaklardır.

Sayın Bakan, ekolojik turizme önem verdiğinizi söylediniz. Eskişehir'imizin Sarıcakaya, Mihalgazi, Mihalıççık, Han ilçeleri doğası ve faunası, florasıyla ekolojik turizme çok yatkın bölgelerimizdir. Her seçim döneminde vad edilen ekoturizm merkezi olma sözü unutulmaktadır. Çevreye saygılı projeler beklerken çevrenin ekolojisini katledecek bir kömürlü termik santral projesi Eskişehir'e reva görülmektedir.

Mihalıççık'ın Gürleyik Mahallesi'nde Bakanlığınız tarafından beylikler döneminden kalan bir kamulaştırma yapılmıştır Halit Ağa Konağı'yla ilgili. Ne yazık ki buradaki hamamın duvarı yıkılmak üzeredir. Eğer bu hamamın duvarı yıkılırsa konağın üzerine, çok değerli bir konak yok olup gidecektir, acil müdahale gerekmektedir.

Frig Vadisi'nin en önemli noktası Han ilçemizde olan Dünya Mirası Listesi'nde önemli bir yeri olan Yazılıkaya Kral Midas Anıtı'nın çevre düzenlemeleri yapılmalı. Çevresinde ne yazık ki hiçbir turizm yatırımı yoktur. Han'daki yeraltı şehri kazısına da başlanmasını istemekteyiz.

Yurt dışı turizm destinasyonuna direkt uçuşlar planladığınızı söylediniz. Sürekli olarak zarar eden yolcu garantili Zafer Havalimanı'ndan çok daha fazla yolcunun, Afyon Emirdağlı vatandaşlarımızın Belçika-Brüksel uçuşlarının merkezi olan Eskişehir Hasan Polatkan Havaalanı neden trafiğe açılmıyor?

Turizmden kültür ve sanat konusuna gelecek olursak, Anadolu'nun kültür ve sanat başkenti olarak anılan Eskişehir Büyükşehir Şehir Tiyatrosu, senfoni orkestraları, çocuk senfoni orkestrası, 8 sahnesiyle Bakanlıktan hiçbir destek ve bütçe almadan, Türkiye'deki tüm tiyatro sahneleri kapanırken ne yazık ki Meclisteki AKP'li belediye Meclis üyelerinin engellemelerine karşın yoluna devam etmektedir. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Haziran 2018 rakamlarıyla 130 bin kişiye ulaşmayı başarmıştır.

Burada baleye çok önem verdiğinizden söz ettiniz sunuşunuzda. Ancak, sanata ve sanatçıya bakış anlayışının genel yansımaları, geçen haftaki Odunpazarı Belediyemizle ilgili bir olayı buradan sizlerle paylaşmak isterim. Çocuklarımıza belediyemiz tarafından verilen ücretsiz bale eğitimine karşı çıkan bir gazeteci, AKP yandaşı bir gazeteci: "CHP zihniyeti çocukları bale altında soyuyor." diye çocuklarımızı ve aileleri hedef almıştır. Sanat ve sanatçıya saygı diyorsak, sanata sözde değil uygulamada da değer veren bir anlayış tüm ülkede sergilenmek zorundadır.

Son olarak, şehrim dışında birkaç konuya değinmek istiyorum. 8/11/2016 tarih ve 29.882 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (2016/9371) karar sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında, Birliğin Kültürel ve Yaratıcı Sektörlere Yönelik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, bu çok önemli.

BAŞKAN – İlave süre vermiyorum efendim.

Teşekkür ederim.

Sayın Ahmet Kaya, buyurun lütfen.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli katılımcılar; hepinizin kandilini kutluyorum.

Sayın Bakan, Doğu Karadeniz Bölgemiz eşsiz doğal ve tarihî güzellikleriyle ülke turizmimiz açısından büyük bir öneme sahiptir. Ancak, bugüne kadar baktığımız zaman, bu turizm potansiyelimizi yeterince kullanamadığımızı görüyoruz. Bununla beraber, tarihî ve turistik varlıklarımıza da sahip çıkamadığımızı üzülerek söyleyebilirim.

Kıyılarımız, vadilerimiz, yaylalarımız talan ediliyor Karadeniz’de, birer birer ranta teslim ediliyor. Bu, böyle devam ederse yakın bir gelecekte ne doğamız ne yaylamız ne de denizimiz kalacak. Bu durumu on yıldır ülkeyi yönetenler de kabul ediyor aslında. Hatta, Sayın Cumhurbaşkanı şu sözlerle durumu itiraf ediyor: “Allah’ın bize verdiği Ayder bambaşka ama biz Ayder’i kirlettik, rezil ettik. Uzulgöl’ün durumu iyi değil. Anlık kazançlar uğruna güzelliklerimizin tahribine asla müsaade etmemeliyiz.” diyor.

Sayın Bakan, Hükümetiniz bugüne kadar doğamızın, yaylalarımızın, Ayder’in, Uzungöl’ün katledilmesine seyirci kalmıştır; umarım bundan sonra kalmazsınız.

Sayın Bakan, ülkemizin en önemli tarihî ve turistik merkezlerinden biri olan Maçka ilçemizdeki Sümela Manastırı 2015 yılında restorasyon yapılacağı gerekçesiyle ziyarete kapatılmıştır. Restorasyon çalışması taahhüt edilen sürede maalesef bitirilememiştir, ne zaman bitirileceği de belirsizdir. Bu belirsizlik, Maçka ilçemize ve Trabzon turizmine büyük zarar vermektedir. Yılda yaklaşık 600 bin kişinin ziyaret ettiği ilçedeki bu turizm merkezinin üç yıla aşkın süredir kapalı olması, başta Maçka esnafımız olmak üzere tüm Trabzon’u mağdur etmiştir. Sayın Bakan, bu gecikmenin sebebi nedir?

Bundan yaklaşık 1.600 yıl önce, 1.600 yıl önceki imkânlarla yirmi yıl gibi bir sürede yapılan bir manastır bugünün tekniğiyle, teknolojisiyle üç yıl gibi bir sürede nasıl tadilat, tamirat yapamıyoruz, bunu da açıkçası merak ediyoruz. Sizden restorasyonun ne zaman bitirileceği konusunda da bir tarih istiyoruz, Sümela Manastırı’mız ne zaman ziyarete açılacaktır?

Yine Roma, Bizans ve Osmanlı Dönemi eserlerinin yer aldığı Trabzon Müzesi restorasyon gerekçesiyle kapatılmıştır. Bu müzemizin de ne zaman ziyarete açılacağını merak ediyoruz. Yine, yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olan Ayasofya Müzesi’nin de restorasyon için kapatılacağı konuşuluyor. Bu müzemizi de kapatacak mısınız?

Tarihî ve turistik yerlerimizin aynı dönemde tadilata alınması bölge turizmine resmen darbe vermektir. Bir şehir düşünün, en önemli üç turistik alanı aynı anda kapalı. Bu nasıl bir planlamadır?

Sayın Bakan, bölgemizdeki turizm faaliyetlerini olumsuz etkileyen bir diğer konu da belgesiz, kaçak turizm faaliyetlerinde gözlenen artıştır. Son yıllarda Orta Doğu’dan gelen turist sayısındaki artış ve Trabzon’un Arap turistlerin ilgi odağı olmasıyla birlikte kayıt dışı turizmde de artış yaşanmıştır. Tüm bu artışlara paralel olarak, ilimizdeki işletme belgesiz, kaçak diye adlandırabileceğimiz turizm faaliyetleri de artmıştır. Artan ekonomik sıkıntılara bağlı olarak, sezon sonunda bir sonraki sezona nasıl ulaşacağını kara kara düşünen turizmciler hem artan rekabet koşullarında devamlılığını sağlamak için çalışırken hem de ekmeğine ortak olan, hiçbir resmiyeti olmayan, devletimize vergi, stopaj gibi ödemeleri yapmayan korsanlarla ve kaçak iş yapanlarla uğraşmak durumunda kalmaktadır. Özellikle Arap turistlerin olduğu illerde yoğunlaşabilen Suriyeli göçmenlerden ilimiz Trabzon’da oldukça fazla sayıda bulunmaktadır. Aynı dili konuşmalarının kendilerine sağladığı avantajla, komşu ülkeden gelen bu yabancı misafirlerimiz kanunsuz olarak turizm sektörüne girmekte, Arap turistlere tercümanlık ve ulaşım hizmetleri vermektedirler. Billhassa devletimizin kendilerine kullanım imkânı verdiği “MA” yani “misafir araç” plakalı araçlarla taşımacılık yapmakta, aracı olmayanlar ise araç kiralararak olası

yol denetimlerinde ücret karşılığı korsan turizm faaliyetinde gezdirdiği araçtakilerin kendi aile yakını veya arkadaşları olduğunu söyleyerek cezadan kurtulmaktadırlar. Hiçbir turizm ülkesinde, bölgesinde kendi turizm esnafının ekmeğinin çalınmasına göz yumulmaz. Bu durumdan son derece rahatsız olan turizmcilerimiz “Madem bu işler böyle korsan, kaçak oluyor, bizler neden bu kadar yatırım yapıyoruz, devletimize vergi ödüyoruz.” diye haklı olarak serzenişte bulunmaktadırlar. İl kültür ve turizm müdürlüğünün ve TÜRSAB’ın denetim personellerinin bulunduğu denetimlerle bunlar daha kolay tespit edilebilmektedir ama bu denetimlerin verimli olabilmesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Zeybek...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; Hititler, Sümerler, Troya, Frigya, Urartular, Mengüçoğulları, Akkoyunlular, Selçuklular, Anadolu Selçukluları, Osmanlı, Türkiye Cumhuriyeti devleti... Truva kimin? Hititler kim? Sümerler kimin atası? Bu topraklarda yaşamış olan bütün kadim kavimlerin, uygarlıkların yarattığı kültürün Türkiye Cumhuriyeti devletinin geçmişi olduğunu ve bu bilinçle yola çıkan Mustafa Kemal Atatürk, Etibank ve Sümerbank gibi iki bankayı kurarak aslında bizim bu topraklarda, bilinenin aksine, 1071’den çok daha önce binlerce yıllık bu kültürleri yaratan kavimlerin, halkların kendisi olduğumuzu ortaya koymuştur. O nedenle, 21’inci yüzyıla geldiğimizde, bizim üzerinde konuşmamız gereken temel varlık, Anadolu topraklarında yaşamış olan bütün insanların ve uygarlıkların yarattığı kültürel değerlere sahip çıkmak, kimin ya da kimler tarafından yaratıldığına bakmaksızın içselleştirmek ve bütün dünyaya karşı onları savunmak gerekir. Los Angeles’teki Southern California Üniversitesinin sembolü Truva’dır ve orada herkes kendini Truvalı olarak görür.

Kültürlerle ilgili sözlerimi şöyle tamamlayayım: İnsanlık, kavimler, halklar, devletler, topluluklardan bugüne geldiğinde en çok karşı gelmemiz gereken nokta, ırkçılık ve ırkçılığın giderek faşizme kaymasının önünde insanlığın yarattığı bütün değerleri savunmak olmalıdır.

Sayın Bakanım “Sefiller” oyunu, Victor Hugo’nun ünlü oyunu “Les Miserables” Queens Tiyatrosunda tam yüz otuz yıldır aynı binada oynuyor. O tiyatroya da gitmişsinizdir mutlaka, gidenler de vardır ama Londra’da yaşayan hiçbir belediye başkanı ya da Londra’daki hiçbir başbakan o tiyatroyu yıkıp onun yerine yeni bir tiyatro yapmayı aklına bile getirmemiştir; “Sefiller” oyunun dekorlarını değiştirmeyi, teknolojik unsurlarla güçlendirmeyi bile düşünmemiştir. O nedenle, Cumhuriyet Dönemi’nin en önemli sivil mimarlık örneklerinden olan Atatürk Kültür Merkezi’nin yıkılması Cumhuriyet Dönemi’nin ve bu döneme ilişkin yaratılmış olan mimarlık kültürünün gelecek kuşaklara aktarılması açısından ciddi yanlışlar doğurmuştur. Geçmişte, bir ülke istila edildiği zaman, istila edenler, o ülkenin yarattığı bütün uygarlıkları önce yerle bir ederlerdi ve taş üstünde taş koymazlardı -bu deyim doğrudur- taş üstüne taş koymadıkları o eski yapıların malzemesiyle de yeni bir dönemi inşa ederlerdi. Bu, geçmişe ilişkin bir anlayıştır, bunu şiddetle terk etmek gerekir.

Bakanlığınızın bünyesinde olan Kapadokya’yla ilgili alan yönetimi anlayışına geçiliyor olmasından büyük mutluluk duyduğumu belirtmek istiyorum. Aslında Türkiye’de 26 tane vadinin tümüyle ilgili alan yönetim çalışmalarının başlaması ve bizim artık lokal olarak tek tek yapıları değil, dinî yapıları değil, bütün kenti, sivil mimarisiniyle, yaşam biçimiyle, yeme kültüründen toplumun yarattığı bütün uygarlıkları bütünüyle koruyacak alan yönetimine geçme konusunda çok geç kaldığımızı belirtmek istiyorum. Bizim kültürümüzde var olan çarşılar, arastalar, pazarlar, kapalı çarşılar yerine

AVM yapılması konusunda Bakanlığımızın şiddetli biçimde etkin bir rol oynayarak bu ve benzeri yapılanmaların mutlaka önüne geçmesi gerekir. Bakın, bugün Beyoğlu'nda pek çok firma kapanmakta, ünlü firmalar Beyoğlu'nu terk etmektedirler. Pera'da, tarihî yarımada, Atatürk döneminden çok daha önce, Cumhuriyet Dönemi'nden çok daha önce yüzyıllardır yarattığımız önemli kültür varlıklarımız hızlı bir biçimde tahrip edilmektedir.

Yaylalar... Yaylalara yol yapmayınız, yol yaptırmayınız. Yaylalara yapılacak her yol yaylaların yok edilmesine yol açar. Biz eğer bin yıl sonra o yaylaların insanlığın kullanmasını, insanlığın buralardan yararlanmasını istiyorsak yaylalara yapılacak her yol beraberinde kaçak inşaatları, beraberinde de başka çirkin yapıları getirecektir.

Emlak vergilerinden toplanan Kültür Varlıkları Tabiat Fonu'nun mutlaka yerel belediyeler tarafından kullanılması konusunda bir düzenlemeye gitmenizi öneriyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeybek.

Evet, son konuşmacımız Sayın Çakır.

Buyurunuz.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları, kıymetli basın; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada Kültür ve Turizm Bakanlığının 2017 yılı kesin hesapları ile Sayıştay raporları üzerinde değerlendirme ve inceleme yapıyoruz ve aynı zamanda da 2019 bütçesi üzerine düşünce, fikir ve görüşlerimizi ifade ediyoruz. Bu çerçevede, bütçenin şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Aslında, bu Bakanlık için yapılacak her çalışma, her değerlendirme, biliyoruz ki dünü bugüne, bugünü yarına bağlayacak kopmaz, sapsız bir ip gibi kendine özgü bir işlev görecektir kıymetli haiz bir emeğin adı olacaktır.

Hepimizin çok iyi bildiği ve her zaman sık sık tarif ettiği, içinden farklı değerlendirmeler, yorumlar çıkarsak da genel geçer tabiriyle kültür, bir milletin maddi, manevi değerlerinin toplamıdır; bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden, kendine özgü sanatı, inançları, örf ve âdetleri, anlayış ve davranışlarıyla onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır; topluma kimlik kazandıran, dayanışma ve birlik duygusunu verdiği toplumda düzeni de sağlayan, bakış, anlayış, hareket kabiliyeti veren bir sağduyu muhtevasıdır. Bu bahsettiğimiz kısa bilgi bile, kültürle, kültür dünyamızla ilgili olarak çok geniş bir alana yayılan, her şeyiyle bizi içine çeken ve karşı konulamaz bir çalışma mecburiyeti olan bir bakanlığın faaliyetlerini, performansını, verilecek bütçeyle bunu başarıp başaramayacağını tartışıyoruz, kesin hesap dönemi içinde başarılı olup olmadığını kontrol ediyoruz.

29 Nisan 2003 tarihli 25093 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4848 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'la kurulan Bakanlığın, kültürel değerleri yaşatmak, geliştirmek, yaymak, tanıtmak, değerlendirmek ve benimsetmek, tarihi ve kültürel varlıkların tahribini ve yok edilmesini önlemek, yurdun turizme elverişli bütün imkânlarını ülke ekonomisine olumlu katkı sağlayacak şekilde değerlendirmek, turizmin geliştirilmesi, pazarlanması, teşvik ve desteklenmesi için gerekli önlemleri almak, kültür ve turizm konularıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek ve bu kuruluşlarla iş birliğinde bulunmak, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle iletişimi geliştirmek ve iş birliği yapmak gibi bir amaç doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmesi noktasında burada oluşacak fikrî desteğin önemini hatırlatmak faydalı olacaktır. Misyon olarak, ülkemizin doğal, kültürel ve tarihî değerlerini ortaya çıkarmak, korumak, geliştirmek, gelecek nesillere aktarmak ve toplumsal bilincin oluşmasında bilgiye erişimi

kolaylaştırmak, turizmi çeşitlendirmek, pazarlamak, teşvik etmek, denetlemek, dinamik kültür ve turizm politikalarıyla ülkemizin dünya turizminden alacağı payı artırmak ve Türk kültürünü dünyaya tanıtmak gibi açık ve net bir tercih yapmışsanız bunun gereği olarak yapmanız gereken her ne işe onu yapmak zorunda olduğunuzun bilincinde iş yaptığımızı bilmek durumundasınız. Dünyanın küçük bir köy hâline döndüğü gerçeği, yaşadığımız günün güzel olduğu kadar, beraberinde getirdiği avantaj ve dezavantajları hem içsel hem dışsal etkilenme alanlarını bir tarihî süreç süzgecinden geçirerek yukarıda bahsedilen amaç ve misyon çizgisinde pozitif hâle getirebilme başarısını gösterebilmeliyiz. Farklı değer ya da kültürlere sahip toplumsal gruplar arasındaki doğrudan ve sürekli temasın sonucunda gruplardan biri veya diğerinin ya da her ikisinin birden diğer grubun kültürünü, kültürel özelliklerini benimsemesi, birbirinden etkilenmesi sürecinin eskiye göre çok daha kısa bir sürede gerçekleştiğini artık görebilmeliyiz.

Kitle iletişim araçlarının ifade edilemeyecek kadar hızla geliştiği, teknolojinin avuç içine sığar bir hâle geldiği, savaşın da barışın da bir düğme ile parmak arasına sıkıştığı bugün, tedavüldeki paranın dün dünyanın bir ucundayken bugün bir başka köşesinde bir başka elde olduğu, insan dolaşımının bu kadar rahat gerçekleştiği bir ortamda fikir ve tarzın, yaşam felsefelerinin dolaşımını ve buradan çıkacak değişim taleplerini görmemek, görmezden gelmek sadece güneşe gözü kapamanın adı olacaktır. İşte, Bakanlığın bu süreçte ortaya koyacağı tutum ve davranış belirleyici olacaktır. Emperyal kafa yapılarının dünya üzerinde yürüttüğü vesayet ve vekâlet savaşlarının aslında söylemesek bile dünyayı içinde yaşanılmaz hâle getirdiğini biliyoruz. Özellikle coğrafyamız bu savaşlardan en çok etkilenen yanıyla bu hegemonik, kolonist, sömürgeci kafalara direnmeye devam ediyor ve belki de bu coğrafyada bizim dik, sağlam bir duruş sergilememiz bu planı bozan yanıyla dikkat çekiyor. Bu duruş, başta da söylediğimiz gibi, maddi, manevi birikimlerin bütünü olarak gördüğümüz bir kültürün bugüne tevarüs etmiş hâli olsa gerektir.

Ülke olarak enteresan bir ikiz güzellikten bahsedebiliriz. Tarihî geçmiş dokusuyla insanın yaşam birlikteliğinin kalitesinden doğan güzelliği ile doğa güzelliği verilmiş bir coğrafyada iç içe geçmiş bir bütünlük, aşk ve vecd diyebileceğimiz bir ikiz güzellik. Dün bu güzellikleri hangi duygu ve düşüncelerle yaşamış, bugüne taşımış, hangi değerlere sahip çıkarak hangi değeri vermişsek bugün o değerlere aynen sahip çıkarak, aynı değeri vererek yarınki nesillere aktarabilmeliyiz. İnsan demek bu olsa gerek; ürettiğiyle, bıraktığıyla doğal varlık demek bu olsa gerek; değer verilebildiği kadarıyla yarın demek, yarınlar demek. 3. Millî Kültür Şûrası'nda gerilimli ve kutuplaştırıcı politik iklimin kültürel hayatımızı geçmişte yoksullaştırdığına işaret edilmiş, buna karşılık, Türkiye'nin zengin birikimini bir araya getiren 3. Millî Kültür Şûrası'nın çoğulcu, demokratik karakteri öne çıkarması ve vurgulaması takdir edilmiştir. İnsanı ve hayatı yücelten, toplumun manevi ve ruhsal iklimini zenginleştiren bütün sanatsal ve kültürel çalışmaların himaye edilmesinin gereği öne çıkmıştır. Kültür, doğrudan doğruya insana ilişkin bir meseledir ve insanın eseridir. Öyleyse insan tasavvurumuzu daima aklımızda tutmalı ve her daim insan haysiyetini yüceltmeliyiz ki hem insanımızı hem toplumsal dokumuzu hem de evrensel insani değerleri koruyalım, savunalım.

Şu vurgulamaları önemsiyorum: “Dünyanın iyiliği için Türkiye” ifadesi, “dünyanın vicdanı olan Türkiye” ifadesi yalnız Türkiye değildir. Bu ortak zemin üzerinden bütün farklılıklarımızla bugünlere geldiğimiz gibi, geleceğe de birlikte yürümeyi başarabilmeliyiz. Bizi bir arada tutan ve bir kılan derin manevi bağlar, hiç şüphesiz, farklılıklarımızın teminatıdır.

2016 yılında yaşanan jeopolitik gerginliklere bağlı olarak turizmde sıkıntılı bir dönemden geçilmiş, bu yıl içerisinde olumlu değişimin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini düşünmekteyiz.

Günümüzdeki küresel, bölgesel ve yerel gelişmeler, ülkemiz turizm sektörüne yeni açılımları, yeni vizyonları, kalıcı ve sürdürülebilir politikaların geliştirilmesini, güncellenmesini ve yeni bir gelecek anlayışı ihtiyacını doğurmuştur. Turizmde 20-22 Ekim 1998 tarihinde gerçekleştirilen 1. Şûra ve 12-14 Nisan 2002 tarihinde gerçekleştirilen 2. Şûra'yla bu alanda izlenmesi gereken politikalar belirlenmiş, atılması gereken adımlar karara bağlanmıştır. Çevreye duyarlı, dünya gerçekleriyle uyumlu turizm sektörünün taleplerini cevaplandırabilecek sürdürülebilir turizm politikalarının değerlendirilmesi hedefiyle 1-3 Kasım 2017 tarihi arasında düzenlenen 3. Turizm Şûrası'nın sonuç raporunda öne çıkan ve dikkatle takip edilerek uygulamaya konulması önemli faydalar sağlayacak hususlardan pazar çeşitlendirilmesi, ürünlerin çeşitlendirilmesi, Türkiye algısının pozitif hâle getirilmesi ve Türkiye markasının değerinin artırılması yönündeki stratejik tespit ve hedeflere yoğunlaşılması, 50 milyon turist hedefini yakalamak hedeflenen tarihten önce mümkün olabilecektir. Devasa bir sektör olan turizmin, hızla büyüyen, trilyon dolarlara ulaştığı ifade edilen bir ekonomik boyutu, istihdam alanındaki hacmiyle yarın revaçta olacak sektörlerinden olması kaçınılmazdır.

Kültür ve medeniyetimizle, doğal güzelliklerimizle, tarihi geçmişimizle dünyanın ilgi ve alakasının odağı olan bir ülkeden bahsediyoruz. Dışımızdaki dünyanın hem maddi hem manevi görsel bir şölen, duygusal bir manevi ortam yakaladığına, yakalayabileceğine inandığımız bir ülkenin turizm alanında hedef yükseltmesini doğru buluyor ve bunu gerçekleştirmesini arzu ediyoruz. Bunu sağlamak için yapılması gerekenleri, yapılanları takdir ediyoruz ama yapılması gerekenleri de tehir etmeme gereğini tekrar hatırlatmak zorunda olduğumuzu da biliyoruz. Güzellikleri insan için görmek ve gösterebilmek başarısı, bu anlamda atılacak adımlarla sağlanabilecektir. Türk ilim ve kültür düşünce tarihinin dinamiklerini ortaya çıkararak oralardan alınacak derslerle yarın için hazırlanmaya yönelik çalışmalara önyak olmak, destek olmak bir hedef olarak ele alınabilmelidir. Modern çağın üzerimize boca ettiği yozlaşmanın üzerimizden bir silindir gibi geçmesini engellemek, başından beri bahsettiğimiz bir medeniyetin, bir kültürün birikimiyle mümkün olabilecektir. Âşık Veysel'in tanımıyla "Aldanma cahilin kuru lafına/ Kültürsüz insanın külü yalandır/ Hükmetse dünyanın her tarafına/ Arzusu, hedefi, yolu yalandır." Tarihin aynasından bir yansıma olarak kültür, direnişin en etkili yollarından biri ve var oluşun sembolleşmiş adı olduğunu kabul ediyoruz, ifade ediyoruz.

Bu vesileyle 2019 yılı bütçemizin tekrar hayırlı olması temennisiyle hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sami Çakır.

Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru işlemini yapacağım.

Soru sormak isteyen milletvekillerimizin sisteme giriş yapmalarını rica ediyorum.

Komisyon üyelerimiz için on dakika, Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru işlemini yapacağım ve istem sırasına göre de soruları karşılayacağım.

Sayın Paylan, sizden başlıyoruz, ilk siz girmişsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yayınlarda HDP'ye hiç yer vermeyen TRT konusunda, bu konuda kaç yaptırım uyguladınız Sayın RTÜK Başkanı ya da hiç yaptırım uyguladınız mı?

Diğer sorum: Batı Ermenicesi, UNESCO'nun yok olmakta olan diller ailesinde Sayın Bakan. Bu konuda sizin Bakanlığınıza bağlı tedbir alabilecek herhangi bir kurum var mı ve ne tedbirler alınıyor?

RTÜK Başkanına soruyorum gene Sayın Başkan: Geçen yıla kadar bütçenizi burada sunabilirken bu yıl sunamamanızı ve Sayın Bakanın sunmasını yasaya ve Anayasa'ya göre nasıl karşılıyorsunuz, mali ve idari olarak özerk ve bağımsız bir kurum olarak nasıl karşılıyorsunuz? Merak ediyorum.

Diğer bir sorum: Televizyonlardaki dizilerde nefret söylemleriyle ilgili ne tip tedbirler alıyorsunuz?

Son sorum: Azınlık vakıflarının seçim yönetmeliği –konuşmamda da söylemişim- beş yıldır yayınlanmıyor. Bunu ne zaman yayınlayacaksınız Sayın Bakanım?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Süllü, buyurun.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında Birliğin Kültürel ve Yaratıcı Sektörlere Yönelik Yaratıcı Avrupa Programı'na Türkiye Cumhuriyeti'nin katılımı ve yaratıcı Avrupa medyası... Aldığımız bir kararla, hiçbir gerekçe açıklamadan alınan bir kararla Türkiye, Avrupa genelindeki kültür sanat alanında hibe desteği sağlamak amacıyla kullanılan 1,46 milyar euroluk bütçeden pay alamayacaktır.

Sayın Bakan, sormak isterim: Yaptığınız hibe anlaşmaları sonuçları düşünülmeden neden iptal edilmektedir? Sanatçılarımız böylesine önemli projelerden neden mahrum kalmaktadır?

Ayrıca, RTÜK konusunda, aile ve çocuk dostu yapımlara ağırlık vereceğinizi söylediniz. Televizyondaki dizilerde kadın ve çocuğa ilişkin -alt okuma yaptığımızda- şiddetin sadece fiziki değil, ekonomik ve psikolojik olarak da meşrulaştırıldığını gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zeybek...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Bakanım, emlak vergilerinden toplanan yüzde 10'luk kültür, tabiat varlıklarını koruma payının sivil mimarlık ürünlerinin de onarılması ve restorasyonunda kullanılması konusunda bir yasal düzenlemeye geçmeyi düşünüyor musunuz?

Sarıyer ilçemizde bulunan Rumelifeneri ve Garipçe kaleleri ile Anadolu feneri kaleleri uzun zamandır bakımsız hâlededir. Buralarla ilgili, turizmin canlanması açısından ödenekte bulunmayı düşünüyor musunuz?

Küresel ısınma sonucu elli yıl sonra dünyanın derecesinin 2 derece artacağı, Türkiye'deki yağış rejiminin değişmesi sonucunda da su kaynaklarında yüzde 50 oranında azalma olacağı söyleniyor. Turizm yatırımlarının planlanmasında küresel ısınmayı da dikkate alarak su kaynaklarının yoğun olduğu alanlarla ilgili master plan çalışmanız bulunmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sezgin...

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Efendim, Aydın Türk turizmine öncülük yapmış en önemli turizm bölgelerimizden biri, ciddi altyapı sorunları var. Spesifik olarak Kuşadası kruvaziyer seferleri vahim bir sıkıntı içinde, çözüm ufku pek gözükmüyor. Bu konuda ne öngörüyorsunuz Sayın Bakan?

Aydın'da 21 antik kent var. Afrodisias dışında her birinin dış düzenlemesi çok kötü. Bunları cazip hâle getirme projeniz var mı?

Bir de RTÜK'e sorum var: 24 Nisandan bugüne kadar TRT ve TRT Haber'in siyasi partilere tahsis ettiği süreleri bildirebilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Didim'de bir yat limanı var. Daha önceki Turizm Bakanlarımız söz vermişti. O yat limanı da olduğu için de maliyeti düşük... İşte Bafa Gölü, Bafa Gölü'nden sonra Kuşadası ve Selçuk'a kadar, Meryem Ana'ya kadar bir yat sistemi kuracaklarını söylemişlerdi ama altı sene geçmesine rağmen hâlen bu proje uygulanmadı. Bu projeyi uygulamayı düşünüyor musunuz?

Bir de Altinkum'da vakıfların yerine -daha önce de söylemiştik- burada bu vakıfların yerine açık hava müzesi yapma şansımız var mı, bu konuyla ilgili bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kadıgil...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler.

Devlet Tiyatroları kadrosuna 2010 yılından bu yana oyuncu alınmamakta, oyuncu ihtiyacı günlük 120 TL'ye “mezun sanatçı” adı altında karşılanmaya çalışılmaktadır. Bu oyuncuların yasal statüleri nedir? Memur iseler neden hakları teslim edilmemektedir? İşçiseler neden KHK kapsamında kadroya alınmamışlardır?

Devlet Opera ve Balesi için hazırlanan performansa dayalı yeni yasa tasarısının mahiyeti ve amacı tam olarak nedir? Mevcut kadroların boşaltılmaya ve yenilerini almamaya yönelik bir iradenin söz konusu olduğu yönünde sanatçılarda oluşan kaygılar gerçek midir?

Sayın Bakan, Kültür ve Turizm Bakanımız tarafından kullanılan şu anda kaç tane makam odası vardır? Bizim sayabildiğimiz toplam 6 tane makama en son ne zaman tadilat yapılmıştır? Bu tadilatlarla toplam ne kadar harcama yapılmıştır?

Son olarak, AKM'yle ilgili olarak bir Kültür Bakanımız tadilata alındığını, 2013'te hizmete gireceğini vadedmiştir. Başka bir Kültür Bakanımız “2014 yılında açacağız.” demiştir. Siz şimdi sunumunuzda bu ayın sonunda yenisinin yapımının başlanacağını vadediyorsunuz. Ne yapalım Sayın Bakan, inanalım mı?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Mengüllüoğlu...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim.

Özel tiyatrolara destekten yararlanamayan alternatif tiyatro gruplarının vergilendirilmesinde çalışma yapılması teklifi vermeyi düşünüyor musunuz?

Devlet Tiyatrosu Genel Müdürüne soruyorum: Şu an geçmişe oranla daha rahat çalıştığınızı düşünüyor musunuz? Oyun repertuarları, içerikleri Bakanlık inisiyatifinde midir?

Sayın Bakan, sinema zincirlerinin dağıtımçı olmasını ve tekelleşmeyi nasıl karşılıyorsunuz rekabet açısından? Çünkü 2 bin salonun bininde tek film vizyona girerken sizin destek verdiğiniz ödüllü filmler 40 salon bulabiliyor anca. Dünyaca ünlü dediğiniz isimlere ayırdığınız bütçe tam olarak nedir? Bazı militarist, milliyetçi, dinci dizilerin devlet kurumları tarafından desteklendiği konusunda araştırma yaptınız mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Ağrı ili denilince Ağrı Dağı ve Nuh'un gemisi akla gelir. Yani Ağrı yeryüzüne ikinci kez hayat verilmesine vesile olan bir il. Bu güzel Anadolu ilimize, 2019 yılı yatırım bütçesinde bir müze ve yanına da bir kütüphane yapılması imkânı acaba olabilir mi?

İkincisi, Sayın Bakanım, ben yine konuşmamda da teşekkür ettim, hakikaten zatıalilerinize bu konuda çok teşekkür ediyorum. Bizim Doğubeyazıt'ımızda İshak Paşa Sarayı'nın yanında bulunan, o çok çirkin olan görüntüden dolayı acil kamulaştırmaya aldığımız için ben zatıalilerinize minnettarlığımı sunuyorum.

Yine, üçüncü bir sorum: Özellikle yabancı yazılımlardan kurtulmak adına Türk Dil Kurumunun bu Blackberry ve Iphone gibi telefonlar için Türkçe herhangi bir yazılım çalışmanız var mı?

Yine, dördüncü bir sorum: Türk Dil Kurumu Başkanlığı mevduatını kamu kurumlarına aktardığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Turan...

RIDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkürler Başkan.

Yayınlarda HDP'ye hiç yer vermeyen TRT hakkında kaç yaptırım uyguladınız ya da hiç uyguladınız mı? Uygulamamışsanız RTÜK'ün bu konuda taraflı olduğunu düşünüyor musunuz?

Daha önce yasak olan, on sekiz yıldır serbest biçimde basılan “Kürdistan Tarihi” on sekiz yıldır sonra yeniden yasaklandı. Bunun fikir ve sanat eserleri özgürlüğüne aykırı bir davranış olduğunu düşünüyor musunuz?

RTÜK, Cumhurbaşkanına hakaret gerekçesiyle son bir yıl içinde kaç yayıncı kuruluşa ve ne kadar ceza verdi?

Ve son olarak da Kral Priamos'un hazinelerini Türkiye'ye getirmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Bakanım, Kapadokya bölgesi daha çok sezonluk olarak çalışan işletmeler olduğu için işletmeler sezon sonunda, kasım aralık ayı içerisinde işçileri işten çıkarmak zorunda kalmaktadırlar. İşçiler yaklaşık beş ay işsiz, işletmeler de bu sürede atıl kalmaktadır. Bunun önlenmesi amacıyla kasım-mart döneminde ödenmesi gereken SGK primlerinin devletçe karşılanması hem tesislerin kapanmasını hem de çalışanların belli bir dönem işsiz kalmasını önleyecektir. Böylelikle sosyal barışa da hizmet edilmiş olup eğitilmiş iş gücü de bu yönde kaybedilmeyecektir. İşletmelerin yıl boyu açık kalmasını sağlayacak ve on iki ay turizm yapmasını kolaylaştıracak bu konuyla ilgili bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan “Keşke Yunan galip gelseydi.” “Lozan zafer mi, hezimet mi?” diye kitap yazan ve Diyanet İşleri Başkanının da hangi amaçla ziyaret ettiğini anlayamadığımız Kadir Mısıroğlu isimli kişinin kendi çarpık ideolojik ekseninde tarihî gerçekleri saptırdığına şahit oluyoruz. İşte tam da burada Bakanlığınızın görevi başlıyor. Vatandaşa tarihî gerçekleri en yalın hâliyle aktarmak sizlerin ve Bakanlığınızın içerdiği kurumların görevi. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu tam da bunun için kurulmuştur. Bu gibi konularda sessiz kalmamanızı ve daha

aktif rol almanızı bekliyoruz. Eğer bugün Mevlit Kandili'ni yaşıyorsak, minarelerden ezan sesini duyuyorsak, insanımızın alını secdeye geliyorsa bunu Kurtuluş Savaşı'nı zafere ulaştıran başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehit ve gazilerimize, cumhuriyeti kuran kadrolara borçlu olduğumuzu unutmamalıyız ve Diyanet İşleri Başkanının da istifasını beklediğimizi tekrar ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, benim de iki sorum var.

Devletten ihale alan şirketlerin televizyon kanallarına sahip olmalarını nasıl karşılıyorsunuz?

İkinci soru: Bu şirketlerin devleti yöneten iktidarla ilişkileri üzerine bugüne kadar herhangi bir inceleme yaptınız mı?

BAŞKAN – Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Bakanım, vakıflara ait yerlerin kullanılması konusunda bir norm ve standart uygulama var mı? Kiralama ve benzeri işler neye göre yapılmaktadır? Zira özellikle İstanbul'da bu konuda hem talep hem de şikâyetler yaygın olarak bize ulaşmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yavuzylmaz...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Bakan, Devlet Tiyatrosundaki maaş seviyesi teknik kadro için açlık sınırında, sanatçılar içinse açlık sınırının altındadır; iyileştirme talep ediyoruz.

6100 ek gösterge hakkında gerekli çalışmanın yapılmasını, TRT'de çalışan emsal kadroyla eşitlenmesini, teknik kadronun da hak ettiği 3600 ek göstergenin de sadece emeklilikte değil, çalışırken de hayata geçirilmesi gerekmektedir. Diğer devlet kurumlarında kaldırılan yıpranma payı zamanla birçok devlet kurumundaki personele geri verilmiştir, Devlet Tiyatrosu çalışanlarına da geri verilmelidir. Devlet Tiyatroları için bir yasa çalışması yapılacaksa sorunlara yıllardır hâkim olan sanatçılar ve sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılmalıdır. 81 ilin sadece yüzde 15'inde Devlet Tiyatrosu bölge müdürlüğünün olması tüzücü ve şaşırtıcıdır. Tiyatronun ülkemizde daha çok yayılmasını, kadrolu olmak şartıyla bölge müdürlüklerinin açılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Bakan, UNESCO'nun korunması gerekli kültür varlıkları aday listesinde yer alan Bodrum Kalesi ve Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesinde yenileme çalışmaları kapsamında kale içerisine yapılacak olan müze ve sergi amaçlı yapılaşmalar kalenin dokusunu bozacaktır. Bodrum Belediyesi ve sivil toplum örgütleriyle yapılaşmaya karşı kale içerisindeki yeni yapılaşmalar hakkında halkın haklı itirazlarını değerlendirmek amacıyla görüş alışverişinde bulunmayı düşünüyor musunuz? Kalenin sit alanı olması nedeniyle kale içindeki yıkımın mutlaka fiziki zarar vereceğinden dolayı arkeologlardan, turizm rehberlerinden görüş aldınız mı? Muğla 2. İdare Mahkemesi Bodrum Kalesi için oy birliğiyle "Korunarak gelecek nesillere aktarılmalı." kararını vermiştir. Bu kapsamda Bodrum Kalesi'nin bir plan dâhilinde restorasyon yapılmasının dışında kalenin dokusunu bozacak çalışmalara devam edecek misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakan, Turizm Bakanlığı bütçesinin görüşüleceğini öğrenen Antalyalı bir turizm emekçisinin göndermiş olduğu mesajı sizlerle paylaşmak istiyorum: "Turizm sektöründe çalışan yüz binlere yaklaşan emekçimiz mağdur durumda. 31 Ekim itibarıyla askıya alınarak

yaklaşık beş ay ücretsiz izne çıkarılmış vaziyetler. Askıda olduğu için işsizlik maaşı da alamıyorlar. Kış sezonu olduğu için iş bulamıyorlar. Yıllardır sektörün kanayan yarası olan askı sistemine nasıl bir çözüm bulabileceksiniz?”

İkinci sorum: Antalya'nın Kaleiçi semtinde yer alan Roma ve Bizans Dönemi'nden kalma, Selçuklular Dönemi'nde ibadete açılan “Kesik Minare” olarak bilinen tarihî eserde restore edilmek üzere çalışma yapıldığını öğrenmiş bulunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keven, buyurun.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Bakanım, 25 Temmuzda Bakanlığınıza sunmuş olduğumuz soru önergemize neden hâlâ cevap verilemedi?

Yozgat'a 2019 yılı için planlanan turizm yatırımları var mıdır? Varsa nelerdir ve ne kadar tutardadır?

Zengin bir turizm potansiyeline sahip olan Yozgat turizminin tanıtımıyla ilgili ne gibi planlarınızı, projeleriniz bulunmaktadır?

İlgisiz kalmış halk kütüphaneleriyle ilgili bir çalışmanız olacak mı? Özellikle ilçelerimizde bulunan halk kütüphanelerinin fiziki mekânları çok perişan olup ne zaman düzeltilecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Bakan, Ayasofya Müzesi ve Topkapı Sarayı girişlerindeki güvenlik uygulamaları nedeniyle girişler oldukça zorlaşmış, bu nedenle uzun kuyruklar meydana gelmektedir. Normal girişlerin az ötesinde “hızlı geçiş” yazılı bilet satış girişlerinin açıldığı, 60 TL olan normal giriş ücreti yerine bu güzergâhtan 90 TL alındığı ama yine de hızlı geçmek isteyenlerin de uzun kuyruklarda beklemek zorunda kaldığı şikâyetleri tarafımıza iletilmiştir. 2 turnike, 2 x-ray cihazıyla sorun çözülebilecekken neden böyle pahalı ve sağlıksız bir uygulamada ısrar edilmektedir?

İkinci sorum: İstanbul'da, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin insafına bırakılmış olan “yol belgesi” adı altında, kimin ne işine yaradığı belli olmayan, turist taşıyan araçları fabrika servisi yapan araçlarla bir tutan, otobüs yazıhanesine uygun gördükleri koşulları seyahat acentelerinden talep eden Ulaştırma Bakanlığı ve ana kent belediyesi yönetimleri seyahat acenteleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Bakan, size yazılı olarak iletteceğim.

BAŞKAN – Jale Hanım...

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Bakan, RTÜK konusunda aile ve çocuk dostu yapımlara ağırlık vereceğinizi söylediniz. Televizyondaki dizilerde kadın ve çocuğa ilişkin alt okuma yaptığımızda şiddetin sadece fiziki değil, ekonomik, psikolojik olarak da meşrulaştırıldığını görüyoruz. Yalınlaştırılmış birey, aile içi dönen entrikalar, babanın oğula, kardeşlerin birbirine sokakta silah çektiği sahnelerin toplumda var olan güvensizlik ortamını daha da artırdığını görüyoruz. Sigara ve içkiler karartıyor ancak makineli tüfekler, tabancalar apaçık çocuklara, gençlere izlettiriliyor. Kahraman erkekler idealize edilerek rap müzik eşliğinde şiddet estetize ediliyor. Bu dizilere izin vererek mi aile ve çocuk dostu bir televizyonculuk anlayışı yapacaksınız?

Türk sinemasını desteklediğinizi anlattınız ancak bu desteklerin belli bir kesimi kapsadığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Bakan, sizce Parlamentonun 3'üncü büyük partisi olan HDP'ye RTÜK'te kontenjan verilmemesi bu kuruluşun özellikle bağımsızlığını ortadan kaldırmıyor mu?

Bugüne kadar TİKA bünyesinde çalışan kaç kişi yurt dışında gözaltına alınmış ve bu kişilerden kaç tutuklanmıştır? Bu kişilerin gözaltı ve tutuklanma gerekçeleri nelerdir?

Bir de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı cumhuriyet kurulduktan sonra yurt dışına göç eden veya ettirilen Ermeniler, Ezidiler, Aleviler ve Kürtler için bugüne kadar yurt dışında herhangi bir çalışma yapmış mıdır?

Yurtdışındaki Türkler için ana dil hakkı isteyip de Türkiye'de yaşayan milyonlarca Kürt'ün, Ermeni'nin, Süryani'nin dilini yasaklamak büyük bir çelişki değil midir? Bu dillerin korunması için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinde, Osmanlı'nın Kadırlı ile Andırın bölgesi, Göksun'a kadar Geben bölgesinde 20'nin üzerinde irili ufaklı kale bulunmaktadır. Bu kalelere ilişkin bir tarihi restorasyon yapmayı düşünüyor musunuz ya da Bakanlığın bu kalelerden bilgisi var mıdır?

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Bakanım, Uşak Ulubey ilçemizde Blaundus Antik Kenti vardır. Burada yaklaşık bir yıl önce çalışmalara başladınız ve Uşak için, Uşak turizmi açısından hem de Türkiye turizmi açısından burası çok önemlidir. Buranın çalışmalarını hızlandırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, soru işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın Bakan, bir beş on dakika süre istiyor musunuz hazırlık için yoksa direkt geçelim mi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Bir beş dakika ara olabilir.

BAŞKAN – Tamam.

Birleşime 20.45'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.35

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.45

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 19’uncu Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Şimdi, Sayın Bakanımıza görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek için süre vereceğim.

Sayın Bakan, süreniz kırk beş dakikadır.

Buyurun Sayın Ersoy.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bildiğiniz gibi benim ilk bütçe Komisyon toplantım.

Öncelikle bütün görüşleri tamamen ön yargısız, art niyetsiz olarak, kabul ederek dinlediğimi bilmenizi istiyorum. Elimden geldiği kadar da kendi görüşlerimi, Bakanlığımızın görüşlerini aktaracağım.

Öncelikle turizm ve nitelikli turistten başlamak istiyorum, en çok sonuçta etrafında dolandığı kısmı burasıydı turizmle ilgili soruların. Nitelikli turizm bildiğiniz gibi söylemesi çok kolay ama yapması, gerçekleştirmesi oldukça meşakkatli ve uzun bir süreçtir; burada belli bölümlerde hareket etmeniz gerekiyor, hepsini paralel bir şekilde tamamlanmanız gerekiyor ve bunun sonucunda da nitelikli turist ülkenize gelmeye başlıyor.

Burada en önemli konu, insan kaynakları, 1’inci bölümde yer alan. Bununla ilgili, konuşmamda da bahsettim ama tam anlaşılmadı herhâlde, bir daha üstünden kısaca geçeyim. İki tane önemli çalışma yaptık. Bir tanesi Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber yaptığımız, meslek liselerinin kolej statüsüne getirilmesi. Bu bağlamda insan kaynaklarında, eğer turistlerle muhatap oluyorsanız en önemli şey bildiğiniz lisanlar ve lisanların derecesi. Hazırlık aşamasından itibaren İngilizceyi, lise 1 itibarıyla Rusçayı, lise 2 itibarıyla da Almanca, Fransızca, Çince ve Arapçadan herhangi birini seçmeli lisan olarak öğretiyoruz ve hazırlıktan sonraki müfredatın da İngilizce görülmesini sağlıyoruz. Kolej statüsündeki okullar aynı zamanda otellerle iş birliği içinde götürülüyor, bu iş birliği sırasında 20 nisan-20 ekim tarihleri arasında eğitimlerini anlaşmalı otellerde görüyorlar öğretmenleriyle birlikte. Hem sezonluk personel ihtiyacı karşılanmış oluyor otellerin hem de bu öğrencilere bu eğitim gördükleri sürelerde maaş ödemesi yapılıyor. Bu öğrenciler açısından da bu okulların cazip olması açısından çok çok önemli. Eğitimleri tamamlandıktan sonra da muhtemelen çok büyük bir bölümü turizme devam edecek olmalarına rağmen devam etmek istemeseler bile 3 tane lisan bilen gençleri yetiştirmiş olacağız. O açıdan bakıldığında da çok önemli bir proje olarak görüyoruz.

İkincisi, bu mesleklerde çalışan insanların lojmanlarıyla ilgili sıkıntılar vardı bölgede, bunlara da bir müdahale ettik. Daha önce Turizm Bakanlığı tarafından tahsis yapılmış ama lojmanla ilgili kısımları göz ardı edilmiş tahsis alanlarının olduğu yerlerde yeni tahsis alanları yaratıyoruz. Öncelikli olarak bedelli olmak kaydıyla daha önce tahsis hakkı verilmemiş Turizm Bakanlığında tahsisli otellere bunları sunacağız.

Diğeri ve en önemli kısmı insan kaynaklarından sonra nitelikli turizmin ulaşım. Biliyorsunuz bugüne kadar ulaşım denince de akla en çok hava ulaşımı geliyor. Hava ulaşımında biz özellikle hani İstanbul’u saymazsanız “resort” bölgelerde yani Antalya, Bodrum, Dalaman ve İzmir noktalarında ağırlıklı olarak charter destinasyonu olarak anılıyoruz ve son birkaç yıl da charterin yanına yeni bir ulaşım daha eklendi, tarifeli “low cost carrier” dediğimiz ucuz hava yollarıyla ilgili bir tarifeli taşımacılık da eklendi. Şimdi 3’üncü aşamasına önümüzdeki yıl itibarıyla geçeceğiz. Nitelikli turizmin olmazsa olmaz bir parçası “business class”lı tarifeli seferler. Bununla birlikte ana kriterlerimizden biri daha tamamlanmış olacak. Türk Hava Yollarıyla yapmış olduğumuz protokol gereği nisan 2019 itibarıyla şu anda, kesinleşmiş 67 frekans haftada, Antalya, Bodrum, Dalaman, İzmir havalimanlarına tarifeli seferlere başlıyoruz. Görüşmelerimiz hâlâ devam ediyor, 67 frekansı muhtemelen 80 frekansa çıkaracağız, bir iki hafta içinde bu da netleşecek ve en önemli 2’nci konuyu da, ulaşımı da halletmiş olacağız.

Üçüncüsü, ilk iki tane saydığım kriterin kalıcı olması için gerekli olan ve sizlerin de bazı sorularınızda değindiğiniz turizmin on iki aya yayılması. Şimdi, ben göreve gelmeden önce de göreve geldikten sonra da genelde istekler teşvikler konusunda geliyor, her seferinde turizmle ilgili teşvik talebinde bulunuluyor.

Sayın milletvekillerim, turizme maalesef teşvikle kalıcı bir çözüm bulamazsınız. Turizmin sorunlarını kalıcı olarak çözmek zorundasınız. Bugüne kadar hep teşvik politikalarıyla gidildi turizmde ama kesin ve kalıcı sorunlar devam etti. Önemli olan, on iki aylık bir turizm istiyorsak bunun gereklerini yerine getirmemiz. Bundan sonraki yapacağımız tahsis ihalelerinde yani turizm alanlarının ihalelerinde öncelikli olarak on iki ay turizm yapmak için gerekli olan özellikleri taşıyan tahsis alanlarının ihalesini yapacağız. Yani nedir? Mesela golf turizmi, spor alanları, termal gibi ve kongre turizmüne müsait olan alanların tahsisine öncelik vereceğiz. Eğer bunları yapmayı işte SGK teşviki vesaire gibi teşviklerle veya yakıt teşviki gibi teşviklerle turizmi sürdürmeye çalışırsak inanın bana kimseyi mutlu edemeyiz, kalıcı bir çözüm de getiremeyiz. Türkiye, turizmde çok zor olan bir şeyi başardı, belli rakamları, belli sayıları aştı. Şimdi, bundan sonra kalıcı olarak sorunlarını çözmeli ve yaptığı işten hak ettiği parayı, hak ettiği geliri kazanması gerekiyor. O yüzden de benim Bakanlığım döneminde özellikle kalıcı çözümler getiren politikalar oluşturmaya gayret edeceğiz.

Dördüncü nokta tanıtım bütün bunları tamamlayan. Tanıtımda köklü bir değişiklik yapılması gerekiyor. Biliyorsunuz teknoloji hayatımıza girdi, teknolojiyle birlikte insanların iletişim alışkanlıkları kökten değişti. Biz de artık bundan sonra bu iletişim alışkanlıklarına uygun şekilde politikalarımızı, tanıtım politikalarımızı değiştirmemiz, yenilememiz gerekiyor.

Bütçeyle ilgili -yani destek amaçlı olduğunu düşünüyorum-milletvekillerimden istekler geldi. “Döviz bazında bütçeleriniz küçüldü.” denildi. Endişelenmeyin, evet, doğru, döviz bazında baktığımız zaman tanıtım bütçemiz de küçülmüş gibi gözükse de biz daha önce artık demode olan “offline” tanıtım politikalarından vazgeçerek oralardan “save” ettiğimiz gelirlerle 2019 itibarıyla herhangi bir ek gelir gerektirmeden geçen senenin 4 katı kadar reklam, tanıtım planlıyoruz, buna göre stratejimizi ve hesaplarımızı yaptık. Sıkıntı olmayacak ve geçen seneye kıyaslanmayacak kadar yüksek oranda yılbaşı itibarıyla tanıtımlarımıza başlıyoruz. Herkes rahat olsun, o konuda bir eksiklik, bir bütçe eksikliği hissedilmeyecek.

En son olarak kalıcı bir politika değişikliğine de gitmek istiyoruz. Dedim ya, bizim derdimiz pansuman tedavisi veya vitrine oynamak değil, olmazsa olmaz kalıcı çözümleri getirerek turizmin bundan sonraki elli yılını kurtarmak. Bu anlamda yetiştirmeye çalışıyoruz yılbaşına kadar, yine size, Meclise göndereceğimiz bir çalışma olacak “Türkiye Turizm Geliştirme Fonu” adı altında. Bu fon

kapsamı iki bölümden oluşuyor, tanıtma ofisi ve yatırım ofisi olarak. Bu Turizm Geliştirme Fonu 11 kişilik bir yönetim kurulundan oluşuyor, ilk 3'ü bakan, bakan yardımcısı ve Tanıtma Genel Müdürü, diğer yönetim kurulu üyelerinin tamamını sektörden, sektör oyuncularından, STK'ların temsilcilerinden öngörüyoruz, o şekilde planlıyoruz. Turizmcilerle ve turizm STK'larıyla da bunu son birkaç haftadır hararetle bir şekilde görüşüyoruz, son şekillerini onlarla birlikte oluşturup bu çalışmayı sizlere getirmeyi düşünüyoruz. Bu çalışma kapsamında turizmi -ilk etapta Türkiye'de yedi bölgeyle başlamak istiyoruz-yedi bölgeye bölüyoruz. "Bunlar nelerdir?" diyorsanız, İstanbul, Dalaman, Antalya, Nevşehir, Trabzon, Van ve Diyarbakır.

Yani "Van'la ilgili ne yapılıyor?" diyordunuz. Onunla ilgili bir açıklama yapayım: Van da bu bölgelerden birinde. Siz tabii bunları şehir bazında düşünmeyin, bunlar konsantrasyon alanları yani mesela bir "Diyarbakır" dediğiniz zaman Diyarbakır, Mardin, Urfa, Adıyaman, Antep gibi dörtlü, beşli şehirleri kapsıyor. Amacımız, bu konsantrasyon alanlarının... Çünkü özellikle doğuda ve güneydoğuda veya yeni turizm bölgesi olarak ilan edilen yerlerde tek bir şehir üzerinden tanıtım ve turizm geliştirme politikaları yaptığınız zaman attığınız taş ürküttüğünüz kuşa değmiyor. Dörtlü, beşli bölgeler hâlinde bunları tanımladığınız zaman -sizin de sorularınız, eleştirilerinizde yer alan- kısa konaklamalı turizmin yerine uzun konaklamalı turizme bir şans vermiş oluyorsunuz. İnsanlar bir geceliğine veya günübirlik gelmiyorlar, üç gece veya dört gecelik seyahatler yapıp o bölgenin tamamını gelmişken gezmek istiyorlar. Biz de bu bağlamda turizm stratejileri, turizm tanıtım politikaları oluşturmak istiyoruz.

Şimdi "Kültür ve Turizm Bakanlığı beraber olmalı mı?" diye bir soru var. Açıkçası, bakan olmadan önce ben de bazen bunu düşündüm ama "Bakan olduktan sonra kesin kararın nedir?" diyorsanız, kesin kararım kesinlikle beraber olması çünkü kültür ve turizm birbirinin ayrılmaz parçaları. İçine girdikten sonra çok daha rahat görüyorsunuz, çok daha iyi görüyorsunuz. Türkiye'nin tanıtımında özellikle kültürü -daha önceki konuşmalarında da söyledim- tamamen ön plana çıkartmayı düşünüyoruz. Kültürel değerlerimiz, arkeolojik değerlerimiz, bizim geçmişimiz açıkçası kopyalanamayacak, bize özgü, bize yönelik değerler. Biz bunlarla tanıtımımızı şekillendirip kopyalanamayacak değerlerimizi ön plana çıkararak tanıtımda bir fark yaratmayı, tanıtımda diğer rakip ülkelerle ayrışmayı planlıyoruz. Sadece arkeolojik değerlerimize bile baktığınızda -ki şu anda toplam kazı alanları mevcut potansiyel olarak görülen kazı bölgelerinin yüzde 10'u bile değil, onunla bile- bize en yakın rakip olarak gösterilen, kültürel açıdan, arkeolojik açıdan rakip olarak gösterilen ülkelerin 2 katı varlığımız var. Düşünün, mevcutların hepsi çıkarıldığı zaman ne kadar ayrılmış olacağız diğer rakiplerimize göre, şu anda bile ayrılmış durumdayız. O yüzden kültür yani "kültür" derken yeme içme kültürünüz, gastronominiz, sanatlarınız, diğer bütün değerleriniz, varlıklarınız toplamıyla sizin ağırlamanızı, ev sahipliğiniz için gerekli olan bütün özelliklerinizi içeriyor. Bunlarla birlikte yapacağınız bir turizm de kesinlikle sizi rakipsiz yapıyor. Sorduğunuz sorunun cevabını tekrarlıyorum o zaman: Kültür ve Turizm Bakanlığı, benim şahsi fikrim, kesinlikle beraber düşünülmesi gereken bir Bakanlık.

Hem soru-cevap bölümünde hem de ilk görüşler sırasında birçok soru yönelttiniz. Kalan vakitte hızlı bir şekilde onları cevaplamaya çalışacağım. Milletvekillerinin randevu talepleriyle ilgili, muhalefet veya AK PARTİ milletvekilleriyle ilgili bir ayrışma bizde yok. Ne zaman istiyorsanız, ne zaman talep ediyorsanız ben zaten çok sıkı bir şekilde randevu veriyorum. En ufak bir şeyiniz de olmaz talep ettiğiniz zaman ancak ricam, benim de vaktimi doğru yönetebilmem için illerin milletvekilleri birleşip gelerseniz benim için çok daha rahat olur herkese ayrı ayrı dinlemektense. Sonuçta, kendi illerinizin sorunlarıyla ilgili gelmek istiyorsunuz. O yüzden birleşip talep ederseniz çok kısa sürede randevu aldığımızı da göreceksiniz. En yoğun randevu veren Bakanlıklardan biriyiz biz şu anda ve öyle geç saatlere kadar da bekletmiyoruz, hızlı bir şekilde de sonuçlandıracağımıza emin olabilirsiniz.

Sayıştayla ilgili sorular var, önce onu cevaplayalım. Müze ve ören yerleri gişelerinin kiraya verilmesi işiyle ilgili olarak muhammen bedelin yanlış hesaplanmasıyla ilgili Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğüyle ilgili bir –soru- tutanak varmış Sayıştayda. Onunla ilgili bir açıklamayı hemen yapayım: Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü ile Turkuaz Tanıtım ve İletişim Sanayi Ticaret Limitet Şirketi arasında 29 Aralık 2016 tarihinde imzalanan sözleşme 31/12/2017 tarihi itibarıyla sona ermiş olup sözleşme sonunda ihalede yaklaşık 121 milyon TL olarak tespit edilen muhammen bedelin oldukça üzerinde, yaklaşık 188 milyon TL civarında bir gelir elde edildiği ve bulgu maddesinde eksik hesaplandığı belirtilen muhammen bedelin sonuca herhangi bir etkisi olmadığı bildirilmiştir. Muhammen bedel kiralama işine konu olan ziyaret alanlarından elde edilen bilet gelirlerinin yanı sıra kiracının işbu ihale sayesinde yaptığı sesli rehberlik sistemi, “head set” sistemi ve sponsorluk gelirleri de dâhil olmak üzere faaliyetlerle ilgili elde ettiği diğer tüm gelirlerin de dikkate alınması suretiyle hesaplanması gerektiği bildirilmiştir. Yani tamam, ihale sırasında bir aksaklık olmuş ama ihalenin sonucunda, gerçekleşme süresinde ve hedeflerinin çok çok üzerinde bir gelir elde ettiği için kendiliğinden bu aksaklık kalkmış, kendi kendine sorun çözülmüş aslında.

Yine, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüyle ilgili bir tespit var. Söz konusu denetim raporu 2017 yılına ait. 2018 yılında iç denetim birimi faaliyete geçti. İç denetim birimi olmamasıyla, eksikliğiyle ilgili bir şey yani raporda yer alan bulgulara mahsus hususlar düzeltilmiş oldu. 2017 tarihli rapor olduğu için, düzenleme 2018 yılında yapıldığı için, 2018 yılından sonra artık böyle bir sıkıntı kalmadı.

Kuveyt Türk hissesi 60 milyon düşük gösteriliyor. Mazbut vakıfların hayır şartlarına uyulmuyor. Sermaye artışı Genel Kurulda onaylandı, mart 2018’den sonra hesaplara aktarılmış ve düzeltilmiştir Sayıştay denetiminde 2017 sonunda gözüküyor yani tabii her zamanki gibi Sayıştay raporu burada 2017’yi kapsadığı için ve maalesef Genel Kurul mart 2018’de olduğu için gecikmeyle geldi, Sayıştay raporuna girmede ama şu anda eksik gibi gözükken konu düzelmiş durumda.

Hayır şartları imkânlar ölçüsünde yerine getirilmekte; eğitim yardımı, burs, gıda, giyim, muhtaç aylığı, sağlık yardımı gibi şekillerde bu ihtiyaçlar karşılanmakta.

Yine, restorasyon çalışmalarının kalitesiyle ilgili soru vardı. Bakanlığımızca gerçekleştirilen restorasyon uygulamaları zaman zaman haksız eleştirilere maruz kalmakta, biz de bunu kabul ediyoruz. Zengin kültürel hazinelere sahip ülkemizdeki koruma ve restorasyon çalışmaları ülkemizin de taraf olduğu uluslararası restorasyon kriterleri doğrultusunda gerçekleştirilmekte. Taşınmaz kültür varlıklarının projelendirme çalışmaları her yapının kendine özgü müdahale biçimleri belirlenerek koruma kullanma dengesi ve korumanın sürdürülebilir olması ilkesi gözetilerek hazırlanmakta ve ilgili koruma bölge kurullarınca onaylanmakta. Uygulama aşamasında da onaylı projeler ile konusunda uzman kişilerden oluşturulan bilim kurullarının kararları ve bilimsel kriterler doğrultusunda gerçekleştirilmekte. Sözü edilen kriterler çerçevesinde gerçekleştirilen restorasyon çalışmalarıyla kültürel mirasımızın önemli öğelerinden olan taşınmaz kültür varlıklarının koruma kullanma dengesi gözetilerek yaşatılması amaçlanmakta. Eleştirilerin aksine Bakanlığımızca özellikle son yıllarda gerçekleştirilen başarılı restorasyon çalışmaları da bulunmaktadır.

İshak Paşa Sarayı’ndaki PVC uygulaması. Ağrı İshak Paşa Sarayı’nın restorasyonu koruma ile ilgili ulusal ve uluslararası tüzük ve kabuller çerçevesinde gerçekleştirildi. Gerçekleştirilen çalışmalarda yapı daha önceki çimentolu uygulamalardan arındırıldı. Ayrıca özgün çatı örtüsü tamamen yok olan yapının beden duvarı ve iç mekanın yağmur, kar, rüzgâr gibi doğa olaylarından etkilenecek daha fazla tahrip olmasının önüne geçmek için korunmasına yönelik olarak üst örtüsü ile kaplanmasına karar verildi. Bilim Kurulunca da uygun görülen üst örtüsü projesi doğrultusunda yapıya hiçbir şekilde temas etmeden yani zarar vermeden sökülüp takılabilir sistemde yeni bir müdahale olduğunun anlaşılabilmesi

için çağdaş malzeme olan ahşap lamine kirişler arasında takılan lamine kırılmaz temperli cam ile çatı oluşturulmuştur. Çatı örtüsüyle yapının daha fazla tahrip olmasının önüne geçilmiş yapının korunarak gelecek kuşaklara aktarılması sağlanmıştır.

Ben burayı ziyaret ettim yakın bir tarihte, yeni bir yaklaşım, bu yaklaşıma göre özellikle orijinal yapının dokusuyla uyumlu olmayacak modern şekilde bu tarz çatı vesaire gibi uygulamalar yapıyor ayrıştığının fark edilmesi için, açıkçası da koruma amaçlı ve hakikaten cepheye temas etmiyor, istenildiği anda da sökülebilecek durumda.

TİKA'yla ilgili sorular var, onları toplu bir şekilde cevaplayacağım.

TİKA'nın yurt dışı faaliyetlerinde ajanlık iddiası... Kosova, Moldova, Almanya, Arnavutluk ve İsrail'le ilgili. Hukuk müşavirliğinden gelen cevaba göre: Uluslararası hukuk çerçevesinde karşılıklı güven esası olarak faaliyetlerini şeffaf bir zeminde gerçekleştiren bir kuruma yönelik ajanlık iddiası temelsiz ve haksızdır. TİKA faaliyetlerine yönelik olarak ortaya atılan bu tür asılsız ve kasıtlı yayınlarla ilgili olarak Kosova bağlamında FETÖ propagandası çerçevesinde yapılan ithamlara dair Kurumumuz gerekli hukuki girişimlerde bulunmuş ve haberin tekdibi gerçekleştirilmiştir. Almanya'da TİKA Başkanlığının temsilciliği, yürüttüğü proje ve faaliyetler bulunmamaktadır.

TİKA faaliyetlerinin daha şeffaf ve etkin olması. TİKA 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi bir kuruluş olup harcamaları Sayıştay tarafından denetlenmektedir. Faaliyet ve bütçe bilgileri web sayfasında da yayımlanan faaliyet raporlarında açıkça yer almaktadır. Ülkemizin yürüttüğü dış politikayla tam bir uyum içindeki TİKA faaliyetleri ülkeler arasında yapılan, Mecliste onaylanan anlaşmalar çerçevesinde gerçekleşmekte ve takip edilmektedir. Bu kapsamda TİKA'nın benzeri yabancı kuruluşlara göre çok daha şeffaf ve en etkin olduğu görülmektedir. TİKA faaliyet raporlarında yer verilen detaylara başka ülke raporlarında rastlayamıyoruz. Ayrıca yapılan harcamaların karşılık geldiği işlerin sahada en net görüldüğü ve gizli bir ajandası olmayan nadir kalkınma yardımı kuruluşlarından biridir. Bundan diğer ülkeler de övgüyle bahsetmektedir. Hatta bazı noktalarda yabancı ülke bakanları beni arayıp TİKA'yla ortak faaliyet yapmak istediklerini söylediler, İngiltere Bakanı en son beni aradı geçen hafta, Somali bölgesinde TİKA'yla birlikte operasyon yapmak isteğini belirterek.

Yurt dışındaki kültür varlıkları envanter çalışması. Yurt dışındaki kültür varlıklarımızın tespiti ve hukuki statülerinin belirlenmesine dair 2008/15 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle sekretaryasını TİKA'nın yürüttüğü Yurt Dışındaki Kültür Varlıkları Eşgüdüm ve Yönlendirme Kurulu oluşturuldu. Bu genelgeye istinaden yurt dışı restorasyon ve envanter çalışmaları Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Tarih Kurumu ve Vakıflar Genel Müdürlüğüyle koordinasyon içinde yürütülmektedir.

Yurt dışındaki arkeolojik kazı çalışmaları. TİKA soyut ve somut kültür varlıklarının korunması çalışmalarıyla geniş bir coğrafyada tarihin her döneminde Türk kültür ve medeniyetine ışık tutacak bilimsel çalışmalara destek vermekte. Moğolistan'da Türk anıtlarının korunması kapsamında yapılan kazılar ve Bilge Tonyukuk Müzesi inşasından Macaristan'da Kanuni Sultan Süleyman'ın kabrini tespiti yönelik arkeolojik çalışmalara kadar, Kırgızistan'da Karahanlı yerleşim yerinde Manas Üniversitesi iş birliğiyle yürütülen kazılardan, Kazakistan'da Hun ve Göktürk hanlıkları dönemine ait kalıntıların araştırıldığı kazılar ve Şoroon Bumbagar Kurganı duvar resimlerinin korunmasına dair çalışmalar bu bağlamda anılabilir. Ayrıca Moğolistan'da otantik bir Türk kültürü olan Duha Türklerine dair kurulan Araştırma Merkezi ve Müze çalışmaları, Gagavuz dili, edebiyatı ve tarihine dair çalışmalarla dünyanın dört bir yanında zengin Türk etnografyası TİKA tarafından desteklenmekte.

TİKA aynı zamanda Türk dünyası müzecilik çalışmalarını da sempozyum, konferanslar ve bilimsel inceleme çalışmalarıyla desteklemekte ülkemizin bu konudaki tecrübesini Türk dünyasıyla paylaşmaktadır. Bu alanda Özbekistanlı uzmanlara yönelik geçtiğimiz yıl İstanbul'da çalışmalar gerçekleştirildi. Göktürk Yazısının Okunuşunun 125'nci Yılında Orhun'dan Anadolu'ya Uluslararası Türkoloji Sempozyumu ve Uluslararası Altay Toplulukları Sempozyumu gibi etkinliklerle Türk dili ve kültürüne dair bilimsel çalışmaların ele alındığı platformlar da TİKA tarafından desteklenmektedir.

TİKA musiki, desen, şiir ve edebiyat başta olmak üzere sözlü kültüre yönelik çalışmalarla zengin Türk soyut kültür mirasına dair de bir çok çalışmayı desteklemektedir. Azerbaycan musikisinin en önemli unsurlarından olan Mugam festivalleri desteklenirken öte yandan Orta Asya ile benzer desenleri taşıyan Macar halılarının katalogları oluşturularak bu zengin miras kayıt altına alınmıştır. Mesnevi'nin Lehçe'ye tercümesi yapılarak basımı gerçekleştirilirken Anadolu irfanının ve tefekkürünün dünya kültürüne taşınması hedeflenmiştir. Türk halklarının ortak geleneksel spor dallarından biri olan Kökbar'la ilgili bir araştırma yapılarak kitap hâlinde basılmış ve eser üç dile tercüme edilmiştir.

Yine, TİKA bütçesi hakkında iddialar ve verimlilik.

TİKA bütçesinin 8 milyar dolar olduğu ve bunun nereye harcandığının belli olmadığı yönündeki iddialar 24 Haziran seçimleri öncesinde de Hükûmete yönelik bir algı operasyonunun parçası olarak dillendirilmiş ve gerekli cevaplar verilmiştir.

TİKA'nın 2017 yılı bütçe gerçekleşmesi 304 milyon TL olup...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Bakanım, öyle söylemedim. Soru benimse ben öyle söylemedim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tamam, o zaman biz yanlış anlamışız.

TİKA'nın 2017 yılı bütçe gerçekleşmesi...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kendi bütçesi var, diğer kuruluşların harcamaları var, onu sordum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tamam, rakamları da veriyorum zaten.

...304 milyon TL olup bu bütçe ile gerçekleştirilen faaliyetler web sitesindeki raporlarda görülebilmektedir.

TİKA 2005/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 522-f maddesine istinaden Türkiye kalkınma yardımları verilerini toplamak, toparlamakla görevlidir. 8 milyar dolar olarak ifade edilen rakam, TİKA'nın bütçesi ya da Kurumlar tarafından TİKA'ya aktarılan bir bütçe değildir. Bu tutar Türkiye'nin ilgili tüm kurum ve kuruluşlarının yaptığı kalkınma iş birliği ve dış yardım projelerinin uluslararası proje maliyetlendirme kriterleri çerçevesinde hesaplanmış piyasa değerleri toplamıdır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bu toplamı kalem kalem verseniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin, Sayın Bakan bitirsin yani.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Sayıştay tarafından denetleniyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hiçbir bakan vermiyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, hepinizi dinledi, ağzını açmadı yani bu saatte neyi konuşuyoruz yani. Yani karşılıklı muhabbet edeceksek programı ona göre değiştirelim bundan sonra.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan siz biliyor musunuz 8 milyarın toplamını nereden geliyor? Ben bilmiyorum, siz de bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Sorsaydın soru işleminde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sorduk, cevap alamadım.

BAŞKAN – Alırsın biraz sonra, acelen ne? Alamıyorsan yazılı verecek Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY - Durmuş Bey ne demek istediğimi çok iyi anladı. Siz anladınız zaten 8 milyar doların nasıl olduğunu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, biz anlamadık.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY - Anlayın ama anlattım size, 304 milyon TL 2017 yılı hesaplama yöntemiyle harcanan rakamlar farklı, yurt dışında da bu şekilde yapılıyor, özü bu anlama geliyor. Sayıştay raporunu incellerseniz daha net görürsünüz, TİKA'yla ilgili Sayıştay denetimi var zaten.

(Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Bakan, geri kalanlarını o zaman yazılı rica edelim biz, öyle yapalım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – “2019 yılı bütçenizde 2018 yılına göre yüzde 40’lık artışın nedeni nedir? 2019 yılı bütçenize göre 2020 yılında bütçenizde öngörülen düşüşün nedeni nedir?”

2018 yılı bütçemiz 3 milyar 997 milyon 3 bin TL’yken 2019 yılında bütçemiz 5 milyar 664 milyon 701 bin TL olarak öngörülmüştür. Bunun nedeni Bakanlığımıza bağlanan kurumların bütçeleri eklenmesi, daha önce bize bağlı olmayan kurumların bize eklenmesinden kaynaklanan bir artış. Bunlar neler? TİKA 455 milyon 574 bin, Yurtdışı Türkler ve Akrabalar Topluluğu Başkanlığı 317 milyon 957 bin, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 25 milyon 908 bin, ayrıca İstanbul Atatürk Kültür Merkezi için -İstanbul Atatürk Kültür Merkezinin inşaatına başlıyoruz, biliyorsunuz- 2019 yılında 500 milyon TL ödenek konulmuştur.

İkinci sorunun cevabı, tekrar hatırlatayım soruyu: “2019 yılı bütçenize göre 2020 yılında bütçenizde öngörülen düşüşün nedeni nedir?” 2019 bütçesine göre 2020 yılında öngörülen düşüşün nedeni 2019 bütçesinde yer alan ülkemize turist getiren A Grubu seyahat acenteleri uçak yakıt desteği için ayrılmış olan 873 milyon 277 bin TL ve kruvaziyer desteği için yer alan 69 milyon 723 bin TL olmak üzere, toplam 943 milyon TL’nin 2020 yılı bütçesinde yer almamasından kaynaklanmaktadır. Bunlar geçici teşviklerdi, süreleri doldu, önümüzdeki sene 2020 bütçesine konmadılar.

Akseki Taş Ocağı’yla ilgili bir soru vardı. Antalya ili Akseki ilçesi Sarıhacılar mahallesinde taş ocağı 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilen herhangi bir kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ya da turizm merkezi kapsamında kalmamaktadır. Öncelikle onu belirtiyim. Diğer taraftan, taş ocağı parça ve blok mermer üretimi yapılması planlanan alan kentsel SİT alanına bitişik konumdur. Ancak taş ocağı yapılması planlanan alan aynı zamanda orman alanı olduğundan Antalya Orman Bölge Müdürlüğü’nün olumsuz görüşüne dayanılarak Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından ÇED süreci sonlandırılarak proje tanıtım dosyası başvuru sahibine iade edilmiştir. Dolayısıyla bahse konu taş ocağının yapılmasına izin verilmemiştir. O sizin için yeterli herhâlde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tekrarlarsa...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tekrarlarsa tekrar reddederiz, sıkıntı olmaz.

Turizm tahsisleriyle ilgili, Cumhurbaşkanlığı tarafından verilmesiyle ilgili bir soru var. Soruyu tekrarlayayım: “Kamu arazilerinin turizm amaçlı tahsis yetkisi Bakanlığımızdan alınıp Sayın Cumhurbaşkanlığına verilmiş midir?” Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesi nedeniyle daha önce çok sınırlı olarak imar planlarında turizm kullanımına ayrılan kamu taşınmazlarının turizm amaçlı tahsisine ilişkin Bakanlar Kurulu kararıyla yapılacak işlemlerin zorunlu olarak Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılacağı yönünde ilgili yönetmelikte değişiklik yapılmıştı. Bu sistemdeki değişiklik sebebiyle yapılmış olan bir değişiklik. Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından turizm yatırımları için arazi tahsisi yapılması söz konusu değildir. Basında böyle bir yazı çıktı ama biz de anlayamadık, niye çıktı? O zaman da yalanlamıştık zaten öyle bir şey olmadığına dair. Sorunuz üzerine tekrar cevaplıyorum. Dolayısıyla, kamu taşınmazlarının turizm amaçlı tahsisleri ve diğer işlemler eskiden olduğu gibi yine Bakanlığımızca yapılmaya devam edecektir. O konuyla ilgili bir değişiklik yok.

RTÜK’le ilgili sorular var.

Üst Kurul tarafından verilen idari para cezalarının bir kısmının tahsis edilememesinin nedeni sorulmuş. İdari para cezaları 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında bulunmaktadır. Kabahatler Kanunu’nun 17’nci maddesi gereğince Üst Kurul gelirleri arasında yer almayan idari para genel bütçeye gelir kaydedilmektedir. 6383 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre idari yaptırım kararlarının kesinleşmesi üzerine takip ve tahsili ilgili vergi dairelerince yapılmaktadır. 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş Ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’un 32’nci maddesinde, “Bu kanunda düzenlenmiş olan idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.” hükmü yer almaktadır. Bu nedenle, bir ay içerisinde Üst Kurul hesapları ödenmeyen idari para cezaları, dava açılıp açılmadığına bakılmaksızın ve adli yönden kesinleşmesini beklemeden ilgili vergi dairesine gönderilmektedir. 4207 sayılı ve 4250 sayılı kanunlar kapsamında medya hizmeti sağlayıcı kuruluşlara uygulanan müeyyide kararlarına karşı açılan davaların kesinleşmesi beklenilmekte, kesinleşmesini müteakip idari para cezaları tahsil için yine bağlı oldukları vergi dairelerine bildirilmektedir. İdari para cezalarının tahsili ve yargı denetimi sonrasında kesinleşmesiyle ilgili hususlar Kabahatler Kanunu’nda düzenlenmiş olur. Üst Kurul’un bu süreç içerisinde herhangi bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır. Yani cezayı kesiyor, kesinleştikten sonra...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Üst Kurul sunum yapamaz ama arzu ederseniz, Sayın Başkan arzu ederse Üst Kurula ilişkin soruları cevaplayabilir.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tabii.

Buyurun.

BAŞKAN – Önce Sayın Bakan bitirsin, sonra size beş dakika vereceğim. Cevaplayamadığımızı da yazılı gönderirsiniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Bayan yönetici...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kadın!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Kadın!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Kadın yöneticilerle ilgili, kadın bürokratlarla ilgili bir soru vardı. Benim dönemimde 5 üst düzey kadın bürokrat ataması oldu. 6 da erkek bürokrat ataması oldu. Bunların 4+1’i daire başkanı, 1’i daire başkanı, 3’ü genel müdür yardımcısı, 1 müşavir olarak; üst düzeyde, bakan yardımcılarını saymazsak, üst düzeyde de atanan 2 erkek bürokrattan 2’si zaten vekâleten vardı, onları asaleten atadık. 4’ü de yeni atandı. Ben turizmde açıkçası kadınlara pozitif ayrımcılık yapılması taraftarıyım. Bakan olmadan önce kendi firmamda da zaten ağırlıklı olarak kadın personele öncelik veriyorduk biz. Otel şirketlerimizde, özellikle ben diğer

oteli arkadaşlarla da üç gün önce Kemer’de yaptığım toplantıda dile getirmiştim. Özellikle servis sektöründe kadın personele ağırlık verilmesi, öncelik verilmesi gerektiğini her seferinde vurguluyorum. Turizmin doğasında bu var sizlerin de dediği gibi. Bu bilinci de yaymamız gerekiyor ama otel sektöründe maalesef bu oran çok olumlu değil, olumsuz. Ama buna konsantre olup kadınların bu sektöre daha hevesli olması için gereken bütün sübvanseleri de yapmamız gerektiğini özel sektör olarak ve şu andaki konumunda Bakanlık olarak düşünüyorum ve destekliyorum.

Çamlıca Müzesi’yle ilgili bir soru vardı. Oradaki eserlerin tedarikiyle ilgili bir soru vardı. Çamlıca Müzesi’nde kreatör Profesör Hasan Bülent Kahraman, kendisi şu anda eski müzelerde, depolarda bulunan ve sergileme imkânı bulunmayan eserleri seçiyor, bu eserlerle bu sergi oluşturulacak. Bize gelen listeler ve çalışmalar bu şekilde. Kendisi tespitlerini yapıyor zaten. Şu anda zaten sergilemediğimiz eserleri Çamlıca Müzesi’nde, açıldığı zaman sergileme fırsatını bulacağız.

Müze fiyatlarıyla ilgili bir soru var. Şimdi, o müze fiyatlarını ben defalarca anlattım basında ama tekrar detaylı bir şekilde anlatayım. Şimdi, biz müze gelirlerimizin, sayın milletvekilleri, yüzde 85’i yabancı misafirden elde ediyoruz, yüzde 15’ini ise Türk misafirden elde ediyoruz. Bu yüzde 15’lik gelirin yaklaşık yüzde 7-8 kadarını müze kartlardan elde ediyoruz, geri kalanı da tek seferlik kullanımdan elde ediyoruz. Bu arada, öğrencilerle ilgili bir sorunuz olmuş, 0-18 yaş bizim müzelerimizde ücretsiz. 65 yaş ve üzeri de ücretsiz ve yine geçen ay da belirtmiştik, 24 Kasımdan itibaren öğretmenlere de müzelerimiz bundan sonra ücretsiz olacak. Şimdi, eğer bizim her seferinde vurguladığımız, eğer çok müzeye meraklı bir insansanız biz özellikle vurguluyoruz, Müzekart almanızı istiyoruz. Müzekart bugün 70 lira, yani çok değil, ayda bir kere bile gitseniz müzeye, alındığı tarihten itibaren on iki ay boyunca süresiz kullanım hakkı veriyor Turizm Bakanlığına bağlı müzelerin çok büyük bir bölümünde, mayıs ayına kadar tamamı da bu kart kapsamına gelecek gerekli alt yapı çalışmalarının yatırımlarını yapıyoruz şu anda gişe konusunda. Onlar da tamamlandıktan sonra tamamında geçerli olacak mayıs ayı itibarıyla. Ama zaten şu anda yüzde 93’lük bir bölümünde çalışıyor. 70 liraya, ayda bir kere gitseniz 12 kere yapar yılda, 6 liraya müzeye girme imkânını buluyorsunuz. Dünyanın hiçbir yerinde ortalama 6 liraya gelecek bir müze fiyatı yok. Yani biz Türk ziyaretçileri Müzekart uygulamasıyla bir koruma altına aldık. Şimdi, gelirin çok büyük bir kısmı, yani yüzde 85’lik bir kısmı yabancı misafirden elde edilen bir yerde bizim bu gelirden -ki şu anda Avrupa ortalamasının yarı fiyatına veriyoruz, “zamlı” ve “pahalı” dediğimiz fiyatlar Avrupa ortalamasının yarı fiyatı şu anda- yani buradan vazgeçersek o zaman sizin bana verdiğiniz diğer eleştirilerden de vazgeçmemiz gerekiyor. Yani müzelerinin bakımı, müzelerle yatırım yapılması, müzelerin ve kazı yerlerinin çoğaltılmasıyla ilgili, kaynak yaratılmasıyla ilgili sorunlar yaşamaya devam edeceğiz. Ben Türkiye’nin elindeki kazanç fırsatlarından popülist uygulamalarla vazgeçilmesi kavramına karşıyım açıkçası ki biz Türk ziyaretçiyi korumak için Müzekart denilen, dünyada emsali, benzeri olmayan bir koruma sistemi geliştirdik ve gerçekten kırk yılda bir müzeyi ziyaret eden bir kişinin de 60 lira vermesi gerekiyor .O iki yılda 1 veya yılda 1 kere gelecek diye bizim geri kalan çok büyük bir gelirden müzeciler olarak vazgeçmememiz gerektiğini düşünüyorum.

Ayrıca, müzelerin tanıtımıyla ilgili de bir çalışma başlatıyoruz. Müzelerden elde ettiğimiz gelirin belli bir kısmını müze tanıtımına ayırmaya karar verdik. Nisan ayı itibarıyla Türkiye’nin her yerinde... Bir istatistik vermiştim sunumda, biliyorsunuz; Türkiye’yi ziyaret eden turistlerin müze ziyaret etme oranı Avrupa ortalamasının yarısı kadar demiştim. Bununla ilgili bir ilerleme kaydedebilmek için nisan ayı itibarıyla çok ciddi bir tanıtıma başlıyoruz Türkiye genelinde müzelerin olduğu yerlerde. Yani, turist, uçaktan inip körüğe geçtiği andan itibaren ziyaret ettiği şehirle ilgili, müzelerle ilgili bir tanıtım kampanyasıyla, aşamalı bir şekilde karşılaşacak. Yani, biz hem turistlere yönelik müze giriş ücretlerini

artırarak hem de turistlerin ilgisini ve ziyaret oranlarını artırarak müze gelirlerinde ciddi bir artış öngörüyoruz. Buradan elde ettiğimiz gelirleri de açıkçası -ileriki sorularımızı cevaplarken anlatacağımız- kazı yerleriyle ilgili çalışmalarda kaynak olarak kullanmayı planlıyoruz.

Elâzığ Maden ilçesi Camii Kebir restorasyonu ile ilgili bir soru var. Buranın projeleri hazırlandı, kamulaştırması devam ediyor; yakın bir zamanda restorasyonuna başlıyoruz.

Sinema Genel Müdürlüğü ile ilgili birkaç soru var, onları cevaplayayım. “Sinema alanında verilen desteklerle elde edilen başarı var mıdır? Uluslararası alanda kabul görmüş hangi özgün filmlere destek sağlanmıştır?” Bakanlığımız, sinema sektörüne 5224 sayılı Kanun hükmü çerçevesinde destek vermekte. Bakanlığımızca sektöre aktarılan desteklerle 2002 yılında 9 olan yerli film sayısı 2017 yılında 148’e çıkmış, 2 milyon olan yerli film seyirci sayısı ise 40 milyonu aşmıştır. Ülkemiz yüzde 56’lık yerli film izleme oranıyla Avrupa’da 1’inci sıradadır. Diğer taraftan, dizi filmlerimiz 156 ülkeye ihraç edilmektedir. Tüm dünyadaki TV içerik ithalatının yüzde 25’ini Türk yapımları oluşturmaktadır; bu oranla ülkemiz dünyada 1’inci sırada yer almaktadır. Bakanlığımızca desteklenen filmler, özgün içerikleriyle dünyanın en önemli film festivallerinde büyük ödüller kazanmaktadır. Yönetmenliğini Nuri Bilge Ceylan’ın yaptığı Kış Uykusu filmi Cannes Film Festivali’nde Altın Palmiye ödülü, Yönetmen Semih Kaplanoğlu’nun Buğday adlı filmi Tokyo Film Festivali’nde En İyi Film ödülü, Yönetmen Mustafa Kara’nın Kalandar Soğuşu adlı filmi Asya-Pasifik Film Festivali’nde En İyi Film ve En İyi Yönetmen ödülü alınan ödüllerin sadece birkaçıdır. Bakanlığımızca desteklenen filmler 2013 yılından bu yana uluslararası film festivallerinde 90 ödül kazanmıştır. Yine, Bakanlığımızca desteklenen Dağ II filmi 2016 yılının, Ayla filmi ise 2017 yılının en çok izlenen filmleri olmuşlardır. Ayrıca, animasyon türünde desteklediğimiz Rafadan Tayfa filmi ülkemizde tüm zamanların en çok izlenen animasyon filmi olmuştur.

Yine, bir soru: “Bakanlığımızca kurulacak olan sinema müzesinde Yılmaz Güney’e ait olan materyaller de yer alacak mıdır?” Bakanlığımızca kurulacak olan sinema müzesinde, aralarında Yılmaz Güney’in de yer aldığı, sinema tarihimizin önemli şahsiyetlerine ait materyaller sergilenecektir. Bakanlığımızca bugüne kadar Yılmaz Güney filmlerine ilişkin birçok çalışma gerçekleştirilmiştir. 2011 yılında Yılmaz Güney’e ait 11 film den oluşan Yılmaz Güney DVD Seti çok dilli olarak hazırlanmıştır. 2015 yılında Yılmaz Güney’in yönetmenliğini yaptığı Umut adlı film Bakanlığımızca restore ettirilmiştir ve Venedik Film Festivali’nin Klasikler bölümünde dünya prömiyeri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Yılmaz Güney’in Arkadaş, Endişe, Zavallılar, Bir Çirkin Adam, Ağıt, Vurguncular, Duvar, Yol, İbret, Aç Kurtlar, Seyyit Han, İzin filmleri Bakanlığımız Sinema Genel Müdürlüğü tarafından 4K çözünürlükle dijital ortama aktarılmıştır.

Yine, sinema telif yasası ile ilgili... Şimdi, sinemayla ilgili teşvik ve destekleme yasası çalışmalarında hızlı bir yol aldık çünkü sektörün paydaşlarının çok büyük bir bölümü mutabık kalmıştı bu yasayla ilgili, önceliği ona verdik. Çok yakın bir tarihte, muhtemelen aralık ayının başında Mecliste görüşülecek, görüşülmesini planlıyoruz. Bunu tamamlar tamamlamaz, açıkçası, konsantrasyonumuzu bu telif yasasına vereceğiz. “Telif yasası gerçekleşecek mi?” dediniz. Oradaki tek sıkıntımız -açıkçası aslında önceliği ona verecektik- orada hemen hemen hiç mutabakatın olmaması. Kısmi de olsa bir mutabakat olsa -yüzde 100 mutabakat veya yüzde 90 mutabakat demiyoruz tabii, yüzde 50 mutabakat da demiyoruz ama bir kısım mutabakat olsa- işimiz daha kolay olur. Ama “Telif yasası Meclise gelecek mi?” sorunuza cevabım: Evet, telif yasası Meclise gelecek.

“Azınlık vakıfları beş yıldır seçim yapamıyor.” la ilgili soru... Rum Patriği Bartholomeos beni ziyaretinde bunu dile getirdi, ben kendisine de söyledim. En kısa sürede bununla ilgili hazırlıkları tamamlayacağız, o ihtiyacı karşılayacağız, rahat olun diye söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunu söyleyen 5’inci Bakansınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tamam, inşallah 6’ncıya sormak zorunda kalmazsınız.

Yurtdışı Türkler Başkanlığıyla ilgili bir soru var: “Yurtdışı Türkler Başkanlığının çalışmaları yalnızca Türkleri mi kapsamaktadır? Alevi, Süryani ve Kürtler ‘akraba topluluklar’ kapsamı dışında mıdır?” Başkanlığımız tarafından yurt dışında yaşayan ülkemiz vatandaşları ve akraba toplulukların tamamına herhangi bir etnik ayırım gözetmeksizin proje destekleri sunulmaktadır. Bu kapsamda, ortak tarihsel ve kültürel bağlarımızın olduğu tüm topluluklar Başkanlığımızın eğitim, kültür ve hareketlilik projelerinden istifade etmiştir. Nitekim, yurt dışında yaşayan Alevi ve Süryaniler ve benzeri gruplara farklı yıllarda çeşitli destekler sağlanmıştır. Akraba topluluklar kapsamında, örneğin geçtiğimiz aylarda Irak’tan Arap, Türkmen ve Kürt öğrencilerden oluşan bir grubun ülkemizi ziyareti desteklenmiştir.

Mersin tahsis alanıyla ilgili bir talep vardı. Ben orada yatırımcılarla bir görüşme yaptım konunun hızlandırılması için. Orada, biliyorsunuz, bir teşvik verildi devlet tarafından, çok ciddi bir teşvik verildi. Teşvikle ilgili bazı değişiklik talepleri vardı, onlarla makul bir noktaya geldiğime inanıyorum. Muhtemelen son bir mutabakat yaptıktan sonra onlar yarım kalan o yatırım isteklerine başlayacaklar, orada ilerleme kaydedeceğimizi düşünüyorum.

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras’la ilgili, dengbejlikle ilgili bir soru vardı, soruyu okuyayım: “UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerinde en çok unsur kaydettiren ilk 5 ülkeden biri olan Türkiye dengbejlik geleneğini neden UNESCO’ya kaydettirmemiştir?” Dengbejlik Şanlıurfa, Diyarbakır ve Muş ili Somut Olmayan Kültürel Miras Tespit Komisyonlarının önerileriyle, Türkiye Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri’nde “Âşıklık” geleneği kapsamında kayıt edilmiştir. Bilindiği üzere, Âşıklık” geleneği 2009 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesi’ne kaydedilerek İnsanlığın Ortak Kültürel Mirası ilan edilmiştir. Halk kültürü alan araştırmaları kapsamında Ağrı ve Mardin’de araştırmalar gerçekleştirilmiş, toplam 46 belge Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine kazandırılmıştır. Belgelerin 42 tanesini dengbejlerle yapılan derlemeler oluşturmakta, 4 tanesi ise Hakkâri’ye ait dengbej görüntüleridir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, kalanları yazılı alalım mı?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Olur, öyle yapalım.

BAŞKAN – Evet, epey bekleyen var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Tamamını, kalanları yazılı olarak biz veririz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz cevaplar için.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Yazılı cevapları bekliyoruz, hiçbir sorumuza cevap alamadık.

BAŞKAN – Kalan cevapları da 26 Kasım’a kadar -yazı göndereceğiz- Başkanlığımıza yazılı olarak iletmenizi rica edeceğim.

Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Yerlikaya, bir beş dakikada toparlayalım, buyurun.

RTÜK BAŞKANI İLHAN YERLİKAYA – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben de elimdeki cevaplardan kısa olanları vereceğim çünkü vakit çok sınırlı herhâlde, uzun olanları da yazılı olarak tarafınıza iletacağız.

Bu sorular içerisinde, ilk olarak şöyle bir soru geldi: “RTÜK’te İzleme Dairesine bir atama yapılmış Şırnak’tan. Niçin yaptınız?” Değerli arkadaşlar, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, biliyorsunuz, farklı lehçe ve dillerdeki yayımlara izin verdi; bu bağlamda, 32 tane kuruluş farklı dilde yayın yapmakta radyo ve televizyonlardan, bunların da 27’si Kürtçe. Bizim Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda Kürtçe bilen... Sadece Kürtçe bilen değil, Kürtçenin lehçelerini de bilmesi lazım çünkü farklı lehçelerde de yayın yapıyorlar. Bu arkadaşımız Şırnak’ta idareci olarak görev yapmakta hem de Kürtçenin bütün lehçelerini bilmektedir. Bize de böyle bir eleman ihtiyaçtı. Daha önceki Bakanımız Numan Bey de bir ara sormuştu çünkü mahkemelerden de bazı Kürtçe deşifreler isteniyor mahkemelik bir konu olduğunda; bu bakımdan, elzem bir konuydu, onun için aldık, bunu bilgilerinize sunayım.

Onun dışında, “Radyo-televizyon alanında bilgisi olan kimse yok.” diye bir eleştiri geldi. Bu alanda 25 personelimiz var radyo televizyon bölümünden mezun. Başkan olarak da benim hem radyo televizyon alanında, iletişim bilimleri alanında profesörlüğüm var ve yayıncılık da yaptım. Kayseri İletişim Fakültesinde Dekanken radyo, televizyon kurduk. Dolayısıyla benim de üyelerimizin de bu alandan olduğunu söyleyebilirim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Kaç personeliniz vardı?

BAŞKAN – Sayın Başkan, siz devam edin.

RTÜK BAŞKANI İLHAN YERLİKAYA – 350 civarında ama bunların dışındakilerinden de var. Siz “Hiç yok.” demiştiniz az önce.

Diğer bir konu arkadaşlar, “(g) ve (ş) bentlerinden müeyyide uyguladınız mı?” diye İsmail Faruk Bey’in bir sorusu var. Evet, uyguladık, 8 kez bu bentlerden uyguladık. “Yayımlar şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamaz, kin ve düşmanlığı tahrik edemez veya toplumda nefret duygularını oluşturamaz.” Benzer şeyi Garo Bey de sormuştu, ona da cevabımız budur.

Yine, HDP’nin RTÜK’te temsil edilmemesinin nedeni: Biliyorsunuz, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda bütün partilerden temsilci var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – HDP hariç.

RTÜK BAŞKANI İLHAN YERLİKAYA – Bu bağlamda HDP’den de vardı. Biliyorsunuz, Parlamento da görev yapıyor bildiğim kadarıyla şu anda ama şu geçenki seçimlerdeki duruma göre süresi bittiği için tekrar seçilemedi. Dolayısıyla önümüzdeki temmuz ayında sanırım 2 AK PARTİ kontenjanından üyemiz boşalıyor, 1 de CHP kontenjanından üyemiz boşalıyor. Yeni duruma göre de Parlamentomuz bunu değerlendirecektir. Dolayısıyla bu bizim tasarrufumuz değildir, tamamen bu seçim sisteminden kaynaklanan bir şeydir. Onu da belirtmek istiyorum.

Yine, “Üst kurulun idari ve mali özerkliğinin, bağımsızlığının korumadığı” diyor. Burada gördüğünüz gibi yine daha önceki senelerde de aynı bu formatta oturduk. Son durumda ise şöyle bir şey olmuş: Biliyorsunuz, Meclis millî iradenin sembolüdür, millî irade getiriyor Meclisi buraya. Millî iradeyi getiren Meclisimizde bir karar alınmış, usul tartışması yapılmış daha önceki dönemlerde. Bizim bütçemizin Bakanlık bütçesi içerisinde olmasına karar verilmiş. Dolayısıyla bizim de millî iradeye saygımız sonsuzdur. Ancak şunu belirteyim: Bağımsızlık ve tarafsızlık sadece burada bütçemizin ayrı veya birleşik olmasından değildir, bizim kararlarımız yüzde 86 oy birliğiyledir. Bu ne demektir? Her partiden üye olduğuna göre her partinin uzlaşmasıyla alınmış bir karardır. Yüzde 86 rakamı büyük bir rakamdır. Geriye kalan yüzde 14’ün de bazıları usul yönünden farklılıklardır. Dolayısıyla bu konuda müsterih olun. Bu konuda kararlılığımızı sürdürüyoruz, eşit ve tarafsız olmaya çalışıyoruz.

Yine, “Diriliş Ertuğrul” dizisine eleştiri getirilmiş. Tabii, TRT’nin bir yapımıdır, çok da beğenilen bir yapımıdır. Tarihî gerçeklikleri anlattığı için bu dizi kamuoyu tarafından da izlenmektedir. Bunun neresi eleştirildi, onu tam anlayamadım ama yazılı olarak ona da cevap vereceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nefret söylemleri var orada.

RTÜK BAŞKANI İLHAN YERLİKAYA – Nefret söylemine, az önce cevap verdim ona, cevap verdim. Eğer böyle bir şey olursa, uzmanlarımız da yazıyorsa gereğini yapıyoruz.

Bir başka husus: Karasal ortamdan sıralama ihalesi bugüne kadar neden yapılmadı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Başkan, toparlayalım.

RTÜK BAŞKANI İLHAN YERLİKAYA – Kısa, üç madde, bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bugüne kadar yapıldı biliyorsunuz fakat mahkemeye gitti bir yayıncımız, iptal edildi. Şimdi, o iptalden sonra mahkemenin eleştirdiği konuyu düzeltiyoruz, mevzuatımızı düzelttik, yönetmeliği hazırladık. Yine, karasal planımızı hazırladık. Bir de o kanunda verici tesis işletmesini -İstanbul’daki verici tesisleri gibi tesisler kurulacak- özel sektör kuracaktır, o yürümedi. Yüzde 51’i kamunun olmak üzere yeni bir şirket kuruldu. Buna da yetki verdik ve şu anda mevzuat bakımından da eksiklerimizi tamamladık diye düşünüyorum.

Yine, son konu, -Bakanımız ona cevap vermişti- bizim idari para cezalarının tahsil edilemediği konusu. Bu, basına yansıdı ama yanlış yansıdı maalesef çünkü buradaki tahsilat yetkisi vergi dairelerimizindir. Dolayısıyla burada Radyo ve Televizyonun yetkisi yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Başkan teşekkür ediyorum. Kalanları da yazılı olarak alalım.

Evet, Sayın Başkana ve Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli hazırun, bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutup oylarınıza sunacağım.

Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Kültür ve Turizm Bakanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun bütçesini okutuyorum:

(Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Vakıflar Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulunun 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Atatürk Araştırma Merkezinin bütçesini okutuyorum:

(Atatürk Araştırma Merkezinin 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Atatürk Kültür Merkezinin bütçesini okutuyorum:

(Atatürk Kültür Merkezinin 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türk Dil Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Türk Dil Kurumunun 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türk Tarih Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Türk Tarih Kurumunun 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Böylece, gündemimizde bulunan kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir; hayırlı, uğurlu olsun.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz ama son söz milletvekilinin diyerek üç tane söz talebi var. Normalde, cuma günü bunları karşılamayacağımı söylemişim arkadaşlar, yani...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir kişiye söz verebilirsiniz.

BAŞKAN – Bunun sonu yok; bir milletvekili derken bu dörde çıktı.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Şu an Sayın Yılmaz da orada, talep ediyor.

İlk talebi yapan burada Sayın Çelebi idi, şimdi oradan Sayın Koçer de; yani bu işin sonu yok. O yüzden...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, bu oylamada Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Atatürk Araştırma Merkezinin bütçelerine “evet” dedim.

BAŞKAN – Evet dediniz; gördüm, gördüm.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Kayıtlara geçmesi için söylüyorum.

BAŞKAN – O yüzden de bugün...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, isterseniz bir kişiye konuşma imkânı sunalım.

BAŞKAN – Vallahi arkadaşlar, yani yarın sabah saat onda da başlayacağız.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sözlerimiz yarım kaldı; bir şey daha söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Yani, ben size çok teşekkür ediyorum; arada benim odada kahve içerken Sayın Bakanla beraber bunları söyleriz.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 20 Kasım Salı günü saat onda toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı, uğurlu olsun.

Kapanma Saati: 21.44

